

ผลการใช้วิธีสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม ที่มีต่อทักษะการอ่าน
ภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านวังปริง
จังหวัดพัทลุง

จินตนา จันทร์ทอง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัยทักษิณ

2550

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัยทักษิณ

ชื่อวิทยานิพนธ์ : ผลการใช้วิธีสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม ที่มีต่อทักษะการอ่าน
ภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านวังปริง จังหวัดพัทลุง

ชื่อ – ชื่อสกุลผู้ทำวิทยานิพนธ์ : จินตนา จันทร์ทอง

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

..... ประธานที่ปรึกษา

(อาจารย์ ดร. วิทวัฒน์ ชัตติยะมาน)

..... กรรมการที่ปรึกษา

(อาจารย์ ดร.อมลวรรณ วีระธรรมโม)

มหาวิทยาลัยทักษิณอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ของมหาวิทยาลัยทักษิณ

(รองศาสตราจารย์ ประดิษฐ์ มีสุข)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำเร็จการศึกษา เมื่อวันที่ .....เดือน.....พ.ศ. ....

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยทักษิณ

ผลการใช้วิธีสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม ที่มีต่อทักษะการอ่าน
ภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านวังปริง
จังหวัดพัทลุง

THE RESULTS OF TEACHING METHOD BASED-ON CONSTRUCTIVISM
THEORY ON THAI LANGUAGE CRITICAL READING SKILLS OF
PRATHOMSUKSA 2 STUDENTS AT BANWANGPRING SCHOOL ,
PHATTHALUNG PROVINCE.

จินตนา จันทร์ทอง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัยทักษิณ

2550

THE RESULTS OF TEACHING METHOD BASED-ON CONSTRUCTIVISM
THEORY ON THAI LANGUAGE CRITICAL READING SKILLS OF
PRATHOMSUKSA 2 STUDENTS AT BANWANGPRING SCHOOL ,
PHATTHALUNG PROVINCE.

AN ABSTRACT

BY

JINTANA JUNTHONG

Presented in partial fulfillment of the requirement
For the Master of Education Degree in Curriculum and Instruction
At Thaksin University

2007

Abstract

The purpose of this research was to compare the students' critical Thai reading skills taught by using the constructivism teaching method before and after the treatment.

The research sample consisted of 14 students studying in Prathomsuksa II in the second semester of the 2006 academic year at Ban Wang Pring School, Phatthalung province.

The research tools consisted of (1) four lesson plans by using constructivism teaching method on the topic of Thai subject for Prathomsuksa II in Literature and Prose Unit. (2) The parallel critical Thai reading skill tests for pretest and posttest.

The statistics in this research were arithmetic mean ($\bar{X}$) and standard deviation (S.D.) to compare the students' critical Thai reading skill by using the constructivism teaching method before and after the treatment. The statistical procedures used for data analysis was t-test (dependent).

The result of this research indicated that the students' critical Thai reading skills taught by using the constructivism teaching method was more higher than they were before the treatment at significant level of .01

ผลการใช้วิธีสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม ที่มีต่อทักษะการอ่าน
ภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านวังปริง
จังหวัดพัทลุง

บทคัดย่อ
ของ
จินตนา จันทร์ทอง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัยทักษิณ

2550

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อเปรียบเทียบทักษะการอ่านภาษาไทยอย่างมี
วิจารณญาณก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึ่ม
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2549 โรงเรียน
บ้านวังปริง จังหวัดพัทลุง จำนวนนักเรียนทั้งหมด 14 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึ่ม
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หน่วยวรรณคดีและวรรณกรรม เรื่องการอ่าน
จำนวน 4 แผน 2) แบบทดสอบวัดทักษะการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณ แบบคู่ขนาน
จำนวน 2 ฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการเปรียบเทียบทักษะการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณ
ของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึ่ม ก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยค่า
คะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การทดสอบที แบบ
ไม่อิสระ

ผลการวิจัยปรากฏว่า คะแนนการทดสอบหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าคะแนนการทดสอบ
ก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี เพราะผู้วิจัยได้รับคำแนะนำ ข้อเสนอแนะ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตลอดจนการให้ความเอาใจใส่ และได้รับกำลังใจ จากกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ทั้งสองท่าน คือ อาจารย์ ดร.วิวัฒน์ ชัดตียะมาน และ อาจารย์ ดร.อมลวรรณ วีระธรรมโม ผู้วิจัยรู้สึกเป็นพระคุณอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.นพเก้า ณ พัทลุง และ อาจารย์สาลี เพ็ญศิริ ที่ได้เสียสละเวลาร่วมเป็นกรรมการสอบเพิ่มเติม ให้คำแนะนำ ปรับแก้ไขข้อบกพร่องของวิทยานิพนธ์ อีกทั้งอาจารย์ ดร.นพเก้า ณ พัทลุง ได้พิจารณาตรวจรูปแบบวิทยานิพนธ์ ทำให้วิทยานิพนธ์มีความถูกต้องและสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ภาควิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยทักษิณทุกท่านที่ประสิทธิประสาทวิชาความรู้ให้แก่ผู้วิจัย และขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ประทีป แสงเปี่ยมสุข อาจารย์วินิตา สุขวนิช อาจารย์จันจิรา เกตุชู อาจารย์วันชัย แก้วหนูนวล และ อาจารย์ยุทธชัย แสงจันทร์ ที่ได้พิจารณาตรวจความถูกต้องเหมาะสมของเครื่องมือวิจัย พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ทำให้วิทยานิพนธ์มีความถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้อำนวยการสุภากร ทับทวี ผู้อำนวยการโศภิษฐ์ ณ พัทลุง พี่ ๆ คณะครู และนักเรียน โรงเรียนบ้านวังปริง ที่คอยให้คำแนะนำ ช่วยเหลือและให้กำลังใจที่ดีตลอดมา และขอบคุณนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านวังปริง และ โรงเรียนบ้านคูทุกคน ที่ให้ความร่วมมือในการทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ พี่สาว น้องชาย ที่ให้กำลังใจและเอาใจใส่ดูแลให้การสนับสนุนผู้วิจัยทุกด้านตลอดมา จนทำให้การศึกษาของผู้วิจัยสำเร็จลงด้วยดี

นอกจากนี้ยังมีพี่ ๆ เพื่อน ๆ และน้อง ๆ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน รุ่นที่ 2 / 2548 มหาวิทยาลัยทักษิณทุกคน และผู้มีพระคุณหลายท่านที่ให้ความช่วยเหลือ ซึ่งผู้วิจัยไม่สามารถกล่าวนามได้หมดในที่นี้ จึงขอขอบพระคุณท่านเหล่านั้นเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูแด่คุณพ่อ คุณแม่ พี่สาว น้องชาย ครูอาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

จินตนา จันทร์ทอง

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
สมมติฐานการวิจัย	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย	7
ขอบเขตของการวิจัย	7
นิยามศัพท์เฉพาะ	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย .	12
หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านวังปริงกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 1	
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2	24
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม	34
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ	47
กรอบแนวคิดการวิจัย	58
3 วิธีการดำเนินการวิจัย	59
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	59
แบบแผนการวิจัย	59
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	60
การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ	60
การเก็บรวบรวมข้อมูล	63
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้	64
4 ผลการวิจัย	65
สัญลักษณ์ทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	65
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	65

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	72
บทย่อ	72
สรุปผล	73
อภิปรายผล	74
ข้อเสนอแนะ	77
บรรณานุกรม	79
ภาคผนวก	88
ภาคผนวก ก	89
หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบเครื่องมือ	
และเก็บรวบรวมข้อมูล	90
แบบบันทึกประวัติของผู้ทรงคุณวุฒิ	97
ภาคผนวก ข	98
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือ	99
ภาคผนวก ค	100
ตารางวิเคราะห์จำนวนข้อสอบสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ	101
แบบประเมินแบบทดสอบสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ	102
แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ	104
ภาคผนวก ง	106
หน่วยการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	107
คู่มือชี้แจงการใช้แผนการจัดการเรียนรู้	114
แผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม	119
ภาคผนวก จ	168
แบบประเมินพฤติกรรมผู้เรียน	169
ภาคผนวก ฉ	173
แบบทดสอบก่อนเรียน	174

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
แบบทดสอบหลังเรียน	184
ภาคผนวก ข	193
ผลการวิเคราะห์จำนวนข้อสอบ	194
ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบ	195
ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้	197
ผลการทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน	199
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ	201
ประวัติย่อผู้วิจัย	203

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 แสดงมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น	18
2 แสดงโครงสร้างหน่วยการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านวังปริง	29
3 แสดงสาระการเรียนรู้ และมาตรฐานการเรียนรู้ สาระการอ่าน	31
4 แสดงสาระการเรียนรู้ และมาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเขียน	32
5 แสดงสาระการเรียนรู้ และมาตรฐานการเรียนรู้ สาระการฟัง การดูและ	
การพูด	32
6 แสดงสาระการเรียนรู้ และมาตรฐานการเรียนรู้ สาระหลักการใช้ภาษา	33
7 แสดงสาระการเรียนรู้ และมาตรฐานการเรียนรู้ สาระวรรณคดี	
และวรรณกรรม	34
8 แสดงแบบแผนการทดลอง	58
9 แสดงแผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ และจำนวนเวลา	61
10 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนกับหลังเรียนนักเรียนรายบุคคล	66
11 แสดงการเปรียบเทียบค่าคะแนนก่อนเรียนตามระดับชั้นการอ่าน	
อย่างมีวิจารณญาณ	66
12 แสดงการเปรียบเทียบค่าคะแนนหลังเรียนตามระดับชั้นการอ่าน	
อย่างมีวิจารณญาณ	68
13 แสดงค่าร้อยละและความต่างของคะแนนก่อนเรียนกับหลังเรียน	69
14 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานก่อนเรียนกับหลังเรียน	70
15 แสดงเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนกับคะแนนหลังเรียน	71
16 แสดงการวิเคราะห์จำนวนข้อสอบของผู้ทรงคุณวุฒิ	101
17 แสดงการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบ	102
18 แสดงการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้	104
19 แสดงหน่วยการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	107
20 แสดงผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง สาระการเรียนรู้ และกระบวนการเรียนรู้	109

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
21 แสดงผลการวิเคราะห์จำนวนข้อสอบ	194
22 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบ	195
23 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้	197
24 แสดงคะแนนการทำแบบทดสอบก่อนเรียนของนักเรียนรายบุคคล	199
25 แสดงคะแนนการทำแบบทดสอบหลังเรียนของนักเรียนรายบุคคล	200
26 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของแบบทดสอบก่อนเรียนกับหลังเรียน	201
27 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติของแบบทดสอบ	202

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษามีบทบาทในการพัฒนาคนและสังคมอย่างยิ่ง ทุกประเทศและทุกสังคมทั่วโลกต่างให้ความสำคัญต่อการพัฒนาการศึกษา โดยถือว่าเป็นนโยบายสำคัญอันดับต้น ๆ ของประเทศ ในประเทศไทยนั้น ภาษาไทยมีความสำคัญมากในฐานะที่เป็นภาษาประจำชาติ แสดงถึงความเป็นเอกลักษณ์และความเจริญของงานทางวัฒนธรรม เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน และเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ ดังที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (2529 : 6) ได้พระราชทานนิพนธ์เกี่ยวกับภาษาไทยว่า เป็นเครื่องมือในการสื่อสารระหว่างคนในสังคม ภาษาช่วยถ่ายทอดความรู้ ความคิด และช่วยเสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างชนในชาติ...ภาษามีบทบาทสำคัญในการที่จะรวมจิตใจของประชาชนในชาติให้มีความสามัคคี มีความรักชาติ และภูมิใจในชาติของตน ดังจะเห็นได้ว่ารัฐบาลทุกยุคทุกสมัย ได้พยายามรณรงค์ให้คนไทยเรียนรู้ภาษาไทย ซึ่งเป็นภาษาประจำชาติ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 6 กระทรวงศึกษาธิการ (2544 ค : 10) กำหนดไว้ว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ สติปัญญา มีความรู้คู่คุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข” และมาตรา 22 กระทรวงศึกษาธิการ (2544 ค : 19-20) กำหนดแนวทางในการจัดการศึกษาว่า “การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด”

จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ทำให้เกิดการปฏิรูปการศึกษา และก่อให้เกิดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โดยกระทรวงศึกษาธิการ (2544 ข : 3) ได้กำหนดหลักการจัดการกระบวนการเรียนรู้ สรุปได้ว่า สถานศึกษาต้องจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาป้องกันและแก้ไขปัญหา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงฝึกปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง ผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน ปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ อำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กระทรวงศึกษาธิการ (2544 ข : 13-14) จึงได้กำหนดให้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เป็นกลุ่มที่มุ่งเสริมทักษะที่เป็นเครื่องมือการเรียนรู้ มีมาตรฐานการเรียนรู้ 5 สาระ ได้แก่ สาระที่ 1 การอ่าน สาระที่ 2 การเขียน สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษา และสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม การเรียนการสอน ภาษาไทย จึงมุ่งให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะทั้งด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน เพื่อให้ ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม เกิดความชื่นชม ซาบซึ้ง และภูมิใจ ในภาษาไทย ในด้านการอ่านเน้นการใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้ความคิดไปใช้ในการตัดสินใจ แก้ปัญหา สร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ภาษาไทยถือได้ว่าเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้สำคัญ ที่จะสร้างคนให้เป็นพลเมืองที่มี คุณภาพของประเทศ กระทรวงศึกษาธิการ (2544 ข : 12) ได้กำหนดมาตรฐานการศึกษาเนื้อหา สาระที่ผู้เรียนจะต้องศึกษาในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้ คือ การอยู่ร่วมกันบนโลกกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วตลอดเวลา การปรับตัวตนเองให้เข้ากับบริบทสภาพแวดล้อม ทำให้เป็นพลเมืองที่รับผิดชอบ มีความสามารถทางสังคม มีความรู้ ทักษะ คุณธรรม และค่านิยม ที่เหมาะสมให้ผู้เรียนเกิดความ เจริญอกงามในด้านความรู้ และมาตรฐานด้านทักษะกระบวนการ เช่น ทักษะการคิด สามารถ สรุปความคิด แปลความ วิเคราะห์หลักการ นำไปใช้ และคิดอย่างมีวิจารณญาณ มีทักษะการ แก้ปัญหาตามกระบวนการทางสังคมศาสตร์ การใช้เทคโนโลยีและสื่อสารสนเทศต่าง ๆ ให้เป็น ประโยชน์ในการแสวงหาความรู้

การพัฒนาการศึกษาในปัจจุบัน ตามที่กระทรวงศึกษาธิการ (2545 ข : 9-13) สรุป คุณภาพของผู้เรียนไว้ดังนี้ มุ่งเน้นให้นักเรียนซึ่งเป็นอนาคตของชาติ เป็นบุคคลที่มีความสามารถ ในการคิดวิเคราะห์ คิดวิจารณ์ญาณ เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ สามารถแสวงหาความรู้ สร้าง ความรู้ได้ด้วยตนเอง เลือกรับข้อมูลข่าวสารที่เหมาะสม มีความรู้ทั้งหลักการและทักษะปฏิบัติ ที่มีมาตรฐาน มีคุณธรรมจริยธรรม มีคุณลักษณะที่เอื้อต่อการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ

การอ่านเป็นทักษะที่มีคุณค่าและมีความสำคัญต่อการเรียนรู้ เพราะเป็นพื้นฐานใน การเรียนทุกรายวิชา ดังที่ บันลือ พฤกษ์วัน (2532 : 3) ได้กล่าวว่า การสอนทักษะการอ่านเป็น กิจกรรมหลักที่สำคัญต่อการพัฒนาการเรียนการสอน เพราะทักษะการอ่าน นอกจากจะมีความ สำคัญในตัวของมันเองแล้ว ยังเป็นตัวเชื่อมไปสู่การเรียนรู้ในกระบวนวิชาทั้งหลายที่กำหนดไว้ใน หลักสูตรอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย (2534 : 5) ได้กล่าวถึงความสำคัญของ การอ่านว่า การอ่านเป็นทักษะการรับรู้ที่มีความสำคัญมาก เพราะเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ สิ่งต่าง ๆ และเป็นรากฐานในการเรียนแต่ละสาขาวิชา เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ประสบการณ์ และ

ความสามารถของแต่ละคน ดังที่ ชูลี อินมัน (2533 : 13) ได้กล่าวถึงทักษะการอ่านว่า การอ่านเป็นทักษะที่สำคัญและถูกใช้มากที่สุด ดังนั้นการอ่านจึงควรเป็นทักษะที่ได้รับการฝึกฝนเป็นพิเศษ จึงอาจสรุปได้ว่า การอ่านเป็นทักษะที่จำเป็น ถ้านักเรียนมีทักษะการอ่านอย่างดีแล้ว การเรียนวิชาอื่น ๆ ย่อมบังเกิดผลดีด้วย

การอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นการอ่านขั้นสูงที่ต้องใช้ความคิด พิจารณาเหตุผล ดังที่ สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2527 : 125) ได้กล่าวว่า การอ่านอย่างมีวิจารณญาณนั้น เป็นการอ่านที่ต้องใช้ความคิด พิจารณาหาเหตุผล เพื่อวินิจฉัยประเมินค่าสิ่งที่อ่านว่ามีความถูกต้องน่าเชื่อถือมากน้อยเพียงใด ซึ่งสอดคล้องกับ นภาลักษณ์ สุวรรณธาดา (2526 : 563) กล่าวไว้ว่า การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เป็นการเพิ่มพูนความรู้และสติปัญญาให้แก่ผู้อ่านอย่างแท้จริง โดยผู้อ่านจะต้องใช้ความคิดวิเคราะห์ ใคร่ครวญ ประเมินค่าได้ว่าข้อความหรือเรื่องที่อ่าน สิ่งใดเป็นใจความสำคัญ สิ่งใดเป็นใจความประกอบ สามารถแยกข้อเท็จจริงออกจากความคิดเห็นของผู้เขียนได้โดยรู้จักใคร่ครวญ พิจารณาเรื่องที่อ่านอย่างละเอียด ลึกซึ้งในด้านต่าง ๆ เป็นการอ่านที่ต้องอาศัยความสามารถในการคิดพิจารณาหาเหตุผลมาประกอบ ซึ่งนับว่าเป็นทักษะด้านการอ่านขั้นสูง จึงควรฝึกฝนเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ และ ม.ล.บุญเหลือ เทพยสุวรรณ (2517 : 7-10) ได้สรุปว่า การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ จะต้องสามารถบอกจุดประสงค์ของผู้เขียนได้ บอกความหมายของคำและสำนวน ในเรื่องที่อ่านได้ วิเคราะห์ส่วนต่าง ๆ ของเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง ชัดเจน อธิบายกลวิธีการเขียนได้ และบอกคุณค่าของเรื่องที่อ่านได้

ในการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณ กระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 34) จะช่วยให้ผู้เรียนรู้จักคิดหาเหตุผลในเรื่องราว เหตุการณ์ทั้งปวงได้ดี มีผลต่อการปรับตัวอย่างยั่งยืน และไม่ทำให้เกิดการหลงผิด และหลงเชื่อก่อนหาทางพิสูจน์ความจริง ดังที่ สุภาภิก ราชากรกิจ (2532 : 1) ได้กล่าวไว้ว่า “การสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นการสอนให้นักเรียนรู้จักอ่านในลักษณะเชิงเปรียบเทียบ ซึ่งต้องอาศัยเนื้อหาจากการอ่านมาแสดงความคิดเห็น เพื่อพิจารณาความเที่ยง ความตรง ความลำเอียง ความจริงหรือความเท็จ การอ่านช่วยให้นักเรียนมีประสบการณ์ และความคิดที่กว้างขวาง ลึกซึ้ง”

การสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณ นักเรียนยังไม่ได้รับการฝึกฝนอย่างจริงจัง ดังที่ โกวิท ประวาลพุกษ์ (2535 : 6) ได้กล่าวถึงปัญหาเกี่ยวกับการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณของครู สรุปได้ว่า การเรียนการสอนอ่าน ครูยังคงรูปแบบการอ่านแบบสรุป ไม่ใช่เทคนิคกระบวนการทางความคิด วิเคราะห์ วิจัยณ์ ปัจจุบันการสอนครูยังคงรูปแบบการสอนแบบสรุป ไม่ใช่เทคนิคและกระบวนการทางความคิด ปัญหาในการสอนคิดอย่างมีวิจารณญาณ นักเรียนมักจะอ่านเพื่อความเข้าใจ

มากกว่าที่จะอ่านเพื่อคิดอย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งเห็นได้ชัดเจนว่าเป็นการสอนที่ครูจะสอนเนื้อหาไม่เน้นให้รู้จักคิด และใช้เหตุผล ทำให้นักเรียนอ่านหนังสือออก แต่อ่านไม่เป็น คือ ไม่เข้าใจเรื่องและวิเคราะห์ที่ไม่เป็น นับว่าเป็นปัญหาใหญ่ แต่ถ้าครูสามารถหาสื่อการอ่านที่อยู่ในความสนใจของนักเรียนมาให้นักเรียนได้ฝึกอ่านก็น่าจะพัฒนาสมรรถภาพการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนให้ดีขึ้นได้

การประเมินคุณภาพการศึกษาของกรมวิชาการ คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทยระดับประเทศ ของโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน : 2546) ปีการศึกษา 2545 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เฉลี่ยร้อยละ 51.00 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เฉลี่ยร้อยละ 49.71 ปีการศึกษา 2546 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เฉลี่ยร้อยละ 43.32 และปีการศึกษา 2547 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เฉลี่ยร้อยละ 43.43

จากผลการดำเนินการประเมินคุณภาพและวินิจฉัยกลุ่มทักษะภาษาไทย ผลการประเมินการอ่านคล่องเขียนคล่อง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านวังปริง ปีการศึกษา 2548 (โรงเรียนบ้านวังปริง : 2548) พบว่า นักเรียนร้อยละ 33.33 ยังไม่ผ่านการประเมินด้านการอ่าน และจากการประเมินผลระดับชาติ GAT วิชาภาษาไทยของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง : 2548) จำนวนโรงเรียน 258 โรง จำนวนนักเรียน 7,863 คน คะแนนเต็ม 40 คะแนน คะแนนต่ำสุด 2 คะแนน คะแนนสูงสุด 39 คะแนน คะแนนเฉลี่ย 17.825 คะแนนร้อยละเฉลี่ย 44.563 ระดับปรับปรุงจำนวน 3,332 คน คิดเป็นร้อยละ 42.376 ระดับพอใช้จำนวน 3,318 คน คิดเป็นร้อยละ 42.198 และระดับดีจำนวน 1,213 คน คิดเป็นร้อยละ 15.427 Percentile Rang 48.29 ซึ่งผลการประเมินดังกล่าว สรุปได้ว่ายังต่ำกว่าเกณฑ์ที่วางไว้

นักการศึกษาหลายท่าน และองค์กรที่รับผิดชอบทางการศึกษาในปัจจุบัน จึงได้เสนอแนวทางในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีรูปแบบการจัดกิจกรรมที่หลากหลายที่เน้นให้ผู้เรียนสร้างความรู้ มุ่งเน้นการสอนอย่างธรรมชาติ ให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง รู้จักคิดอย่างมีเหตุผล เรียกว่าการจัดการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึมซึ่งนักการศึกษาในประเทศไทยใช้คำว่า แนวคิดการสร้างสรรค์ความรู้ (ทิศนา ขัมมณี 2544 : 4) การสร้างองค์ความรู้ (จิราภรณ์ ศิริทวี 2541 : 4 ; ไพฑูรย์ สุขศรีงาม 2537 : 111) ทฤษฎีการสร้างความรู้ (วรรณทิพา รอดแรงคำ 2541 : 7) รังสรรค์นิยม (ไพจิตร สดวกการ 2542 : 69) การสร้างความรู้ด้วยตนเอง (กรมวิชาการ 2543 : 83) การสร้างสรรค์ความรู้ (สุวิทย์ มูลคำ 2545 : 126)

คอนสตรัคติวิซึม (Constructivism) เป็นทฤษฎีการเรียนรู้ซึ่งมีแนวคิดหลักว่า บุคคลเรียนรู้โดยโครงสร้างทางปัญญาที่มีอยู่ ความสนใจ และแรงจูงใจภายในเป็นพื้นฐานโดยความขัดแย้งทางปัญญา ซึ่งเกิดจากการที่บุคคลจะเผชิญกับสถานการณ์ที่เป็นปัญหา หรือมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นจะเป็นแรงจูงใจให้เกิดการไตร่ตรองนำไปสู่โครงสร้างใหม่ทางปัญญาซึ่งได้รับการตรวจสอบทั้งโดยตนเองและผู้อื่นว่าสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่อยู่ในกรอบของโครงสร้างนั้น และใช้เป็นเครื่องมือสำหรับการสร้างโครงสร้างใหม่อื่น ๆ ต่อไป โดยความรู้ในระดับโครงสร้างเป็นสิ่งที่อยู่ในวิสัยที่นักเรียนสามารถสร้างขึ้นเองได้ ถ้านักเรียนได้รับโอกาสในการแสดงความสามารถนี้ อย่างสม่ำเสมอ ในสถานการณ์เรียนรู้ที่เอื้ออำนวย เนื่องจากนักเรียนมีพัฒนาการทางปัญญาอยู่ในขั้นที่คิดเป็นนามธรรมได้ มีความสามารถคิดรวบรวมหาเหตุผลในหลาย ๆ ด้าน เพื่อตั้งสมมติฐานที่เป็นไปได้ เพื่อแก้ปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการผ่านกระบวนการอ่านอย่างรอบคอบ ทำให้เกิดการพัฒนาคำอ่านด้านทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ และสามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่ได้ (สุจินต์ เลียงจรรยารัตน์ 2543 : 3 ; หนึ่งนุช กาฬภักดิ์ 2543 : 4 ; วิชัย วงษ์ใหญ่ 2540 : 23 ; สิปปนนท์ เกตุทัต 2541 : 5-7)

กระบวนการคิดทางการศึกษาอย่างหนึ่ง ที่มีความสัมพันธ์อย่างมากกับแนวคิดคอนสตรัคติวิซึม ดังที่ มลิวัลย์ สมศักดิ์ (2540 : 18) กล่าวไว้ว่า คือ กระบวนการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งหมายถึงกระบวนการที่ผู้อ่านพยายามใช้เหตุผลจากหลายทฤษฎี ในการแก้ปัญหา หรือหาคำอธิบายปัญหาต่าง ๆ ที่ยังหาข้อสรุปไม่ได้ชัดเจน โดยใช้ข้อมูลความรู้ ข่าวสาร และหลักฐานที่มีอยู่ เพื่อตัดสินใจว่าควรกระทำสิ่งใด หรือควรเชื่อสิ่งใด การคิดอย่างเป็นระบบเป็นการคิดที่มีเหตุผล ผ่านการไตร่ตรองอย่างรอบคอบแล้ว ดังนั้นความคิดที่ได้จะสามารถนำไปใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ ซึ่ง ทิศนา แชมมณี (2540 : 13) กล่าวว่า การที่จะพัฒนาให้ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านเพื่อคิดอย่างมีวิจารณญาณ ครูผู้สอนจะต้องพัฒนาการเรียนการสอนโดยใช้วิธีสอนที่ฝึกให้นักเรียนได้คิด ซึ่งมีกระบวนการที่แตกต่างกันออกไปแล้วแต่รูปแบบการสอนที่นักเรียนได้ฝึกการคิดบ่อย ๆ จะทำให้นักเรียนคิดเป็นระบบและเกิดทักษะในการคิด วิचारณญาณ สามารถเปรียบเทียบความคิดเมื่อเริ่มต้นบทเรียน กับความคิดของเขาเมื่อสิ้นสุดบทเรียน

การจัดการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม จึงมีความเหมาะสมกับการสอนภาษาไทยในปัจจุบัน โดยเป็นการสอนเพื่อให้เกิดการพัฒนาการด้านทักษะการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งเป็นวิชาที่จำเป็นต้องฝึกให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง เพราะข้อมูลข่าวสารทางสภาพสังคมมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา นักเรียนไม่สามารถจดจำความรู้ได้ทั้งหมด

การจัดการเรียนการสอน จึงต้องเป็นการสอนที่ให้นักเรียนรู้วิธีแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และนำข้อมูลสารสนเทศนั้นมาใช้อย่างมีความหมาย ดังที่ วิทวัฒน์ ชัตติยะมาน และ อมลวรรณ วีระธรรมโม (2549 : 34-35) ได้กล่าวถึงการสอนโดยใช้ทฤษฎีการสร้างความรู้เกี่ยวกับการจัดระบบความคิดเพื่อสร้างความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมว่าการจัดระบบความคิด(organization) เป็น การที่บุคคลปรับปรุงเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางสติปัญญา (scheme) ในสมองอยู่ตลอดเวลาที่มี ปฏิสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อม ทำให้การปรับตัว (adaptation) ของบุคคลสามารถเข้ากับ สิ่งแวดล้อมได้ การจัดระบบความคิดของบุคคลจะเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยวิธีการ 2 วิธี คือ การดูดซึม หรือการดูดซับ (Assimilation) เกิดขึ้นเมื่อบุคคลพยายามทำความเข้าใจสิ่งแวดล้อมใหม่ ด้วยวิธีการนำไปปรับเข้ากับสิ่งที่บุคคลรู้อยู่แล้ว เป็นการพยายามปรับประสบการณ์ใหม่เข้ากับ โครงสร้างทางปัญญาที่มีอยู่แต่เดิม และการปรับเปลี่ยน (Accmmodation) เกิดขึ้นเมื่อบุคคล จะต้องปรับเปลี่ยนโครงสร้างทางปัญญา ซึ่งมีมาแต่เดิม เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อสถานการณ์ ใหม่ หากว่าข้อมูลไม่สามารถทำให้เกิดความเหมาะสมกับโครงสร้างของสติปัญญาที่มีอยู่แต่เดิม การปรับเปลี่ยนทำให้โครงสร้างของสติปัญญาใหม่พัฒนา ทำให้บุคคลมีการปรับเปลี่ยนความคิด แทนที่จะปรับเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร เพื่อให้เหมาะสมกับความคิดของตนเอง ดังนั้น ผู้เรียนจะต้องนำ ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ที่ได้รับ เชื่อมโยงกับความรู้ และประสบการณ์เดิมที่มีอยู่โดยผ่านการอ่าน การคิดไตร่ตรองอย่างรอบคอบ เพื่อสามารถนำไปใช้ และนำไปแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตต่อไป

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะนำรูปแบบวิธีสอนตามแนวทฤษฎี คอนสตรัคติวิซึม ในการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมี ส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ของตนเอง พัฒนาและขยายความคิดจากความรู้ที่ได้เรียนด้วยตนเอง โดยใช้เรื่อง/เนื้อหาเหมาะสมกับวัย และวุฒิภาวะของผู้เรียน ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และเป็นไปตามหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนบ้านวังปริง จังหวัดพัทลุง

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบทักษะการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณ ก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม

สมมติฐานการวิจัย

นักเรียนที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึ่ม มีความสามารถด้านทักษะการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นแนวทางให้ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย นำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่เน้นให้นักเรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง
2. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งเป็นทักษะที่สำคัญที่จะทำให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ และนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ขอบเขตการวิจัย

การใช้วิธีสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึ่ม ที่มีต่อทักษะการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2549 โรงเรียนบ้านวังบึง จังหวัดพัทลุง จำนวนนักเรียนทั้งหมด 14 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

- 2.1 ตัวแปรต้น คือ วิธีสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึ่ม
- 2.2 ตัวแปรตาม คือ ทักษะการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณ ประกอบด้วย 6 ระดับชั้น ดังนี้

1. ระดับชั้นความรู้-ความจำ
2. ระดับชั้นความเข้าใจ
3. ระดับชั้นนำไปใช้
4. ระดับชั้นวิเคราะห์
5. ระดับชั้นสังเคราะห์
6. ระดับชั้นประเมินค่า

3. เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง

เนื้อหาที่ใช้ในการทดลองเป็นไปตามหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนบ้านวังปริง จังหวัดพัทลุง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หน่วยวรรณคดีและวรรณกรรม เรื่อง การอ่าน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 ใช้เวลาในการทดลอง 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 ชั่วโมง รวมทั้งหมด 20 ชั่วโมง

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม หมายถึง การสอนตามแผนการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และจัดการเรียนการสอนในลักษณะที่นักเรียนได้สร้างความรู้ด้วยตนเองตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม โดยการศึกษาข้อมูลสภาพแวดล้อม ความสัมพันธ์จากสิ่งที่พบเห็นมา รวมกับความรู้และประสบการณ์เดิม ซึ่งมีขั้นตอนในการสอน 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นปฐมนิเทศ หมายถึง ขั้นที่ผู้สอนให้โอกาสผู้เรียนสร้างจุดมุ่งหมาย และแรงดลใจในการเรียนรู้ในเนื้อหาที่กำหนด
2. ขั้นทำความเข้าใจ หมายถึง ขั้นที่ผู้สอนให้ผู้เรียนปรับแนวคิดปัจจุบัน หรือบรรยายความเข้าใจของตนเองในหัวข้อ/เรื่องที่กำลังเรียน โดยผู้เรียนอาจจะทำกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น การอภิปรายกลุ่มเล็ก การเขียนผังความคิด การเขียนสรุปความคิด ฯลฯ
3. ขั้นจัดโครงสร้างแนวคิดใหม่ หมายถึง ขั้นที่ผู้สอนช่วยให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ความเข้าใจ ตามแนวคิดของการสร้างองค์ความรู้ การตรวจสอบความเข้าใจหลังจากช่วยให้ผู้เรียนสร้างความคิดรวบยอดขึ้นใหม่ด้วยตนเองแล้ว
4. ขั้นนำแนวคิดไปใช้ หมายถึง ขั้นที่ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนนำแนวคิดของตนเองที่สร้างขึ้นไปใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่หลากหลายทั้งที่คุ้นเคยและแปลกใหม่
5. ขั้นทบทวนหรือเปรียบเทียบความรู้ หมายถึง ขั้นที่ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสะท้อนตนเองว่าแนวคิดของตนได้เปลี่ยนแปลงไปจากก่อนเริ่มเรียนรู้อย่างไร โดยอาจเขียนหรือวาดภาพเปรียบเทียบระหว่างความคิดตอนเริ่มต้นเรียนรู้ในบทเรียนนั้น กับความคิดตอนสิ้นสุดการเรียนรู้ในบทเรียนนั้น

2. **ทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ** หมายถึง ความสามารถของผู้เรียนด้านการอ่านที่วัดได้จากคะแนนการทำแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งมีหลักการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้หลักของบลูม (อ้างถึงใน สุนันทามันเฑียรวิทย์ 2537 : 143) ดังนี้
1. ระดับขั้นความรู้-ความจำ หมายถึง การอธิบายความหมาย ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง บอกคำจำกัดความ ข้อความ และเหตุการณ์
  2. ระดับขั้นความเข้าใจ หมายถึง การบอกความคิด ถ้อยคำ ประโยค เรียงลำดับเหตุการณ์ของเรื่อง สามารถสรุป และเล่าเรื่องของตนเอง
  3. ระดับขั้นนำไปใช้ หมายถึง การนำเหตุการณ์ ความรู้ แนวคิดจากเรื่องที่อ่านไปปรับใช้ และแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน
  4. ระดับขั้นวิเคราะห์ หมายถึง การแยกรายละเอียดของเรื่อง บอกความเกี่ยวข้องและไม่เกี่ยวข้องขององค์ประกอบ
  5. ระดับขั้นสังเคราะห์ หมายถึง การเปรียบเทียบเรื่องที่อ่านกับสำนวน สุภาษิต คติสอนใจ สถานการณ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง หรือสร้างสถานการณ์ใหม่
  6. ระดับขั้นประเมินค่า หมายถึง การพิจารณาเหตุผล ข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็น รู้จักตัดสินพิจารณาคุณค่า และความประทับใจที่ได้รับจากการอ่าน
3. **นักเรียน** หมายถึง ผู้ที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 โรงเรียนบ้านวังปริง จังหวัดพัทลุง

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัย เรื่องผลการใช้วิธีสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม ที่มีต่อทักษะการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านวังปริง จังหวัดพัทลุง ผู้วิจัยได้นำเสนอเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ไว้ดังนี้

1. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
  - 1.1 พื้นฐานแนวคิดการพัฒนาหลักสูตรและการสอน
  - 1.2 คุณภาพของผู้เรียนในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
  - 1.3 สาระการเรียนรู้ และกระบวนการเรียนรู้
  - 1.4 หลักการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
2. หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านวังปริง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 1 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
  - 2.1 คุณภาพของผู้เรียนในหลักสูตรสถานศึกษา
  - 2.2 คำอธิบายรายวิชา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
  - 2.3 โครงสร้างหน่วยการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
  - 2.4 วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น และสาระการเรียนรู้ช่วงชั้น กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
3. การสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม
  - 3.1 ความหมายของแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม
  - 3.2 ทรรศนะเกี่ยวกับการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม
  - 3.3 แนวทางการจัดการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม
  - 3.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม
4. การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
  - 4.1 ความหมายของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
  - 4.2 ลำดับขั้นของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
  - 4.3 หลักการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

4.4 ประโยชน์ของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

4.5 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

4.6 จิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน

4.7 การจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาไทยอย่างมี
วิจารณญาณ

4.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านและการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

5. กรอบแนวคิดการวิจัย

1. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาไทยอย่างมี วิจารณ์ญาณเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ดังนี้

1.1 พื้นฐานแนวคิดการพัฒนาหลักสูตรและการสอน

ความสำคัญของภาษาไทย

ภาษาไทย เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ แสดงออกถึงความเป็น เอกภาพและความเป็นไทยของคนในชาติที่มีภาษาใช้เป็นของตนเอง กระทรวงศึกษาธิการ (2544 ก : 33-34) กล่าวไว้ว่า ภาษาไทยมีวิวัฒนาการต่อเนื่องมานับพันปีนับแต่พ่อขุนรามคำแหงมหาราช ทรงประดิษฐ์อักษรไทย (ลายสือไทย) เมื่อ พ.ศ. 1826 อักษรไทยได้เปลี่ยนแปลงมาตามลำดับ จนปัจจุบันคนไทยมีอักษรไทย มีภาษาไทยใช้ในการสื่อสาร ภาษาไทยมีส่วนสร้างสรรค์ความ เจริญก้าวหน้าของชาติไทยทุก ๆ ด้าน ด้วยคุณลักษณะที่สำคัญหลายประการ คือ

1. เป็นเครื่องมือในการสื่อสาร

ภาษาไทย ใช้เป็นเครื่องมือสื่อสารถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก ความรู้ ความเข้าใจ ความต้องการต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน การใช้ภาษาไทยที่ถูกต้องเหมาะสมตามกฎเกณฑ์ ระเบียบ ทางภาษา การเลือกสรรถ้อยคำในการติดต่อสื่อสารเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้การใช้ภาษาไทยเป็น เครื่องมือสื่อสารที่ประสิทธิภาพในการดำเนินงานต่าง ๆ ตลอดจนการดำเนินชีวิตประจำวันของ คนไทย จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องใช้ภาษาไทย เป็นเครื่องมือสื่อสารที่มีคุณภาพและสร้างสรรค์

2. เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้

เรื่องราวต่าง ๆ ที่สำคัญในอดีต เช่น ประวัติศาสตร์หรือเหตุการณ์สำคัญของบ้านเมือง สังคม ชุมชน หรือบุคคล จะมีผู้บันทึกไว้ในลักษณะต่าง ๆ รวมทั้งการบอกเล่าถ่ายทอดสืบต่อกันมา เช่น ตำนาน ประวัติสิ่งของ สถานที่ บุคคลต่าง ๆ หรือการแปลเรียบเรียงจากภาษาอื่นเป็นภาษาไทย เพื่อให้คนไทยคนรุ่นหลังได้เรียนรู้ ภาษาไทยจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการบันทึกบอกเล่าเรื่องราว ให้ผู้แสวงหาความรู้ได้เรียนรู้ จากการฟัง การพูด การอ่าน การดูจากแหล่งเรียนรู้ดังกล่าว ภาษาไทย ยังช่วยในการพัฒนากระบวนการคิด สติปัญญา วิสัยทัศน์ เพิ่มพูนประสบการณ์ความรู้ ให้ทันต่อ ความเปลี่ยนแปลงของสังคม ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี เพื่อนำไปใช้ในการใช้ ใน การพัฒนาอาชีพ ให้ความมั่นคงทางสังคมและเศรษฐกิจ

3. เป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษ ด้านวัฒนธรรม และค่านิยม

ภาษาไทยเป็นสื่อสำคัญที่ได้นำทิวเรื่องราวที่แสดงถึงภูมิปัญญาบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ค่านิยมที่สั่งสมทั้งด้านประเพณี วัฒนธรรม ชีวทัศน์ โลกทัศน์ และสุนทรียภาพ โดยปรากฏในลักษณะของวรรณคดี วรรณกรรม บทละคร เพลงพื้นบ้าน เพลงกล่อมเห่ นิทาน สารคดี บันเทิงคดี บทเพลง บทกวี คำอวยพร สุภาษิต คำพังเพย ฯลฯ วัฒนธรรมทางภาษา ดังกล่าวมีคุณค่าแก่การเรียนรู้อนุรักษ์ และสืบสานให้เป็นสมบัติของชาติตลอดไป

4. เป็นเครื่องมือสร้างเอกภาพของชาติ

การมีภาษาไทยใช้แสดงถึงการเป็นประเทศที่มีอารยธรรมเจริญรุ่งเรืองของชาติไทย มีภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติ ที่ใช้สื่อสารกันแสดงความเป็นเชื้อชาติเดียวกัน แสดงถึงความเป็นเอกภาพของชาติ เป็นพลังสำคัญที่ทำให้คนไทยเกิดความภาคภูมิใจ มีความปรองดองร่วมมือกันในการพัฒนาประเทศได้

5. เป็นเครื่องมือเสริมสร้างความเข้าใจอันดีต่อกัน

การใช้ภาษาไทยที่สามารถสื่อความหมายได้ชัดเจน จะก่อให้เกิดความเข้าใจที่ดีต่อกันในสังคม ไม่สร้างปัญหาและความแตกแยก กลุ่มคนไทยที่มีภาษาถิ่นใช้เป็นของตนเองเฉพาะกลุ่มสามารถใช้ภาษาไทยกลาง หรือภาษาไทยมาตรฐาน เป็นที่ยอมรับของคนในการสื่อสารเป็นภาษากลาง ช่วยเสริมสร้างให้เกิดความเข้าใจที่ดี และแสดงถึงความเป็นกลุ่มเดียวกัน ด้วยคุณลักษณะดังกล่าว ภาษาไทยจึงมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิต และการดำรงอยู่ในสังคมของคนไทยเป็นอย่างยิ่ง จึงจำเป็นที่คนไทยทุกคนต้องตระหนักถึงความสำคัญของภาษาไทย ฝึกฝนให้มีทักษะภาษาไทย ที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ภาษาไทย เป็นสาระการเรียนรู้ที่สำคัญ และเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ในสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ด้วย การจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาทักษะทางภาษา และจัดการประเมินผลที่สอดคล้องเหมาะสม จะช่วยให้การเรียนรู้และการใช้ภาษาไทยของคนไทยมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ธรรมชาติของภาษาไทย

คนไทยใช้ภาษาไทย เป็นเครื่องมือในการดำเนินชีวิต และการสื่อสารทั้งการพูด การฟัง การอ่าน และการเขียน ภาษาไทยเป็นเครื่องมือการสื่อสารที่ทำให้เกิดความเข้าใจ ตรงกันและตรงตามจุดมุ่งหมายในการแสดงความคิด ความรู้สึก ความต้องการใช้ภาษาไทยจึงจำเป็นต้องใช้ให้ถูกต้องและเป็นไปตามธรรมชาติของภาษา กระทรวงศึกษาธิการ (2544 ก : 34-35) กล่าวไว้ว่า ภาษาไทยเป็นภาษาคำโดด และเป็นภาษาเรียงคำ คำในภาษาไทยประกอบด้วยเสียงพยัญชนะ

เสียงสระ และเสียงวรรณยุกต์ คำที่มีเสียงวรรณยุกต์ต่างกันก็จะมีความหมายต่างกัน เช่น ทา ท่า ทำ ภาษาไทยจึงมีคำใช้มาก คำในภาษาไทยยังมีเสียงหนัก เบา ล้วน ยาว ต่างกัน อันเกิดจากการใช้สระ วรรณยุกต์ และพยัญชนะที่มีคุณลักษณะแตกต่างกัน ในส่วนของประโยค เป็นการเรียงคำตามหลักเกณฑ์ทางภาษารวมประโยคหลายประโยคเป็นข้อความ มีการแบ่งระดับของภาษาไทยให้เหมาะสมกับบุคคลและกาลเทศะ แสดงถึงวัฒนธรรมทางภาษา เช่น การแบ่งระดับภาษาที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ การแบ่งระดับภาษาที่เป็นพิธีการและไม่เป็นพิธีการ หรือการแบ่งระดับภาษาตามสภาพแวดล้อม เป็นต้น ภาษาไทยมีการเปลี่ยนแปลงไปตาม กาลเวลา บริบท และสภาพวัฒนธรรมของกลุ่มคนที่ใช้คำเดียวกันในเวลาที่แตกต่างกัน หรือบริบทที่ต่างกันความหมายอาจต่างกัน เช่น นกเขาขัน กับ แดงถือขัน นอกจากนี้ ภาษาพูดและภาษาเขียนยังมีความแตกต่างกัน

ภาษาไทยมีคุณสมบัติเหมือนภาษาอื่น ๆ คือ ไม่จำกัดเพศและวัยของผู้ส่งสาร รับสาร และสามารถใช้อาษาพูดทั้งอดีต ปัจจุบัน อนาคต สื่อสารกันโดยไม่จำกัดกาลเวลา ทั้งเป็นเครื่องมือถ่ายทอดวัฒนธรรมและวิทยาการต่าง ๆ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ อยู่เสมอ นอกจากนี้ ภาษาไทยยังมีคุณสมบัติที่สำคัญคือ คำที่ใช้พูดประกอบด้วยเสียง และความหมาย มีการใช้ถ้อยคำที่เป็นระบบมีแบบแผน หรือกฎเกณฑ์ทางภาษา เป็นภาษาที่มีพลังทำให้เกิดความรู้สึกต่อการรับสาร ภาษาทำให้ผู้ฟังเกิดความรู้สึกชื่นชม เกลียดชัง โศกเศร้า มีความรู้สึกขัดแย้งหรือคล้อยตามได้ มนุษย์จึงสามารถใช้ภาษาสื่อความหมายได้โดยมีวิธีสิ้นสุดภาษาเป็นการใช้สัญลักษณ์หรือข้อสมมติร่วมกัน มีการรู้สัญลักษณ์เพื่อสร้างความเข้าใจตรงกัน ด้วยลักษณะธรรมชาติของภาษาไทยดังกล่าว จะเห็นได้ว่าภาษาไทยเป็นภาษาที่มีพลังเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่มีคุณค่า ก่อให้เกิดบุคลิกภาพ และลักษณะนิสัยของคนไทย ที่แตกต่างไปจากชนชาติอื่น ภาษาไทยจึงเป็นมรดกไทยที่ควรหวงแหน และธำรงไว้ด้วยการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้องเหมาะสมตามระเบียบแบบแผนของภาษาไทย

ลักษณะเฉพาะของภาษาไทย

ภาษาไทย เป็นภาษาที่มีลักษณะเฉพาะ ส่วนหนึ่งเป็นทักษะที่ต้องฝึกจนเกิดความชำนาญ ส่วนหนึ่งเป็นเนื้อหาสาระที่ต้องเรียนรู้และนำไปใช้ฝึกควบคู่กับส่วนที่เป็นทักษะ นั่นคือหลักภาษา ทั้งสองส่วนเมื่อนำไปฝึกจนชำนาญสามารถใช้ภาษาอย่างถูกต้องตามหลักภาษา ตามลักษณะของภาษาไทย ทั้งการอ่าน การฟัง การดู การพูด การเขียน ซึ่งเป็นการแสดงออกทางทักษะภาษา การฝึกทักษะภาษาไทย จึงต้องเรียนรู้หลักภาษา ฝึกทักษะทางภาษา และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างถูกต้องเหมาะสม

กระทรวงศึกษาธิการ (2544 ก : 35-36) กล่าวไว้ว่า ลักษณะเฉพาะที่สำคัญประการหนึ่งของภาษาไทย คือ ภาษาไทยเป็นเสียงดนตรี เสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทย ทำให้คำไทยมีระดับสูงต่ำ แตกต่างกัน และต่างความหมายกันออกไปทำให้มีคำใช้มากมาย และสิ่งของสิ่งหนึ่งอาจมีคำหรือชื่อได้หลายอย่างตามบริบทของวัฒนธรรมทางภาษาและท้องถิ่น รูป ลักษณะความหมายที่บัญญัติขึ้นเป็นที่เข้าใจสื่อสารกันได้ทั้งสามารถนำไปใช้สร้างสรรค์ทางภาษา ทำให้เกิดวรรณคดีและวรรณกรรมที่มีความงดงามทางภาษาเป็นพิเศษ เช่น ฉันทลักษณ์ของประพันธ์ต่าง ๆ เนื้อหาที่ใช้ในการเรียนรู้ส่วนหนึ่งจึงเป็นเนื้อหาสาระที่ทำให้เกิดความรู้สึกที่สุนทรีย์ เกิดความซาบซึ้ง เกิดความบันเทิงใจ ภูมิใจ เป็นเนื้อหาที่ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ค่านิยม ภูมิปัญญา ขนบธรรมเนียม ประเพณี ความงดงามของถ้อยคำภาษาที่ผู้สร้างสรรค์งานดังกล่าว ขึ้นมาได้แสดงออกถึงความสามารถทางภาษาด้วยรูปแบบที่หลากหลายทั้งในอดีตและปัจจุบัน เช่น บทเพลงกล่อมเห่ วรรณคดี วรรณกรรม บทกวี เพลงพื้นบ้าน ทักษะทางภาษาและสร้างจิตสำนึกที่ดีต่อภาษาไทย

ดังนั้น ลักษณะเฉพาะของภาษาไทย ซึ่งประกอบด้วย ส่วนที่เป็นทักษะที่ต้องฝึกจนเกิดความชำนาญ คือการอ่าน การฟัง การดู การพูด และการเขียน และส่วนที่เป็นเนื้อหาสาระที่ต้องเรียนรู้ คือหลักภาษา ผู้เรียนจึงต้องเรียนรู้หลักภาษา ฝึกทักษะทางภาษา และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างถูกต้องเหมาะสม

1.2 คุณภาพของผู้เรียนในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ (2544 ก : 78-83) ได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพเมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน และจบแต่ละช่วงชั้น สรุปได้ดังนี้

คุณภาพของผู้เรียนภาษาไทย เมื่อจบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้เรียนต้องมีความรู้ ความสามารถดังนี้

1. สามารถใช้ภาษาสื่อสารได้อย่างดี
2. สามารถ เขียน อ่าน ฟัง และพูดได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ คิดอย่างมีเหตุผล และคิดเป็นระบบ
4. มีนิสัยรักการอ่าน การเขียน การแสวงหาความรู้ และการใช้ภาษาพัฒนาตน และ

สร้างสรรค์งานอาชีพ ตระหนักในวัฒนธรรมการใช้ภาษาและความเป็นไทย ภูมิใจ ชื่นชม วรรณคดี และวรรณกรรมซึ่งเป็นภูมิปัญญาไทย

5. สามารถนำทักษะทางภาษามาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพและถูกต้องตามสถานการณ์และบุคคล

6. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และสร้างความสามัคคีในความเป็นชาติไทย

7. มีคุณธรรม จริยธรรม วิสัยทัศน์ โลกทัศน์ที่กว้างไกลและลึกซึ้ง

คุณภาพของผู้เรียนภาษาไทย เมื่อจบช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ผู้เรียนต้องมีความรู้ความสามารถดังนี้

1. สามารถอ่านได้คล่องและอ่านได้เร็วขึ้น

2. เข้าใจความหมายและหน้าที่ของคำ กลุ่มคำ ประโยค และเข้าใจข้อความที่อ่าน นำความรู้ที่ได้จากการอ่านมาคิด คาดคะเนเรื่องราวหรือเหตุการณ์ และกำหนดแนวทางในการปฏิบัติได้

3. เลือกอ่านหนังสือที่เป็นประโยชน์ทั้งความรู้ และความบันเทิง

4. พูดและเขียนแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึก และความต้องการได้

5. จดบันทึกความรู้ ประสบการณ์ และเรื่องราวในชีวิตประจำวัน

6. จับใจความสำคัญ ตั้งคำถาม ตอบคำถาม สนทนา แสดงความคิดเห็น

7. เล่าเรื่อง ถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึก และประสบการณ์จากเรื่องที่ฟังที่ดูได้

8. เข้าใจว่าภาษาไทยมีทั้งภาษากลางและภาษาถิ่น

9. สามารถเลือกใช้คำคล้องจอง และแต่งบทร้อยกรองง่ายๆ

10. สามารถนำปริศนาคำทายและบทร้องเล่นในท้องถิ่นมาใช้ในการเรียนและเล่น

11. ใช้ทักษะทางภาษาเป็นเครื่องมือการเรียนรู้ การแสวงหาความรู้ และใช้ได้เหมาะสมกับบุคคลและสถานการณ์

12. มีมารยาทในการอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด มีนิสัยรักการอ่าน และการเขียน

ดังนั้น ในการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพครูจะต้องสอนและฝึกทักษะต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะพื้นฐานทางภาษา และสามารถนำไปประยุกต์ใช้จริงในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้

1.3 สารการเรียนรู้ และกระบวนการเรียนรู้

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กระทรวงศึกษาธิการ (2544 ก : 9-13) กำหนดสาระและมาตรฐาน

การเรียนรู้เป็นเกณฑ์ในการกำหนดคุณภาพของผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งกำหนดไว้ในแต่ละส่วนที่จำเป็นสำหรับเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตให้มีคุณภาพ สำหรับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน สถานศึกษาสามารถเพิ่มเติมได้สาระและมาตรฐานการเรียนรู้การศึกษาขั้นพื้นฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีรายละเอียดดังนี้

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่าน สร้างความรู้ และความคิดไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหา และสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อความ เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศ และรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ 3 การฟัง การดู การพูด

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟัง และดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณ และสร้างสรรค์

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษา

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษา พลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติชาติ

มาตรฐาน ท 4.2 สามารถใช้ภาษาแสวงหาความรู้ เสริมสร้างลักษณะนิสัย บุคลิกภาพ และความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรม อารมณ์ สังคม และชีวิตประจำวัน

สาระที่ 5 วรรณคดี และวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดี และวรรณกรรมไทย อย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น เป็นมาตรฐานการเรียนรู้ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดขึ้น เป็นเป้าหมายสำหรับกำหนดคุณภาพของผู้เรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้แต่ละกลุ่มจบแต่ละช่วงชั้น กำหนดเป็น 4 ช่วงชั้น ๆ ละ 3 ปี คือ ช่วงชั้นที่ 1 ประกอบด้วย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ช่วงชั้นที่ 2 ประกอบด้วย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ช่วงชั้นที่ 3 ประกอบด้วย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 และ ช่วงชั้นที่ 4 ประกอบด้วย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 เพื่อให้สถานศึกษามีความสะดวกในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้เหมาะสมกับผู้เรียน ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาต้องนำ

มาตรฐานช่วงชั้น ไปกำหนดเป็นผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี และสาระการเรียนรู้ช่วงชั้นและ
สาระการเรียนรู้รายปีที่สอดคล้องกัน

ตัวอย่าง สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่าน สร้างความรู้และความคิดไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาและ
สร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตารางที่ 1 มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น			
ป.1-3	ป.4-6	ม.1-3	ม.4-6
1. สามารถอ่าน ได้ถูกต้องตาม หลักเกณฑ์การ อ่าน เข้าใจ ความหมายของ คำ และ ข้อความที่อ่าน ฯลฯ	1. สามารถอ่านได้ คล่องแคล่ว รวดเร็ว ยิ่งขึ้น เข้าใจความหมาย ของคำ สำนวนโวหาร การบรรยาย การ พรรณนา การ เปรียบเทียบ การใช้ บริบท เข้าใจความหมาย ของถ้อยคำ สำนวน และ เนื้อเรื่อง และใช้แหล่ง ความรู้พัฒนา ความสามารถในการ อ่าน ฯลฯ	1. รวดเร็วยิ่งขึ้นเข้าใจ วงศัพท์ที่กว้างขึ้น เข้าใจสำนวน โวหาร การบรรยาย การ พรรณนา การอธิบาย อุปมา และสาธก สามารถใช้บริบทการ อ่าน สร้างความเข้าใจ การอ่าน และใช้แหล่ง ความรู้พัฒนา ประสบการณ์และ ความรู้กว้างขวางขึ้น ฯลฯ	1. สามารถอ่านอย่าง มีประสิทธิภาพ มี วิจรรณญาณ ดีความ แปลความ และขยาย ความเรื่องที่อ่านอย่าง ลึกซึ้ง รักและสนใจการ อ่านหนังสือประเภท ต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง มากขึ้น และใช้แหล่ง ความรู้พัฒนา ประสบการณ์การอ่าน ฯลฯ

การจัดการเรียนการสอนที่มีความหมาย

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ เป็นสมบัติของวัฒนธรรมที่ก่อให้เกิดการสื่อสารความสัมพันธ
อันดีงามในสังคม เป็นประโยชน์การแสวงหาความรู้ และพัฒนาตนให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง
ทั้งยังเป็นสื่อที่แสดงถึงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษที่สืบทอดกันมา ภาษาไทยจึงเป็นสมบัติของชาติ
ที่ควรแก่การเรียนรู้ เพื่อให้ภาษาไทยดำรงอยู่อย่างมีคุณค่า

กระทรวงศึกษาธิการ (2544 ก : 36-39) กล่าวไว้ว่า การเตรียมการสอนภาษาไทยจะประสบความสำเร็จได้ดีหรือไม่ ขึ้นอยู่กับบทบาทของผู้สอน ซึ่งต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมจากการเป็นผู้บอก ให้เป็นบทบาทของผู้จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีความหมาย นั่นคือ ทำอย่างไรให้ผู้เรียนเข้าใจถึงคุณค่าและประโยชน์ที่จะได้รับ อันได้แก่

1. การเรียนรู้ภาษาไทย เป็นประโยชน์ต่อการติดต่อสื่อสาร การสื่อสารระหว่างบุคคล การสื่อสารในการปฏิบัติงาน การประสานงาน การประสานความร่วมมือ
2. เป็นการสร้างโอกาสในการเรียนรู้เป็นพื้นฐานในการศึกษาวิทยาการแขนงต่าง ๆ การสืบค้นข้อมูล การค้นคว้า การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลง
3. เป็นการเสริมสร้างวัฒนธรรม คุณธรรม ความดีงาม ตลอดจนบุคลิกภาพให้เกิดขึ้นในตนเองและสังคม
4. เป็นการพัฒนาระบบการคิด การสร้างองค์ความรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต
5. เป็นการสร้างความมั่งคั่งในชีวิต ชื่นชม ภูมิใจในภาษาไทย คุณค่าของวรรณคดี ความเป็นเอกลักษณ์ของชาติไทย

ดังนั้น การจัดการเรียนรู้ที่มีความหมาย ครูผู้สอนจะต้องศึกษา วิเคราะห์ สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น จัดทำสาระการเรียนรู้ช่วงชั้น ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี สาระการเรียนรู้รายปี และจัดทำคำอธิบายรายวิชา เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจก่อนจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้สอนควรดำเนินการโดย

1. เลือกรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ศึกษารูปแบบเพื่อการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับเนื้อหาสาระ วุฒิภาวะของผู้เรียน ความสามารถในการเรียนรู้ ความแตกต่างระหว่างบุคคล รูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้ มีหลายประการ เช่น การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน แบบกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ แบบพัฒนาความคิดบูรณาการ แบบแผนผังความคิด หรือแผนภาพโครงเรื่อง เป็นต้น
2. พัฒนาหรือคิดค้นรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยครูผู้สอนสามารถเชื่อมโยงความรู้ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน นำสิ่งเหล่านี้มาเป็นปัจจัยในการคิดค้นรูปแบบการจัดกิจกรรม ทดลองใช้ ปรับปรุงแก้ไข จนได้รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ และควรเผยแพร่เพื่อเป็นประโยชน์ต่อวงการศึกษ
3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่คำนึงถึงการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตจริง เช่น การศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งความรู้ ห้องสมุด สื่อเทคโนโลยี แหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งในห้องเรียนและแหล่งอื่น การเรียบเรียง การจัดทำรายงาน การสื่อสาร การสัมภาษณ์ การแสดงผลงาน เป็นต้น เพราะสิ่งเหล่านี้จะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ และการประกอบอาชีพในอนาคต

4. กระบวนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ควรจัดให้มีรูปแบบ หลากหลาย และปรับใช้ได้ในแต่ละกิจกรรม รวมทั้งเหมาะสมกับคุณลักษณะของผู้เรียน ตาม แนวทางการจัดกระบวนการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียน ดี เก่ง และมีสุข โดยเฉพาะกระบวนการเรียนรู้ เฉพาะ (Specific Learning) ของภาษาไทย ซึ่งเป็นกระบวนการตามธรรมชาติของภาษาไทยที่ใช้ ในการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนเข้าใจถึง หลักการ กฎเกณฑ์ ทฤษฎี และระเบียบวิธีการกลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทย กระบวนการเรียนรู้เฉพาะดังกล่าวที่ครูผู้สอนควรนำมาใช้ ได้แก่

- กระบวนการสื่อความ
- ทักษะทางภาษาหรือกระบวนการทางภาษา
- กระบวนการอ่าน
- กระบวนการพูด
- กระบวนการเขียน
- กระบวนการดูหรือฟัง
- กระบวนการคิดวิเคราะห์เชิงตรรกะ

กระบวนการเรียนรู้ดังกล่าวเหล่านี้จะเป็นเครื่องมือ และวิธีการอันสำคัญของหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในการปลูกฝังบุคลิกภาพ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของผู้เรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยให้เกิดขึ้นได้ คุณลักษณะสำคัญที่จะปรากฏ เช่น

- มีความมั่นใจในการใช้ภาษา
- มีเหตุผล
- มีประสิทธิภาพในการสื่อความ
- มีวิจารณ์ญาณในการใช้ภาษา
- มีความสุนทรีย์ภาพในการใช้ภาษา
- ใช้ภาษาไทยด้วยความระมัดระวังให้ถูกต้อง
- มีความคิดสร้างสรรค์ในการประยุกต์ใช้ภาษาในชีวิตประจำวัน
- รักและเห็นคุณค่าในการเรียนรู้ภาษาไทย
- มีนิสัยรักการอ่าน การเขียน
- มีมารยาทในการฟัง การพูด
- ใช้ภาษาอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม และความรับผิดชอบ
- อนุรักษ์ภาษาในฐานะสมบัติทางวัฒนธรรม ฯลฯ

ดังนั้น ในการจัดการเรียนรู้ที่มีความหมายในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สถานศึกษา ต้องมุ่งดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เลือกลงใช้ตามรูปแบบกระบวนการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมที่เหมาะสมมีความหมาย พัฒนา ความคิด ทักษะ ความสามารถ ความถนัดของผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพ ใช้เทคนิคการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นกระบวนการเฉพาะกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และกระบวนการอื่น ๆ ที่เหมาะสม เพื่อ พัฒนาคุณภาพด้านภาษาไทยของผู้เรียน ให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

หลักการการเรียนรู้ภาษา

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กระทรวงศึกษาธิการ (2544 ก : 38) กำหนดกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สถานศึกษาต้องใช้เป็นหลักในการจัดการเรียนการสอน เพื่อสร้างพื้นฐานการเรียนรู้ การคิด และการแก้ปัญหา ร่วมกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นอีก 3 กลุ่มสาระ คือ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสังคม ศาสนาและวัฒนธรรม ภาษาไทยจึงมีใช้เพียงเป็นภาษาประจำชาติ ที่คนไทยทุกคนพึงรักษาให้อำรงอยู่ แต่ต้องร่วมกัน ดำเนินการให้คนไทยใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง มีประสิทธิภาพ สถานศึกษาซึ่งมีหน้าที่พัฒนา เยาวชน จึงต้องเข้าใจหลักการการเรียนรู้ภาษา ซึ่งจะช่วยให้เกิดความเข้าใจ เกี่ยวกับภาษาและ พัฒนาการของภาษาได้อย่างชัดเจน

หลักการการเรียนรู้ภาษามีดังนี้

1. ทักษะทางภาษา ฟัง พูด อ่าน เขียน มีความสำคัญเท่า ๆ กัน และทักษะเหล่านี้ มีความสัมพันธ์กัน ความก้าวหน้าของทักษะหนึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาของทักษะอื่น ๆ ด้วย เช่น พัฒนาทักษะการฟังจะส่งผลทางบวกต่อทักษะการพูดและการเขียน เป็นต้น การจัดการเรียน การสอนภาษาไทย จึงไม่แยกฝึกทักษะทีละทักษะ จะฝึกทักษะต่าง ๆ ไปพร้อม ๆ กัน
2. ผู้เรียนต้องได้รับการพัฒนาความสามารถทางภาษา พร้อมกับพัฒนาความคิด และฝึกทักษะทางสังคมไปพร้อมกัน เพราะภาษาเป็นสื่อของความคิด ผู้เรียนที่มีความสามารถ และทักษะในการใช้ภาษา มีคำใช้อย่างหลากหลาย จะช่วยให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิด ใช้ภาษาในการคิดกับเพื่อน กับครู กับบุคคลที่เกี่ยวข้อง เป็นการฝึกทักษะทางสังคมและนำไปใช้ ในชีวิตจริง
3. ผู้เรียนต้องเรียนรู้ภาษาพูด และภาษาเขียนอย่างถูกต้อง ด้วยการฝึกฝนการใช้ภาษา มิใช่เรียนรู้กฎเกณฑ์ทางภาษาเพียงอย่างเดียว การเรียนรู้ภาษาจะต้องเรียนรู้ไวยากรณ์ หรือ หลักภาษา การสะกดคำ การใช้เครื่องหมายวรรคตอน และนำความรู้ดังกล่าวไปใช้ในการฝึกฝน การเขียน และพัฒนาทักษะภาษาของตน

4. ภาษากับวัฒนธรรมมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด จึงต้องให้ความสำคัญ และใช้ความเคารพ เห็นคุณค่าของเชื้อชาติ วัฒนธรรม ภูมิหลังของภาษา และความหลากหลายของภาษารวมทั้งภาษาท้องถิ่น จะทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกที่ดีเกี่ยวกับภาษาไทย และกระตุ้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ภาษาไทยอย่างมีความสุข

5. ผู้เรียนทุกคนต้องผ่านขั้นตอนการพัฒนาทักษะทางภาษาเช่นเดียวกัน แต่พัฒนาการทางภาษาจะไม่เท่ากัน และวิธีการเรียนรู้จะแตกต่างกัน

6. ภาษาไทย เป็นเครื่องมือการเรียนรู้ของทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ จะต้องใช้ภาษาไทยเป็นเครื่องมือสื่อสารและการแสวงหาความรู้ การเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ จะใช้ภาษาไทยในการคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ การอภิปราย การเขียนรายงาน การเขียนโครงการ การตอบคำถาม การตอบแบบสอบถาม ครูสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้จึงต้องใช้ภาษาไทยที่ถูกต้องเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน

1.4 หลักการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

การวัดผลและประเมินผล กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โดยทั่วไปจะดำเนินการเช่นเดียวกับกลุ่มสาระอื่น ๆ ดังนี้

1. ประเมินและตัดสินผลการเรียนรู้เป็นรายบุคคล กลุ่มสาระการเรียนรู้/วิชาที่เพิ่มเติม
2. ประเมินผลโดยยึดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของกลุ่มสาระการเรียนรู้เป็นเป้าหมาย
3. ประเมินด้วยวิธีการที่หลากหลาย เน้นการประเมินตามสภาพจริง
4. ต้องมีการประเมินผลการเรียนรู้ที่คาดหวังทุกข้อ
5. การผ่านเกณฑ์การประเมินกลุ่มสาระการเรียนรู้ ต้องมีการประเมินผลการเรียนรู้ที่คาดหวังผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำทุกข้อ
6. จัดซ่อมเสริมผู้เรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ประเมิน และประเมินหลังการซ่อมเสริม
7. ผู้เรียนต้องเรียนซ้ำชั้นในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ทำการซ่อมเสริม และไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

หลักการประเมินผลการเรียนรู้

การประเมินผลการเรียนภาษาไทยมีเป้าหมายสำคัญ เพื่อนำผลการประเมินไปพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ หรือผลการเรียนรู้ที่คาดหวังที่กำหนดไว้ โดยนำผลการประเมินไปปรับปรุง แก้ไข ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียน นำไปปรับปรุง การเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ได้ข้อมูลที่มีคุณภาพไปใช้ตามวัตถุประสงค์ของการประเมิน มีหลักการที่สำคัญดังนี้

1. การประเมินผลที่มีประสิทธิภาพต้องส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน
2. การประเมินผลต้องใช้ข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย
3. การประเมินผลต้องมีความเที่ยงตรง เชื่อถือได้ และมีความเป็นธรรม

แนวปฏิบัติการวัดผลและประเมินผลกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กระทรวงศึกษาธิการ (2544 ก : 41-44) ได้จัดเป็น 3 ระดับ สรุปได้ดังนี้

1. การวัดและประเมินผลระดับชั้นเรียน ประกอบด้วย
  - 1.1 การประเมินก่อนเรียน
  - 1.2 การประเมินระหว่างเรียน
  - 1.3 การประเมินสรุปผลการเรียนหลังเรียน
2. การวัดและประเมินผลระดับสถานศึกษา มีแนวปฏิบัติ ดังนี้
  - 2.1 กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีให้ชัดเจน
  - 2.2 กำหนดเกณฑ์สำหรับตัดสินประเมินการผ่านผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายข้อ โดยเน้นเกณฑ์เชิงคุณภาพ
  - 2.3 กำหนดเกณฑ์การประเมินให้ระดับผลการเรียนระดับกลุ่มสาระการเรียนรู้รายปี
  - 2.4 ประเมินผลการเรียนรู้ระหว่างเรียน (การประเมินระดับชั้นเรียน) เพื่อสะสมผลการเรียนส่วนหนึ่ง สำหรับประกอบการสรุปประเมินผลในระดับสถานศึกษา
  - 2.5 ประเมินผลการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้รายปีเมื่อสิ้นปี
  - 2.6 ประเมินสรุปตัดสินผลการเรียนรู้รายปี และการผ่านช่วงชั้นตามเกณฑ์ที่กำหนด
3. การวัดผลและประเมินผลระดับชาติ เป็นการประเมินคุณภาพทางการศึกษาในระดับชาติของผู้เรียนในที่สุดท้ายของแต่ละช่วงชั้น คือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการจะกำหนดให้มีการประเมินในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ตามความจำเป็นเป็นรายปี ข้อมูลจากการประเมินนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน คุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และคุณภาพการศึกษาในระดับชาติ

สำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ มีความจำเป็นที่ผู้เรียนต้องมีความรู้ ความสามารถ และทักษะทางภาษา จึงเป็นกลุ่มสาระพื้นฐานที่จะได้รับการประเมินทุกปี สำหรับแนวปฏิบัติในการประเมินระดับนี้ สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนเข้ารับการประเมิน และกระตุ้นให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถในการประเมินอย่างเต็มศักยภาพ เพื่อจะได้ข้อมูลทางคุณภาพที่เป็นจริง และเป็นประโยชน์อย่างแท้จริง

ดังนั้น การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผลตามแนวทางของ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ต้องเน้นการจัดกิจกรรมที่มุ่งผู้เรียนเป็นสำคัญ การวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริง โดยกิจกรรมการเรียนการสอนและการวัดผลประเมินผล จะเป็นกระบวนการเดียวกัน หรือควบคู่กันไป

2. หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านวังปริง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 1 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

หลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนบ้านวังปริง จังหวัดพัทลุง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย (โรงเรียนบ้านวังปริง : 2545) เป็นหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาคุณภาพให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ มีคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เพื่อพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ สามารถ ดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุขบนพื้นฐานความเป็นไทยและสากล ดังต่อไปนี้

2.1 คุณภาพผู้เรียนในหลักสูตรสถานศึกษา

เมื่อจบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้ว ผู้เรียนต้องมีความรู้ ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม กระทรวงศึกษาธิการ (2544 ค : 42-48) ดังนี้

1. สามารถใช้ภาษาสื่อสารได้เป็นอย่างดี
  2. สามารถอ่าน เขียน ฟัง ดู และพูดได้อย่างมีประสิทธิภาพ
  3. มีความคิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีเหตุผล และคิดเป็นระบบ
  4. มีนิสัยรักการอ่าน การเขียน การแสวงหาความรู้ และใช้ภาษา ในการพัฒนาคน และสร้างสรรค์งานอาชีพ
  5. ตระหนักในวัฒนธรรมการใช้ภาษา และความเป็นไทย ภูมิใจ และชื่นชมในวรรณคดี และวรรณกรรม ซึ่งเป็นภูมิปัญญาของคนไทย
  6. สามารถนำทักษะทางภาษามาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และถูกต้องตามสถานการณ์และบุคคล
  7. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และสร้างความสามัคคีในความเป็นชาติไทย
  8. มีคุณธรรม จริยธรรม วิสัยทัศน์ โลกทัศน์ที่กว้างไกลและลึกซึ้ง
- เมื่อจบช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ผู้เรียนต้องมีความรู้ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม ดังนี้

1. อ่านได้คล่องและอ่านได้เร็ว
  2. เข้าใจความหมายและหน้าที่ของคำ กลุ่มคำ ประโยค และเข้าใจข้อความที่อ่าน
  3. นำความรู้ที่ได้จากการอ่านมาคิด คาดคะเนเรื่องราวหรือเหตุการณ์ และกำหนดแนวทางในการปฏิบัติได้
  4. เลือกอ่านหนังสือที่เป็นประโยชน์ทั้งความรู้ และความบันเทิง
  5. พูดและเขียนแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึก ความต้องการและจินตนาการได้
  6. จดบันทึกความรู้ ประสบการณ์ และเรื่องราวในชีวิตประจำวัน
  7. จับใจความสำคัญและหารายละเอียดของเรื่อง ตั้งคำถามตอบคำถาม สนทนา แสดงความคิดเห็น เล่าเรื่อง ถ่ายทอดความรู้ ความคิด และประสบการณ์จากเรื่องที่ฟังได้
  8. เข้าใจว่าภาษาไทยมีทั้งภาษากลาง หรือภาษาไทยมาตรฐานและภาษาถิ่น
  9. ใช้คำคล้องจอง แต่งบทร้อยกรองง่าย ๆ
  10. ท่องจำบทร้อยกรองที่ไพเราะ และนำไปใช้ในการพูดและการเขียน
  11. นำปริศนาคำทายและบทร้องเล่นในท้องถิ่นมาใช้ในการเรียนและเล่น
  12. ใช้ทักษะทางภาษาเป็นเครื่องมือการเรียนรู้ การแสวงหาความรู้ และใช้ได้เหมาะสมกับบุคคลและสถานการณ์
  13. นำความรู้ที่ได้จากการอ่านวรรณคดีและวรรณกรรม ไปใช้ในชีวิตประจำวัน
  14. มีมารยาทในการอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด
  15. มีนิสัยรักการอ่านและการเขียน
- ดังนั้น การกำหนดคุณภาพของผู้เรียนในช่วงชั้นที่สถานศึกษาต้องการให้เกิดกับผู้เรียนในการจัดการเรียนการสอน ครูจะต้องสอนและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อฝึกทักษะด้านต่าง ๆ ของผู้เรียนทุกด้าน เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะทางภาษาอย่างต่อเนื่อง

2.2 คำอธิบายรายวิชากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

แนวทางการพัฒนาทักษะภาษาไทย ของหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนบ้านวังปริง จังหวัดพัทลุง (2546 : 135-140) ต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ทักษะ กระบวนการ และคุณธรรมจริยธรรม จึงควรได้รับการพัฒนาทักษะการคิด ทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้หลักการทางภาษา การเรียนรู้วรรณคดีวรรณกรรม และการเรียนรู้ภูมิปัญญาทางภาษา เพื่อการส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาตนเอง โดยกำหนดรายละเอียดผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ดังนี้

สาระที่ 1 การอ่าน

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. อ่านได้ถูกต้องตามหลักการอ่านมากขึ้น
2. อ่านได้ถูกต้องและคล่องแคล่วมากขึ้น
3. เข้าใจความหมายของคำและข้อความที่อ่านได้มากขึ้น
4. เข้าใจความสำคัญ และรายละเอียดของเรื่องมากขึ้น
5. หาคำสำคัญของเรื่องได้มากขึ้น
6. ใช้แผนภาพโครงเรื่องหรือแผนภาพความคิดเป็นเครื่องมือการพัฒนาความเข้าใจได้มากขึ้น
7. รู้จักใช้คำถามจากเรื่องที่อ่านและกำหนดแนวทางปฏิบัติได้ดีขึ้น
8. สามารถอ่านในใจและอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและร้อยกรอง ได้ถูกต้องรวดเร็วตามลักษณะคำประพันธ์และอักขรวิธีมากขึ้น
9. แต่งบทร้อยกรองที่ไพเราะได้มากขึ้น
10. เลือกอ่านหนังสือที่เป็นประโยชน์ได้มากขึ้น
11. มีมารยาทการอ่านมากขึ้น
12. มีนิสัยรักการอ่านมากขึ้น

สาระการเรียนรู้

หลักการอ่าน ความหมายของคำ ข้อความ การจับใจความสำคัญของเรื่อง แผนภาพโครงเรื่อง แผนภาพความคิด การพัฒนาการอ่าน การใช้คำถามเกี่ยวกับความรู้ ความคิด การคาดคะเนเหตุการณ์ของเรื่องการอ่านในใจ การอ่านออกเสียงเกี่ยวกับบทร้อยกรองบทร้อยแก้วตามลักษณะคำประพันธ์ อักขรวิธี การเลือกอ่านหนังสือที่เป็นประโยชน์ มารยาทการอ่าน นิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. เขียนคำได้ถูกความหมายมากขึ้น
2. เขียนสะกดการันต์ถูกต้องมากขึ้น
3. เขียนประโยค ข้อความ เรียงราว ความรู้สึก ความต้องการได้มากขึ้น
4. ใช้กระบวนการเขียนพัฒนางานเขียนของตนเองมากขึ้น
5. มีมารยาทในการเขียน
6. มีนิสัยรักการเขียน

7. มีทักษะการเขียน จดบันทึกความรู้ ประสบการณ์ เรื่องราวในชีวิต ประจำวันสั้น ๆ ได้มากขึ้น

สาระการเรียนรู้

หลักการเขียนคำ การสะกดคำ รันต์ การเขียนประโยค ข้อความ เรื่องราว การเขียนแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก ความต้องการ จินตนาการ การนำกระบวนการเขียน การพัฒนางานเขียน มารยาทการเขียน การฝึกนิสัยรักการเขียน ทักษะการเขียน จดบันทึก ความรู้ ประสบการณ์ เรื่องราวในชีวิตประจำวัน

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. สามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่ฟัง ดู พูด ได้มากขึ้น
2. สามารถเข้าใจเนื้อเรื่อง ถ้อยคำ น้ำเสียง และกิริยาท่าทางของผู้พูดได้มากขึ้น
3. สามารถแสดงทัศนะจากเรื่องที่ฟังและดูอย่างมีวิจารณ์ญาณ
4. สามารถตั้งคำถาม ตอบคำถาม สนทนา แสดงความคิดเห็น เล่าเรื่อง ถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึก และประสบการณ์ได้มากขึ้น
5. สามารถใช้ถ้อยคำเหมาะสมแก่เรื่องอย่างสร้างสรรค์ตามหลักการพูดมากขึ้น
6. มีมารยาทการฟัง การดู และการพูดมากขึ้น

สาระการเรียนรู้

การจับใจความสำคัญ การใช้ น้ำเสียง กิริยาท่าทาง การแสดงทัศนะอย่างมีวิจารณ์ญาณ การตั้งคำถาม การตอบคำถาม สนทนาแสดงความคิดเห็น เล่าเรื่อง การใช้ถ้อยคำ มารยาทการฟัง การดู การพูด

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษา

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. สามารถสะกด ประสมคำ และเขียนคำได้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ของภาษามากขึ้น
2. เข้าใจความหมายและหน้าที่ของคำ กลุ่มคำ และประโยคมากขึ้น
3. เรียงคำและเรียงประโยคตามลำดับความคิดเป็นข้อความที่ชัดเจนมากขึ้น
4. สามารถใช้ภาษาสื่อสารในชีวิตประจำวันแลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้วยถ้อยคำสุภาพ และรู้จักคิดไตร่ตรองก่อนพูดและเขียน
5. เข้าใจว่าภาษาไทยมีทั้ง ภาษาไทยกลาง ภาษาไทยมาตรฐาน และภาษาถิ่น
6. สามารถเลือกใช้คำคล้องจอง แต่งบทหรือกรองง่าย ๆ ได้มากขึ้น
7. สามารถนำปริศนาคำทายและบทหรือเล่นในท้องถิ่นมาใช้ในการเรียนและเล่น

8. สามารถใช้ทักษะทางภาษา เป็นเครื่องมือการเรียนรู้ การทำงานร่วมกับผู้อื่นได้มากขึ้น
9. สามารถใช้เทคโนโลยีการสื่อสารพัฒนาการเรียนรู้ได้มากขึ้น
10. เข้าใจความแตกต่างของภาษาพูดและภาษาเขียนได้มากขึ้น
11. ใช้ภาษาได้เหมาะกับบุคคลและสถานการณ์สื่อสารมากขึ้น
12. ใช้ภาษาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ในการพัฒนาการอ่าน และการเขียนมากขึ้น
13. เห็นคุณค่าของการใช้ตัวเลขไทย
14. ใช้ภาษาพูดและภาษาเขียนตามความเป็นจริง เหมาะสมแก่กาลเทศะและบุคคลได้มากขึ้น

สาระการเรียนรู้

การสะกดคำ ประสมคำตามหลักเกณฑ์ภาษา ความหมาย และหน้าที่ของคำ กลุ่มคำ ประโยค การเรียงลำดับคำและประโยค การใช้ภาษาในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน ภาษาไทยกลางหรือภาษาไทยมาตรฐาน ภาษาถิ่น การใช้คำคล้องจอง การแต่งบทร้อยกรอง ปริศนาคำทาย บทร้องเล่นในท้องถิ่น การใช้ทักษะทางภาษา การแสวงหาความรู้ การทำงานร่วมกับผู้อื่น การใช้เทคโนโลยีการสื่อสาร ภาษาพูด การเขียน ความแตกต่างของภาษาพูดและภาษาเขียน การใช้ภาษาเหมาะกับบุคคลและสถานการณ์ การพัฒนาการอ่าน การเขียนภาษาในกลุ่มสาระอื่น ๆ คุณค่าของตัวเลขไทย การใช้ภาษาพูดและภาษาเขียนให้เหมาะสม

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. สามารถอ่านนิทาน เรื่องสั้น สวรรคดี บทความ บทร้อยกรองและบทละครให้ได้ความรู้ และความรู้บันเทิงมากขึ้น
2. นำข้อคิดที่ได้จากการอ่านไปใช้ในชีวิตประจำวันได้มากขึ้น

สาระการเรียนรู้

การอ่านนิทาน เรื่องสั้น สวรรคดี บทความ บทร้อยกรอง บทละคร การนำข้อคิดที่ได้จากการอ่านไปใช้ในชีวิตประจำวัน

สรุปได้ว่า กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีสาระการเรียนรู้ 5 สาระ คือ สาระการอ่าน สาระการเขียน สาระการฟัง การดู และการพูด สาระหลักการใช้ภาษา และสาระวรรณคดีและวรรณกรรม โดยเน้นด้านความรู้ ด้านทักษะและกระบวนการ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม การจัดหลักสูตรการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาไทย นำมาตรฐานการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และคำอธิบายรายวิชา จัดทำเป็นหลักสูตรสถานศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2544 ข : 76)

2.3 โครงสร้างหน่วยการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ผู้วิจัยได้จัดทำหน่วยการจัดการเรียนรู้ เพื่อเก็บข้อมูลในการเก็บรวบรวมข้อมูล กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จำนวน 4 หน่วย จากหนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐาน ชุดภาษาไทยเพื่อชีวิต ภาษาพาที กระทรวงศึกษาธิการ (2547 ก : 31-41,57-63,67-72) และหนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐาน ชุดภาษาไทยเพื่อชีวิต วรรณคดีลำนำ กระทรวงศึกษาธิการ (2547 ข : 13-17) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จากโครงสร้างหน่วยการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านวังปริง จังหวัดพัทลุง จำนวน 16 หน่วย เวลาเรียน 6 ชั่วโมง / สัปดาห์ หรือ 240 ชั่วโมง / ปี ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 โครงสร้างหน่วยการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
โรงเรียนบ้านวังปริง จังหวัดพัทลุง

หน่วยการเรียนรู้	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)
1	โรงเรียนต้นไม้	15
2	ภาษาไทยรายรำ	15
3	ลำนำของคุณตา	15
4	ศาลาเรื่องเล่า	15
5	พวกเรารักแม่น้ำ	15
6	ตลาดของหนูเอง	15
7	เพลงธรรมชาติ	15
8	คนเก่ง... คึกคัก	15
9	ตะวันพัก จันทร์ส่อง	15
10	เที่ยวท่องร้านหนังสือ	15
11	คือถิ่นแผ่นดินทอง	15
12	เราสองเพื่อนกัน	15
13	เธอ ฉันทันโลก	15
14	โบกบินจินตนาการ	15
15	นิทานอ่านใหม่	15
16	ไก่แจ้แซ่เสียง	15

ดังนั้นในการทำวิจัย เรื่องผลการใช้วิธีสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึ่ม ที่มีต่อทักษะการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านวังปริง จังหวัดพัทลุง ผู้วิจัยได้คัดเลือกหน่วยการเรียนรู้ที่มีความหลากหลายทางเนื้อหา ซึ่งมีทั้ง นิทาน บทร้อยกรอง สารคดี และบทความ จำนวน 4 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่ นิทานอ่านใหม่ ไก่แจ้แซ่เดียว เพลงธรรมชาติ และตลาดของหนูเอง จัดทำเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึ่มในการพัฒนาทักษะการอ่าน จำนวน 4 แผน เพื่อให้เก็บรวบรวมข้อมูล

2.4 วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น และสาระการเรียนรู้ช่วงชั้น กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

กระทรวงศึกษาธิการ (2545 ก : 15) กล่าวว่า วิชาหลักศึกษาระดับพื้นฐานเป็นหลักสูตรที่มีลักษณะเป็นหลักสูตรมาตรฐาน (Standard-Based Curriculum) และมีลักษณะเป็นหลักสูตรสมรรถฐาน (Competency-Based Curriculum) กล่าวคือ หลักสูตรจะมีสาระการเรียนรู้ (Strand) เป็นกลุ่มเนื้อหาและทักษะที่จะต้องสอน แต่ละสาระการเรียนรู้จะมีมาตรฐานการเรียนรู้ (Standard) เป็นตัวกำหนดคุณภาพของการจัดการศึกษา แต่ละมาตรฐานการเรียนรู้จะมีมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น (Benchmark) เป็นสมรรถฐานที่ผู้เรียนเรียนจบการศึกษาแต่ละช่วงชั้นมาตรฐานการเรียนรู้จึงเป็นข้อกำหนดคุณลักษณะและความสามารถของผู้เรียนที่ครูจะจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะและความสามารถดังกล่าว

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น กำหนดสาระการเรียนรู้ที่เป็นมาตรฐานเนื้อหา (Content Standard) ซึ่งส่วนมากจะเขียนเป็นความคิดรวบยอด กำหนดเนื้อหาการสอนและมาตรฐานการปฏิบัติ (Performance Standard) กำหนดคุณสมบัติที่เป็นความสามารถการปฏิบัติงาน และคุณธรรม จริยธรรม มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นจะกำหนดความรู้หลักการให้เกิดความคิดระดับสูง มีทักษะและกระบวนการ และมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม ซึ่งครูจะนำไปใช้เป็นแนวทางการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน เชื่อมโยงประสบการณ์การเรียนรู้ในห้องเรียน สู่ชีวิตจริงและสู่สังคมภายนอก อีกทั้งใช้เป็นแนวทางการประเมินผล เพื่อพิจารณาความสำเร็จของผู้เรียน รวมถึงใช้เป็นประโยชน์เพื่อการตัดสินใจ ในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา จึงได้กำหนดสาระการเรียนรู้และมาตรฐานการเรียนรู้ ดังตารางต่อไปนี้

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหา และสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน
ตารางที่ 3 สาระการเรียนรู้และมาตรฐานการเรียนรู้ สาระการอ่าน

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น	สาระการเรียนรู้ช่วงชั้น
1. สามารถอ่านได้ถูกต้อง ตามหลักการอ่าน อ่านได้คล่อง และเร็ว เข้าใจความหมายของคำและข้อความที่อ่าน	- หลักการอ่าน - ความหมายของคำ - ความหมายของข้อความ
2. สามารถเข้าใจ ใจความสำคัญ และรายละเอียดของเรื่อง หาคำสำคัญหรือใช้แผนภาพโครงเรื่องหรือแผนภาพความคิดเป็นเครื่องมือการพัฒนาความเข้าใจ รู้จักใช้คำถามเกี่ยวกับเนื้อหา และแสดงความรู้ ความคิด คาดคะเน เหตุการณ์ เรื่องราวที่อ่านและกำหนดแนวทางการปฏิบัติ	- การจับใจความสำคัญของเรื่อง - แผนภาพโครงเรื่อง แผนภาพความคิด - การใช้คำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง ความรู้ ความคิด - การคาดคะเนเหตุการณ์ของเรื่อง
3. สามารถอ่านในใจ และอ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว และร้อยกรอง ได้รวดเร็วถูกต้อง ตามลักษณะคำประพันธ์และอักขรวิธี และจำบทร้อยกรองที่ไพเราะ เลือกอ่านหนังสือที่เป็นประโยชน์ทั้งความรู้และความบันเทิง มีมารยาทในการอ่านและนิสัยรักการอ่าน	- การอ่านในใจ อ่านออกเสียงเกี่ยวกับบท ร้อยแก้ว บทร้อยกรอง ตามลักษณะคำประพันธ์ อักขรวิธี - การเลือกหนังสือที่มีประโยชน์ - มารยาทการอ่าน - การฝึกนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐานที่ 2.2 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความและเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตารางที่ 4 สาระการเรียนรู้และมาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเขียน

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น	สาระการเรียนรู้ช่วงชั้น
1. สามารถเขียนคำได้ถูกความหมาย และสะกดคำ การันต์ถูกต้อง ใช้ความรู้และประสบการณ์ เขียน ประโยค ข้อความ และเรื่องราว แสดงความคิด ความรู้สึก ความต้องการและจินตนาการ รวมทั้ง ใช้กระบวนการเขียน พัฒนางานเขียน	- หลักการเขียนคำ การสะกดการันต์ - การเขียนประโยค ข้อความ เรื่องราว - การเขียนแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก ความต้องการ จินตนาการ - การนำกระบวนการเขียนมาพัฒนางาน เขียน การคัดลายมือ
2. มีมารยาทการเขียน และนิสัยรักการเขียน และ ใช้ทักษะการเขียนจดบันทึกความรู้ ประสบการณ์ และเรื่องราวในชีวิตประจำวัน	- มารยาทและนิสัยรักการเขียน - ทักษะการเขียนจดบันทึกความรู้ ประสบการณ์ เรื่องราวในชีวิตประจำวัน

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐานที่ 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้
ความคิด ความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตารางที่ 5 สาระการเรียนรู้และมาตรฐานการเรียนรู้ สาระการฟัง การดู และการพูด

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น	สาระการเรียนรู้ช่วงชั้น
1. สามารถจับใจความสำคัญสิ่งที่ได้ฟังและได้ดู และเข้าใจเนื้อเรื่อง ถ้อยคำ การใช้คำเสียง และ กิริยาท่าทางของผู้พูด และแสดงทัศนะเรื่องที่ฟัง และดูอย่างมีวิจารณญาณ	- การจับใจความสำคัญ - การใช้คำเสียง กิริยาท่าทาง - การแสดงทัศนะอย่างมีวิจารณญาณ
2. สามารถตั้งคำถาม ตอบคำถามสนทนา แสดง ความคิดเห็น เล่าเรื่อง ถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึกและประสบการณ์ ใช้ถ้อยคำเหมาะ แก่เรื่องอย่างสร้างสรรค์ ตามหลักการพูด มีมารยาทการฟังการดูและการพูด	- การตั้งคำถาม การตอบคำถาม การ สนทนา แสดงความคิดเห็นเล่าเรื่อง - การใช้ถ้อยคำ - มารยาทการฟัง การดู การพูด

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษา

มาตรฐานที่ 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษา และหลักของภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษาและรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ตารางที่ 6 สาระการเรียนรู้และมาตรฐานการเรียนรู้ สาระหลักการใช้ภาษา

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น	สาระการเรียนรู้ช่วงชั้น
1. สามารถสะกดคำ โดยนำเสียงและรูปของพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ประสมเป็นคำอ่าน และเขียนคำได้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ของภาษา	- การสะกดคำ โดยนำเสียงและรูปของพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ประสมเป็นคำอ่าน และเขียนคำได้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ของภาษา
2. เข้าใจความหมาย และหน้าที่ของคำ กลุ่มคำ และประโยค การเรียงลำดับคำ และเรียบเรียงประโยค ตามลำดับความคิดเป็นข้อความที่ชัดเจน	- ความหมายและหน้าที่ของคำ กลุ่มคำ และประโยค การเรียงลำดับคำ การเรียบเรียงประโยค
3. สามารถใช้ภาษาสื่อสารในชีวิตประจำวัน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้วยถ้อยคำสุภาพ และรู้จักคิดไตร่ตรองก่อนพูดและเขียน	- การใช้ภาษาสื่อสารในชีวิตประจำวัน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้วยถ้อยคำสุภาพ
4. เข้าใจว่าภาษาไทย มีทั้งภาษาไทยกลางหรือภาษาไทยมาตรฐาน และภาษาถิ่น	- ภาษาไทยกลาง ภาษาไทยมาตรฐาน ภาษาถิ่น
5. สามารถเลือกใช้คำคล้องจอง แต่งบทร้อยกรองง่าย ๆ	- การใช้คำคล้องจอง แต่งบทร้อยกรอง
6. สามารถนำปริศนาคำทาย และบทร้องเล่นในท้องถิ่น มาใช้ในการเรียนและเล่น	- ปริศนาคำทาย บทร้องเล่นในท้องถิ่น

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐานที่ 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทย อย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตารางที่ 7 สาระการเรียนรู้และมาตรฐานการเรียนรู้ สาระวรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น	สาระการเรียนรู้ช่วงชั้น
1. สามารถอ่านนิทาน เรื่องสั้นง่าย ๆ สำหรับเด็ก สารคดี บทความ บทร้อยกรอง และบทละคร เหมาะกับวัยของเด็กให้ได้ความรู้ และความบันเทิง ได้ข้อคิดเห็นจากการอ่าน และนำไปใช้ในชีวิตรจริง	- การอ่านนิทาน เรื่องสั้น สารคดี บทความ บทร้อยกรอง บทละคร - การนำข้อคิดที่ได้จากการอ่านไปใช้ใน ชีวิตรจริง

3. การสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม

คำว่า “คอนสตรัคติวิซึม” ตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า Constructivism และ Constructivist ซึ่งในการศึกษาพบว่า นักการศึกษาไทยใช้คำภาษาไทยแตกต่างกัน ดังนี้ แนวคิดการสร้างสรรคความรู้ (ทศนา เขมมณี 2544 : 4) การสร้างองค์ความรู้ (จิราภรณ์ ศิริทวี 2541 : 4 ; ไพฑูรย์ สุขศรีงาม 2537 : 111) ทฤษฎีการสร้างความรู้ (วรรณทิพา รอดแรงคำ 2541 : 7) รังสรรคนิยม (ไพจิตร สดวกการ 2542:69) การสร้างความรู้ด้วยตนเอง (กรมวิชาการ 2543 : 83) การสร้างสรรคความรู้ (สุวิทย์ มูลคำ 2545 : 126) ซึ่งคอนสตรัคติวิซึมในความหมายของผู้วิจัย หมายถึง การสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง การสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม จึงหมายถึง การสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

3.1 ความหมายของแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม

คอปป์ (Cobb. 1994 : 37 อ้างถึงใน ชนิดา อีรานันท์ 2546 : 14) มีความคิดเห็นว่ คอนสตรัคติวิซึม เป็นกระบวนการที่ไม่หยุดนิ่งอยู่กับที่ ในการสร้าง รวบรวม และตกแต่งความรู้ ผู้เรียนมีโครงสร้างความรู้ที่ใช้ในการตีความหมาย และทำนายเหตุการณ์ต่าง ๆ รอบตัว ซึ่งการเรียนรู้ทางสังคมของผู้เรียนอาจแปลกและแตกต่างจากโครงสร้างความรู้ของผู้เชี่ยวชาญ การเรียนรู้ทางสังคมของคอนสตรัคติวิซึม เป็นกระบวนการทางสังคม และเป็นความร่วมมือกันระหว่างผู้สอนและผู้เรียนในการประนีประนอมความหมายที่สร้างขึ้น บุคคลแวดล้อมผู้เรียน จะมีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของผู้เรียน

เบลล์ (Bell. 1994 : 37 อ้างถึงใน หนึ่งนุช กาฬภักดี 2543 : 44) มีความเห็นว่า
 คอนสตรัคติวิซึ่ม เป็นการเรียนรู้ที่ไม่ใช่การตอบสนองที่ว่างเปล่าของนักเรียนให้เติม หรือไม่ใช่การ
 ได้มาซึ่งความคิดใหม่ ๆ ของนักเรียน แต่เป็นการพัฒนาหรือเปลี่ยนความคิดที่มีอยู่แล้วของผู้เรียน
 การเรียนรู้เป็นการเปลี่ยนแปลงแนวคิด เป็นการสร้างและยอมรับความคิดใหม่ ๆ หรือเป็นการจัด
 โครงสร้างความคิดที่มีอยู่แล้วใหม่ นักเรียนเป็นผู้สร้างความคิดมากกว่าดูดซึมความคิดใหม่ ๆ
 และผู้เรียนเป็นผู้สร้างความหมายจากประสบการณ์ของตนเอง

ฟอสโนต (Fosnot. 1996 : 6 อ้างถึงใน ชนิดา ธีรานันท์ 2546 : 14) กล่าวว่า
 คอนสตรัคติวิซึ่ม เป็นทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้และการเรียนรู้ เป็นการบรรยายโดยอาศัยพื้นฐานทาง
 จิตวิทยา ปรัชญา และมานุษยวิทยาว่า ความรู้คืออะไร และได้ความรู้มาอย่างไร ทฤษฎีนี้จึงอธิบาย
 ความรู้ว่าเป็นสิ่งชั่วคราวมีการพัฒนาไม่เป็นปรนัย และถูกสร้างขึ้นในตัวคน โดยอาศัยสื่อกลาง
 ทางสังคมและวัฒนธรรม ส่วนการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีนี้ถูกมองว่า เป็นกระบวนการที่สามารถ
 ควบคุมได้ด้วยตัวเอง ในการต่อสู้กับความขัดแย้งที่เกิดขึ้น ระหว่างความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ที่
 แตกต่างไปจากเดิม

วอน แกสเซอร์เฟลด์ (Von Glaserfeld.1992 : 4 อ้างถึงใน วรรณทิพา รอดแรงคำ
 (2540 : 1) กล่าวถึงคอนสตรัคติวิซึ่มว่าเป็นทฤษฎีของความรู้ที่มีรากฐานมาจากปรัชญาจิตวิทยา
 และปรัชญาทางการศึกษา เกี่ยวกับการสื่อความหมายในตัวคน ทฤษฎีความรู้นี้อ้างถึงหลักการ
 2 ข้อ คือ ความรู้ไม่ได้เกิดจากการรับรู้เพียงอย่างเดียว แต่เป็นการสร้างขึ้นโดย ตัวบุคคลที่มีความรู้
 ความเข้าใจ หน้าที่ของการรับรู้คือการปรับตัวและการประมวลประสบการณ์ทั้งหมด แต่ไม่ใช่
 เพื่อค้นพบสิ่งที่จำเป็น ซึ่งถ้าจะถือเอาหลักการทั้งสองนี้ไปใช้ จะมีผลที่เกิดขึ้นตามมาแผ่กว้างไปไกล
 ในการศึกษาพัฒนาการทางสติปัญญาและการเรียนรู้เช่นเดียวกับการฝึกปฏิบัติการสอนใน
 จิตวิทยาบำบัดและการจัดการระหว่างบุคคล

จากความหมายของแนวคิดคอนสตรัคติวิซึ่มของนักปรัชญา และนักการศึกษาของไทย
 รวมทั้งของต่างประเทศ สรุปได้ว่า แนวคิดคอนสตรัคติวิซึ่ม คือ ทฤษฎีที่ผู้เรียนสามารถสร้างความรู้
 ด้วยตนเอง โดยอาศัยความรู้ ประสบการณ์เดิม และการมีปฏิสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อม ทำให้
 เกิดโครงสร้างทางปัญญาขึ้น

วิวัฒน์ ชัตติยะมาน และ อมลวรรณ วีระธรรมโม (2549 : 34-39) กล่าวถึงโครงสร้าง
 ทางปัญญา สรุปได้ว่า การจัดระบบความคิด (organization) เพื่อสร้างความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม
 ว่าการที่บุคคลปรับปรุงเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางสติปัญญา (scheme) ในสมองอยู่ตลอดเวลา
 ที่มีปฏิสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อม ทำให้การปรับตัว (adaptation) ของบุคคลสามารถเข้ากับ

สิ่งแวดล้อมทำได้สำเร็จสภาวะสมดุล (Equilibrium) ก็จะเกิดขึ้น กล่าวคือถ้าบุคคลมีโครงสร้างทางสติปัญญา สำหรับเหตุการณ์ใดอยู่แต่เดิมแล้ว เมื่อพบกับสถานการณ์ใหม่ โดยที่โครงสร้างทางสติปัญญาดังกล่าวยังสามารถทำงานได้ บุคคลสามารถปรับตัวได้ สภาวะสมดุลก็จะเกิดขึ้น แต่ถ้าโครงสร้างทางสติปัญญาที่มีอยู่ทำงานไม่ได้ก็จะเกิดภาวะอสมดุล (Disequilibrium) ซึ่งเป็นสภาวะความขัดแย้งทางความคิดและปัญญา (Cognitive conflict) บุคคลจะรู้สึกไม่สบายใจ และเป็นทุกข์ ก็จะเป็นพลังผลักดันให้บุคคลแสวงหาวิธีการผ่านการดูดซับและการปรับเปลี่ยนใหม่ ดังนั้นการจักระบบความคิดของบุคคลจึงเกิดการเปลี่ยนแปลงและก้าวหน้าพัฒนาขึ้น

โครงสร้างทางปัญญา เป็นกระบวนการสร้างความรู้เกิดขึ้นได้โดยที่บุคคลใช้ข้อมูลที่ได้รับมาใหม่มารวมกับข้อมูลที่อยู่เดิม คือ ความรู้ ข้อมูลที่ได้รับและสะสมมาจากสังคม สิ่งแวดล้อม หรือวัฒนธรรมของตน รวมทั้งประสบการณ์เดิมเป็นเกณฑ์ในการคิดตัดสินใจ เป็นการช่วยสร้างโครงสร้างของสติปัญญา ซึ่งจะช่วยให้บุคคลได้มีการจักระบบความคิดและการปรับตัว และปฏิสัมพันธ์ทางสังคมทำให้บุคคลร่วมกันสร้างกระบวนการทางสมองระดับสูง ซึ่งมีความสำคัญต่อการพิจารณาสถานการณ์ต่าง ๆ การคิดหาเหตุผล การจำ การแก้ปัญหาต่าง ๆ และกระบวนการนี้เกิดขึ้นโดยอาศัยเครื่องมือทางวัฒนธรรมโดยเฉพาะอย่างยิ่ง คือ ภาษาเป็นสื่อกลาง

ดังนั้น ในการเรียนรู้ตามความหมายของทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม ผู้เรียนจะต้องนำข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ที่ได้รับ เชื่อมโยงกับความรู้ และประสบการณ์เดิมที่มีอยู่ โดยผ่านการอ่าน การคิด ไตร่ตรองอย่างรอบคอบ เพื่อสามารถนำไปใช้พิจารณาหาเหตุผล และสามารถแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตต่อไป

3.2 ทรรศนะเกี่ยวกับการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม

การเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม มีรากฐานมาจากแนวคิดของเพียเจต์ (Piaget 1969 : 58 อ้างถึงใน ชนิตา ธีรพันธ์ 2546 : 15) ซึ่งเป็นนักแนวคิดคอนสตรัคติวิซึมที่โดดเด่นที่สุด ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับพัฒนาการทางสติปัญญา โดยสรุปว่า เพียเจต์ เชื่อว่า เมื่อบุคคลมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งใดหรือประสบการณ์ใด บุคคลจะทำความเข้าใจกับสิ่งนั้นหรือประสบการณ์นั้น โดยใช้ความรู้หรือประสบการณ์เดิมที่มีอยู่มาดูดซึมหรือปรับเปลี่ยนให้ความรู้ หรือประสบการณ์เดิมมีความสมเหตุสมผลมากขึ้น

ทิตนา แคมมณี (2544 : 33) สรุปว่า การเรียนรู้ตามแนวคิดของคอนสตรัคติวิซึมเกิดขึ้นได้ตามเงื่อนไขดังต่อไปนี้ คือ การเรียนรู้เป็น “active process” ที่เกิดขึ้นเฉพาะตัวบุคคล กระบวนการสร้างความรู้ เกิดขึ้นได้โดยบุคคลใช้ข้อมูลที่รับมาใหม่ร่วมกับข้อมูลหรือความรู้

ที่มีอยู่แล้วจากแหล่งต่าง ๆ เช่น สังคม สิ่งแวดล้อม รวมทั้งประสบการณ์เดิมเป็นเกณฑ์ช่วย ตัดสินใจความรู้ ความเชื่อของแต่ละบุคคลจะแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับสิ่งแวดล้อม ขนบธรรมเนียม ประเพณี และที่บุคคลได้พบเห็นข้อมูลทั้งหลายเป็นพื้นฐานในการตัดสินใจ และสร้างแนวคิดใหม่ ความเข้าใจมีความแตกต่างจากความเชื่อ และความเชื่อจะมีผลโดยตรงต่อการสร้างแนวคิด หรือ การเรียนรู้

บรูค (Brooks. 1995 : 8 อ้างถึงใน สุจินต์ เลี้ยงจรรยาวัจน์ 2543 : 10-11) กล่าวถึง ความคิดของเพียเจต์ว่า มนุษย์มีลักษณะพื้นฐานที่ติดตัวมาตั้งแต่กำเนิด 2 ลักษณะ คือ Organization คือ ความสามารถในการจัดระบบความคิดของตนเองอย่างต่อเนื่อง เป็นขั้นตอน Adaptation คือ การปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะเกิดขึ้นเมื่อบุคคลมีปฏิสัมพันธ์ (Interaction) กับสิ่งแวดล้อมนั้น กระบวนการในการปรับตัวนี้มี 2 ลักษณะคือ

1. การดูดซึม (Assimilation) เมื่อบุคคลมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม ถ้าสิ่งแวดล้อม สอดคล้องกับประสบการณ์ หรือความรู้เดิมของบุคคลนั้น บุคคลจะดูดซึมภาพหรือ เหตุการณ์นั้น เข้าไปสร้างเป็นความรู้ของตน

2. การปรับเปลี่ยน (Accommodation) เป็นความสามารถของบุคคลที่จะปรับ ความเข้าใจเดิมของตน ให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมหรือประสบการณ์ใหม่ที่ขัดแย้งกับความรู้ ความเข้าใจเดิมที่มีอยู่ เรียกสภาวะของความสอดคล้องนี้ว่า ความสมดุล (Equilibration)

บรูเนอร์ (Bruner. 1956 อ้างถึงใน ชนิตา ธีรนนท์ 2546 : 15) ให้ความเห็นว่าการ เรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ประสบการณ์ที่เคยมีมาก่อน จะมีบทบาทในการส่งเสริมการเรียนรู้ เขามีความเห็นแตกต่างกับเพียเจต์ ตรงที่เขาเชื่อว่า ถ้าปัจจัยสภาวะอย่างเดียวกันไม่เพียงพอ ต่อการพัฒนาโครงสร้างความรู้ใหม่ แต่ยังมีองค์ประกอบอื่น ๆ เช่น พัฒนาการด้านภาษาและ ประสบการณ์เดิมที่มีส่วนสำคัญในการเพิ่มความเจริญของงานทางสติปัญญา

บอยเออร์และลัวร์ (Boyer and Semrau. 1995 : 14 อ้างถึงใน ชนิตา ธีรนนท์ 2546 : 16) ได้สรุปว่า มนุษย์แต่ละคนมีพัฒนาการทางสติปัญญาที่ต่างกัน มีความรู้ และประสบการณ์ เดิมที่ไม่เหมือนกัน มีความสนใจที่ต่างกัน มีความสามารถในการแปลความหมายประสบการณ์ ได้ไม่เท่ากัน จึงทำให้มนุษย์แต่ละคนสร้างความรู้ได้แตกต่างกัน มีพัฒนาการทางความรู้ความเข้าใจ ที่แตกต่างกัน แม้จะได้ประสบการณ์ที่เหมือนกัน ทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม กล่าวได้ว่า การมี ปฏิสัมพันธ์กันของมนุษย์จะทำให้มนุษย์ได้ปรับเปลี่ยนความรู้ ความเข้าใจของตนเอง ให้มีความ สมเหตุสมผลมากขึ้น และในสภาพการณ์ที่เป็นความจริงนั้น ความรู้เป็นสหวิทยาการ มนุษย์ สร้างความรู้และนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน ในลักษณะที่สาขาวิชาต่าง ๆ มีความสัมพันธ์กัน

ริชาร์ดสัน (Richardson. 1994 : 14 อ้างถึงใน ชนิดา ธีรานันท์ 2546 : 16) กล่าวถึงแนวคิดคอนสตรัคติวิซึมว่าเป็นทฤษฎีการเรียนรู้ หรือสร้างความหมายของสิ่งที่รับรู้ ทฤษฎีนี้มีความเชื่อว่า มนุษย์มีศักยภาพในการสร้างความรู้ด้วยตนเอง เมื่อได้มีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัว โดยใช้ความรู้และประสบการณ์เดิมที่มีอยู่สร้างความหมายของประสบการณ์ใหม่

ออสซูเบล (Ausubel. 1968 : 3 อ้างถึงใน ชนิดา ธีรานันท์ 2546 : 16) เป็นการตั้งทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความหมาย โดยเขาเชื่อว่า การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ เมื่อผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานที่สามารถเชื่อมโยงกับความรู้ใหม่ได้ การเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถสร้างความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ใหม่กับโครงสร้างของความรู้เดิมที่มีอยู่ จัดเป็นการเรียนรู้ที่มีความหมาย

สรุปได้ว่า แนวคิดคอนสตรัคติวิซึม เชื่อว่าการเรียนรู้ของบุคคลจะเกิดขึ้นตลอดเวลาจากประสบการณ์ และความรู้เดิมเชื่อมโยงกับประสบการณ์และความรู้ใหม่ ทำให้บุคคลสร้างแนวคิดสร้างความรู้ใหม่ขึ้นเอง ซึ่งความรู้ของบุคคลจะแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับประสบการณ์และความรู้เดิมของบุคคลนั้น

3.3 แนวทางการจัดการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม

กรมวิชาการ (2543 : 83 อ้างถึงใน สุวิทย์ และ อรทัย มูลคำ 2545 : 131) ได้เสนอแนวทางในการจัดการเรียนการสอนตามแนวคอนสตรัคติวิซึม ไว้ดังนี้

1. ขั้นปฐมนิเทศ
2. ขั้นกระตุ้นให้เกิดความคิด
3. ขั้นสร้างความรู้ใหม่
4. ขั้นทดลองใช้ความรู้ใหม่
5. ขั้นทบทวนความรู้ใหม่

ซันเดอร์ (Saunders. อ้างถึงใน พิมพันธ์ เดชะคุปต์ 2544 : 47) ได้เสนอลักษณะการเรียนรู้อาชีววิทยาศาสตร์ โดยใช้แนวคิดการสร้างสรรค้ความรู้ดังนี้

1. การลงมือปฏิบัติการ
2. การมีส่วนร่วมในการใช้ความคิด
3. การทำงานกลุ่ม
4. การประเมินระดับสูง

ไดเวอร์ และ โอลด์แฮม (Driver and Oldham. 1992 : 13 อ้างถึงใน พิมพันธ์ เดชะคุปต์ 2544 : 48) เสนอขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ต่อไปนี้

1. **ขั้นนำ** คือการให้ผู้เรียนรับรู้จุดมุ่งหมายและแรงจูงใจ
2. **ขั้นล้างความคิด** คือการให้ผู้เรียนแสดงออกถึงความรู้เดิม
3. **ขั้นปรับเปลี่ยนแนวคิด**

3.1 **ทำความเข้าใจและแลกเปลี่ยนความคิด** คือผู้เรียนพิจารณาความแตกต่างและความขัดแย้ง ระหว่างความคิดของตนเองกับผู้อื่น

3.2 **สร้างความคิดใหม่** ผู้เรียนจะกำหนดความคิดขึ้นใหม่ จากการได้อภิปราย ได้ชมการสาธิต ค้นคว้า ทดลอง ฯลฯ

3.3 **ประเมินความคิดใหม่** โดยการทดลอง หรือคิดอย่างลึกซึ้ง

4. **ขั้นนำความคิดไปใช้**

5. **ขั้นทบทวน** ผู้เรียนทบทวนตนเองว่าความเข้าใจของเขาได้เปลี่ยนไป โดยการเปรียบเทียบความคิดเริ่มต้นเปรียบเทียบกับความคิดของเขาเมื่อสิ้นสุดบทเรียน

ระพีพันธ์ คล้ามมี (2544 : 18) วิเคราะห์ว่าแนวคิดคอนสตรัคติวิซึ่ม เกี่ยวข้องกับการศึกษามีพื้นฐานความคิดมาจากปรัชญาที่ว่า ความรู้เป็นสิ่งมีอยู่แล้ว เพียงแต่การเรียนรู้การสอนมีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนรับรู้ และเข้าใจสภาวะความเป็นจริงของความรู้ที่ผู้เรียนแปลความหมายของตนจากสภาพแวดล้อมที่ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ สร้างความรู้ขึ้นจากพื้นฐานประสบการณ์เดิมที่มีอยู่แล้วในตัวผู้เรียน เชื่อมโยงกับความรู้เดิม ปรับเปลี่ยน และขยายเป็นโครงสร้างทางความรู้ใหม่ ผู้เรียนพร้อมที่จะรับสภาพแวดล้อมภายนอกต่าง ๆ มาสร้างเพิ่มพูนความรู้ได้ตลอดเวลา

ริชาร์ดสัน (Richardson. 1994 : 1 อ้างถึงใน ชนิตา ธีรานันท์ 2546 : 17) สรุปว่า จากธรรมชาติของการสร้างความรู้ของมนุษย์ ตามทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึ่มนี้ ทำให้นักการศึกษาเห็นว่าที่ผ่านมามันโดยทั่วไปหรือครู มีความคิด ความเข้าใจ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในลักษณะการสอนแบบถ่ายทอดความรู้ และการจัดการเรียนการสอนไม่สอดคล้องกับการเกิดความรู้ในตัวผู้เรียน

วรรณทิพา รอดแรงคำ (2540 : 20-21) ให้ทรรศนะเกี่ยวกับการเรียนรู้ และความรู้ตามแนวคิดคอนสตรัคติวิซึ่ม ที่จะนำมาเป็นทางการจัดการเรียนการสอน กล่าวโดยสรุป คือบุคคลทุกคนมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมรอบตัวและแสวงหาเพื่ออธิบายสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ เหล่านั้นในการหาคำอธิบาย บุคคลทุกคนได้สร้างโมเดลหรือตัวแทนของวัตถุ ปรากฏการณ์ และเหตุการณ์ที่เขาได้พบในสมองของเขา โมเดลที่เขาสร้างขึ้นอาจแปลกและแตกต่างจากโมเดลของผู้เชี่ยวชาญ บุคคลทุกคนสร้างความหมายให้กับสิ่งที่เขารับรู้ ซึ่งความหมายที่สร้างขึ้นอาจได้รับคำแนะนำจากบุคคลอื่น ๆ รอบตัว การสร้างความหมายนี้เกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้

ผู้เรียนต้องมีความรับผิดชอบในการเรียนรู้ของตนเอง ครูเป็นเพียงผู้สนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้เท่านั้น ผู้เรียนสร้างความหมายโดยการสร้างปฏิสัมพันธ์

สมบัติ มีถุน (2544 : 13) สรุปว่า การเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง เป็นการอธิบายการเรียนรู้ของบุคคลแต่ละคน พยายามที่จะนำความเข้าใจเกี่ยวกับสถานการณ์และปรากฏการณ์ที่ตนพบเห็นมาสร้างเป็นโครงสร้างทางปัญญา (Cognitive Structure) หรือที่เรียกว่า Schema โครงสร้างทางปัญญานี้ ประกอบด้วยความหมายหรือความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งที่มีประสบการณ์ออกเป็นความเชื่อ ความเข้าใจ คำอธิบายความรู้ของบุคคลนั้น

สุจินต์ เลียงจรรยาวัตร (2543 : 13-17) ได้ศึกษาโดยการรวบรวมผลงานการวิจัยทางการศึกษาพบว่า วิธีการเรียนการสอนที่จะกระตุ้นความสนใจของนักเรียนมีลักษณะดังนี้คือ ถามในสิ่งที่นักเรียนจะรู้ สร้างแนวทางใหม่ให้นักเรียนได้มีโอกาสในการประยุกต์ความรู้ และทักษะในการให้เหตุผลในสถานการณ์ใหม่ ดังนั้น ในการจัดการเรียนการสอน ที่สอดคล้องกับเป้าหมายของการจัดการศึกษาและความสนใจของผู้เรียนนั้น จึงมีแนวโน้มที่จะเน้นการเรียนรู้ของผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้สร้างความรู้ด้วยตนเอง ทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึ่มจึงได้รับความสนใจในการนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน การเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึ่ม ไม่ได้ให้ความสำคัญต่อเนื้อหาความรู้ แต่เน้นความสำคัญของกระบวนการในการสร้างความรู้ของนักเรียน ดังนั้น ในการประเมินผลการใช้ข้อสอบโดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อสอบแบบเลือกตอบที่มุ่งถามความรู้ในเนื้อหาวิชา เป็นวิธีการการประเมินผลการเรียนที่ไม่ถูกต้อง การประเมินผลการเรียนควรมีลักษณะต่อเนื่อง ประเมินวิธีการทำงานและผลงานนักเรียนประกอบกับการใช้แบบทดสอบด้วย

สุนทร สุนันท์ชัย (2540 : 29) ได้กล่าวถึงการนำแนวคิดคอนสตรัคติวิซึ่มมาใช้ในการเรียนการสอน ดังนี้

1. ต้องจัดสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ให้มีทางเลือก ลดทอนความกดดัน ส่งเสริมให้มีความคิดริเริ่ม การเรียนการสอนไม่เน้นหนักในการควบคุมพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ผู้เรียนต้องอยู่ในกรอบ และปฏิบัติตามที่ครูบอกทุกอย่างจนไม่มีทางเลือกได้
2. จัดบริบทการเรียนรู้ซึ่งสนับสนุนความเป็นอิสระของผู้เรียน ในขณะเดียวกันครูก็ต้องทำหน้าที่เป็นผู้เรียน ผู้สนับสนุนที่ดี เพื่อพัฒนาผู้เรียนซึ่งอยู่ในระหว่างการเขยิบจากการพึ่งพาผู้อื่น มาเป็นผู้พึ่งพาตนเอง ให้สามารถก้าวหน้าขึ้นมาได้ สิ่งแวดล้อมกับการเรียนรู้ ในข้อนี้ยังหมายถึง เพื่อน ๆ ของผู้เรียน ซึ่งจากการทำงานด้วยกันเป็นอย่างดี มีความเกื้อกูล สนับสนุนซึ่งกันและกันดี ย่อมเป็นปัจจัยสนับสนุนให้ผู้เรียนได้พัฒนาทางเรียนรู้ได้ดีด้วย

3. ผู้เรียนมีโอกาสใช้ความรู้ที่เรียนในบริบทที่เหมาะสม เพื่อให้ผู้เรียนได้เห็นความเชื่อมโยงระหว่างสิ่งที่เรารู้กับโลกที่เป็นจริงภายนอก

4. สนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้โดยตนเอง โดยสอนให้มีทักษะเกิดเจตคติที่ดีต่อการแสวงหาและสร้างความรู้

5. เสริมสร้างศักยภาพของผู้เรียนให้พร้อมที่จะเรียนรู้ ซึ่งรวมทั้งการยอมรับความผิดพลาดเป็นเรื่องธรรมดา เป็นสิ่งที่ช่วยให้สามารถแสวงหาสิ่งที่ดีกว่าและถูกต้องได้ตลอดไป

สุวิทย์ และ อรทัย มูลคำ (2545 : 129-130) ได้สรุปแนวทางการจัดการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีสร้างความรู้ด้วยตนเอง ดังต่อไปนี้ ผู้สอนมีหน้าที่ให้ผู้เรียนขยายโครงสร้างทางปัญญา (สร้างความรู้) โดยมีสมมติฐาน ดังนี้

1. นำเสนอสถานการณ์ที่เป็นปัญหา ซึ่งมีปฏิสัมพันธ์ต่อสังคมและตัวผู้เรียนเอง ก่อให้เกิดความขัดแย้งทางปัญญา

2. ความขัดแย้งทางปัญญาเป็นแรงจูงใจ ให้เกิดกิจกรรมการคิดไตร่ตรอง เพื่อสร้างความรู้ที่ขจัดความขัดแย้งนั้น

3. การคิดไตร่ตรองบนพื้นฐานของประสบการณ์ และโครงสร้างทางปัญญาที่มีอยู่เดิมภายใต้การปฏิสัมพันธ์ทางสังคม จะกระตุ้นให้มีโครงสร้างทางปัญญา เกี่ยวกับสิ่งนั้นขึ้นมาใหม่ จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง ฝึกปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น และใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

4. มีการฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

5. ผู้สอนเปลี่ยนบทบาทจากผู้บอกความรู้มาเป็นผู้อำนวยความสะดวก โดยการจัดบรรยากาศสิ่งแวดล้อม วางแผนการจัดกิจกรรม สื่อการเรียน ให้ความช่วยเหลือผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้และสร้างความรู้ กระตุ้นผู้เรียนโดยการตั้งคำถามให้กำลังใจให้ข้อมูลย้อนกลับ

6. ผู้สอนเรียนรู้ไปพร้อมกับผู้เรียนจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อ และแหล่งวิทยาการต่าง ๆ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2540 : 55) เสนอแนวทางในการจัดการเรียนการสอนไว้คล้ายคลึงกับกรมวิชาการ ดังนี้

1. ชั้นปฐมวัย ผู้สอนให้โอกาสผู้เรียนสร้างจุดมุ่งหมายและแรงดลใจในการเรียนรู้ในเนื้อหาที่กำหนด

2. **ขั้นทำความเข้าใจ** ผู้สอนให้ผู้เรียนปรับแนวคิดปัจจุบัน หรือบรรยายความเข้าใจของตนเองในหัวข้อที่กำลังเรียน ซึ่งผู้เรียนแต่ละคนอาจมีแบบจำลองทางความคิดรวบยอดที่อาจจะไม่สมบูรณ์ในตอนที่เราเริ่มเรียน โดยผู้เรียนอาจจะทำกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น อภิปรายกลุ่มเล็ก การเขียนผังความคิด การเขียนสรุปความคิด ฯลฯ

3. **ขั้นจัดโครงสร้างแนวคิดใหม่** ขั้นจัดโครงสร้างแนวคิดใหม่ที่เป็นหัวใจสำคัญของการจัดการเรียนการสอนแบบสร้างสรรค์ความรู้ ประกอบด้วย การช่วยผู้เรียนสร้างสรรค์ความรู้ความเข้าใจใหม่ตามแนวความคิดของ

3.1 การสร้างสรรค์ความรู้การช่วยเหลือผู้เรียน คือผู้สอนช่วยผู้เรียนให้เกิดความคิดรวบยอดใหม่ หรือการสร้างความคิดรวบยอดที่ยังไม่สมบูรณ์ขึ้นใหม่ ตลอดจนขยายไปสู่แบบจำลองทางความคิดรวบยอดของตนเอง โดยผู้สอนต้องมีการะับผิดชอบที่สำคัญ การวินิจฉัยเข้าใจผิดของผู้เรียน ซึ่งสามารถทำได้โดยการสัมภาษณ์ ชักถามผู้เรียนโดยตรง เช่น การสัมภาษณ์เพื่อค้นหาแบบจำลองความคิดรวบยอดที่ไม่สมบูรณ์ และสร้างแบบจำลองที่สมบูรณ์ขึ้นมาใหม่

3.2 การเขียนแผนผังความคิดรวบยอด แผนผังความคิดรวบยอด เป็นรูปแบบโครงสร้างทางความคิดของผู้เรียน ซึ่งดำเนินการดังนี้

ก. ผู้เรียนจัดความคิดรวบยอดของคำลงไปในโครงสร้าง หรือจัดทำเป็นหมวดหมู่

ข. ระบุความคิดรวบยอดที่ต้องการศึกษาตั้งแต่สองความคิดขึ้นไป

ค. สร้างโครงสร้างความรู้ของความคิดรวบยอด และตัวปัญหาที่ต้องการศึกษา เป็นแผนผังความคิดรวบยอด

ง. นำโครงสร้างความรู้ที่ได้มาอภิปรายร่วมกันเป็นกลุ่ม และจัดทำแผนผังความคิดรวบยอดด้วยกัน

3.3 การตรวจสอบความเข้าใจหลังจากช่วยให้ผู้เรียนสร้างความคิดรวบยอดขึ้นใหม่ด้วยตนเองแล้ว ยังต้องมีการตรวจสอบว่าผู้เรียนเข้าใจหรือไม่ โดยอาจพิจารณาจากเกณฑ์ดังต่อไปนี้

ก. ความคิดรวบยอดและเกิดการเชื่อมประสานระหว่างกัน และจัดระเบียบเป็นโครงสร้างความรู้หรือยัง

ข. ความคิดรวบยอดได้จัดเชื่อมโยงสู่เครือข่ายของปัญหาที่ต้องพิสูจน์หรือยัง

ค. ตัวความรู้สามารถนำไปใช้ในบริบททางสังคมของโลกแห่งความจริงหรือไม่

4. ช้่นนำแนวคิดไปใช้ ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนนำแนวคิดของตนเองที่สร้างขึ้น ไปใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่หลากหลายทั้งที่คุ้นเคยและแปลกใหม่
  5. ช้่นทบทวนหรือเปรียบเทียบความรู้ ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสะท้อนตนเองว่า แนวคิดของตนได้เปลี่ยนแปลงไปจากก่อนเริ่มเรียนรู้อย่างไร โดยอาจเขียนหรือวาดภาพเปรียบเทียบ ระหว่างความคิดตอนเริ่มต้นเรียนรู้ในบทเรียนนั้นกับความคิดตอนสิ้นสุดการเรียนรู้ในบทเรียนนั้น
- จากที่ได้กล่าวมา สรุปได้ว่า วิธีสอนตามแนวคอนสตรัคติวิซึ่ม คือ การสอนที่เน้นให้ผู้เรียน เป็นผู้สร้าง (Construct) ความรู้ด้วยตนเองจากความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งที่พบเห็นกับความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์เดิมที่มีอยู่ ผู้เรียนจะเป็นผู้ที่ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ คิดและ แก้ปัญหาได้ด้วยตนเองอย่างมีระบบของความคิด โดยกระบวนการค้นคว้าหาข้อมูล บทบาทของ ผู้สอนคือผู้กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้ด้วยตนเอง โดยผู้เรียนมีส่วนร่วม ในการเรียนรู้ ซึ่งผู้เรียนแต่ละคนอาจสร้างความรู้ความเข้าใจได้ไม่เหมือนกันหรือไม่เท่ากัน ขึ้นอยู่กับ ศักยภาพและประสบการณ์เดิมของแต่ละบุคคล

3.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึ่ม งานวิจัยในประเทศ

จิรภรณ์ วสุวัต (2540 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลการพัฒนาโปรแกรมการส่งเสริม จริยธรรมทางสังคมของเด็กวัยอนุบาลตามแนวคิด ทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองโดยใช้ การจัดประสบการณ์แบบโครงการ ผลการวิจัยดังนี้ หลังการทดลองใช้โปรแกรมฯ กลุ่มทดลองมี คะแนนจริยธรรมทางสังคมด้านกลวิธีใจจริงเพื่อหาข้อตกลงร่วมกันสูงกว่ากลุ่มควบคุมหลัง การทดลองใช้โปรแกรมฯ กลุ่มทดลองมีคะแนนจริยธรรมทางสังคมด้านการให้ และรับประสบการณ์ ร่วมกัน สูงกว่ากลุ่มควบคุมผลการสัมภาษณ์ชีวิตในชั้นเรียนของกลุ่มทดลองสะท้อนให้เห็นถึง บรรยากาศในชั้นเรียนที่ส่งเสริมจริยธรรมทางสังคมสูงกว่ากลุ่มควบคุม ผู้ประเมินส่วนใหญ่ ให้ความเห็นว่าโปรแกรมฯ มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด

ชนิดา ธีรานันท์ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลการสอนตามแนวคอนสตรัคติวิซึ่ม ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการคิดวิจารณ์ญาณ เรื่อง สารสนเทศเศรษฐกิจไทยในแง่ ภูมิศาสตร์ กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพรหมานุสรณ์ จังหวัดเพชรบุรี ผลการวิจัยปรากฏว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักเรียนที่ได้รับการสอนตามแนวคอนสตรัคติวิซึ่ม สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. การคิดวิจารณ์ญาณของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามแนวคอนสตรัคติวิซึ่มสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พัฒนาพร ไชยสิทธิ์ (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลการเรียนรู้กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ใช้รูปแบบการเรียนตามแนวคิดของทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ ผลการวิจัยสรุปได้ว่า

1. นักเรียนกลุ่มสูง กลุ่มปานกลาง และกลุ่มต่ำ ที่ใช้ในรูปแบบการเรียนตามแนวคิดของทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง สิ่งที่อยู่รอบตัวเรา หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความสามารถในการสร้างองค์ความรู้ นักเรียนส่วนใหญ่ของกลุ่มสูงและกลุ่มปานกลาง มีความสามารถในการสร้างองค์ความรู้อยู่ในระดับดีมาก นักเรียนกลุ่มต่ำส่วนใหญ่ มีความสามารถในการสร้างองค์ความรู้อยู่ในระดับดี

2. พฤติกรรมการมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ตามแนวคิดของทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ของกลุ่มสูง กลุ่มปานกลางและกลุ่มต่ำ มีการแสดงออกของพฤติกรรมในระดับดีมาก

3. ความคิดเห็นของนักเรียน ที่มีต่อการเรียนรู้ที่ใช้รูปแบบการเรียนตามแนวคิดของทฤษฎีการสร้างความรู้ พบว่า โดยภาพรวมนักเรียนทั้ง 3 กลุ่ม มีความเห็นต่อบทบาทของครูผู้สอน กิจกรรมการเรียนการสอนเนื้อหาวิชาแหล่งวิทยาการ และการประเมินอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง

ไพจิตร สดวกการ (2539 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลการสอนคณิตศาสตร์ตามแนวของทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึ่มที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ และความสามารถในการถ่ายโยงการเรียนรู้ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ผลการศึกษาพบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนวิชาคณิตศาสตร์ ตามแนวของทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึ่ม ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์สูงกว่านักเรียนระดับเดียวกันที่ได้รับการสอนตามปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ระพินทร์ คล้ามมี (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์และความสามารถในการคิดอย่างมีเหตุผลเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนสังคมศึกษาโดยการสอนตามแนวคอนสตรัคติวิซึ่มกับการสอนแบบแก้ปัญหา ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่เรียนวิชาสังคมศึกษา โดยการสอนตามแนวคอนสตรัคติวิซึ่มกับการเรียนโดยการสอนแบบแก้ปัญหา มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถในการคิดอย่างมีเหตุผลเชิงวิเคราะห์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สมบัติ มีลุน (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการจัดการเรียนการสอนสังคมศึกษาตามแนวคิดของทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง ที่มีต่อมโนคติทางสังคมศึกษา ในรายวิชา ส 401 (สังคมศึกษา) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการศึกษาพบว่า มโนคติทางสังคมศึกษา หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สุจินต์ เลี้ยงจรรยาวัจน์ (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลการใช้กระบวนการเรียนแบบคอนสตรัคติวิซึ่ม และการใช้แฟ้มผลงานในการสอนหัวข้อเรื่องพลังงานกับชีวิตและเครื่องใช้ไฟฟ้า ในบ้านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการศึกษาพบว่า การเรียนด้วยกระบวนการคอนสตรัคติวิซึ่มและทำแฟ้มผลงาน ทำให้นักเรียนเกิดมโนคติและความสามารถในการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ดีขึ้น

สาคร ธรรมศักดิ์ (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลการสอนตามแนวคอนสตรัคติวิซึ่มแบบร่วมมือที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถในการคิดแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการศึกษาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อมของกลุ่มควบคุม กับกลุ่มทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

หนึ่งนุช กาฬภักดี (2542 : บทคัดย่อ) ได้เปรียบเทียบความสามารถในการคิดระดับสูงด้านการแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์แบบปฏิบัติการตามแนวคอนสตรัคติวิซึ่มกับการสอนตามคู่มือครู ผลการศึกษาพบว่า ความสามารถในการคิดระดับสูงด้านการแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์แตกต่างกับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู ความสามารถในการคิดระดับสูงด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน ที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ แบบปฏิบัติการตามแนวการสร้างความรู้ด้วยตนเองกับการสอนตามคู่มือครูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนที่ได้รับการสอน โดยใช้ชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์แบบปฏิบัติการ ตามแนวทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเองกับการสอนตามคู่มือครู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากผลงานการวิจัยในประเทศ ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึ่ม สามารถพัฒนาความสามารถทางการเรียน และทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ช่วยในการพัฒนาความสามารถด้านความคิดของผู้เรียนให้สูงขึ้น

งานวิจัยในต่างประเทศ

คอนราดน์ (Conrad. 1996 : 158-A อ้างถึงใน ชนิตดา ธีรานันท์ 2546 : 24) ได้ทำการวิจัยที่ทดลองกับนักเรียนเกรด 5 ที่ได้รับการสอนตามคอนสตรัคติวิซึ่ม เพื่อพัฒนากระบวนการทางวิทยาศาสตร์ พบว่าผู้เรียนมีทักษะในการคิด คิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ โดยผู้เรียนแสดงความสนใจสิ่งที่เรียนรู้ตามวิธีการทางวิทยาศาสตร์

บูลลอค (Bullock. 1996 : 611-A อ้างถึงใน ชนิตดา ธีรานันท์ 2546 : 17) ได้ศึกษาเพื่อประเมินประสิทธิภาพ ผลของการสอนตามทฤษฎีการเรียนรู้ตามแนวคอนสตรัคติวิซึ่มของครูคณิตศาสตร์ในระดับประถมศึกษา และเจตคติของผู้เรียนที่มีต่อวิชาคณิตศาสตร์ ผลการศึกษาพบว่า ผู้เรียนที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีดังกล่าว มีเจตคติในทางบวกต่อวิชาคณิตศาสตร์

สตีล (Steel.1993 : 65 อ้างถึงใน พรหม ผูกดวง 2542 : 26) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวคิดทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเองวิชาคณิตศาสตร์ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ การใช้บันทึกสนาม การใช้เครื่องบันทึกเสียง การสัมภาษณ์ ผลการวิจัยพบว่า

1. เนื้อหาที่ครูสอนจะพิจารณาจากการเลือกวิธีสอน การวางแผนการสอน การประเมินผู้เรียน การปฏิสัมพันธ์ในห้องเรียน
2. ครูระดับประถมศึกษา สามารถสอนโดยใช้หลักการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง และสามารถพัฒนารูปแบบการสอนเป็นรายบุคคลได้
3. ครูสามารถสร้างสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้ เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในความคิดของตนเอง

เฮรอน (Heron.1992 : 8 อ้างถึงใน พรหม ผูกดวง 2542 : 28) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง วิชาวิทยาศาสตร์ระดับมัธยมศึกษากับการพัฒนาเจตคติต่อวิทยาศาสตร์ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาที่เรียนวิชาชีววิทยาเคมี และวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม จำนวน 2 โรงเรียน ซึ่งประกอบด้วยนักเรียน จำนวน 249 คน และครู จำนวน 10 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง ใช้ครู 6 คน และกลุ่มควบคุม ใช้ครู 4 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่แบบสังเกต แบบวัดเจตคติ ซึ่งพบว่า

1. กลุ่มควบคุมมีคะแนนสูงกว่ากลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมมีเจตคติต่อวิทยาศาสตร์ในทางลบ ในขณะที่กลุ่มทดลองมีเจตคติต่อวิทยาศาสตร์ในทางบวก
2. เจตคติต่อวิทยาศาสตร์ของเพศหญิงและเพศชายในกลุ่มทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จะเห็นได้ว่างานวิจัยที่เกี่ยวกับการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม ทั้งในประเทศ และต่างประเทศ สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้นได้ รวมทั้งช่วย ส่งเสริมพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของผู้เรียนให้สูงขึ้นด้วย

4. การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ได้แก่ ความหมายของการอ่าน อย่างมีวิจารณญาณ ลำดับขั้นของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ หลักการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ และประโยชน์ของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ดังนี้

4.1 ความหมายของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 (2546 : 1073) ได้ให้ความหมายของ คำว่าวิจารณ์ไว้ว่า “วิจารณ์ หมายถึง ปัญญาที่สามารถรู้หรือให้เหตุผลที่ถูกต้องได้” นักการศึกษา ได้ให้ความหมายของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณไว้ค่อนข้างมาก ซึ่งล้วนแต่มี ลักษณะการให้ความหมายไว้คล้ายคลึงกัน ดังนี้

จรรยาพร สจิมทอง (2536 : 16) ได้กล่าวถึงความหมายของการอ่านอย่างมี วิจารณ์ไว้ว่า การอ่านอย่างมีวิจารณ์ หมายถึง การที่ผู้อ่านต้องใช้ความคิดอย่างมี เหตุผล พิจารณาเรื่องที่อ่านอย่างรอบคอบ และเข้าใจเรื่องที่อ่านจนสามารถวิจารณ์ได้

ถนอมวงศ์ ล้ำยอดมรรคผล (2532 : 584) ได้กล่าวไว้ในการพัฒนาสมรรถภาพใน การอ่านว่า “การอ่านโดยใช้วิจารณ์ ประกอบด้วย ความเข้าใจเนื้อหาของเรื่อง การรู้จักผู้เขียน การเข้าใจความสัมพันธ์ของสาร และการนำสารไปใช้ได้

ธิดา โมสิกรัตน์ และ นภาลักษณ์ สุวรรณธาดา (2531 : 567) กล่าวไว้ สรุปได้ว่า การอ่าน อย่างมีวิจารณ์ ผู้อ่านต้องใช้ความคิด วิเคราะห์ ใคร่ครวญ และประเมินค่าได้ว่าข้อความหรือ เรื่องที่อ่านนั้น สิ่งใดเป็นใจความสำคัญหรือใจความประกอบ และแยกข้อเท็จจริงออกจาก ความคิดเห็นได้

ประเทิน มหาพันธ์ (2530 :17) ; ผลิวัลย์ ปิยะเมธาง (2533 : 39) ; สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2537 : 97) และ อุดมพร พัสสถาน (2537 : 15) ได้ให้ความหมายของการอ่าน วิจารณ์ไว้ในแนวทางเดียวกันว่า เป็นการอ่านที่ละเอียดรอบคอบ เข้าใจความหมายทั้งโดยตรง และโดยนัย ใช้ความคิดวิเคราะห์ ตีความ ประเมินค่าของเรื่องที่อ่านได้อย่างถ่องแท้

ผลิวัดย์ ปิยะเมธาง (2533 : 39) กล่าวไว้ สรุปได้ว่า การอ่านแบบวิเคราะห์เป็นการอ่านอย่างละเอียดรอบคอบ เป็นความเข้าใจขั้นสูงสุดของการอ่าน โดยผ่านขั้นตอนความเข้าใจตามตัวอักษร แล้ววินิจฉัยเนื้อหาโดยอาศัยประสบการณ์ตรงและทางอ้อมรวมทั้งพื้นหลัง บางครั้งต้องอาศัยการค้นคว้าและวินิจฉัยประกอบ จนในที่สุดประเมินค่าได้

พจนีย์ ประเสริฐศรี (2538 : 13) ได้กล่าวถึงการอ่านอย่างมีวิจารณญาณว่าเป็นการอ่านในระดับสูง ผู้อ่านต้องอ่านอย่างรอบคอบ ใช้สติปัญญาและประสบการณ์ เพื่อทำความเข้าใจวินิจฉัย ประเมินค่า ในสิ่งที่อ่านโดยอาศัยหลักความจริงและเหตุผล

สุภากร ราชากรกิจ (2532 : 9) ได้กล่าวถึงความหมายของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณว่าเป็นการอ่านที่ผู้อ่านต้องใช้ความคิดพิจารณาเหตุผล เข้าใจความหมายและความคิดของผู้เขียนสามารถนำความรู้ไปใช้แก้ปัญหาได้ ซึ่งการอ่านระดับอย่างมีวิจารณญาณ ประกอบด้วย การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า

กล่าวโดยสรุป การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เป็นการอ่านขั้นสูงที่ผู้อ่านต้องใช้สติปัญญาวิเคราะห์ ใคร่ครวญในการตัดสินใจตัดสินความคิดของผู้เขียน โดยพิจารณาอย่างรอบคอบเพื่อประเมินค่าสิ่งที่อ่านว่ามีความถูกต้องน่าเชื่อถือเพียงไร

4.2 ลำดับขั้นของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

นักการศึกษาได้แบ่งลำดับขั้นตอนการอ่านอย่างมีวิจารณญาณไว้ ดังนี้ สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2537 : 143-172) ได้นำลำดับขั้นตอนของบลูม (Bloom) มาประยุกต์ใช้ในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยแบ่งลำดับขั้นตอนของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณไว้ 6 ขั้น ดังนี้

1. ระดับขั้นความรู้-ความจำ ความหมายของคำยาก อธิบายคำจำกัดความของคำข้อความและบอกเหตุการณ์สำคัญได้
2. ระดับความเข้าใจ บอกลำดับเหตุการณ์เข้าใจเนื้อเรื่อง สามารถสรุปและเล่าเรื่องของตนเองได้
3. ระดับขั้นนำไปใช้ นำเหตุการณ์ หรือประโยชน์ที่ได้จากการอ่าน ไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน
4. ระดับขั้นวิเคราะห์ แยกองค์ประกอบย่อยของเรื่อง บอกความเกี่ยวข้องขององค์ประกอบย่อย
5. ระดับขั้นสังเคราะห์ นำเรื่องที่อ่านไปเปรียบเทียบกับสำนวน สุภาษิต คติ หรือสถานการณ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

6. ระดับขั้นประเมินค่า พิจารณาข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็น รู้จักตัดสินพิจารณาคุณค่าความประทับใจที่ได้รับจากการอ่าน

ศรีรัตน เ็จกลิ่นจันทร์ (2536 : 12) ได้แบ่งลำดับขั้นตอนการอ่านอย่างมีวิจารณญาณไว้สรุปได้ว่า มี 3 ระดับ คือ

1. อ่านได้ หมายถึง การอ่านเอาเรื่อง อ่านแล้วรู้ว่าเรื่องอะไร เป็นอย่างไร เกี่ยวข้องกับใคร ผู้อ่านจะใช้ความสามารถด้านความจำเป็นส่วนใหญ่ เมื่อจำเรื่องได้ก็เข้าใจเรื่องทันที
2. อ่านเป็น หมายถึง การอ่านที่ต้องแปลความ ตีความ ขยายความ ผู้อ่านต้องใช้ความสามารถนอกเหนือไปจากการอ่านเอาเรื่อง
3. อ่านเก่ง หมายถึง การอ่านขั้นวิจาร์ณ การอ่านระดับนี้ต้องใช้ความสามารถของสติปัญญาขั้นสูงสุด โดยอาศัยการอ่านทั้งสองระดับเป็นพื้นฐาน ต่อจากนั้นผู้อ่านจะต้องอาศัยประสบการณ์ของตน ความสามารถในการวิเคราะห์ การสังเคราะห์และประเมินค่ามาช่วยในการตัดสินและวินิจฉัยเรื่องและข้อความที่ตนอ่านอีกต่อหนึ่ง

ลินชเล (นามแฝง. 2537 : 16) ได้กล่าวถึงลำดับขั้นการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สรุปได้ว่า เมื่ออ่านแล้วให้ทบทวนทำความเข้าใจและตีความในประเด็นต่าง ๆ ที่ผู้เขียนกล่าวไว้ วิเคราะห์จุดเด่นของเรื่อง สังเคราะห์เปรียบเทียบความสำคัญและประเมินค่าหาความถูกต้องในสิ่งที่อ่าน

จากความหมายดังกล่าว สรุปได้ว่า การอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นตามลำดับขั้น คือ รู้-จำ ความหมายของคำ ประโยค เข้าใจ ลำดับเหตุการณ์ของเรื่องนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่าเรื่องที่อ่านได้

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้ลำดับขั้นตอนการอ่านของบลูม มาใช้ในการสอนอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งมี 6 ระดับขั้น ดังนี้ ระดับขั้นรู้-จำ ระดับขั้นความเข้าใจ ระดับขั้นนำไปใช้ ระดับขั้นวิเคราะห์ ระดับขั้นสังเคราะห์ และระดับขั้นประเมินค่า

4.3 หลักการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เป็นการอ่านขั้นสูง ซึ่งนอกจากผู้อ่านจะใช้สติปัญญาวิเคราะห์ สังเคราะห์ ใคร่ครวญในการพิจารณาอย่างรอบคอบเพื่อประเมินค่าแล้วยังต้องอาศัยหลักเกณฑ์ในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ดังที่

สมบัติ จำปาเงิน และ สำเนียง มณีกาญจน์ (2531 : 69) ได้กล่าวถึง หลักการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สรุปได้ว่า ผู้อ่านต้องพิจารณาความถูกต้องของภาษา ความต่อเนื่องของประโยค ความหมายและความต่อเนื่องของเรื่องราว

สนธิ ตั้งทวี (2536 : 157-158) ซึ่งได้กล่าวถึงหลักการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สรุปได้ว่า การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ผู้อ่านต้องพินิจความถูกต้องของภาษา เพราะภาษาที่ไม่ถูกต้องย่อมมีผลต่อความคลาดเคลื่อนจากความหมายอันแท้จริง ต้องพินิจดูความต่อเนื่องของประโยค และความหมาย แยกความรู้ออกมาจากความคิด ความรู้สึก ดูความสัมพันธ์ของหลักการและตัวอย่างที่นำมาประกอบว่ามีความจริงเพียงไร สมเหตุสมผลหรือไม่ และประเมินความสำคัญของความจริง อันได้แก่ความรู้ ความคิด และความรู้สึก พิจารณาความเป็นไปได้ของความคิดเห็นของผู้เขียน โดยเปรียบเทียบความคิดเห็นส่วนตัวของเรา และพิจารณาผลที่ได้จากการประเมินนั้น ทำให้เราเกิดความคิดสร้างสรรค์ขึ้นหรือไม่

นอกจากนี้ พาเนส (Panes.1971 : 19 อ้างถึงใน สุพัฒน์ สุขมลสันต์ 2537 : 210) กล่าวถึงหลักการอ่าน สรุปว่า ผู้อ่านจะต้องพยายามแยกสิ่งที่อ่านให้ได้ว่า อะไรคือข้อเท็จจริง (facts) และอะไรคือความคิดเห็น (opinions)

กล่าวโดยสรุป หลักในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณนั้นจะต้องพิจารณาโครงสร้างเนื้อหา ภาษา แยกข้อเท็จจริงออกจากความคิดเห็น ประเมินความคิดความรู้สึกของผู้เขียนได้อย่างมีเหตุผล

4.4 ประโยชน์ของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

การอ่านอย่างมีวิจารณญาณมีประโยชน์อย่างมากในชีวิตประจำวัน เนื่องจากปัจจุบันมีความเจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจ ตลอดจนความรู้สึกนึกคิดต่าง ๆ ผู้อ่านจึงต้องอาศัยวิจารณญาณ ในการพิจารณาตัดสิน ประเมินค่าสิ่งที่ได้พบเห็น ดังที่

บุปผา ญาณจันทร์ (2538 : 13) ได้กล่าวไว้ สรุปได้ว่า การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ มีประโยชน์อย่างยิ่งในยุคปัจจุบัน เพราะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เป็นการประเมินคุณค่า พิจารณาว่าสิ่งใดถูก สิ่งใดควร ไม่ควร ทำให้มีความรู้กว้างขวาง สามารถแก้ปัญหาได้ จึงทำให้ผู้นั้น ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างดีมีความสุข

สุขุม เฉลยทรัพย์ (2531 : 7) ได้กล่าวไว้ สรุปได้ว่า เป็นการอ่านที่มีประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต ทำให้ผู้อ่านมีความรู้กว้างขวาง สามารถวินิจฉัยข้อผิดและข้อถูกได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถแก้ปัญหาได้

สุจินต์ พนาวุฒิกุล (2528 : 180) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสรุปได้ว่า การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ทำให้ผู้อ่านเข้าใจสภาพการณ์ปัจจุบันและสามารถดำรงชีวิตต่อไปได้ ทั้งยังสามารถสนองความกระหายใคร่รู้ การศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและเพื่อความสงบสุขของจิตใจ

ดังนั้น การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ จึงมีประโยชน์ยิ่งต่อการดำรงชีวิตในยุคปัจจุบัน เพราะทำให้ผู้อ่านสามารถวิเคราะห์ ประเมินค่าสิ่งต่าง ๆ ได้อย่างถ่องแท้ และสามารถนำประโยชน์ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้อย่างมีความสุข

4.5 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

ทฤษฎีการอ่าน

การอ่านเป็นกระบวนการทางจิตวิทยาอย่างหนึ่ง การเรียนการสอนอ่านจะเกิดผลสูงสุด ผู้สอนต้องเลือกทฤษฎีการอ่านที่เหมาะสม ทฤษฎีการอ่านมีหลายทฤษฎีดังจะนำมากล่าว ดังนี้

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2537 : 128) ได้กล่าวถึงทฤษฎีการอ่านที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนการสอน สรุปได้ดังนี้คือ ทฤษฎีความสัมพันธ์ระหว่างข้อความกับประสบการณ์เดิม ซึ่งอธิบายไว้ว่า เมื่อผู้อ่านอ่านสารแล้วจะพยายามโยงเข้าสู่ประสบการณ์เดิม และใช้ประสบการณ์ที่ตนมีอยู่เป็นเครื่องมือช่วยในการตัดสินใจ ซึ่งสอดคล้องกับโครงสร้างความรู้ของ ออซูเบล (Ausubel.1969 : 112 อ้างถึงใน กัญหาทิพย์ สิงหะเนติ 2537 : 25-26) กล่าวไว้ สรุปได้ว่า ข้อมูลใหม่ ๆ ที่ผู้เรียนได้รับ จะต้องมีความเกี่ยวข้องกันกับความรู้ที่ผู้เรียนมีอยู่แล้ว

สุพัฒน์ สุกมลสันต์ (2537 : 165) ได้สังเคราะห์แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการอ่าน จากนักการศึกษาของต่างประเทศ สรุปได้ว่าในขณะที่บุคคลอ่านเนื้อเรื่องจะเกิดกลไกทางสมอง 2 อย่างในสมองของผู้อ่าน คือ กระบวนการเลือกเก็บข้อความจากเนื้อเรื่องเข้าสู่ความจำ และมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างความรู้เดิมกับสิ่งเร้าใหม่หรือข่าวสาร ทั้งนี้เพราะข้อความที่อ่านจะเป็นแนวทางชี้แนะให้ผู้อ่านทำความเข้าใจถึงสิ่งที่อ่านด้วยการเชื่อมโยงกับความรู้เดิมที่มีอยู่เดิม ในการอ่าน ผู้อ่านจึงไม่เป็นเพียงผู้รับเรื่องที่อ่านเข้าไปสู่สมองเท่านั้น แต่จะต้องมีปฏิกิริยาโต้ตอบกับข้อความที่อ่านตลอดเวลา การอ่านจึงเป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างความรู้เดิมของผู้อ่านกับข้อความที่อ่าน ให้เกิดการอ่านอย่างมีความหมาย และทำให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจเนื้อเรื่องได้

สมิตร อังวัฒนากุล (2527 : 108-110) ได้กล่าวถึงทฤษฎีการอ่านไว้ 3 ทฤษฎี สรุปได้ดังนี้ คือ ทฤษฎีการอ่านที่เน้นพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้ ซึ่งเชื่อว่าการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนองโดยการเสริมแรงที่เหมาะสม จะทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น ทฤษฎีการอ่านที่เน้น

ความรู้ความเข้าใจ เชื่อว่าพฤติกรรมทุกอย่าง ประกอบด้วย ประสบการณ์ในการเรียนรู้ การสะสมความรู้ การนำความรู้ไปใช้ และทฤษฎีพัฒนาการ โดยเชื่อว่า การเรียนรู้จะพัฒนาไปตามความเจริญของแต่ละวัย จะมีการเรียนรู้หรือทักษะเฉพาะอย่างไรในแต่ละช่วงอายุ

ดังนั้น การเลือกทฤษฎีการอ่าน เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ จะต้องสอดคล้องกับทฤษฎีการอ่านที่เน้นพฤติกรรมการเรียนรู้ ซึ่งเชื่อว่าการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนองโดยการเสริมแรงที่เหมาะสม จะทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น และทฤษฎีความสัมพันธ์ระหว่างข้อความกับประสบการณ์เดิมที่ว่าเมื่อผู้อ่านอ่านสารแล้วจะพยายามโยงเข้าสู่ประสบการณ์เดิม และใช้ประสบการณ์ที่เดิมมีอยู่เป็นเครื่องช่วยในการตัดสินใจ สอดคล้องกับทฤษฎีโครงสร้างความรู้ที่ว่าข้อมูลใหม่ ๆ ที่ผู้เรียนได้รับจะต้องมีความเกี่ยวข้องกับความรู้ที่ผู้เรียนมีอยู่แล้ว ผู้วิจัยจึงเลือกใช้เนื้อหาในการสอนจากหนังสือเรียนภาษาพาที และวรรณคดีลำนำ หน่วยงานวรรณคดีและวรรณกรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มาใช้ในการพัฒนาการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เพราะสอดคล้องกับหลักสูตรที่เน้นทักษะการอ่าน รวมทั้งสอดคล้องกับทฤษฎีที่เลือกมาดังกล่าว

รูปแบบการอ่าน

การใช้รูปแบบการอ่านที่เหมาะสม ในการพัฒนาการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณ จะช่วยให้การอ่านบรรลุจุดประสงค์ ซึ่งนักการศึกษาได้กล่าวถึงรูปแบบของการอ่านที่เกี่ยวข้องกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณไว้ ดังต่อไปนี้

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2537 : 132) ได้กล่าวถึงรูปแบบการอ่าน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านกับประสบการณ์เดิมไว้ สรุปได้ดังนี้ รูปแบบการอ่านที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการในการเข้าใจสารที่อ่าน ของ เคนเนธ เอส กูดแมน (Kenneth S. Goodman) ซึ่งมีแนวคิดที่ว่าเมื่อผู้อ่านรับรู้ข้อความสารแล้ว จะทำความเข้าใจเรื่องราวทั้งหมดโดยจัดเรียงลำดับให้ถูกต้อง และสามารถถ่ายทอดให้ผู้อื่นเข้าใจเป็นภาษาพูดหรือภาษาเขียนได้รูปแบบการอ่านในลักษณะนี้ เน้นความสำคัญของผู้อ่าน และสารที่อ่านให้มีความเหมาะสมกัน เพื่อจะได้รับรู้และเข้าใจเรื่องราวได้ถูกต้อง และรูปแบบการอ่านที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการบน-ล่าง ของ คลิฟฟอร์ด แอล บุษ และ มิลเดรด เฮช ฮูบเนอร์ (Clifford L. Bush and Mildred H. Huebner) ซึ่งมีแนวคิดที่ว่าสมองของผู้อ่านต้องทำความเข้าใจเรื่องราวที่ปรากฏในสาร รวมทั้งพิจารณาคุณค่าและประโยชน์ต่าง ๆ ที่ได้รับ ต่อจากนั้นจึงวิเคราะห์องค์ประกอบย่อยอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับโครงสร้างของประโยคหน้าที ชนิด และความหมายของคำ คำว่า “บน” จึงหมายถึง สมองของผู้อ่าน ส่วนคำว่า “ล่าง” จึงหมายถึงคำที่ปรากฏอยู่ในสาร

สมิทร อังวัฒนกุล (2527 : 104) กล่าวถึงรูปแบบของการอ่านของ เกรย์ (Gray) ที่เน้นทักษะการอ่านไว้ว่า “เมื่อผู้อ่านรับรู้คำ เข้าใจความหมายจะอ่านประโยค และทำความเข้าใจเรื่องราว โดยจับใจความสำคัญของเรื่องได้ มีปฏิริยาและประเมินค่าความคิดของผู้เขียนได้ โดยอาศัยการผสมผสานความรู้เดิมกับความรู้ใหม่เข้าด้วยกัน”

กล่าวโดยสรุป รูปแบบการสอนที่เหมาะสมกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ คือ รูปแบบที่เน้นทักษะการอ่าน รูปแบบการสอนอ่านที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการในการเข้าใจสาร และรูปแบบที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการ “บน - ล่าง” เนื่องจากทั้ง 3 รูปแบบ มีลำดับขั้นการอ่านที่สอดคล้องกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ คือ ต้องมีความรู้-ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่าสิ่งที่อ่าน

4.6 จิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน

จิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ได้แก่ กระบวนการอ่าน และจิตวิทยาการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน ดังนี้

กระบวนการอ่าน

การอ่านเป็นกระบวนการทางจิตวิทยา ที่มีความสลับซับซ้อน และเกี่ยวข้องกับอวัยวะต่าง ๆ ของร่างกายหลายส่วน ดังนี้

บรرتها กิตติศักดิ์ (2526 : 214-215) ได้กล่าวถึงกระบวนการอ่าน สรุปได้ว่า กระบวนการอ่านมีอยู่ 4 ขั้น ซึ่งเกิดติดต่อกันอย่างรวดเร็ว และสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด ขั้นแรก การสัมผัสโดยใช้สายตาดูหนังสือ ขั้นที่สองเป็นการรับรู้ลักษณะของคำ ถ้าเป็นคำที่เคยเห็นมาก่อนก็จะเชื่อมโยงเสียงกับความหมายคำซึ่งเป็นขั้นสำคัญของการอ่าน ขั้นที่สาม การเข้าใจความหมาย ของคำ วลี หรือประโยคที่อ่าน ซึ่งบางครั้งต้องอาศัยประสบการณ์เดิมช่วยตีความ และขั้นที่สี่ การใช้ประโยชน์จากการอ่าน การอ่านจะต้องมีความเข้าใจเรื่องราวที่อ่าน แล้วสามารถนำเรื่องราวไปพูด ไปเขียน หรือเล่าเรื่องได้ถูกต้อง ทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้ความเข้าใจทางภาษา

ถนอมวงศ์ ถ้ายอดมรรคผล (2536 : 529 -533) แบ่งไว้ว่ามี 4 ขั้น ซึ่งสรุปได้ว่า

- ขั้นแรก การรู้จักคำ คือ รับรู้ความหมายของถ้อยคำตามตัวอักษร
- ขั้นที่สอง เป็นการเข้าใจความหมายของสาร
- ขั้นที่สาม ผู้อ่านใช้วิจารณญาณตัดสินสารนั้น โดยใช้ประสบการณ์การอ่าน

และประสบการณ์ชีวิต ร่วมกับความรู้ ความเข้าใจที่สะสมมาแต่เดิม

- ขั้นสุดท้าย การรวบรวมความคิดว่า อ่านแล้วเข้าใจเพียงใด

เอกรินทร์ สีมหาสาร (2529 : 9) ได้กล่าวถึงกระบวนการอ่านว่า “การอ่านเป็นกระบวนการทางความคิด ที่ต้องอาศัยกลไกการเรียนรู้และสมองตีความ เรียบเรียงข้อมูลที่อ่านเข้าไปให้กลายเป็นความรู้ ความจำ ความชำนาญการ ตลอดจนความคิดสร้างสรรค์ใหม่ ๆ สอดคล้องกับ รัชนี ศุภจินทร์รัตน์ (2531 : 111) ซึ่งกล่าวถึงกระบวนการอ่านว่ามี 2 ชั้น สรุปได้ว่า

- ชั้นที่ 1 การรับภาพ ได้แก่การมองเห็นตัวหนังสือ แล้วอ่านออกเป็นคำ วลี ประโยค
- ชั้นที่ 2 เป็นการแปลความหมายของคำ ข้อความ และเรื่องราวที่อ่าน

กล่าวโดยสรุป การอ่านเป็นกระบวนการทำงานอย่างต่อเนื่องระหว่างสายตากับสมอง ซึ่งต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้ การเข้าใจความหมาย โดยใช้ความคิดและประสบการณ์เดิม ช่วยแปลความ ถ้อยคำและประมวลความในระดับต่าง ๆ

จิตวิทยาการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

การเรียนการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณให้ได้ผลดี ต้องคำนึงถึงทฤษฎีการเรียนรู้ ซึ่งนักการศึกษาหลายคนได้แสดงแนวคิดไว้ดังนี้

กมลรัตน์ หล้าสูงศ์ (2528 : 182) และ สุจริต เพียรชอบ (2530 : 137-145) กล่าวถึงกฎการเรียนรู้จากทฤษฎีการเชื่อมโยงของธอร์นไดค์ (Thorndike) ซึ่งประยุกต์ใช้กับกฎแห่งการฝึกหัด เพื่อใช้ในการสร้างแบบฝึกการอ่าน สรุปได้ว่า สิ่งใดที่มีการฝึกบ่อย ๆ จะทำให้เกิดความคล่องแคล่ว ชำนาญ และแม่นยำยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังมีกฎแห่งผล คือการให้ผู้เรียนมีโอกาสทราบผลการเรียน ผู้เรียนจะได้ทราบที่ถูกต้องที่ผิด และแก้ไขข้อบกพร่องได้ และหลักแห่งการเสริมแรง คือเมื่อผู้เรียนได้รับการเสริมกำลังใจทางบวก จะมีความมั่นใจในการทำงาน แบบฝึกที่สร้างขึ้นต้องให้นักเรียนมั่นใจว่าตนทำได้ จึงจะประสบความสำเร็จในการทำงาน

ฟิสค์ และ แมดดี (Fiske and Maddi.1990 : 243 อ้างถึงใน พรธณี ชูชัย เจนจิต 2528 : 261-264) ได้กล่าวถึงทฤษฎีการตื่นตัวที่จะนำมาใช้ในการสอนและสร้างแบบฝึกการอ่านสรุปได้ว่า

1. สิ่งเร้าที่มีความหมาย มีความแปลกใหม่จะกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความตื่นตัวในบทเรียน
2. การเปลี่ยนอิริยาบถและพฤติกรรมของนักเรียน จะช่วยปรับระดับความตื่นตัวให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม
3. บทเรียนที่มีความยากง่ายพอเหมาะ จะช่วยให้การตื่นตัวอยู่ในระดับปานกลาง ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ได้ดีที่สุด

ภิญญาพร นิตยประภา (2534 : 23-24) ได้กล่าวถึงปัจจัยในการเรียนรู้ สรุปได้ว่าการเรียนรู้ของเด็กขึ้นอยู่กับปัจจัย 2 ประการ คือ ตัวของเด็ก ประกอบด้วยความพร้อมทางร่างกาย ความพร้อมทางสมอง ความพร้อมทางอารมณ์ ความพร้อมทางวิชาการ และสิ่งแวดล้อม ซึ่งทั้ง 2 ปัจจัยนี้ทำให้เด็กเกิดความสนใจและยินดีที่จะเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ

สุจริต เพียรชอบ และ สายใจ อินทร์พรหม (2536 : 65-82) ได้กล่าวถึงหลักจิตวิทยาการเรียนรู้ สรุปได้ว่า นอกจากจะคำนึงถึงความพร้อมแล้ว ต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อจะได้ทราบพื้นฐาน และความสามารถในการอ่าน อันจะเป็นประโยชน์ในการมอบหมายงาน นอกจากนี้ยังต้องคำนึงถึงสายตา เพราะสายตาเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การอ่านมีประสิทธิภาพ คนที่สายตาว่างจะอ่านได้เร็ว การอ่านไม่ควรย้อนกลับ และในขณะที่อ่านยังต้องคำนึงถึงท่า นั่ง และการจับหนังสือ การเปิดหนังสือ ทำเสียงพิมพ์ ทำปากขมุบขมิบ ใช้นิ้ว หรือ ดินสอชี้ตามตัวอักษรจะทำให้การอ่านไม่ได้ผลดีเท่าที่ควร

กล่าวโดยสรุป การเรียนการสอนอ่านอย่างมีวิจรรย์ญาณ จะประสบความสำเร็จได้ ครูผู้สอนควรใช้ทฤษฎีการเรียนรู้อันได้แก่ กฎการเรียนรู้ของธอร์นไดค์ ทฤษฎีการตื่นตัวของฟิสต์ และแมตตี สามารถนำมาใช้ในการสอนและการสร้างแบบฝึก เพื่อจะนำไปพัฒนาการอ่านอย่างมีวิจรรย์ญาณ

4.7 แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจรรย์ญาณ

กรรณิการ์ พวงเกษม (2533 : 71) ได้กล่าวเกี่ยวกับการสอนอ่านของนักเรียนในระดับชั้นประถม ศึกษาปีที่ 1-2 สรุปได้ว่า การสอนอ่านนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 เป็นการอ่านเบื้องต้น เพื่อให้เด็กมีความสามารถและมีความชำนาญในการอ่าน เป็นการวางรากฐานให้ก้าวหน้าต่อไป เป็นการสร้างนิสัยและความรู้สึกอันดีที่มีต่อหนังสือ ถ้าเด็กอ่านแล้วได้รับความสนุกเพลิดเพลิน เด็กจะเห็นว่าการอ่านเป็นของดี เด็กจะพอใจและสนใจต่อการอ่านมาก เป็นการสร้างนิสัยที่ดีให้กับเด็ก ทำให้เด็กรักการอ่าน และใช้การอ่านให้เกิดประโยชน์ในการเรียนต่อไป

เอกฉัท จารุเมธีชน (2539 : 37) ได้กล่าวว่า การอ่านหนังสือเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการศึกษาวิชาการต่าง ๆ ที่ผ่านหนังสือมาก ย่อมได้เปรียบผู้ที่อ่านหนังสือน้อย และผู้ที่อ่านหนังสือเก่ง ย่อมได้เปรียบผู้ที่อ่านหนังสือไม่เก่งเป็นธรรมดา ผู้ที่อ่านหนังสือเก่งย่อมอ่านหนังสือได้อย่างรวดเร็ว สามารถเข้าใจเรื่องราวที่อ่านจับใจความได้อย่างถูกต้องแม่นยำ เข้าใจความรู้สึก

นึกคิดของผู้เขียนซึ่งถ่ายทอดมาเป็นตัวหนังสือ รู้จักวิธีอ่านหนังสือว่าเล่มไหนควรวีธีอ่านอย่างไร สามารถประเมินผลจากสิ่งที่ตนอ่าน รวมทั้งมีวิจารณญาณในการอ่านสามารถวิจารณ์ได้ จึงเรียกว่าเป็นนักอ่านที่ดี

ดังนั้น การอ่านจึงมีความจำเป็นขั้นพื้นฐาน และมีคุณค่าต่อบุคคล เพราะการอ่าน เป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยให้บุคคลมีความรู้ มีความสามารถ ทั้งในด้านการศึกษา และการดำรงชีวิตในสังคม

4.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านและการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณในประเทศไทย มีผู้ทำวิจัยไว้หลายคน โดยใช้สื่อพัฒนาการอ่านแตกต่างกัน ดังนี้

เนาวรัตน์ สมร่วง (2536 : บทคัดย่อ) ได้ใช้วรรณกรรมร่วมสมัยพัฒนาการอ่านอย่างมี วิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 60 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 30 คน พบว่านักเรียนทั้งสองกลุ่ม มีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านหลังเรียนแตกต่างกัน

ประเสริฐ อัยคัชชะ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง การสร้าง แบบฝึกการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 10 คน ผลการศึกษาปรากฏว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกการอ่านมีคะแนนหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และคะแนนแบบฝึกของกลุ่มตัวอย่าง ถึงเกณฑ์พอใช้จำนวน 2 คน ผ่านเกณฑ์ดี จำนวน 5 คน และผ่านเกณฑ์ดีมาก จำนวน 3 คน

ปริศนา พุทธสุวรรณ (2527 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้แบบฝึกกับไม่ใช้แบบฝึกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดหนองจอก กรุงเทพฯ ผลการวิจัยปรากฏว่า นักเรียนที่ใช้แบบฝึกจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยไม่ใช้แบบฝึก และจากการเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน อย่างมีวิจารณญาณของกลุ่มทดลองก่อนและหลังการฝึก จะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

เพ็ญศิริ มีปิ่น (2534 : บทคัดย่อ) ทำการศึกษาโดยใช้วรรณคดีสามก๊กพัฒนาการอ่าน อย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพิชัย จังหวัดอุตรดิตถ์ โดยแบ่ง นักเรียนเป็นกลุ่มทดลอง 30 คน กลุ่มควบคุม 30 คน การทดลองพบว่า นักเรียนทั้งสองกลุ่ม

มีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านหลังเรียนแตกต่างจากก่อนเรียน และนักเรียนกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม มีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านหลังเรียนแตกต่างกัน

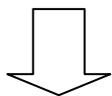
สวลี ชนะपालพันธ์ (2536 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง “การใช้วรรณกรรมที่ชนะ การประกวดพัฒนาการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียน ชำนาญสามัคคี จังหวัดระยอง” กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 60 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 30 คน ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ ในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนที่ใช้แบบฝึกสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยไม่ใช่แบบฝึก และจากการเปรียบเทียบคะแนนการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของกลุ่มทดลองก่อนเรียน กับหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่กลุ่มที่ไม่ใช่แบบฝึกคะแนน ไม่แตกต่างกัน

อัจฉรา วงศ์ไพโรจน์ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่องการสร้าง แบบฝึกการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้นิทานพื้นบ้านจันทบุรีเป็นสื่อในการสอนอ่าน สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดจันทบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยการจับฉลากนักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียนอยู่ใน ระดับปานกลาง จำนวน 10 คน ผลการศึกษาพบว่า แบบฝึกการอ่านอย่างมีวิจารณญาณอยู่ใน เกณฑ์ที่เหมาะสม และนักเรียนที่ผ่านการฝึกจากแบบฝึกการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้นิทาน พื้นบ้านจันทบุรี มีความก้าวหน้าในการอ่านสูงกว่าก่อนผ่านการฝึกโดยที่คะแนนทดสอบหลังการฝึก สูงกว่าคะแนนก่อนการฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการผลวิจัย สรุปได้ว่า การสร้างแบบฝึกและสื่อการอ่านจากวรรณกรรมรูปแบบต่าง ๆ และการนำรูปแบบการสอนที่แตกต่างกันนั้น สามารถพัฒนาการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของ นักเรียนให้สูงขึ้น

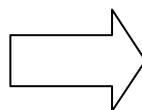
5. กรอบแนวคิดการวิจัย

การอ่าน เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ และเป็นพื้นฐานในการเรียนทุกสาขาวิชา แต่นักเรียนขาดทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน การพัฒนาทักษะการอ่านจึงต้องใช้วิธีการสอนที่สามารถสร้างองค์ความรู้ให้เกิดแก่ผู้เรียน

วิธีสอนตามแนวทฤษฎี คอนสตรัคติวิซึม

1. ขั้นปฐมนิเทศ
2. ขั้นทำความเข้าใจ
3. ขั้นปรับโครงสร้างแนวคิดใหม่
4. ขั้นนำแนวคิดไปใช้
5. ขั้นทบทวนหรือเปรียบเทียบ
ความรู้

การอ่านอย่างมี วิจารณญาณ

1. ระดับขั้นความรู้ ความจำ
2. ระดับขั้นความเข้าใจ
3. ระดับขั้นนำไปใช้
4. ระดับขั้นวิเคราะห์
5. ระดับขั้นสังเคราะห์
6. ระดับขั้นประเมินค่า

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลอง เพื่อศึกษาผลการใช้วิธีสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึมที่มีต่อทักษะการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านวังปริง จังหวัดพัทลุง มีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านวังปริง จังหวัดพัทลุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง จำนวน 1 ห้องเรียน นักเรียน 14 คน

แบบแผนการวิจัย

แบบแผนการทดลองที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบกลุ่มทดลองกลุ่มเดียว วัดผลก่อนและหลังการทดลอง (One group pretest – posttest design) ซึ่งมีแบบแผนการทดลอง ดังแสดงในตารางที่ 8

ตารางที่ 8 แบบแผนการทดลอง

กลุ่ม	สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
E	O ₁	X	O ₂

สัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผนการทดลองมี ดังนี้

- E หมายถึง กลุ่มทดลอง
- O₁ หมายถึง การทดสอบก่อนสอน (pretest)
- X หมายถึง วิธีสอนตามแนวคอนสตรัคติวิซึม
- O₂ หมายถึง การทดสอบหลังสอน (posttest)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1. แผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยใช้วิธีสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม จำนวน 4 แผน แผนละ 5 ชั่วโมง รวม 20 ชั่วโมง เนื้อเรื่องที่ใช้ในการสอน คือ นิทานชวนอ่าน ภาษาแสนเสนาะ โลกกว้างแห่งบทความ และสารคดีน้ำรู้ ซึ่งเป็นเรื่องที่กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ กำหนดให้นักเรียนในช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เรียนตามโครงสร้างของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โดยใช้เนื้อเรื่องจากหนังสือสาระการเรียนรู้พื้นฐาน ชุดภาษาเพื่อชีวิต ภาษาพาที และวรรณคดีลำน่าน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
2. แบบทดสอบวัดทักษะการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณแบบคู่ขนาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หน่วยวรรณคดีและวรรณกรรม เรื่องการอ่าน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยเป็นข้อสอบแบบปรนัย มีคำถามให้เลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 2 ฉบับ ฉบับละ 30 ข้อ รวม 60 ข้อ ซึ่งประกอบด้วยความสามารถในการคัดเลือก 6 ระดับ คือ ระดับขั้นความรู้-จำ ระดับขั้นความเข้าใจ ระดับขั้นนำไปใช้ ระดับขั้นวิเคราะห์ ระดับขั้นสังเคราะห์ และระดับขั้นประเมินค่า การตรวจคำตอบ ถ้าตอบถูกให้ 1 คะแนน ถ้าตอบผิด ไม่ได้คะแนน

การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ตามขั้นตอนดังนี้
  - 1.1 ศึกษาเอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 และหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 1
  - 1.2 ศึกษา ค้นคว้า รวบรวมข้อมูล เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม เพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการวัดผลประเมินผล
  - 1.3 ศึกษารายละเอียดมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 และหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนบ้านวังปริง จังหวัดพัทลุง เกี่ยวกับสาระการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

1.4 เลือกเนื้อหา 4 หน่วยการเรียนรู้ คือ นิทานชวนอ่าน ภาษาแสนเสนาะ โลกกว้างแห่งบทความ และสารคดีน่ารู้ ซึ่งมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการทดลอง และเป็นเนื้อหาจากหนังสือเรียนภาษาไทย ภาษาพาที และวรรณคดีลำนำ ที่กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ กำหนดให้นักเรียนช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

1.5 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึ่ม หน่วยวรรณคดีและวรรณกรรม เรื่อง การอ่าน จำนวน 4 แผน ใช้สอนแผนละ 1 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 ชั่วโมง รวม 20 ชั่วโมง ซึ่งมีขั้นตอนการสอนอ่านตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึ่ม ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นปฐมนิเทศ

ขั้นที่ 2 ขั้นทำความเข้าใจกระตุ้นให้เกิดความคิด

ขั้นที่ 3 ขั้นจัดโครงสร้างแนวคิดใหม่

ขั้นที่ 4 ขั้นนำแนวคิดไปใช้

ขั้นที่ 5 ขั้นทบทวนหรือเปรียบเทียบความรู้

1.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบเบื้องต้น แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญการสอนภาษาไทย จำนวน 4 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและประเมินผล จำนวน 1 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสม โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง 0.80 - 1.00

1.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจแล้ว มาแก้ไขปรับปรุง แล้วนำไปทดลองสอนกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ไม่ใช่กลุ่มประชากร

1.8 ปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ ก่อนนำไปใช้จริง

ตารางที่ 9 แผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ และจำนวนเวลาสำหรับการทดลองสอน การอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึ่ม

แผนการจัดการเรียนรู้	หน่วยการเรียนรู้	เวลา(ชั่วโมง)
1	นิทานชวนอ่าน (นิทานอ่านใหม่)	5
2	ภาษาแสนเสนาะ (ไก่แจ้แซ่เสียง)	5
3	สารคดีน่ารู้ (เพลงธรรมชาติ)	5
4	โลกกว้างแห่งบทความ (ตลาดของหนูเอง)	5

2. การสร้างแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณ แบบคู่ขนาน จำนวน 2 ฉบับ ฉบับละ 30 ข้อ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยได้ ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือตามขั้นตอน ดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับ เนื้อหา แนวคิด ทฤษฎี วิธีสร้างแบบทดสอบ เทคนิค การเขียนข้อสอบวิชาภาษาไทย เกี่ยวกับการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณจากตำราและ ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2 ศึกษาผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และเนื้อหากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หน่วยวรรณคดีและวรรณกรรม เรื่อง การอ่าน เพื่อสร้างแผนผังการสร้างข้อสอบ

2.3 ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ และวิธีการหาความ ยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ จากหนังสือการวัดผลและ ประเมินผลการศึกษา

2.4 กำหนด โครงสร้าง เนื้อหา และข้อความที่จะนำมาสร้างแบบทดสอบวัดทักษะ การอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณ ประกอบด้วย เนื้อหา ระดับพฤติกรรมที่ต้องการวัด กำหนดจำนวนข้อสอบให้ครอบคลุมเนื้อหา และพฤติกรรมที่ต้องการวัด 6 ระดับ คือ ระดับ ขั้นความรู้-ความจำ ระดับขั้นความเข้าใจ ระดับขั้นนำไปใช้ ระดับขั้นวิเคราะห์ ระดับขั้นสังเคราะห์ และระดับขั้นประเมินค่า

2.5 สร้างแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณ แบบคู่ขนาน เป็นข้อสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 2 ฉบับ ฉบับละ 60 ข้อ รวมข้อสอบ 120 ข้อ

2.6 สร้างตารางวิเคราะห์ข้อสอบ เพื่อใช้ตรวจสอบระดับความสามารถของนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 กับความยากง่ายของแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านภาษาไทยอย่างมี วิจารณญาณ เพื่อกำหนดจำนวนข้อสอบให้เหมาะสมกับระดับขั้นการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ในแต่ละระดับ

2.7 นำแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณที่สร้างขึ้น เสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบเบื้องต้น ปรับปรุงตามคำแนะนำ แล้วให้ ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย จำนวน 4 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและประเมินผล จำนวน 1 ท่าน พิจารณาความเหมาะสม ตรวจสอบข้อบกพร่อง และความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ซึ่งกำหนดคะแนนสำหรับการพิจารณาข้อคำถามแต่ละข้อ ดังนี้

ให้ +1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับเนื้อหาตามจุดประสงค์ที่ต้องการวัด
 ให้ 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับเนื้อหาตามจุดประสงค์ที่ต้องการวัด
 ให้ -1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับเนื้อหาตามจุดประสงค์ที่
 ต้องการวัด

2.8 นำผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน ไปคำนวณหาค่าดัชนีความ
 สอดคล้องเชิงเนื้อหา (IOC = Index of item objective congruence) เป็นรายข้อ และคัดเลือก
 ข้อคำถามที่มีค่าความสอดคล้องเท่ากับ 0.5 ขึ้นไป ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง 0.60 - 1.00

2.9 นำแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณ ที่ผ่านการ
 คัดเลือกและปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ โดยทดสอบกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ไม่ใช่
 กลุ่มประชากร นำแบบทดสอบมาตรวจให้คะแนน ข้อที่ตอบถูกให้ 1 คะแนน ข้อที่ตอบผิดหรือ
 ไม่ตอบ หรือตอบมากกว่า 1 ตัวเลือก ให้ 0 คะแนน

2.10 นำผลการทดสอบมาวิเคราะห์ หาค่าความยากง่าย (Difficulty) ค่าอำนาจ
 จำแนก (Discrimination) ของแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณ
 เป็นรายข้อ

2.11 คัดเลือกข้อสอบที่มีคุณภาพตามเกณฑ์ เป็นข้อสอบจริง ซึ่งมีค่าความยากง่าย
 อยู่ระหว่าง 0.35 – 0.70 และมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.40 – 1.00 และปรับปรุงข้อสอบบางข้อ
 เพื่อใช้วัดทักษะการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณทั้ง 6 ระดับชั้น ได้ข้อสอบจำนวน 60 ข้อ
 จัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์ จำนวน 2 ฉบับ ฉบับละ 30 ข้อ เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และ
 นำไปใช้ทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ไม่ใช่กลุ่มประชากร เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของ
 แบบทดสอบ โดยใช้สูตร KR20 ของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบก่อนเรียน
 เท่ากับ 0.796 แบบทดสอบหลังเรียน เท่ากับ 0.759 และนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ทดสอบก่อนเรียน กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้แบบทดสอบวัดทักษะ
 การอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณ (ฉบับที่ 1)
2. ดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึ่ม
 เป็นเวลา 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 ชั่วโมง รวม 20 ชั่วโมง

3. ทดสอบหลังเรียนโดยใช้แบบทดสอบวัดทักษะการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณ (ฉบับที่ 2) นำผลการทำแบบทดสอบมาตรวจให้คะแนน

4. นำผลการทำแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณ ของกลุ่มประชากร ไปวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยมีวิธีการ ดังนี้

1. ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ค่าคะแนนเฉลี่ย (mean)

1.2 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Diviation)

2. สถิติที่ใช้ในการหาประสิทธิภาพ ของแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านภาษาไทย

อย่างมีวิจารณญาณ ได้แก่

2.1 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

2.2 ค่าความยากง่าย (p)

2.3 ค่าอำนาจจำแนก (r)

2.4 ค่าความเชื่อมั่น (KR 20)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

เปรียบเทียบทักษะการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึ่ม ก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยค่าคะแนนเฉลี่ย (mean) และการทดสอบค่าที แบบไม่อิสระ (t-test dependent)

บทที่ 4

ผลการวิจัย

จากการวิจัย เรื่องผลการใช้วิธีสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม ที่มีต่อทักษะการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านวังปริง จังหวัดพัทลุง ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

สัญลักษณ์ทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

$\bar{X}$	แทน ค่าเฉลี่ย (mean)
N	แทน จำนวนประชากร
S.D.	แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน (standard deviation)
D	แทน ค่าความต่างของคะแนนก่อนเรียนกับหลังเรียน
t	แทน ค่าสถิติที่ใช้ทดสอบความมีนัยสำคัญของผลต่างของคะแนน
**	แทน ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เปรียบเทียบผลการทดสอบทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน

นักเรียนทุกคนทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ใช้แผนการสอนที่ผู้วิจัยออกแบบ โดยใช้แบบทดสอบวัดทักษะการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณ แบบคู่ขนาน จำนวน 2 ฉบับ ฉบับละ 30 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน คะแนนเต็มฉบับละ 30 คะแนน ใช้เวลาในการสอบ 60 นาที รวมทั้งนำชิ้นงานรายบุคคลและรายกลุ่มของนักเรียน มาวิเคราะห์ความสามารถในการสร้างองค์ความรู้ ซึ่งทำการประเมินโดยตนเอง เพื่อนักเรียน และครูผู้สอน เพื่อเทียบระดับความสามารถในการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ในการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านวังปริง จังหวัดพัทลุง จำนวน 14 คน ซึ่งผลการทดสอบคะแนนก่อนเรียนและคะแนนหลังเรียน ปรากฏดังตารางที่ 9 - 14

ตารางที่ 10 การเปรียบเทียบคะแนนการทำแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านภาษาไทยอย่างมี
 วิจารณ์ญาณก่อนเรียนกับหลังเรียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎี
 คอนสตรัคติวิซึ่ม

คนที่	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน	D	D ²
1	17	25	8	64
2	14	19	5	25
3	21	25	4	16
4	16	20	4	16
5	20	24	4	16
6	17	23	6	36
7	11	15	4	16
8	10	15	5	25
9	13	17	4	16
10	19	22	3	9
11	14	20	6	36
12	14	17	3	9
13	17	22	5	25
14	14	18	4	16
รวม	217	282	65	325
คะแนนเฉลี่ย	15.50	20.14	4.64	4.64

จากตารางที่ 10 คะแนนการทดสอบหลังเรียนของนักเรียนทุกคนสูงขึ้น โดยมีคะแนนรวม
 ก่อนเรียน 217 คะแนน ค่าเฉลี่ยร้อยละ 15.50 และคะแนนรวมหลังเรียน 282 คะแนน ค่าเฉลี่ย
 ร้อยละ 20.14 มีค่าความต่างของคะแนนสูงขึ้น 65 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 4.64

ตารางที่ 11 การเปรียบเทียบคะแนนการทำแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านภาษาไทยอย่างมี
 วิจารณญาณก่อนเรียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึ่ม
 แยกตามระดับขั้นของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

เลขที่	คะแนนก่อนเรียน						คะแนนรวม
	รู้-จำ	เข้าใจ	นำไปใช้	วิเคราะห์	สังเคราะห์	ประเมินค่า	
	8	6	4	4	4	4	
1	3	3	3	3	2	3	17
2	3	3	1	3	1	3	14
3	7	3	3	2	3	3	21
4	5	3	2	2	2	2	16
5	5	3	1	4	4	3	20
6	5	4	2	3	3	0	17
7	3	2	2	1	2	1	11
8	2	2	1	1	1	3	10
9	2	5	0	2	3	1	13
10	4	3	2	2	4	4	19
11	4	4	1	2	1	2	14
12	6	3	0	1	3	1	14
13	5	4	1	2	2	2	16
14	5	3	1	2	2	2	15
รวม	59	45	20	30	33	30	217

จากตารางที่ 11 คะแนนการทำแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านภาษาไทยอย่างมี
 วิจารณญาณก่อนเรียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึ่ม แยกตาม
 ระดับขั้นของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ พบว่า (1) ระดับความรู้-จำ นักเรียนมีคะแนนรวม
 เท่ากับ 59 คะแนน (2) ระดับความเข้าใจ เท่ากับ 45 คะแนน (3) ระดับการนำไปใช้ เท่ากับ 20
 คะแนน (4) ระดับวิเคราะห์ เท่ากับ 30 คะแนน (5) ระดับสังเคราะห์ เท่ากับ 33 คะแนน และ (6)
 ระดับประเมินค่า เท่ากับ 30 คะแนน

ตารางที่ 12 การเปรียบเทียบคะแนนการทำแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านภาษาไทยอย่างมี
 วิจารณญาณหลังเรียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึ่ม
 แยกตามระดับขั้นของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

เลขที่	คะแนนหลังเรียน						คะแนนรวม
	รู้-จำ	เข้าใจ	นำไปใช้	วิเคราะห์	สังเคราะห์	ประเมินค่า	
	8	6	4	4	4	4	30
1	7	5	3	3	3	4	25
2	2	6	3	4	1	3	19
3	7	4	3	4	4	3	25
4	5	4	3	3	3	2	20
5	6	6	3	3	4	2	24
6	6	6	2	2	3	4	23
7	4	5	1	2	2	1	15
8	3	3	1	2	4	2	15
9	4	3	2	2	4	2	17
10	6	3	3	3	3	4	22
11	6	4	1	2	3	4	20
12	2	5	2	2	2	4	17
13	5	4	3	2	4	4	22
14	4	4	2	4	2	2	18
รวม	67	62	32	38	42	41	282

จากตารางที่ 12 คะแนนการทำแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านภาษาไทยอย่างมี
 วิจารณญาณหลังเรียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึ่ม แยกตามระดับ
 ขั้นของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ พบว่า (1) ระดับความรู้-จำ นักเรียนมีคะแนนรวม เท่ากับ 67
 คะแนน (2) ระดับความเข้าใจ เท่ากับ 62 คะแนน (3) ระดับการนำไปใช้ เท่ากับ 32 คะแนน
 (4) ระดับวิเคราะห์ เท่ากับ 38 คะแนน (5) ระดับสังเคราะห์ เท่ากับ 42 คะแนน และ
 (6) ระดับประเมินค่า เท่ากับ 41 คะแนน

ตารางที่ 13 การเปรียบเทียบค่าร้อยละและค่าความต่างของคะแนนทดสอบการอ่านภาษาไทย
 อย่างมีวิจารณญาณก่อนเรียนกับหลังเรียน ของนักเรียนที่ได้รับการสอนตาม
 แนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึ่มแยกตามระดับขั้นของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

ระดับ	จำนวน ข้อ	ก่อนเรียน	ร้อยละ	หลังเรียน	ร้อยละ	ค่าความ ต่างของ คะแนน
1.ขั้นความรู้-จำ	8	59	52.68	67	59.82	8
2.ขั้นความเข้าใจ	6	45	53.57	62	73.81	17
3.ขั้นนำไปใช้	4	20	35.71	32	57.14	12
4.ขั้นวิเคราะห์	4	30	53.57	38	67.86	8
5.ขั้นสังเคราะห์	4	33	58.93	42	75.00	9
6.ขั้นประเมินค่า	4	30	53.57	41	73.21	11
รวม	30	217	51.67	282	67.14	65

จากตารางที่ 13 คะแนนการทำแบบทดสอบของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎี
 คอนสตรัคติวิซึ่ม แยกตามระดับขั้นของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ พบว่า (1) ขั้นความรู้-จำ
 คะแนนก่อนเรียนคิดเป็นร้อยละ 52.68 หลังเรียนคิดเป็นร้อยละ 59.82 มีค่าความต่าง 8 คะแนน
 (2) ขั้นความเข้าใจ คะแนนก่อนเรียนคิดเป็นร้อยละ 53.57 หลังเรียนคิดเป็นร้อยละ 73.81 มีค่า
 ความต่าง 17 คะแนน (3) ขั้นนำไปใช้ คะแนนก่อนเรียนคิดเป็นร้อยละ 35.71 หลังเรียนคิดเป็น
 ร้อยละ 57.14 มีค่าความต่าง 12 คะแนน (4) ขั้นวิเคราะห์ คะแนนก่อนเรียนคิดเป็นร้อยละ 53.57
 หลังเรียนคิดเป็นร้อยละ 67.86 มีค่าความต่าง 8 คะแนน (5) ขั้นสังเคราะห์ คะแนนก่อนเรียนคิดเป็น
 ร้อยละ 58.93 หลังเรียนคิดเป็นร้อยละ 75.00 มีค่าความต่าง 9 คะแนน (6) ขั้นประเมินค่า คะแนน
 ก่อนเรียนคิดเป็นร้อยละ 53.57 หลังเรียนคิดเป็นร้อยละ 73.21 มีค่าความต่าง 11 คะแนน

ตารางที่ 14 การเปรียบเทียบค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนทดสอบการอ่านภาษาไทย
 อย่างมีวิจักษณ์ฐานก่อนเรียนกับหลังเรียน ของนักเรียนที่ได้รับการสอนตาม
 แนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึ่มแยกตามระดับชั้นของการอ่านอย่างมีวิจักษณ์ฐาน

ระดับ	คะแนน	ก่อนเรียน		หลังเรียน		ค่าความต่าง
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ความรู้-จำ	8	4.21	1.48	4.79	1.67	0.19
ความเข้าใจ	6	3.21	0.80	4.43	1.09	0.29
การนำไปใช้	4	1.43	0.94	2.29	0.83	0.11
วิเคราะห์	4	2.14	0.86	2.71	0.83	0.03
สังเคราะห์	4	2.36	1.01	3.00	0.96	0.05
ประเมินค่า	4	2.14	1.10	2.93	1.07	0.03
รวม/เฉลี่ย	30	15.50	3.23	20.14	3.46	0.23

จากตารางที่ 13 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความสามารถด้านการอ่านภาษาไทย
 อย่างมีวิจักษณ์ฐานก่อนเรียนและหลังเรียน แยกตามระดับ พบว่า (1) ระดับความรู้-จำ นักเรียน
 มีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ก่อนเรียน เท่ากับ 1.48 หลังเรียน เท่ากับ 1.67 มีค่าความต่าง 0.19
 (2) ระดับความเข้าใจ นักเรียนมีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานก่อนเรียน เท่ากับ 0.80 หลังเรียน
 เท่ากับ 1.09 มีค่าความต่าง 0.29 (3) ระดับการนำไปใช้ นักเรียนมีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 ก่อนเรียน เท่ากับ 0.94 หลังเรียน เท่ากับ 0.83 มีค่าความต่าง 0.11 (4) ระดับวิเคราะห์ นักเรียน
 มีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานก่อนเรียน เท่ากับ 0.86 หลังเรียน เท่ากับ 0.83 มีค่าความต่าง 0.03
 (5) ระดับสังเคราะห์ นักเรียนมีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานก่อนเรียน เท่ากับ 1.01 หลังเรียน
 เท่ากับ 0.96 มีค่าความต่าง 0.05 (6) ระดับประเมินค่า นักเรียนมีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 ก่อนเรียน เท่ากับ 1.10 หลังเรียน เท่ากับ 1.07 มีค่าความต่าง 0.03

ตารางที่ 15 เปรียบเทียบคะแนนการทำแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านภาษาไทยอย่างมี
 วิจารณญาณระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนตาม
 แนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม (N = 14)

การประเมิน	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	t-test
ก่อนเรียน	30	15.50	3.23	13.00**
หลังเรียน	30	20.14	3.46	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 15 แสดงว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม มี
 ความสามารถด้านทักษะการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

บทที่ 5

บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากงานวิจัย เรื่องผลการใช้วิธีสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม ที่มีต่อทักษะการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านวังปริง จังหวัดพัทลุง ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และให้ข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

บทย่อ

1.1 วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบทักษะการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณ ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม

1.2 สมมติฐานการวิจัย

นักเรียนที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม มีความสามารถในการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

1.3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 โรงเรียนบ้านวังปริง จังหวัดพัทลุง จำนวนนักเรียน 14 คน

1.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1. แผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

2. แบบทดสอบวัดทักษะการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณ แบบคู่ขนาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หน่วยวรรณคดีและวรรณกรรม เรื่อง การอ่าน จำนวน 2 ฉบับ ฉบับละ 30 ข้อ เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ มี 4 ตัวเลือก ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

1.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยกึ่งทดลอง ดำเนินการเก็บข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ทดสอบก่อนเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดทักษะการอ่านภาษาไทยอย่างมี วิจารณญาณแบบคู่ขนาน ฉบับที่ 1
2. ดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึ่ม เป็นเวลา 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 ชั่วโมง รวม 20 ชั่วโมง
3. ทดสอบหลังเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดทักษะการอ่านภาษาไทยอย่างมี วิจารณญาณ แบบคู่ขนาน ฉบับที่ 2 แล้วนำผลมาตรวจให้คะแนน

1.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยเปรียบเทียบทักษะการอ่านภาษาไทยอย่างมี วิจารณญาณ ของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึ่มก่อนเรียนและหลังเรียนด้วย ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ การทดสอบที่ แบบไม่อิสระ (t-test dependent)

สรุปผล

คะแนนการทำแบบทดสอบวัดทักษะอ่านภาษาไทยอย่างมี วิจารณญาณ ของนักเรียน ที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึ่ม นักเรียนมีคะแนนการทำแบบทดสอบก่อนเรียนกับ หลังเรียนแตกต่างกันคือ การทดสอบก่อนเรียนมีคะแนนรวม 217 คะแนน มีค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 15.50 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.23 การทดสอบหลังเรียนมีคะแนนรวม 828 คะแนน มีค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 20.14 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.46 มีค่าความต่างของคะแนน 65 คะแนน มีค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 4.46 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ การทำแบบทดสอบ ของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึ่ม ที่มีต่อทักษะการอ่านภาษาไทย อย่างมี วิจารณญาณหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

จากการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาผลการใช้วิธีสอนตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยออกแบบจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้อย่างแท้จริง ได้ลงมือปฏิบัติ สรุปลความรู้อย่างด้วยตนเอง โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นกลุ่ม ให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้และช่วยเหลือกัน

จากการพิจารณาถึงผลที่ได้จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่ใช้รูปแบบการเรียนตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณนั้น ผู้วิจัย อภิปรายผลตามลำดับ ดังนี้

1. ผลการเรียนรู้ของนักเรียน หลังจากได้เรียนรู้โดยการใช้รูปแบบการเรียนตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม ผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นอยากเรียนมากขึ้น การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการกลุ่ม ให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมร่วมกันเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความรู้กับสมาชิก นันทิยา บุญเคลือบ (2540 : 14-15) นอกจากนี้ วิไลวรรณ สันถะโกมล (อ้างถึงใน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2540 : 28) ศึกษาพบว่าการสอนด้วยกระบวนการกลุ่ม ทำให้บรรยากาศการเรียนสนุกสนานไม่เบื่อหน่าย ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้น และปลุกฝึ้งการทำงานร่วมกัน การรู้จักใช้ความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล การยอมรับฟังความคิดเห็นของคนอื่นและการกล้าแสดงออก ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ (อ้างถึงใน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2540 : 30) สรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการกลุ่มจะก่อให้เกิดความสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนได้สูงสุด เพราะเป็นการศึกษาจากประสบการณ์จริง ตลอดจนปฏิสัมพันธ์ร่วมกับคนอื่น อันทำให้การเรียนรู้ต่าง ๆ เต็มไปด้วยความสนุกสนาน มีชีวิตชีวา เป็นผลให้ผู้เรียนซาบซึ้งและจดจำได้นาน ตลอดจนสามารถเข้าสังคมและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึมนี้สอดคล้องกับแนวการจัดการศึกษาในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กระทรวงศึกษาธิการ (2544 ค : 5) หมวดที่ ๖ ด้วยแนวการจัดการศึกษามีจุดเน้นว่า การจัดการศึกษาต้องเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้คุณธรรม โดยบูรณาการทั้งสองส่วนตามความเหมาะสม และระดับการศึกษา ผู้เรียนต้องได้เรียนรู้เรื่องเกี่ยวกับตนเองและความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม

วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กระทรวงศึกษาธิการ (2544 ค : 8) ได้กำหนดแนวทางให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการโดยเน้นให้มีการจัดเนื้อหาสาระ และกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้ มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา จัดกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ โดยผู้เรียนและผู้สอนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกัน จากสื่อและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ ซึ่งการเรียนรู้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

จากการนำชิ้นงานของนักเรียนมาประกอบการวิเคราะห์ผลการเรียนรู้ของนักเรียน ผู้วิจัยพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีความสามารถในการสร้างองค์ความรู้ในระดับดีมาก ส่วนนักเรียนบางคนที่อยู่ในระดับดี เมื่อได้มาคิดสร้างสรรค์ผลงานด้วยตนเองอีกครั้งในชั้นการปฏิบัติ ซึ่งเป็นขั้นตอนสุดท้ายในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ จึงทำให้มีความเข้าใจ เป็นความสามารถในการสร้างองค์ความรู้ที่แท้จริงของนักเรียนแต่ละคน สุวิทย์ มูลคำ (2540 : 5) กล่าวว่า การประเมินชิ้นงานที่แสดงถึงความสามารถในการสร้างองค์ความรู้ของนักเรียนแต่ละคนถือเป็นส่วนหนึ่งของผลการเรียนรู้นั้น เป็นการประเมินผลในรูปแบบใหม่ คือ การประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) ซึ่งหมายถึง การประเมินผลจากการกระทำ การแสดงออกของนักเรียนหลาย ๆ ด้านตามสภาพความเป็นจริงทั้งในและนอกห้องเรียนหรือสถานที่อื่น ๆ นอกโรงเรียน มีการกำหนดงานและเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจน ถือเป็นจัดการเรียนการสอนเพื่อการเรียนรู้อย่างแท้จริง

การที่นักเรียนบางคนมีความสามารถในการสร้างองค์ความรู้ในระดับดี อาจเป็นเพราะนักเรียนกลุ่มนี้ยังไม่เคยชินกับการฝึกคิด สรุป สร้างสรรค์ผลงานด้วยตนเอง มีความสนใจต่อการเรียนรู้น้อยและเนื่องจากกลุ่มประชากรเป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ความสามารถในการเขียน การพูดสื่อความหรือภาษายังต้องใช้คำง่าย ๆ สั้น ๆ ทั้งยังเป็นการฝึกการอ่านอย่างมีวิจารณญาณในขั้นเริ่มต้น เพื่อการพัฒนาการอ่านในขั้นสูงต่อไป ซึ่งการเรียนรู้ที่ดีต้องใช้เวลาและให้โอกาสกับนักเรียนกลุ่มนี้ ค่อยกระตุ้นด้วยคำถามให้ฝึกคิด และสร้างแรงจูงใจด้วยการ

ยึดหลักตามแนวคิดพื้นฐานของกระบวนการเรียนการสอน คือแก่นแท้ของการเรียนการสอน สมุน
อมรวินวัฒน์ (อ้างถึงใน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2541 : 5) กล่าวว่า การเรียนรู้
ของผู้เรียนซึ่งการเรียนรู้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาต่อเนื่องยาวนานตลอดชีวิต ศรัทธาเป็นจุดเริ่มต้นที่ดีที่สุด
ของการเรียนรู้ ผู้เรียนเรียนรู้ได้ดีจากการสัมผัสและสัมพันธ์สาระที่สมดุลเกิดขึ้นจากการเรียนรู้
คือ ความรู้ ความคิด ความสามารถและความดี

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงให้ความสำคัญต่อการจัดสภาพแวดล้อมและเตรียมแหล่งเรียนรู้
ไว้ให้ผู้เรียนได้ศึกษาอย่างเหมาะสม ครูจึงยังมีบทบาทสำคัญในกิจกรรมการเรียนรู้ เพียงแต่ลด
บทบาทจากการเป็นผู้สอนมาเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ เป็นผู้จัดประสบการณ์
ให้ผู้เรียน โดยกำหนดวัตถุประสงค์ที่เกี่ยวข้องกับชีวิต สิ่งที่ต้องการของผู้เรียนและสังคม สร้าง
วัตถุประสงค์ที่แสดงถึงพฤติกรรมที่สังเกตได้และวัดได้ เพื่อเป็นแนวทางที่ชัดเจนในการสอน
จัดประสบการณ์ต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับความต้องการทางจิตวิทยาของผู้เรียน น่าสนใจและ
มีประโยชน์ (เสริมศรี ไชยศร 2539 : 12)

ดังนั้น จึงทำให้นักเรียนมีผลการเรียนด้านการอ่านกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสูงขึ้น
ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลพร พุทธวงศ์ (2540 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาผลการจัดการเรียน
จากการจัดเทคโนโลยีการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีสร้างสรรคินิยมในกลุ่มสร้างเสริม
ประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า นักเรียนทุกคนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยเฉลี่ย
ร้อยละ 89.06 ซึ่งนักเรียนทุกคนผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 80

2. การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณก่อนเรียน
กับหลังเรียนของนักเรียน ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

คะแนนการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณก่อนเรียนกับหลังเรียนของนักเรียน
แตกต่างกันซึ่งตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้คือคะแนนการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณหลังเรียน
สูงกว่าคะแนนการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณก่อนเรียน ทั้งนี้เป็นผลมาจากนักเรียนได้
ฝึกอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การสอนตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม ซึ่งใช้
เนื้อหาการสอนที่ตรงกับความสนใจของนักเรียน ทำให้นักเรียนได้ฝึกอ่านอย่างต่อเนื่องและเกิด
ความภาคภูมิใจเมื่อครูเฉลยคำตอบทันที ทั้งยังได้แนวคิดในการตอบคำถามแต่ละเรื่องที่ทำ
ให้นักเรียนกระตือรือร้นที่จะเรียนต่อไป ตรงกับหลักจิตวิทยาซึ่ง พรณี ชูทัย เจนจิต (2528 : 83-86)
กล่าวไว้สรุปได้ว่า ความใกล้ชิด การใช้สิ่งเร้าและการตอบสนองที่เกิดขึ้นในเวลาใกล้เคียงกันจะสร้าง
ความพอใจให้แก่ผู้เรียน นอกจากนี้ ประสาท อิศรปรีดา (2523 : 41) ได้กล่าวถึงทฤษฎีของ
ธอร์นไดค์ (Thorndike) ว่า “การเรียนรู้เป็นสิ่งค่อย ๆ พอกพูนขึ้นทีละน้อย มากกว่าที่จะเกิดขึ้น

ในทันทีทันใด พันธะหรือตัวเชื่อมระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนองจะเข้มแข็งขึ้นเมื่อได้ทำบ่อย ๆ” เนื้อเรื่องที่หลากหลายทำให้นักเรียนไม่เกิดความเบื่อหน่าย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัจฉรา วงศ์ประไพโรจน์ (2546 : บทคัดย่อ) และ ชนิดา อีรานันท์ (2546 : บทคัดย่อ) ดังนั้น ผลการอ่านภาษาไทยของนักเรียนโดยใช้สื่อประเภทต่าง ๆ อย่างหลากหลายจึงมีความก้าวหน้าขึ้น

การใช้กิจกรรมการสอนโดยนำเนื้อเรื่องที่นักเรียนสนใจและหลากหลาย เหมาะกับวัยของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ตรงตามที่ ฌวีลักษณะ บัญยะกาญจน (2525 : 19) ได้กล่าวถึงแนวคิดของ ออซูเบล (Ausubel) ว่า “ความต้องการที่จะอ่านหรือการเรียนรู้ต้องขึ้นอยู่กับสิ่งเร้าด้วย เพราะสิ่งเร้าเหล่านั้นจะทำให้มีส่วนช่วยในความต้องการ ความพร้อมในการอ่านขึ้นอยู่กับความสามารถสัมพันธ์กับสื่อ หรือสิ่งเร้าที่อ่าน”ซึ่งสอดคล้องความคิดของบลูม (Bloom) เกี่ยวกับการกำหนดพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ว่า “Affective domain เป็นพฤติกรรมในด้านความรู้สึก อารมณ์ทัศนคติที่เป็นผลจากการเรียนรู้ การรวบรวมจากการที่พอใจ หรือยอมรับหรือมีทัศนคติที่ดีต่อสื่อที่เรียน จะเกิดความคิดรวบยอดเฉพาะตน สามารถจะรวบรวม จัดระบบ ซึ่งตรงกับอุดมคติหรือความต้องการของตน”

ดังนั้นการสอนตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม และการใช้เนื้อเรื่อง สื่อการเรียน ประกอบกิจกรรมการสอนที่หลากหลายเหมาะสมกับวัยและความสนใจของผู้เรียน สามารถฝึกให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ความด้วยตนเอง และสามารถพัฒนาทักษะการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนให้สูงขึ้นได้

ข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ก่อนทำการสอนควรเตรียมความพร้อม โดยการชี้แจง ทำความเข้าใจ แนะนำแหล่งวิทยาการในการเรียนรู้ วิธีการเรียน พร้อมทั้งศึกษาทฤษฎีการเรียนรู้ที่ใช้รูปแบบการเรียนตามแนวคิดของทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึมให้เข้าใจ

1.2 ในขณะที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมกันเป็นกลุ่ม นักเรียนบางคนอาจจะไม่ให้ความร่วมมือและไม่กล้าแสดงความคิดเห็น ครูผู้สอนควรช่วยดูแล กระตุ้นให้นักเรียนสนใจและกล้าแสดงออก ครูควรปล่อยให้ให้นักเรียนมีอิสระเสรีในการทำงานตามความคิดของนักเรียน ครูคอยเป็นผู้ดูแล สังเกตการทำงาน และให้ข้อเสนอแนะที่กรณีที่นักเรียนประสบปัญหา

1.3 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึ่ม ไม่เน้นเฉพาะการเรียนในห้องเรียน ครูผู้สอนไม่ควรจำกัดเวลา ควรให้โอกาสนักเรียนได้มีเวลาศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ อย่างเพียงพอ เพื่อให้ให้นักเรียนได้ใช้ความสามารถในการสร้างองค์ความรู้อย่างเต็มที่

1.4 การฝึกอ่านควรฝึกอ่านต่อเนื่องกันทุกวันในเวลาสั้น ๆ ครั้งละ 10 – 15 นาที ในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง โดยไม่จำเป็นต้องฝึกเฉพาะในคาบเรียนภาษาไทย เนื่องจากต้องใช้เวลาในการอภิปรายผล และแสดงความคิดเห็น เวลาอาจจะไม่เพียงพอ

1.5 ครูผู้สอนควรเพิ่มเนื้อเรื่องการฝึกให้มากขึ้น เพราะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นทักษะการอ่านขั้นสูง ซึ่งต้องอาศัยการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

1.6 เรื่องที่นำมาใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนควรมีความยาวและความยากเพิ่มขึ้นตามลำดับ และไม่ควรยาวมากเกินไป เพราะจะเป็นสาเหตุให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่าย

1.7 ครูภาษาไทยควรนำแนวทางการสร้างแบบฝึกทักษะจากงานวิจัยนี้ไปจัดทำแบบฝึกเพื่อพัฒนาผู้เรียนในทุก ๆ ระดับชั้น เพราะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นทักษะที่จำเป็นต้องพัฒนาในทุกระดับชั้น

1.8 ครูภาษาไทยควรทำแบบฝึกการอ่านซ่อมเสริม สำหรับนักเรียนที่อ่านช้า โดยเริ่มจัดทำแบบฝึกอ่านที่มีความยากง่ายในการอ่านต่ำกว่าระดับชั้นของนักเรียน เพื่อให้นักเรียนมีความรู้สึกว่าการอ่านนั้นไม่ยากเกินไปสำหรับตน

1.9 ศึกษานิเทศก์และผู้บริหาร ควรให้การสนับสนุน และส่งเสริมให้ครูนำนิทานเรื่องเล่า ข่าว สารคดี และประสบการณ์ตรงต่าง ๆ มาใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอนให้มาก

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรนำรูปแบบการเรียนตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึ่มไปทดลองใช้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น หรือระดับชั้นอื่น เพื่อศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.2 ควรนำรูปแบบการเรียนตามแนวคิดของทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึ่มไปออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ เพื่อศึกษาทักษะการแก้ปัญหา

2.3 ควรสร้างแบบฝึกและแบบทดสอบการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและเร่งความเร็วในการอ่านโดยจับเวลา เพื่อให้นักเรียนมีความชำนาญในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ และอ่านหนังสือได้อย่างรวดเร็ว

2.4 ควรศึกษาถึงผลกระทบที่เกี่ยวกับ อายุ เพศ สถิติปัญญา และฐานะทางเศรษฐกิจสังคม เพื่อเป็นแนวทางศึกษาสาเหตุที่ทำให้ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนแตกต่างกัน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2544 ก). แนวทางการวัดและประเมินผลในชั้นเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- _____. (2544 ข). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2544 ค). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2545 ก). สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- _____. (2545 ข). คู่มือการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- _____. (2545 ค). แนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2546). กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2547 ก). หนังสือเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2547 ข). หนังสือเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย วรรณคดีลำนำ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กมลพร พุทรวงศ์. (2542). ผลการเรียนจากการจัดเทคโนโลยีการเรียนการสอน ตามแนวทฤษฎีสร้างสรรคินิยม ในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- กมลรัตน์ หล้าสูงวงศ์. (2528). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : ศรีเดชา.
- กวรรณิการ์ พวงเกษม. (2533). ปัญหาและกลวิธีการสอนภาษาไทยในโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

- กัณฑ์ทิพย์ สิงหนะเนติ. (2537). ทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะทางภาษา หน่วยที่ 5 ใน
ประมวลสาระ ชุดวิชา การพัฒนาทักษะทางภาษา. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัย
ธรรมาธิราช.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ , สำนักงาน. (2540). ทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการ
คิด. กรุงเทพฯ : ไอดีเอสแควร์.
- _____. สำนักนายกรัฐมนตรี. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่
แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พรทิพพานกราฟฟิค จำกัด.
- จริยาพร สจิมทอง. (2536). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
ระหว่างการใช้วิธีวิทยาศาสตร์กับวิธี SQ3R ชั้นมัธยมศึกษาปีที่4 โรงเรียนกัลยาณวัตร
จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- จิราภรณ์ วสุวัต. (2540). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้วิชา
คณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนแบบค้นพบโดยใช้
กิจกรรมการเรียนรู้แบบคอนสตรัคติวิซึ่มเป็นกลุ่มกับเป็นรายบุคคล และการสอนตาม
คู่มือครู. ปริญญาานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ.
- จิราภรณ์ ศิริทวี. (2541). เทคนิคการจัดกิจกรรมให้นักเรียนสร้างองค์ความรู้ (Constructivism)
เอกสารประกอบการบรรยาย. (อัดสำเนา).
- ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน. (2540). จิตวิทยาการอ่าน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ชนิดา ธีรานันท์. (2546). ผลการสอนตามแนวคอนสตรัคติวิซึ่ม ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
และการคิดวิจารณ์เรื่อง สารสนเทศไทยในแง่ภูมิศาสตร์ กลุ่มสาระสังคมศึกษา
ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพรหมานุสรณ์
จังหวัดเพชรบุรี. ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัย
ธรรมาธิราช.
- ชูลี อินม้น. (2533). การอ่านสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิต. กรุงเทพฯ : กรมการศึกษานอก
โรงเรียน.
- ถนอมวงศ์ ล้ายอดมรรคผล. (2536). การพัฒนาสมรรถภาพในการอ่าน ในเอกสารการสอนชุด
วิชาการใช้ภาษาไทย เล่มที่ 2 หน่วยที่ 9 . พิมพ์ครั้งที่ 14. นนทบุรี : มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมาธิราช.

- ทิตินา แคมมณี. (2545). “การจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง คืออะไร”.
THAILAND EDUCATION JOURNAL. 33-37.
- _____. (2544). วิทยาการด้านความคิด. กรุงเทพฯ : เดอะมาสเตอร์กรุ๊ป.
- เทพรัตนราชสุดา สยามบรมราชกุมารี, สมเด็จพระ. (2534). การพัฒนานวัตกรรมการเสริมทักษะ
 การเรียนการสอนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2529. กรุงเทพฯ : มูลนิธิสิริธร สมเด็จพระเทพ
 รัตนราชสุดา.
- ธิดา โมสิกรัตน์. (2537). การพัฒนาสมรรถภาพในการฟัง ในเอกสารการสอนชุดวิชา
 ภาษาไทย การพัฒนาทักษะทางภาษา หน่วยที่ 11 – 15. นนทบุรี : มหาวิทยาลัย
 สุโขทัยธรรมมาธิราช.
- นภาลักษณ์ สุวรรณธาดา. (2526). การอ่าน ในเอกสารการสอนชุดวิชาภาษาไทย 1 เล่ม 2 หน่วยที่
 9. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- นันทิยา บุญเคลือบ และคณะ. (2540). การเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ตามแนวคิด
 Constructivison. มกราคม – มีนาคม. วารสาร สส.วท.96, 11 – 15.
- เนาวรัตน์ สมร่วง. (2536). การใช้วรรณกรรมร่วมสมัยพัฒนาการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว จังหวัดสมุทรปราการ.
 วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
 เกษตรศาสตร์.
- บรรเทา กิตติศักดิ์. (2526). การสอนหนังสืออ่านนอกเวลาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ใน
 เอกสารการสอนชุดวิชาการอ่านภาษาไทย เล่ม 2 หน่วยที่ 13. นนทบุรี : มหาวิทยาลัย
 สุโขทัยธรรมมาธิราช.
- บันลือ พฤกษ์วัน. (2532). มิติใหม่ในการสอนอ่าน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- บุปผา ญาณจันทร์. (2538). การศึกษผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้ิทาน
 พื้นบ้านอยุธยาเป็นสื่อในการสอนอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียน
 จอมสุรางค์อุปถัมภ์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตร
 มหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ปฏิรูปการศึกษา, สำนักงาน. (2545). แนวทางการบริหารและการจัดการศึกษาในเขตพื้นที่
 การศึกษาและสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : บุญศิริการพิมพ์.

- ประเทิน มหาจันทร์. (2530). การสอนอ่านเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ. คิดเก่ง สมองไว. กรุงเทพฯ : บริษัทโปรดคทีฟบุ๊ก จำกัด.
- ประสาธ อิศรปริดี. (2523). จิตวิทยาการเรียนรู้กับการสอน. กรุงเทพฯ : กราฟฟิคอาร์ต.
- ประเสริฐ คู่ย์คัชชะ. (2546). การสร้างแบบฝึกการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่3 โรงเรียนนวมินทราชูทิศเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : สถาบันราชภัฏจันทรเกษม.
- ปริศนา พุทธสุวรรณ. (2527). การศึกษาผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่5 โรงเรียนหนองจอก กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ผลวัลย์ ปิยะเมธาง. (2533). “กลวิธีการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการอ่าน”, รัฐมะแล 1. (มกราคม-เมษายน), 37-42.
- พจนีย์ ประเสริฐศรี. (2538). การใช้นิทานชุดชาดกเป็นสื่อพัฒนาการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่1 โรงเรียนทุ่งศุขลาพิทยา “กรุงไทยอนุเคราะห์” จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พรธณี ชูทัย เจนจิต. (2528). จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อมรินทร์การพิมพ์.
- พรหม ผูกดวง. (2542). ผลของการสอนตามแนวคอนสตรัคติวิซึ่ม ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พัฒนาพร ไชยสิทธิ์. (2544). ผลการเรียนรู้กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่5 ที่ใช้รูปแบบการสอนตามแนวคิดของทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์. (2544). การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ : แนวคิด วิธี และเทคนิคการสอน. กรุงเทพฯ : บริษัท เดอะมาสเตอร์กรุ๊ป เมเนจเม้นท์.
- เพ็ญศิริ มีปิ่น. (2534). การใช้วรรณคดี เรื่อง สามก๊ก พัฒนาทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพิชัย จังหวัดอุตรดิตถ์. วิทยานิพนธ์ ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- ไพจิตร สดวกการ. (2539). ผลของการสอนคณิตศาสตร์ตามแนวคิดของทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ และความสามารถในการถ่ายโยงการเรียนรู้ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์ คุรุศาสตรดุษฎีบัณฑิต. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพฑูริย์ สุขศรีงาม. (2537). “การเรียนรู้ตามทฤษฎีกลุ่มสร้างสรรค์ความรู้ (Constructivism) กับการสอนวิทยาศาสตร์”, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม. (กรกฎาคม-ธันวาคม), 111.
- ไพรัตน์ คำปา. (2541). ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนตามรูปแบบการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์ความรู้ โดยเน้นการเรียนรู้ร่วมกัน. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ปริญญาพร นิตยประภา. (2534). การผลิตหนังสือสำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ระพีพันธ์ คำล้ามี. (2544). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถในการคิดอย่างมีเหตุผลเชิงวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษา โดยการสอนตามแนวคอนสตรัคติวิซึม กับการสอนแบบแก้ปัญหา. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2531). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2525. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- รัชนี้ ศุภจินทร์รัตน์. (2531). ทักษะการติดต่อสื่อสาร. ภาควิชาการบริหารการศึกษาพยาบาล และบริการพยาบาล : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- โรงเรียนบ้านวังปริง. (2546). หลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. (อัดสำเนา) : พัทลุง.
- วิชัย วงศ์ใหญ่. (2540). กระบวนการค้นคว้าใหม่ : การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพของบุคคล. กรุงเทพฯ : เอส อาร์ ปริ้นติ้ง.
- วิวัฒน์ ชัดดียะมาน และ อมลวรรณ วีระธรรมโม. (2549). การสอนเพื่อพัฒนาการคิด. สงขลา : เกมการพิมพ์สงขลา.
- ล้นชเล (นามแฝง). (2537). “กระบวนการทำนักรอ่าน”, การอ่าน 2. (มกราคม) : 26.
- ล้วน สายยศ. (2539). เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : ชมรมเด็ก.
- ล้วน สายยศ และ อังคนา สายยศ. (2538). เทคนิคการวิจัยการศึกษา. กรุงเทพฯ : ชมรมเด็ก.

- วรรณทิพา รอดแรงคำ. (2541). “ทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้”, ส่งเสริมการสอน
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี2. (เมษายน-มิถุนายน) , 7.
- ศรีรัตน์ เจริญจันทร์. (2536). การอ่านและการสร้างนิสัยรักการอ่าน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนา
พานิช.
- สนิท ตั้งทวี. (2528). ความรู้และทักษะทางภาษา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- _____. (2526). วิชาภาษาไทย 211 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม. กรุงเทพฯ :
ไอ เอส พี รันติ้ง จำกัด.
- _____. (2531). ศิลปะการสอนภาษา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- _____. (2536). อ่านไทย. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- สมบัติ จำปาเงิน และ สำเนียง มณีกาญจน์. (2531). หลักการอ่าน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เรือน
แก้วการพิมพ์.
- สมบัติ มีลุน. (2544). การจัดการเรียนการสอนสังคมศึกษา ตามแนวทฤษฎีการสร้างความรู้
ด้วยตนเอง ที่มีต่อมโนคติทางสังคมศึกษา ในรายวิชา ส 401 สังคมศึกษาของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่4 โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดขอนแก่น. ปรินญาณินพณ์
การศึกษามหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สวัสดิ ชนะपालพันธ์. (2536). การใช้วรรณกรรมที่ชนะการประกวด พัฒนาการอ่านอย่างมี
วิจารณ์ญาณ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่1 โรงเรียนชำนาญสามัคคีวิทยา จังหวัด
ระยอง. วิทยานิพนธ์ ปรินญาณาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์.
- สาคร ธรรมศักดิ์. (2541). ผลการสอนตามแนวคอนสตรัคติวิซึ่มแบบร่วมมือ ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียน และความสามารถในการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม ของนักเรียนชั้นมัธยม
ศึกษาปีที่4. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุขุม เฉลยทรัพย์. (2531). การส่งเสริมการอ่าน. เพชรบุรี : วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยา ลงกรณ์.
- สุจินต์ พนาวุฒิกุล. (2528). “คุณค่าของการอ่าน”, จันทร์เกษม. 186 (กันยายน-ตุลาคม) ,
36 - 37.
- สุจินต์ เลี้ยงจรรุญรัตน์. (2543). ผลการใช้กระบวนการเรียนแบบคอนสตรัคติวิซึ่ม และการใช้
แฟ้มผลงาน ในการสอนหัวข้อเรื่อง “พลังงานกับชีวิตและเครื่องใช้ไฟฟ้าในบ้าน”
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. วิทยานิพนธ์
การศึกษาดุษฎีบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- สุจิตต์ เพียรชอบ. (2531). การพัฒนาการสอนภาษาไทย. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุจิตต์ เพียรชอบ และ สายใจ อินทร์พรรค์. (2536). วิธีการสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- สุนทร สุนันท์ชัย. (2546). “รากฐานของนิรมิตนิยม (Constructivism)”, โครงการทรัพยากรมนุษย์4. (มกราคม) . 29.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2540). หลักและวิธีการสอนอ่านภาษาไทย. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- สุพัฒน์ สุกมลสันต์. (2538). การวิเคราะห์ข้อทดสอบแนวใหม่ด้วยคอมพิวเตอร์. กรุงเทพฯ : บริษัท วิทย์พัฒน์ จำกัด.
- สุภากร ราชอาณาจักร. (2532). การวิเคราะห์ผลของระบบปฏิสัมพันธ์ ในการพัฒนาการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ภาควิชาการศึกษา : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุมิตร อังวัฒนากุล. (2527). “จิตวิทยาการอ่าน” ในเอกสารการสอนภาษาไทย 5 การอ่าน เล่ม 1 หน่วยที่ 2. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุวิทย์ มูลคำ. (2540). แฟ้มสะสมงาน (Portfolio). กรุงเทพฯ : บริษัท ที.พี.พี. จำกัด.
- _____. (2545). เรียนรู้สู่ครูมืออาชีพ. กรุงเทพฯ : บริษัท ที.พี.พี. จำกัด.
- สุวิทย์ มูลคำ และ อรทัย มูลคำ. (2545). 21 วิธีจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการคิด. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ภาพพิมพ์.
- เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. (2534). การพัฒนาการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษาไทย. กรุงเทพฯ : ประยูรวงศ์พรินต์ติ้ง จำกัด.
- สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ. แนวทางการวัดและประเมินผลในชั้นเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- หนึ่งนุช กาฬภักดี. (2543). การเปรียบเทียบความสามารถในการคิดระดับสูง และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์แบบปฏิบัติการ ตามแนวคอนสตรัคติวิซึ่ม กับการสอนตามคู่มือครู ปฏิญญานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- อดิศร ดวงศรี. (2540). ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนตามรูปแบบการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์ความรู้. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อุดมพร พัสสถาน. (2537). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ กับเจตคติการอ่าน ก่อนและหลังฝึกอ่าน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อัจฉรา วงศ์ไพโรจน์. (2546). การสร้างแบบฝึกการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้นิทานพื้นบ้านจันทบุรีเป็นสื่อในการสอนอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดจันทบุรี. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- เอกฉัท จารุเมธีชน. (2539). การใช้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ : โอ เอส พริ้นติ้ง เฮ้าส์.
- เอกรินทร์ สีมหาศาล. (2529). "การอ่านเพื่อพัฒนาอาชีพ", จันทร์เกษม. (กันยายน-ตุลาคม) : 9.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบเครื่องมือ
และเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ
- แบบบันทึกประวัติของผู้ทรงคุณวุฒิ

ที่ ศธ 0531.18/

บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยทักษิณ
อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000

6 มกราคม 2550

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบเครื่องมือและเก็บรวบรวมข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง

มหาวิทยาลัยทักษิณขอรับรองว่า นางสาวจินตนา จันทร์ทอง เป็นนิสิตระดับปริญญาโท หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ภาคเรียนที่ 2 ชั้นปีที่ 2 ของมหาวิทยาลัยทักษิณ

นิสิตผู้นี้กำลังดำเนินการศึกษาค้นคว้าเพื่อทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ผลการใช้วิธีสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม ที่มีต่อทักษะการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านวังปริง จังหวัดพัทลุง

โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

อาจารย์ ดร. วิทวัฒน์ ชัตติยะมาน ประธานกรรมการ

อาจารย์ ดร. อมลวรรณ วีระธรรมโม กรรมการ

เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้อาจารย์ประทีป แสงเปี่ยมสุข ศึกษาพิเศษ มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัทลุงเป็นผู้ตรวจสอบเครื่องมือและพิจารณาเนื้อหาของเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ประดิษฐ์ มีสุข)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์/โทรสาร 0 - 7444 - 3988

ที่ ศธ 0531.18/

บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยทักษิณ
อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000

6 มกราคม 2550

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบเครื่องมือและเก็บรวบรวมข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดกลาง

มหาวิทยาลัยทักษิณขอรับรองว่า นางสาวจินตนา จันทร์ทอง เป็นนิสิตระดับปริญญาโท หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ภาคเรียนที่ 2 ชั้นปีที่ 2 ของมหาวิทยาลัยทักษิณ

นิสิตผู้นี้กำลังดำเนินการศึกษาค้นคว้าเพื่อทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ผลการใช้วิธีสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม ที่มีต่อทักษะการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านวังปริง จังหวัดพัทลุง

โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

อาจารย์ ดร. วิทวัฒน์ ชัดตียะมาน ประธานกรรมการ

อาจารย์ ดร. อมลวรรณ วีระธรรมโม กรรมการ

เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้ อาจารย์จันจิรา เกตุชู ครู มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดกลาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัทลุงเป็นผู้ตรวจสอบเครื่องมือและพิจารณาเนื้อหาของเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ประดิษฐ์ มีสุข)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์/โทรสาร 0 - 7444 - 3988

ที่ ศธ 0531.18/

บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยทักษิณ
อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000

6 มกราคม 2550

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบเครื่องมือและเก็บรวบรวมข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดควนแร่

มหาวิทยาลัยทักษิณขอรับรองว่า นางสาวจินตนา จันทร์ทอง เป็นนิสิตระดับปริญญาโท หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ภาคเรียนที่ 2 ชั้นปีที่ 2 ของมหาวิทยาลัยทักษิณ

นิสิตผู้นี้กำลังดำเนินการศึกษาค้นคว้าเพื่อทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ผลการใช้วิธีสอนตามแนว ทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม ที่มีต่อทักษะการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านวังปริง จังหวัดพัทลุง

โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

อาจารย์ ดร. วิทวัฒน์ ชัตติยะมาน ประธานกรรมการ

อาจารย์ ดร. อมลวรรณ วีระธรรมโม กรรมการ

เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้ อาจารย์วินิดา สุขวนิช ครู มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดควนแร่ สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาพัทลุงเป็นผู้ตรวจสอบเครื่องมือและพิจารณาเนื้อหาของเครื่องมือในการทำ วิทยานิพนธ์ ของนิสิตครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ประดิษฐ์ มีสุข)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์/โทรสาร 0 – 7444 – 3988

ที่ ศธ 0531.18/

บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยทักษิณ
อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000

6 มกราคม 2550

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบเครื่องมือและเก็บรวบรวมข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนตะโหมด

มหาวิทยาลัยทักษิณขอรับรองว่า นางสาวจินตนา จันทร์ทอง เป็นนิสิตระดับปริญญาโท หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ภาคเรียนที่ 2 ชั้นปีที่ 2 ของมหาวิทยาลัยทักษิณ

นิสิตผู้นี้กำลังดำเนินการศึกษาค้นคว้าเพื่อทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ผลการใช้วิธีสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม ที่มีต่อทักษะการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านวังปริง จังหวัดพัทลุง

โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

อาจารย์ ดร. วิทวัฒน์ ชัตติยะมาน ประธานกรรมการ

อาจารย์ ดร. อมลวรรณ วีระธรรมโม กรรมการ

เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้อาจารย์วันชัย แก้วหนูนวล ครู มีวิทยฐานะชำนาญการ โรงเรียนตะโหมด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัทลุงเป็นผู้ตรวจสอบเครื่องมือและพิจารณาเนื้อหาของเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ประดิษฐ์ มีสุข)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์/โทรสาร 0 - 7444 - 3988

ที่ ศธ 0531.18/

บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยทักษิณ
อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000

6 มกราคม 2550

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบเครื่องมือและเก็บรวบรวมข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทุ่งคลองควาย

มหาวิทยาลัยทักษิณขอรับรองว่า นางสาวจินตนา จันทร์ทอง เป็นนิสิตระดับปริญญาโท หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ภาคเรียนที่ 2 ชั้นปีที่ 2 ของมหาวิทยาลัยทักษิณ

นิสิตผู้นี้กำลังดำเนินการศึกษาค้นคว้าเพื่อทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ผลการใช้วิธีสอนตามแนว ทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม ที่มีต่อทักษะการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านวังปริง จังหวัดพัทลุง

โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

อาจารย์ ดร. วิทวัฒน์ ชัตติยะมาน ประธานกรรมการ

อาจารย์ ดร. อมลวรรณ วีระธรรมโม กรรมการ

เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้ อาจารย์สิทธิชัย แสงจันทร์ ครู มีวิทยฐานะชำนาญการ โรงเรียนบ้านทุ่งคลองควาย สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาพัทลุงเป็นผู้ตรวจสอบเครื่องมือและพิจารณาเนื้อหาของเครื่องมือในการทำ วิทยานิพนธ์ ของนิสิตครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ประดิษฐ์ มีสุข)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์/โทรสาร 0 – 7444 – 3988

ที่ ศธ 0531.18/

บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยทักษิณ
อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000

6 มกราคม 2550

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านวังปริง

มหาวิทยาลัยทักษิณขอรับรองว่า นางสาวจินตนา จันทร์ทอง เป็นนิสิตระดับปริญญาโท หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ภาคเรียนที่ 2 ชั้นปีที่ 2 ของมหาวิทยาลัยทักษิณ

นิสิตผู้นี้กำลังดำเนินการศึกษาค้นคว้าเพื่อทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ผลการใช้วิธีสอนตามแนว ทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม ที่มีต่อทักษะการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านวังปริง จังหวัดพัทลุง

โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

อาจารย์ ดร. วิทวัฒน์ ชัตติยะมาน ประธานกรรมการ

อาจารย์ ดร. อมลวรรณ วีระธรรมโม กรรมการ

เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จาก ท่าน ผู้อำนวยการความสะดวกในการทดลองใช้เครื่องมือ จากคณะกรรมการบริหารหลักสูตร กับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านวังปริง จำนวน 14 คน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ประดิษฐ์ มีสุข)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์/โทรสาร 0 – 7444 – 3988

ที่ ศธ 0531.18/

บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยทักษิณ
อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000

6 มกราคม 2550

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบเครื่องมือและเก็บรวบรวมข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านคู

มหาวิทยาลัยทักษิณขอรับรองว่า นางสาวจินตนา จันทร์ทอง เป็นนิสิตระดับปริญญาโท หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ภาคเรียนที่ 2 ชั้นปีที่ 2 ของมหาวิทยาลัยทักษิณ

นิสิตผู้นี้กำลังดำเนินการศึกษาค้นคว้าเพื่อทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ผลการใช้วิธีสอนตามแนว ทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม ที่มีต่อทักษะการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านวังปริง จังหวัดพัทลุง

โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

อาจารย์ ดร. วิทวัฒน์ ชัตติยะมาน ประธานกรรมการ

อาจารย์ ดร. อมลวรรณ วีระธรรมโม กรรมการ

เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ จากท่าน เพื่ออำนวยความสะดวกในการทดลองใช้เครื่องมือ จากคณะกรรมการบริหารหลักสูตร กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านคู จำนวน 20 คน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ประดิษฐ์ มีสุข)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์/โทรสาร 0 – 7444 – 3988

**แบบบันทึกข้อมูล ประวัติโดยสังเขป
สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ**

คำชี้แจง ผู้วิจัยมีความประสงค์จะจัดพิมพ์ประกาศคุณูปการ รายนามผู้เชี่ยวชาญ ลงใน
ภาคผนวกของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ จึงขออนุญาต และขอความอนุเคราะห์ท่านกรอกประวัติ
โดยสังเขป ลงในแบบบันทึกข้อมูลข้างล่าง

หากท่านดำเนินการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือเรียบร้อยแล้ว กรุณาส่งกลับคืนมาที่
นางสาวจินตนา จันทร์ทอง โรงเรียนบ้านวังปริง หมู่ที่ 2 ตำบลชะรัด อำเภอกงหรา จังหวัด
พัทลุง หรือ บ้านเลขที่ 32/1 หมู่ที่ 2 ตำบลนาท่อม อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง 93000 หรือ
โทร. 081-7679120 ผู้วิจัยจะเดินทางไปรับคืนด้วยตนเอง

ขอขอบพระคุณอย่างสูง

(นางสาวจินตนา จันทร์ทอง)

(ผู้วิจัย)

แบบบันทึกข้อมูลประวัติโดยสังเขป

ชื่อ - สกุล.....ตำแหน่ง.....

สังกัด.....วุฒิการศึกษาสูงสุด.....

สถานที่ทำงาน/หน่วยงาน.....อำเภอ.....จังหวัด.....

ที่อยู่ปัจจุบัน.....

.....เบอร์โทรศัพท์.....

ลงชื่อ ผู้กรอกข้อมูล

( )

ตำแหน่ง.....

...../...../.....

ภาคผนวก ข

- รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ชื่อ นายประทีป แสงเปี่ยมสุข
 สถานที่ทำงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง
 วุฒิทางการศึกษา ครุศาสตรมหาบัณฑิต
 ตำแหน่งการทำงาน ศิษยานุศิษย์ มีวิทยฐานะเชี่ยวชาญ
2. ชื่อ นางสาววนิดา สุขวนิช
 สถานที่ทำงาน โรงเรียนวัดควนแร่ อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง
 วุฒิทางการศึกษา การศึกษามหาบัณฑิต (ภาษาไทย)
 ตำแหน่งการทำงาน ครู มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
3. ชื่อ นางเจนจิรา เกตุชู
 สถานที่ทำงาน โรงเรียนวัดกลาง อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง
 วุฒิทางการศึกษา ครุศาสตรบัณฑิต (ภาษาไทย)
 ตำแหน่งการทำงาน ครู มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
4. ชื่อ นายวันชัย แก้วหนูนวล
 สถานที่ทำงาน โรงเรียนตะโหมด อำเภอตะโหมด จังหวัดพัทลุง
 วุฒิทางการศึกษา การศึกษามหาบัณฑิต (ภาษาไทย)
 ตำแหน่งการทำงาน ครู มีวิทยฐานะชำนาญการ
5. ชื่อ นายยุทธชัย แสงจันทร์
 สถานที่ทำงาน โรงเรียนบ้านทุ่งคลองควาย อำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง
 วุฒิทางการศึกษา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาไทย)
 ตำแหน่งการทำงาน ครู มีวิทยฐานะชำนาญการ

ภาคผนวก ค

- แบบประเมินเครื่องมือวิจัยสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ
  - ตารางวิเคราะห์ข้อสอบ
  - แบบประเมินแบบทดสอบ
  - แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้

**ตารางวิเคราะห์ข้อสอบวัดทักษะการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณ
โดยใช้การสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม**

ผู้วิจัยมีความประสงค์จะสร้างแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านภาษาไทยอย่างมี
 วิจารณญาณ แบบคู่ขนาน จำนวน 2 ฉบับ ฉบับละ 30 ข้อ เพื่อให้ข้อสอบทั้ง 2 ฉบับ มีความ
 เหมาะสมกับระดับพัฒนาการทางด้านสติปัญญา และความรู้ความสามารถของนักเรียน
 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านวังปริง จังหวัดพัทลุง จึงพิจารณาความเหมาะสมของ
 จำนวนข้อสอบ กับระดับขั้นของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากตารางวิเคราะห์ข้อสอบ
 ดังต่อไปนี้

ระดับการประเมิน		จำนวนข้อ / คำ	เข้าใจ	นำไปใช้	วิเคราะห์	สังเคราะห์	ประเมินค่า	รวม
วัตถุประสงค์								
1	อ่านจับใจความสำคัญ							
2	รู้ความหมายของคำและประโยค							
3	อธิบายความหมายของข้อความที่อ่าน							
4	เล่าเรื่องตามความคิดของตนเอง							
5	เขียนแผนภาพโครงเรื่อง							
6	แยกรายละเอียดของเรื่องที่อ่าน							
7	เปรียบเทียบข้อคิดกับสำนวน สุภาษิต คติสอนใจ							
8	นำความรู้ไปใช้และแก้ปัญหาในสถานการณ์ใหม่							
9	บอกข้อเท็จจริงของเรื่องที่อ่าน							
10	แสดงทัศนคติจากการอ่าน							
11	นำแนวคิดไปปรับใช้ในการแก้ปัญหา							
12	พิจารณาคุณค่าของเรื่องที่อ่าน							
รวม								

ลงชื่อ

ผู้ประเมิน

(.....)

ตำแหน่ง.....

...../...../.....

แบบประเมินแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณ
โดยใช้การสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม
สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความเห็นของท่าน โดยกำหนดว่า
 + 1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบทดสอบสอดคล้องกับจุดประสงค์หรือพฤติกรรมที่ต้องการวัด
 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าแบบทดสอบสอดคล้องกับจุดประสงค์หรือพฤติกรรมที่ต้องการวัด
 - 1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบทดสอบไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์หรือพฤติกรรมที่ต้องการวัด

ข้อ	รายการที่ประเมิน	ความเห็น		
		+1	0	-1
1.	ข้อความสร้างความสนใจเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน			
2.	เนื้อหา/ข้อความเหมาะสมกับการใช้แบบทดสอบวัดทักษะการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณ			
3.	ข้อความมีจำนวนมาก น้อย เหมาะสมกับเนื้อหา/ข้อความ			
4.	ข้อความและตัวเลือกมีความยาก ง่าย เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน			
5.	ข้อความสอดคล้องกับจุดประสงค์และแผนการจัดการเรียนรู้			
6.	ข้อความมีความสอดคล้องกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ			
7.	ข้อความสามารถวัดทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณระดับขั้นความรู้ - ความจำ			
8.	ข้อความสามารถวัดทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณระดับขั้นความเข้าใจ			
9.	ข้อความสามารถวัดทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณระดับขั้นการนำไปใช้			

ข้อ	รายการที่ประเมิน	ความเห็น		
		+1	0	-1
10.	ข้อคำถามสามารถวัดทักษะการอ่านอย่างมี วิจารณญาณ ระดับขั้นวิเคราะห์			
11.	ข้อคำถามสามารถวัดทักษะการอ่านอย่างมี วิจารณญาณ ระดับขั้นสังเคราะห์			
12.	ข้อคำถามสามารถวัดทักษะการอ่านอย่างมี วิจารณญาณ ระดับขั้นประเมินค่า			
13.	ความยาก น้อยของข้อสอบแต่ละระดับเหมาะสมกับ วัยและวุฒิภาวะของผู้เรียน			
14.	ตัวเลือกมีความสอดคล้องกับข้อคำถาม			
15.	จำนวนข้อของแบบทดสอบเหมาะสมกับเนื้อหา/ ข้อความ และกิจกรรมการจัดการเรียนรู้			

ลงชื่อ

ผู้ประเมิน

(.....)

ตำแหน่ง.....

...../...../.....

**แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม
ที่มีต่อทักษะการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณ
สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ**

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน โดยกำหนดว่า
 + 1 หมายถึง แน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์หรือพฤติกรรมที่ต้องการวัด
 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์หรือพฤติกรรมที่ต้องการวัด
 - 1 หมายถึง แน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้ไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์หรือพฤติกรรมที่ต้องการวัด

ข้อ	รายการที่ประเมิน	ความเห็น		
		+1	0	-1
1.	จุดประสงค์ของแผนการจัดการเรียนรู้ตรงกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและหลักสูตรสถานศึกษา			
2.	จุดประสงค์ของแผนการจัดการเรียนรู้ตรงตามสาระและมาตรฐานการเรียนรู้			
3.	กิจกรรมการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึมสอดคล้องกับจุดประสงค์ของการพัฒนาทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ			
4.	กิจกรรมการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึมของแผนการจัดการเรียนรู้เหมาะสมกับวัยและวุฒิภาวะของผู้เรียน			
5.	กิจกรรมการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึมทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะความรู้ - ความจำ			
6.	กิจกรรมการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึมทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะความเข้าใจ			
7.	กิจกรรมการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึมทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะการนำไปใช้			

ข้อ	รายการที่ประเมิน	ความเห็น		
		+1	0	-1
8.	กิจกรรมการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึ่มทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะการวิเคราะห์			
9.	กิจกรรมการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึ่มทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะการสังเคราะห์			
10.	กิจกรรมการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึ่มทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะการประเมินค่า			
11.	เนื้อหาและจุดประสงค์ของแผนการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึ่ม			
12.	สื่อการเรียนเหมาะสมกับกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึ่ม และการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ			

ลงชื่อ ผู้ประเมิน

(.....)

ตำแหน่ง.....

...../...../.....

ภาคผนวก ง

- หน่วยการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
- คู่มือชี้แจงการใช้แผนการจัดการเรียนรู้
- แผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม
  - ใบความรู้
  - ใบงาน

หน่วยการเรียนรู้ และแผนการจัดการเรียนรู้

วิชาภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

โรงเรียนบ้านวังปริง จังหวัดพัทลุง

การจัดทำหน่วยการเรียนรู้

กลุ่มสาระภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

จำนวน 4 หน่วยการเรียนรู้

เวลา 20 ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)
1	นิทานชวนอ่าน (นิทานอ่านใหม่)	5
2	ภาษาแสนเสนาะ (ไก่แจ้แซ่เสียง)	5
3	สารคดีน่ารู้ (เพลงธรรมชาติ)	5
4	โลกกว้างแห่งบทความ (ตลาดของหนูเอง)	5

การจัดทำหน่วยการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
จำนวนหน่วยการเรียนรู้ 4 หน่วย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
เวลา 20 ชั่วโมง

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	สาระการเรียนรู้	กระบวนการเรียนรู้
สาระที่ 1 การอ่าน		
1. ใช้ทักษะการอ่านสะกดคำ แจกลูก ผันอักษร อักษรนำ อักษรควบ	1. การใช้ทักษะการอ่าน สะกด คำ แจกลูก ผันอักษร อักษรนำ อักษรควบ	1. ทักษะการอ่าน
2. อ่านได้ถูกต้องและรวดเร็ว	2. การอ่านได้ถูกต้องและรวดเร็ว	2. ทักษะการอ่าน
3. อ่านและอธิบายความหมายของคำ กลุ่มคำ และข้อความ โดยตรวจสอบความหมายจาก พจนานุกรม และสารานุกรม	3. การอ่านและอธิบายความหมายของคำ กลุ่มคำ และข้อความโดยตรวจสอบความหมายจากพจนานุกรม และสารานุกรม	3. ทักษะการอ่าน การคิด
4. ตั้งคำถาม ตอบคำถาม เล่าเรื่องจากเรื่องที่อ่าน จับใจความสำคัญของเรื่อง	4. การตั้งคำถาม ตอบคำถาม เล่าเรื่องจากเรื่องที่อ่าน จับใจความสำคัญของเรื่อง	4. ทักษะการคิด
5. อภิปรายแสดงความคิดเห็น และสรุปแนวคิดจากเรื่อง	5. การอภิปรายแสดงความคิดเห็น และสรุปแนวคิดจากเรื่อง	5. ทักษะการคิด
6. บอกแนวทางการนำความรู้ ประสบการณ์จากการอ่านมา ตัดสินใจแก้ปัญหา คาดคะเนสิ่งที่เกิดขึ้น	6. การบอกแนวทางการนำความรู้ ประสบการณ์จากการอ่านมาคิดตัดสินใจ	6. ทักษะการคิดวิเคราะห์
7. อ่านในใจ อ่านออกเสียง บท ร้อยแก้ว บทร้อยกรอง ได้ถูกต้องตามลักษณะคำประพันธ์	7. การอ่านในใจ อ่านออกเสียง บทร้อยแก้ว บทร้อยกรอง ถูกต้องตามลักษณะคำประพันธ์	7. ทักษะการอ่าน

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	สาระการเรียนรู้	กระบวนการเรียนรู้
8.อ่านบทร้อยกรองที่ไพเราะ และประทับใจ 9.เลือกอ่านหนังสือที่เป็นประโยชน์ 10.มีมารยาทในการอ่าน และมีนิสัยรักการอ่าน	8.การอ่านบทร้อยกรองที่ไพเราะ และประทับใจ 9.การเลือกอ่านหนังสือที่เป็นประโยชน์ 10.การมีมารยาทในการอ่าน และมีนิสัยรักการอ่าน	8.ทักษะการอ่าน 9.ทักษะการคิดวิเคราะห์ 10.ทักษะการอ่าน
ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	สาระการเรียนรู้	กระบวนการเรียนรู้
สาระที่ 2 การเขียน 1.เขียนคำตรงความหมาย สะกดการันต์ถูกต้อง 2. ใช้ความรู้และประสบการณ์ เขียนประโยค ข้อความ และเรื่องราว 3. ใช้ความรู้และประสบการณ์ เขียนแสดงความคิดความรู้สึก 4. ใช้ทักษะการเขียน จัดบันทึก ความรู้ ประสบการณ์และ เรื่องราวในชีวิตประจำวัน 5. มีมารยาทในการเขียนและรัก การเขียน	1.การเขียนคำได้ตรง ความหมาย การสะกดการันต์ 2.การใช้ความรู้และ ประสบการณ์ เขียนประโยค ข้อความ และเรื่องราว 3.การใช้ความรู้และ ประสบการณ์ เขียนแสดง ความคิดความรู้สึก 4.การใช้ทักษะการเขียน จัด บันทึกความรู้ ประสบการณ์และ เรื่องราวในชีวิตประจำวัน 5.การมีมารยาทในการเขียนและ รักการเขียน	1.ทักษะการเขียน 2. ทักษะการเขียน 3. ทักษะการเขียน การ คิด 4. ทักษะการเขียน 5. ทักษะการเขียน
ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	สาระการเรียนรู้	กระบวนการเรียนรู้
สาระที่ 3 การฟัง การดูและ การพูด 1.ลำดับเหตุการณ์ของเรื่อง เล่า เรื่องและแสดงความคิดเห็นจากการฟังหรือดูเรื่องราว สาระบันเทิงจากสื่อ	1.การลำดับเหตุการณ์ของเรื่อง เล่าเรื่องและแสดงความคิดเห็น จากการฟังหรือดูเรื่องราว สาระบันเทิงจากสื่อ	1.ทักษะการฟัง

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	สาระการเรียนรู้	กระบวนการเรียนรู้
2.เล่าเรื่องหรือถ่ายทอดเรื่องราว ความรู้ และแสดงความคิดเห็น จากการฟัง	2.การเล่าเรื่องหรือถ่ายทอด เรื่องราว ความรู้ และแสดง ความคิดเห็นจากการฟัง	2.ทักษะการฟัง การพูด
3.พุดถูกต้องตามอักขรวิธีมี ความชัดเจน มีจังหวะลีลาและ ความเร็วเหมาะสม	3.การพุดถูกต้องตามอักขรวิธี มี ความชัดเจน มีจังหวะ	3.ทักษะการพูด
4.รู้ตั้งคำถาม ตอบคำถามและ สนทนาโต้ตอบโดยใช้เหตุผล	4.การใช้คำถาม ตอบคำถาม และสนทนาโดยใช้เหตุผล	4.ทักษะการพูด
5.พุดแสดงความรู้ ประสบการณ์ ความคิดความรู้สึก	5.การพุดแสดงความรู้ ประสบการณ์ ความคิด ความรู้สึก	5.ทักษะการพูด การคิด
6.มีมารยาทที่ดีในการฟัง การดู และการพุด	6.การมีมารยาทที่ดีในการฟัง การดู และการพุด	6.ทักษะการฟัง การดู การพุด
ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	สาระการเรียนรู้	กระบวนการเรียนรู้
สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษา		
1.บอกลักษณะเสียงและรูปของ พยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ ที่ ประกอบเป็นคำ	1.การบอกลักษณะเสียงและรูป ของพยัญชนะ สระ และ วรรณยุกต์ ที่ประกอบเป็นคำ	1.ทักษะการเขียน
2.เขียนคำได้ถูกต้องตาม หลักเกณฑ์ทางภาษา	2.การเขียนคำได้ถูกต้องตาม หลักเกณฑ์ทางภาษา	2.ทักษะการเขียน
3.รู้จักคำและความหมายของคำ หน้าที่ของคำ กลุ่มคำ และ ประโยค	3.การรู้จักลักษณะของคำและ ความหมายของคำ หน้าที่ของ คำ กลุ่มคำ และประโยค	3.ทักษะการเขียน
4.บอกและเลือกใช้คำตาม ความหมาย	4.การบอกและเลือกใช้คำตาม ความหมาย	4.ทักษะการคิด
5.บอกโครงสร้างของประโยค อย่างง่าย	5.การบอกโครงสร้างของ ประโยคอย่างง่าย	5.ทักษะการเขียน

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	สาระการเรียนรู้	กระบวนการเรียนรู้
6.บอกวิธีเรียบเรียงประโยค อย่างง่ายตามลำดับความคิด เป็นข้อความที่สื่อสารได้	6.การเรียบเรียงประโยคอย่าง ง่ายตามลำดับความคิดเป็น ข้อความที่สื่อสารได้	6.ทักษะการเขียน
7.บอกได้ว่าการใช้คำสุภาพมีผล ต่อความคิดความรู้สึกในการ สื่อสาร	7.การบอกได้ว่าการใช้คำสุภาพ มีผลต่อความคิดความรู้สึกใน การสื่อสาร	7.ทักษะการพูด
8.ลำดับความคิดบอกสิ่งที่คิด ก่อนพูดและเขียน	8.การลำดับความคิดบอกสิ่งที่ คิดก่อนพูดและเขียน	8.ทักษะการคิดและ เขียน
9.รู้และใช้ภาษาไทยกลาง และ ภาษาถิ่น	9.การรู้และใช้ภาษาไทยกลาง และภาษาถิ่น	9. ทักษะการคิด
10.ใช้คำคล้องจองแต่งบทร้อย กรองง่าย ๆ	10.การใช้คำคล้องจองแต่งบท ร้อยกรองง่าย ๆ	10. ทักษะการเขียน
11.รู้จักนำปริศนาคำทาย บท ร้องเล่นในท้องถิ่นมาใช้ในการ เรียนและการเล่น	11.การรู้จักนำปริศนาคำทาย บทร้องเล่นในท้องถิ่นมาใช้ในการ การเรียนและการเล่น	11.ทักษะการเขียน
12.ใช้ทักษะการฟัง การพูด การ อ่านและการเขียน ในการ แสวงหาความรู้	12.การใช้ทักษะการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน เป็น เครื่องมือในการแสวงหาความรู้	12.ทักษะการอ่าน การ เขียน
13.ใช้ทักษะการฟัง การพูด การ อ่านและการเขียน ในการทำงาน ร่วมกับผู้อื่น	13.การใช้ทักษะการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน ในการ ทำงานร่วมกับผู้อื่น	13.ทักษะการคิด
14.รู้จักใช้เทคโนโลยีในการ สื่อสาร	14.การบอกและใช้เทคโนโลยีใน การสื่อสาร	14.ทักษะการคิด
15.บอกได้ว่าภาษามีระดับ ต้อง ใช้ให้เหมาะสมกับกาลเทศะ และบุคคล	15.การบอกได้ว่าภาษามีระดับ ต้องใช้ให้เหมาะสมกับกาลเทศะ และบุคคล	15. ทักษะการคิด

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	สาระการเรียนรู้	กระบวนการเรียนรู้
16.บอกได้ว่าภาษาพูดและภาษาเขียนแตกต่างกันและใช้สื่อสารได้ถูกต้อง	16.การบอกได้ว่าภาษาพูดและภาษาเขียนแตกต่างกันและใช้สื่อสารกันได้อย่างถูกต้อง	16. ทักษะการคิด
17.อธิบายภาษาที่ใช้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ	17.การอธิบายภาษาที่ใช้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ	17. ทักษะการคิด
18.บอกคำที่ใช้ในกลุ่มบุคคลต่างในชุมชน	18.การบอกคำที่ใช้ในกลุ่มบุคคลต่างในชุมชน	18.ทักษะการใช้คำ
19.เขียนตัวเลขไทยได้ถูกต้องและสม่ำเสมอ	19.การเขียนตัวเลขไทยได้ถูกต้องและสม่ำเสมอ	19.ทักษะการเขียน
20.ใช้ภาษาพูดและภาษาเขียนตามความเป็นจริงกับเรื่องที่พูดและเขียนอย่างชัดเจน	20.การใช้ภาษาพูดและภาษาเขียนตามความเป็นจริงกับเรื่องที่พูดและเขียนอย่างชัดเจน	20.ทักษะการพูด การเขียน
21.ใช้ภาษาพูดและภาษาเขียนเหมาะกับกาลเทศะและบุคคล	21.การใช้ภาษาพูดและภาษาเขียนเหมาะกับกาลเทศะและบุคคล	21.ทักษะในการใช้ภาษา
ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	สาระการเรียนรู้	กระบวนการเรียนรู้
สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม		
1.อ่านนิทาน เรื่องสั้นสำหรับเด็ก สारคดี บทความ และบทร้อยกรอง	1.การอ่านนิทาน เรื่องสั้นสำหรับเด็ก สारคดี บทความ และบทร้อยกรอง	1.เรื่องสั้น สारคดี บทความ บทร้อยกรอง
2.สรุปข้อคิดที่ได้จากวรรณคดีและวรรณกรรมที่นำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาคน	2.การสรุปข้อคิดที่ได้จากวรรณคดี และวรรณกรรมที่นำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาคน	2.ทักษะกระบวนการคิดสรุปที่ได้จากวรรณคดีและวรรณกรรมไปใช้พัฒนาคน

**คู่มือชี้แจงสำหรับครูและผู้เรียน เรื่อง การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
โดยใช้วิธีสอนตามแนวคอนสตรัคติวิซึ่ม**

ความคิดรวบยอด

การอ่าน ที่มุ่งให้เกิดความคิดวิจารณ์ญาณ ควรเริ่มพัฒนาจากจุดมุ่งหมายทางความรู้ แบ่งเป็น 6 ระดับ **ระดับแรก** คือ จำความหมายของคำและเหตุการณ์ที่สำคัญ **ระดับที่สอง** เข้าใจเรื่องราวและแนวคิดของเรื่อง **ระดับที่สาม** นำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม ทั้งสามระดับจึงเป็นวัตถุประสงค์ทั่วไปของการอ่าน ที่ผู้อ่านควรมีความคิดพื้นฐาน เพื่อนำไปสู่การคิดวิจารณ์ญาณ คือ **ระดับที่สี่** วิเคราะห์องค์ประกอบของเรื่องที่อ่าน **ระดับที่ห้า** สังเคราะห์ด้วยการเทียบเคียงกับสถานการณ์อื่น ๆ และ **ระดับที่หก** ประเมินค่า คือการหาเหตุผล ข้อเท็จจริง ตลอดจนคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ การพัฒนาความคิดวิจารณ์ญาณทั้ง 6 ชั้น จำเป็นต้องใช้กระบวนการสอนและการฝึก โดยมีคำถามเป็นเครื่องชี้แนะ และกิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อช่วยให้ผู้เรียนค้นหาคำตอบ และสามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. การเตรียมการอ่าน
2. การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
3. การแสดงความคิดเห็นจากการอ่าน
4. การศึกษาและการสะกิดคำ
5. การเขียนและแสดงความคิดเห็นจากการอ่าน
6. การวาดภาพและเขียนเรื่องจากการอ่าน

เนื้อหา

1. ความหมายของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ หมายถึง การอ่านขั้นสูงที่ผู้อ่านจะต้องใช้สติปัญญา วิเคราะห์ ใคร่ครวญ ในการตัดสินใจตัดสินความคิดของผู้เขียน โดยพิจารณาอย่างรอบคอบ เพื่อประเมินค่าสิ่งที่อ่านว่ามีความถูกต้องน่าเชื่อถือเพียงไร

2. ลำดับขั้นการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

- 2.1 ระดับขั้นความรู้-ความจำ อธิบายความหมาย ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง บอกคำจำกัดความ ข้อความ และเหตุการณ์
- 2.2 ระดับขั้นความเข้าใจ บอกความคิด ถ้อยคำ ประโยค เรียงลำดับเหตุการณ์ของเรื่อง สามารถสรุป และเล่าเรื่องของตนเอง
- 2.3 ระดับขั้นนำไปใช้ นำเหตุการณ์ ความรู้ แนวคิดจากเรื่องทีอ่านไปปรับใช้ และแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน
- 2.4 ระดับขั้นวิเคราะห์ แยกรายละเอียดของเรื่อง บอกความเกี่ยวข้อง และไม่เกี่ยวข้องขององค์ประกอบ
- 2.5 ระดับขั้นสังเคราะห์ เปรียบเทียบเรื่องทีอ่าน กับสำนวน สุภาษิต คติสอนใจ สถานการณ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง หรือสร้างสถานการณ์ใหม่
- 2.6 ระดับขั้นประเมินค่า พิจารณาเหตุผล ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น รู้จักตัดสินพิจารณาคุณค่า ความประทับใจที่ได้รับจากการอ่าน

3. หลักปฏิบัติในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

- 3.1 นั่งในท่าที่สบาย ลำตัวตรง
- 3.2 ระยะเวลาสายตาห่างจากหนังสือประมาณ 1 ฟุต
- 3.3 ไม่เอียงคอ หรีตา หรือสายหน้าตามบรวทัด
- 3.4 ไม่ทำปากขมุบขมิบ หรือออกเสียงขณะอ่าน
- 3.5 กวาดสายตาตลอดบรวทัด ไม่มองย้อนกลับ
- 3.6 ไม่ชี้นิ้วตามตัวอักษร
- 3.7 มีสมาธิ และปฏิบัติตามลำดับขั้น การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

4. ความหมายของการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึ่ม

การสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึ่ม หมายถึง วิธีสอนตามแนวคอนสตรัคติวิซึ่ม คือ การสอนที่เน้นให้ผู้เรียนเป็นผู้สร้าง (Construct) ความรู้ด้วยตนเองจากความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งที่พบเห็นกับความรู้ความเข้าใจ และประสบการณ์เดิมที่มีอยู่ ผู้เรียนจะเป็นผู้ที่ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ คิดและแก้ปัญหาได้ด้วยตนเองอย่างมีระบบของความคิด โดยกระบวนการค้นคว้าหาข้อมูล บทบาทของผู้สอนคือ ผู้กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้ด้วยตนเอง โดยผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ ซึ่งผู้เรียนแต่ละคนอาจสร้างความรู้ความเข้าใจได้ไม่เหมือนกัน หรือไม่เท่ากัน ขึ้นอยู่กับศักยภาพและประสบการณ์เดิมของแต่ละบุคคล

5. ลำดับขั้นของของการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม

1. ขั้นปฐมนิเทศ
2. ขั้นทำความเข้าใจกระตุ้นให้เกิดความคิด
3. ขั้นจัดโครงสร้างแนวคิดใหม่
4. ขั้นนำแนวคิดไปใช้
5. ขั้นทบทวนหรือเปรียบเทียบความรู้

6. เรื่องที่ใช้ในการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

หน่วยการเรียนรู้	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)
1	นิทานชวนอ่าน (นิทานอ่านใหม่)	5
2	ภาษาแสนเสนาะ (ไก่แจ้แซ่เสียง)	5
3	สารคดีน่ารู้ (เพลงธรรมชาติ)	5
4	โลกกว้างแห่งบทความ (ตลาดของหนูเอง)	5

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นปฐมนิเทศ

1. ครูแจ้งผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
2. นักเรียนทดสอบก่อนเรียน
3. ครูสนทนากับนักเรียนเรื่องการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ที่เชื่อมโยงกับเรื่องที่อ่าน
  - 3.1 เตรียมการอ่าน
  - 3.2 กำหนดจุดประสงค์การอ่าน
  - 3.3 สนทนา เชื่อมโยงประสบการณ์ของนักเรียนกับบทอ่าน
  - 3.4 การอ่านคำ การฝึกอ่านประโยค
  - 3.5 การฝึกอ่าน เขียน

ขั้นทำความเข้าใจกระตุ้นให้เกิดความคิด

ทำความเข้าใจและแลกเปลี่ยนความคิด

1. อ่านคำ อ่านประโยคในนิทานโดยฝึกจากบัตรคำ แถบประโยค

2. อ่านออกเสียงตามครู โดยครูอ่านให้ฟัง
3. นักเรียนอ่านออกเสียง ฝึกอ่านออกเสียงจากบัตรคำ แถบประโยค และหนังสือ
4. ครูตั้งคำถามให้นักเรียนตอบตามความเข้าใจ

สร้างความคิดใหม่จากการอ่าน

1. อ่านในใจ และทำแผนภาพโครงเรื่อง

ประเมินความคิดใหม่

1. แสดงความเข้าใจการอ่านและตอบคำถามจากเรื่อง

ขั้นจัดโครงสร้างแนวคิดใหม่

1. แสดงความคิดเห็นจากการอ่าน
2. ช่วยกันเขียนบทละคร นำมาแสดงหน้าชั้น และอภิปรายแสดงความคิดเห็น เพื่อหา

ข้อคิด

3. สร้างแผนภูมิข้อคิดฝึกอ่าน

ขั้นนำแนวคิดไปใช้

1. ศึกษาคำและสะกดคำ จากเรื่องที่อ่าน
2. ฝึกอ่านคำพื้นฐานที่ใช้ในชีวิตประจำวัน
3. ฝึกสะกดคำ แจกลูก มาตรฐานตัวสะกด ประสมคำอ่านสระ ที่เป็นคำที่มีความหมาย
4. คัดและเขียนคำลงในสมุดให้ถูกต้อง

ขั้นทบทวนหรือเปรียบเทียบความรู้

1. เขียนและเล่าเรื่องจากการอ่าน
2. เล่าเรื่องหลังจากการอ่านในห้องสมุด
3. วาดภาพ เขียนบรรยายภาพมาแสดงหน้าชั้นเรียน
4. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน

กระบวนการวัดผลและประเมินผล

- 5.1 การสังเกต สังเกตมารยาทในการพูด การฟัง การใช้ห้องสมุด การเขียน และการทำงานกลุ่ม
- 5.2 การตรวจผลงาน จากการคิด การเขียน แผนภาพโครงเรื่อง การวาดภาพประกอบ คำบรรยาย
- 5.3 การบันทึกพฤติกรรมนักเรียน บันทึกความสามารถการอ่าน การเขียน การแต่งประโยค และพฤติกรรมการเรียน

สื่อและแหล่งเรียนรู้

- 6.1 ห้องสมุด
- 6.2 มุมหนังสือในห้องเรียน
- 6.3 สื่อ (ใบความรู้ ใบงาน แบบประเมินพฤติกรรม ฯลฯ)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ นิทานชวนอ่าน (นิทานอ่านใหม่)

เวลา 5 ชั่วโมง

1. แผนการจัดการเรียนรู้

1.1 การเตรียมการอ่านนิทาน	1 ชั่วโมง
1.2 การอ่านนิทาน	1 ชั่วโมง
1.3 การศึกษาคำและสะกดคำในนิทาน	1 ชั่วโมง
1.4 การเขียนและเล่านิทานจากการอ่าน	1 ชั่วโมง
1.5 การแสดงความคิดเห็นและสรุปข้อคิดจากนิทาน	1 ชั่วโมง

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 2.1 นักเรียนสามารถอ่านนิทานและจับใจความสำคัญของเรื่องโดยใช้แผนภาพโครงเรื่อง และหาข้อคิดจากนิทาน
- 2.2 นักเรียนอ่านคำที่ใช้ในชีวิตประจำวัน และแจกลูกสะกดคำตามสระในมาตราตัวสะกด
- 2.3 นักเรียนรู้ความหมายคำ อ่านและเขียนคำได้คล่องแคล่ว และจำคำได้แม่นยำ
- 2.4 นักเรียนอ่านออกเสียงนิทาน อ่านคำ หรือประโยค จากการแจกลูกคำพื้นฐานที่ใช้ในชีวิตประจำวันได้ถูกต้อง ชัดเจน อ่านได้รวดเร็ว จำคำได้แม่นยำ
- 2.5 นักเรียนนำคำมาเรียงประโยค และนำคำมาแต่งประโยค เป็นข้อความเพื่อเสนอเรื่องราว และสื่อสารได้ตรงตามจุดประสงค์
- 2.6 นักเรียนมีมารยาทในการพูด กล่าวพูด และกล่าวแสดงความคิดเห็น พูดถูกต้อง ชัดเจน และพูดอย่างมีจุดมุ่งหมาย
- 2.7 นักเรียนแสดงทัศนคติจากการฟังอย่างมีมารยาท เขียนแนวเรื่องราว โดยเขียนอย่างสะอาด ถูกต้อง ลายมือสวยงาม

3. สาระการเรียนรู้

- ก. ลำดับขั้นการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
- 3.1 จำความหมายของคำ ข้อความ หรือประโยค
- 3.2 เข้าใจเนื้อเรื่องที่อ่าน สรุปมโนทัศน์ของเรื่อง เรียงลำดับเหตุการณ์ หรือเล่าเรื่องได้

3.3 นำเหตุการณ์และถ้อยคำ หรือประโยคที่ได้จากการอ่านไปเปรียบเทียบ หรือ
แก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน

3.4 วิเคราะห์แยกแยะรายละเอียดของเนื้อเรื่อง เช่นบุคลิกภาพของตัวละคร หรือ
ลักษณะพิเศษที่ทำให้เกิดเหตุการณ์สำคัญของเรื่อง

3.5 สังเคราะห์โดยเปรียบเทียบกับสถานการณ์ คติ สำนวน สุภาษิตที่เกี่ยวข้อง

3.6 ประเมินค่า พิจารณาตัดสินข้อเท็จจริง หรือข้อคิดเห็นรวมทั้งคุณค่า เหตุผล และ
ความประทับใจที่ได้รับจากการอ่าน

ข. เรื่อง นิทานชวนอ่าน จากหนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐาน ชุด ภาษาเพื่อชีวิต
วรรณคดีลำนํ้า ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ หน้า 13 - 17

4. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นปฐมนิเทศ

1. แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ละเท่า ๆ กัน โดยแต่ละกลุ่มจะมีนักเรียนเก่ง ปาน
กลาง และอ่อนคนละกัน แล้วให้แต่ละกลุ่มเลือกประธานกลุ่ม เลขานุการกลุ่ม พร้อมกับตั้งชื่อกลุ่ม
ซึ่งการจัดกลุ่มครั้งนี้จะเป็นกลุ่มถาวร โดยมีภาระมอบหมายหน้าที่ของสมาชิกในการเรียนแต่ละครั้ง
2. ครูแจ้งวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมให้นักเรียนทราบ และทำแบบทดสอบก่อนเรียน
3. ครูให้นักเรียนดูภาพการวิ่งเล่นของนักเรียนในโรงเรียน จำนวน 2 ภาพ สนทนาและ
ซักถามเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกันของนักเรียนในโรงเรียน และในห้องเรียน โดยถามคำถาม
ดังนี้

- นักเรียนเห็นความแตกต่างอะไรบ้างในภาพ
- นักเรียนชอบการเล่นของนักเรียนในภาพใด เพราะเหตุใด
- นักเรียนมีวิธีการอย่างไรที่จะทำให้นักเรียนในโรงเรียนอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

4. นักเรียนช่วยกันสรุปลักษณะของนักเรียนในโรงเรียน โดยครูคอยกระตุ้นถามให้ทุก
คนมีส่วนร่วมในการเสนอความคิด

ขั้นทำความเข้าใจกระตุ้นให้เกิดความคิด

1. นักเรียนดูภาพประกอบบทเรียนในนิทานเรื่อง นิทานอ่านใหม่ จากหนังสือ
วรรณคดีลำนํ้า ร่วมอภิปรายความคิดเห็นต่อภาพ และอ่านใบความรู้ที่ 1 สังเกตคำ ประโยคโดย
ฝึกจากบัตรคำ แถบประโยค

2. นักเรียนฝึกอ่านออกเสียง และจับใจความสำคัญของเรื่อง โดยครูตั้งคำถามให้
นักเรียนตอบตามความเข้าใจ โดยใช้คำถามที่หลากหลาย แล้วให้นักเรียนอ่านข้อคำถามและ

บันทึกคำตอบลงในใบงานที่ 1

3. นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านในใจ ทำความเข้าใจเรื่องที่อ่าน และทำแผนภาพโครงเรื่อง บันทึกลงในใบงานที่ 2 จากนั้นจึงวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการอ่าน แล้ววางแผนนำเสนอข้อมูลที่นำเสนอใจต่อสมาชิกหน้าชั้นเรียน

ขั้นจัดโครงสร้างแนวคิดใหม่

1. ครูให้นักเรียนอ่านใบความรู้ที่ 2 และอ่านนิทาน เรื่อง ราชสีห์กับหนู และแสดงความคิดเห็นจากการอ่านโดยเปรียบเทียบกับสภาพความเป็นจริงของนักเรียนในโรงเรียน หลังจากนั้นนักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายแสดงความเห็นเพิ่มเติมหรือโต้แย้ง โดยผลัดเปลี่ยนกันนำเสนอจนครบทุกกลุ่ม

2. นักเรียนอ่านใบความรู้ที่ 3 ช่วยกันเขียนบทละครประกอบ นิทาน เรื่อง ราชสีห์กับหนู บันทึกในใบงานที่ 3 นำมาแสดงหน้าชั้น และอภิปรายแสดงความคิดเห็นเพื่อหาข้อคิด

3. นักเรียนและครูร่วมกันสร้างแผนภูมิข้อคิด บันทึกในใบงานที่ 4 แล้วฝึกอ่าน

ขั้นนำแนวคิดไปใช้

1. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวางแผนการออกไปสำรวจข้อมูลของนักเรียนในห้องเรียนชั้นต่าง ๆ และบันทึกการทำงาน การอยู่ร่วมกัน เพื่อรวบรวมข้อมูลสภาพความเป็นอยู่ของเพื่อน ๆ ในโรงเรียน ในใบงานที่ 5

2. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปว่า ในฐานะที่นักเรียนเป็นส่วนหนึ่งของสมาชิกในโรงเรียนและในห้องเรียน นักเรียนจะมีบทบาทอย่างไรที่จะทำให้นักเรียนในโรงเรียนอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

ขั้นทบทวนหรือเปรียบเทียบความรู้

1. นักเรียนแต่ละคนเขียนสรุปองค์ความรู้ที่ได้ แล้วคิดแนวทางในการแก้ปัญหาของนักเรียนในโรงเรียนเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

2. นักเรียนฝึกเขียนและเล่านิทานจากการสำรวจข้อมูล และอ่านหนังสือในห้องสมุด วาดภาพประกอบนิทาน เขียนบรรยายภาพ และบันทึกในใบงานที่ 6 แล้วนำเสนอหน้าชั้นเรียน

3. นักเรียนเขียนสรุปข้อคิดจากการอ่านนิทานแต่ละเรื่องตามความเข้าใจของตนเอง พร้อมแสดงเหตุผลประกอบ

5. กระบวนการวัดผลและประเมินผล

5.1 การสังเกต สังเกตมารยาทในการพูด การฟัง การใช้ห้องสมุด การเขียน และการทำงานกลุ่ม

5.2 การตรวจผลงาน จากการคิด การเขียน แผนภาพโครงเรื่อง การวาดภาพประกอบ คำบรรยาย

5.3 การบันทึกพฤติกรรมนักเรียน บันทึกความสามารถการอ่าน การเขียน การแต่งประโยค และพฤติกรรมการเรียน

6. สื่อและแหล่งเรียนรู้

6.1 ห้องสมุด

6.2 มุมหนังสือในห้องเรียน

6.3 สื่อ

- ใบความรู้ที่ 1 บทเรียน เรื่อง นิทานอ่านใหม่
- ใบความรู้ที่ 2 นิทาน เรื่อง ราชสีห์กับหนู
- ใบความรู้ที่ 3 หนู
- ใบงานที่ 1 ตอบคำถาม
- ใบงานที่ 2 แผนภาพโครงเรื่อง
- ใบงานที่ 3 เขียนบทสนทนา
- ใบงานที่ 4 เขียนแสดงความคิดเห็น
- ใบงานที่ 5 สำนวนนักเรียนในโรงเรียน
- ใบงานที่ 6 บันทึกการอ่าน
- รูปภาพ การเล่นร่วมกันของนักเรียนในโรงเรียน

ใบความรู้ ที่ 1 นิทานอ่านใหม่

นี่คือเรื่องของ เก่งเล็ก กับ เก่งใหญ่ และเพื่อน ๆ ของเขา

เก่งใหญ่เป็นเด็กชายตัวใหญ่ เก่งเล็กเป็นเด็กชายตัวเล็ก แต่ทั้งสองก็เป็นเด็ก และชอบเล่นสนุกกับเพื่อน ๆ

เก่งใหญ่ชอบเล่นไล่ล่า เก่งเล็กชอบเล่นซ่อนหา เก่งใหญ่คิดว่าเขาเก่งกว่า จึงไม่ยอมคบหากับเก่งเล็ก

เก่งใหญ่อยากเป็นผู้ยิ่งใหญ่ อยากมีเพื่อนมากมาย เวลาจะทำสิ่งใด ก็อยากให้ใคร ๆ มาช่วยทำ

เก่งเล็กอยากเป็นเพื่อนกับเก่งใหญ่ แต่ต้องเสียใจเพราะเก่งใหญ่ไม่ชอบเก่งเล็ก เก่งใหญ่บอกว่า “ฉันเป็นคนตัวใหญ่ ฉันไม่อยากเป็นเพื่อนกับคนตัวเล็ก เธอชอบเล่นเหมือนเด็ก ๆ แต่ฉันชอบเล่นเป็นผู้ใหญ่ “

เก่งเล็กนั่งร้องไห้ คิดว่าตัวเองไม่น่าสนใจ เก่งใหญ่จึงไม่อยากเป็นเพื่อน คุณครูใจดีเดินผ่านมา เห็นเก่งเล็ก จึงถามว่า “ทำไมไม่ไปเล่นด้วยกัน”

เก่งเล็กบอกว่า “ผมเป็นคนตัวเล็กไม่มีค่า ไม่มีใครอยากคบหาเป็นเพื่อนครับ “

คุณครูใจดีเรียกเด็ก ๆ มาหา ที่ได้ต้นไม้ใบหนา และบอกว่า “ครูจะเล่านิทานให้ฟัง”

เก่งใหญ่ถามว่า “วันนี้ ครูจะเล่าเรื่องอะไรครับ”

คุณครูใจดีบอกว่า “ครูจะเล่านิทานอีสป เรื่อง ราชสีห์กับหนู”

เด็ก ๆ วีนกรูกันมานั่งล้อมหน้าล้อมหลัง ตั้งใจคอยฟังนิทานจากคุณครู

ราชสีห์กับหนู

ราชสีห์ตัวหนึ่งนอนหลับอยู่ใต้ต้นไม้ ในเวลานั้นหนูตัวหนึ่งขึ้นไปข้ามตัวราชสีห์ ราชสีห์รู้สึกตัว ตื่นขึ้นกระโดดตะครุบเอาหนูตัวนั้นไว้ได้ ราชสีห์นึกโกรธ จะขย้ำหนูตัวนั้นเสีย หนูจึงร้องวิงวอนว่า “ข้าพเจ้าขอชีวิตไว้สักครั้งหนึ่งเถิด อย่าเพ่อฆ่าข้าพเจ้าเสียเลย ถ้าท่านปล่อยข้าพเจ้าไป ข้าพเจ้าจะมีลืมนบุญคุณของท่านเลย”

ราชสีห์หัวร่อแล้วว่า “ตัวเอ็งเล็กเท่านี้ เอ็งจะมาตอบแทนคุณเราได้อย่างไร” ว่าแล้วก็ปล่อยหนูไป

อยู่มามีข้ามนาน ราชสีห์ตัวนั้นไปติดบ่วงแร้วที่นายพรานเขาดักไว้ จะดิ้นท่าไรก็ไม่หลุด ราชสีห์สิ้นปัญญา ลงร้องครวญครางก้องไปทั้งป่า ฝ่ายหนูตัวนั้นได้ยินเสียงราชสีห์ร้องจำได้ จึงวิ่งมาป็นขึ้นไปบนคันทันแร้ว เอาฟันแทะเชือกขาด ให้ราชสีห์หลุดพ้นจากความตายไปได้ หนูจึงร้องไปแก่ราชสีห์ว่า “แต่เดิमत่านหัวร่อเยาะข้าพเจ้าว่า เอ็งตัวเล็กเพียงเท่านี้ จะแทนคุณท่านอย่างไรได้ มาบัดนี้ ข้าพเจ้าก็ได้แทนคุณของท่าน ซึ่งเป็นสัตว์ใหญ่และมีกำลังมาก ให้เห็นประจักษ์แก่ตาท่านอยู่เองแล้ว”

(มหาอำมาตย์โท พระยาเมธาธิบดี [สาทร สุทธิเสถียร], **นิทานอีสป**.
กระทรวงศึกษาธิการ.)

คุณครูใจดีเล่นนิทานจบแล้ว เด็ก ๆ ยังไม่ลุกไปไหน บางคนนั่งยิ้มพอใจ บางคนนั่งคิดไปตามนิทาน

คุณครูใจดีอธิบายเพิ่มเติมว่า “นิทาน เรื่อง **ราชสีห์กับหนู** ครูนำมาจากนิทานของ **อีสป** อีสป เป็นนักเล่นนิทานผู้ยิ่งใหญ่ นิทานของอีสปมีคติสอนใจ ให้ข้อคิด ให้เราใช้ปัญญา ฟังนิทานเรื่อง **ราชสีห์กับหนู** แล้ว ลองคิดว่า เธอได้ข้อคิดอะไร “

เด็ก ๆ ช่วยกันคิด ช่วยกันใช้ปัญญา เก่งเล็กก็คิด เก่งใหญ่ก็คิด ทุกคนต่างคิด เก่งใหญ่หันมาสะกิดบอกเก่งเล็กว่า “ฉันคิดได้แล้ว”

เก่งเล็กถามเก่งใหญ่ว่า “เธอคิดอะไร”

เก่งใหญ่พูดว่า “เรามาเป็นเพื่อนกันดีไหม”

เก่งเล็กยิ้มดีใจ เก่งใหญ่ยอมเป็นเพื่อนกับเขาแล้ว

คุณครูใจดียิ้มชอบใจ ถามเด็ก ๆ ว่า “เธอรู้ไหมว่า เก่งใหญ่คิดอะไรได้แล้ว”

(หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐาน ชุดภาษาเพื่อชีวิต. **วรรณคดีลำนานา**. กระทรวงศึกษาธิการ.)

ใบความรู้ที่ 2

อ่านเพิ่ม เติมความรู้

1. นิทานเป็นเรื่องเล่าประเภทหนึ่ง มีขนาดสั้น และเล่าจบในเวลาสั้น ๆ คนทุกชาติทุกภาษาต่างมีนิทานเล่าสู่กันฟัง นิทานบางเรื่องมีคนจดจำแล้วนำไปเล่าต่อ ๆ กันไปจากที่หนึ่งไปสู่ที่หนึ่ง

2. นิทานมักเป็นเรื่องเกี่ยวกับสัตว์ เทวดา นางฟ้า และมนุษย์ ซึ่งเรียกกันว่า “ตัวละคร” ตัวละคร คือผู้ที่อยู่ในเรื่อง ตัวละครในนิทานจะเป็นอะไรก็ได้ และมักมีนิสัยใจคอคล้ายกับคนจริง ๆ

3. อีสป เป็นนักเล่านิทานชาวกรีก นิทานของอีสปมีจำนวนมาก และมีคนนำไปเล่าสู่กันฟังทั่วโลก เช่น เรื่องกระต่ายกับเต่า ลาโง่ มดง่ามกับจ๊กจั่น เรื่องราชสีห์กับหนู ในบทเรียน เป็นนิทานเรื่องหนึ่งที่คนไทยรู้จักกันดี มีข้อคิดสอนใจ นำมาใช้กับชีวิตจริงของคนเราได้

4. การเล่าและฟังนิทาน เป็นสิ่งที่ทำให้เกิดความสนุกสนาน เพลิดเพลินใจ และได้ข้อคิด ข้อสอนใจไปพร้อมกันด้วย บางครั้งเราอาจนำเรื่องในนิทานมาแสดงเป็นละครบ้างก็ได้

5. ถ้าอยากอ่านนิทานให้สนุก และได้ข้อคิดที่เป็นประโยชน์ ทำให้เกิดปัญญา นักเรียนต้องอ่านให้ละเอียด อ่านแล้วก็คิดไปด้วยว่า นิทานให้ข้อคิดอะไรแก่เราบ้าง เรายังจะนำข้อคิดนั้นมาใช้ในชีวิตของเราได้อย่างไร

6. นักเรียนลองแต่งนิทานขึ้นเอง อาจเริ่มจากเรื่องง่าย ๆ สั้น ๆ บางทีนักเรียนอาจเป็นนักเล่านิทานผู้ยิ่งใหญ่อย่างอีสปก็เป็นได้

ใบความรู้ที่ 3 อ่านเสริม เพิ่มความรู้

หนูเป็นสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม มีฟันสำหรับแทะอาหาร อาศัยอยู่ทั่วไปตามบ้านเรือน และในถิ่นธรรมชาติ หนูมีหลายชนิด แพร่พันธุ์ได้รวดเร็ว เราจะไม่ค่อยเห็นหนู เพราะมันชอบอยู่ในโพรง และชอบวิ่งหนีเมื่อเจอคนและสัตว์อื่น หนูกินพืชและอาหารต่าง ๆ

หนูนา จะใช้หญ้าทำรังบนพื้นดินติดโคนต้นข้าว

หนูดำ หนูท่อ หรือหนูบ้าน จะอาศัยอยู่ตามบ้าน และยุ่งฉางในชุมชน

หนูเหล่านี้ เป็นตัวแพร่เชื้อโรคและชอบกัดแทะข้าวของเสียหาย

กิจกรรมที่ควรทำ

1. ศึกษาชีวิต และความเป็นอยู่ของสัตว์ในบ้านของนักเรียน หรือสัตว์ที่นักเรียนรู้จัก จดบันทึกไว้ แล้วนำมาเล่าแลกเปลี่ยนกับเพื่อน
2. ลองแตงนิทานเกี่ยวกับสัตว์ แล้วนำมาเล่าให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง
3. วาดภาพสัตว์ที่นักเรียนชอบ เขียนบรรยายพร้อมตั้งชื่อภาพที่วาด

ใบงานที่ 1
ตอบคำถาม

1. ราชสีห์ยอมปล่อยให้หนูไป แสดงว่าราชสีห์มีนิสัยอย่างไร

ตอบ.....

.....

2. หนูไปช่วยราชสีห์ แสดงว่าหนูมีคุณธรรมข้อใด

ตอบ.....

.....

3. ในเรื่องนี้ ระหว่างราชสีห์กับหนู ใครเป็นผู้ยิ่งใหญ่ พร้อมให้เหตุผลประกอบ

ตอบ.....

.....

4. เปรียบเทียบตัวละคร เก่งเล็กกับเก่งใหญ่ และราชสีห์กับหนูในนิทาน ว่าเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร

ตอบ.....

.....

5. เก่งใหญ่คิดอะไรได้ หลังจากฟังนิทานเรื่อง ราชสีห์กับหนู

ตอบ.....

.....

6. ทำไมคุณครูใจดีจึงเล่านิทานอีสปเรื่องนี้ให้เด็ก ๆ ฟัง

ตอบ.....

.....

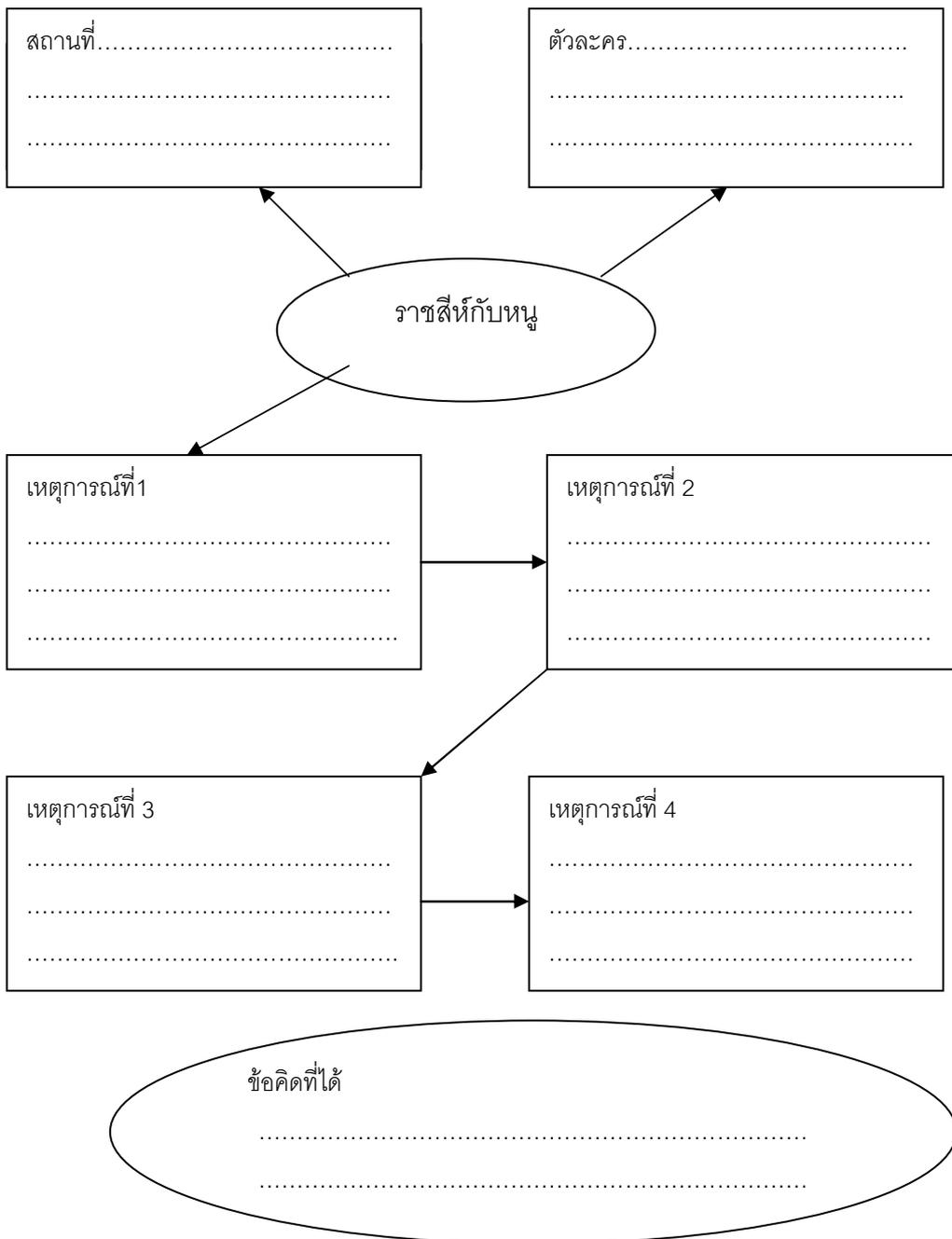
7. อ่านนิทานอีสป เรื่องราชสีห์กับหนู จบแล้ว นักเรียนได้ข้อคิดอะไรบ้าง

ตอบ.....

.....

ใบงานที่ 2
แผนภาพโครงเรื่อง

คำชี้แจง เขียนแผนภาพโครงเรื่อง จากการอ่านเรื่อง ราชสีห์กับหนู

ใบงานที่ 3
เขียนบทสนทนา

คำชี้แจง แบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4-5 คน เล่านิทานประกอบท่าทาง จากเรื่องราชสีห์กับหนู แสดงให้เพื่อนดูหน้าชั้นเรียน โดยเขียนบทสนทนายระหว่างราชสีห์กับหนูในแบบของนักเรียน

ราชสีห์ .....

หนู .....

ใบงานที่ 4
เขียนแสดงความคิดเห็น

คำชี้แจง อ่านนิทานเรื่องราชสีห์กับหนูแล้ว ได้ความรู้อะไรบ้าง เขียนแสดงความคิดเห็นลงในช่องว่าง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

คำชี้แจง อ่านนิทานเรื่องราชสีห์กับหนู กับแก่งเล็ก แก่งใหญ่ ได้ข้อคิดอะไรบ้าง เขียนข้อคิดลงในช่องว่าง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ใบงานที่ 5
สำรวจนักเรียนในโรงเรียน

คำชี้แจง สำรวจพฤติกรรมการอยู่ร่วมกันของนักเรียนในโรงเรียนแต่ละชั้น และวาดภาพประกอบ

นักเรียนชั้น.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ภาษาแสนเสนาะ (ไก่แจ้แซ่เสียง)

เวลา 5 ชั่วโมง

1. แผนการจัดการเรียนรู้

1.1 การสนทนาเตรียมการอ่าน	1 ชั่วโมง
1.2 การอ่านคำ สะกดคำ ศึกษาคำศัพท์ หาความหมาย	1 ชั่วโมง
1.3 การฟังการอ่าน อ่านออกเสียง และอ่านทำนองเสนาะ	1 ชั่วโมง
1.4 การศึกษาความหมายและสรุปข้อคิดจากบทร้อยกรอง	1 ชั่วโมง
1.5 การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทร้อยกรอง	1 ชั่วโมง

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 2.1 นักเรียนสามารถอ่านบทร้อยกรอง และสรุปข้อคิดของบทร้อยกรองได้
- 2.2 นักเรียนอ่านคำ รู้ความหมายของคำจากการอ่าน และเขียนคำได้คล่องแคล่วรวดเร็ว
- 2.3 นักเรียนอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง อ่านคำจากการแจกลูก และคำพื้นฐานที่ใช้ในชีวิตประจำวันได้ถูกต้อง ชัดเจน และแม่นยำ
- 2.4 นักเรียนอ่านทำนองเสนาะได้
- 2.5 นักเรียนมีความรู้เรื่องคำคล้องจอง ฉันทลักษณ์ของบทร้อยกรอง และเขียนบทร้อยกรองง่าย ๆ ได้
- 2.6 นักเรียนมีมารยาทในการพูด กล่าวพูดและกล้าแสดงความคิดเห็น พูดถูกต้อง ชัดเจน และพูดอย่างมีจุดมุ่งหมาย

3. สาระการเรียนรู้

- ก. ลำดับขั้นการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
  - 3.1 จำความหมายของคำ ข้อความ หรือประโยคในบทร้อยกรอง
  - 3.2 เข้าใจเนื้อเรื่องที่อ่าน สรุปมโนทัศน์ของเรื่อง เรียงลำดับเหตุการณ์ หรือเล่าเรื่องจากบทร้อยกรองได้
  - 3.3 นำเหตุการณ์และถ้อยคำ หรือประโยคที่ได้จากการอ่านบทร้อยกรองไปเปรียบเทียบหรือแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน

3.4 วิเคราะห์แยกแยะรายละเอียดของเนื้อเรื่อง เช่นความหมายของคำ ข้อความ หรือลักษณะพิเศษที่ทำให้เกิดเหตุการณ์สำคัญของเรื่อง

3.5 สังเคราะห์โดยเปรียบเทียบกับสถานการณ์ คติ สำนวน สุภาษิตที่เกี่ยวข้อง

3.6 ประเมินค่า พิจารณาตัดสินข้อเท็จจริง หรือข้อคิดเห็นรวมทั้งคุณค่า เหตุผล และความประทับใจที่ได้รับจากการอ่าน

ข. เรื่อง ไก่แจ้แซ่เสียง จากหนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐาน ชุด ภาษาเพื่อชีวิตวรรณคดีลำนํ้า ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ หน้า 37 - 41

4. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นปฐมนิเทศ

1. แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ละเท่า ๆ กัน โดยแต่ละกลุ่มจะมีนักเรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อนคนละกัน แล้วให้แต่ละกลุ่มเลือกประธานกลุ่ม เลขานุการกลุ่ม พร้อมกับตั้งชื่อกลุ่ม ซึ่งการจัดกลุ่มครั้งนี้จะเป็นกลุ่มถาวร โดยมีการหมุนเวียนหน้าที่ของสมาชิกในการเรียนแต่ละครั้ง

2. นักเรียนดูภาพสัตว์ ที่ใช้ชีวิตอยู่ตามธรรมชาติ สนทนาซักถามเกี่ยวกับการดำรงชีวิตของสัตว์ ถามคำถามดังนี้

- นักเรียนเห็นสัตว์อะไรบ้างในภาพ
- สัตว์แต่ละชนิดมีลักษณะแตกต่างกันอย่างไร
- สัตว์เลี้ยงที่บ้านของนักเรียนมีอะไรบ้าง
- สัตว์ในป่าและสัตว์เลี้ยงของนักเรียนมีสภาพความเป็นอยู่แตกต่างกันอย่างไร
- สัตว์ที่นักเรียนเลี้ยงมีประโยชน์อะไรบ้าง

3. นักเรียนเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับสัตว์ที่นักเรียนชอบ และอ่านบทร้อยกรองที่มีข้อความเกี่ยวกับสัตว์ ให้นักเรียนช่วยกันบอใจความสำคัญของบทร้อยกรองที่อ่าน

ขั้นทำความเข้าใจกระตุ้นให้เกิดแนวคิด

1. นักเรียนอ่านบทเรียนเรื่อง ไก่แจ้แซ่เสียง จากใบความรู้ที่ 1 สะกดคำ ศึกษาคำศัพท์ และหาความหมายของคำศัพท์ในบทเรียน และตอบคำถามในใบงานที่ 1

2. นักเรียนฟังการอ่านออกเสียง บทร้อยกรอง ไก่แจ้ โดยครูอ่านออกเสียงบทร้อยกรองด้วยเสียงธรรมชาติให้นักเรียนฟังทีละวรรค เน้นการแบ่งวรรคตอนที่ถูกต้อง นักเรียนอ่านตาม ฝึกอ่านบทร้อยกรอง และฝึกอ่านทำนองเสนาะ

3. ครูให้นักเรียนศึกษาสังเกตคำ การสะกดคำ ฝึกอ่านคำพื้นฐานที่ใช้ในชีวิตประจำวัน และร่วมกันอธิบายความหมายของคำในบทร้อยกรองที่อ่าน

4. นักเรียนฝึกอ่าน ท่องจำบทร้อยกรอง และฝึกอ่านทำนองเสนาะโดยสังเกตการออกเสียงคำ ประโยค และระดับความสูงต่ำของเสียง ในใบงานที่ 2

5. ทำความเข้าใจเรื่องที่อ่านโดยตอบคำถามจากการอ่านบทร้อยกรองไก่แจ้ และไก่แก้ว บันทึกลงในใบงานที่ 3

ขั้นจัดโครงสร้างความรู้ใหม่

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมอภิปรายแสดงความคิดเห็นข้อคิดที่ได้จากการอ่านบทร้อยกรอง ไก่แจ้ เพื่อใช้เป็นแนวปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวัน

2. นักเรียนศึกษาชั้นหลักบทของบทร้อยกรอง และฝึกเขียนคำคล้องจอง ประเภทและแผนผังบทร้อยกรอง

3. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันแต่งบทร้อยกรองหรือประโยคง่าย ๆ สั้น ๆ พร้อมทั้งอธิบายข้อความที่แต่งขึ้น บันทึกลงในใบงานที่ 4 แล้วนำเสนอหน้าชั้นเรียน

ขั้นนำแนวคิดไปใช้

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำข้อคิดจากการอ่านบทร้อยกรอง ไก่แจ้ เปรียบเทียบกับการอ่านหนังสือของตนเอง พร้อมทั้งแสดงแนวคิดในการปฏิบัติตนในด้านการเรียน

2. ครูให้นักเรียนแต่ละคนเขียนบันทึกการอ่านบทร้อยกรอง และสรุปข้อคิดของเรื่องที่อ่าน บันทึกลงในใบงานที่ 5 และอภิปรายข้อคิดร่วมกัน

ขั้นทบทวนหรือเปรียบเทียบความรู้

1. นักเรียนแต่ละคนสรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการอ่านบทร้อยกรอง ไก่แจ้ คิดแนวทางในการปฏิบัติตนต่อการเรียนของนักเรียน โดยให้ทุกคนได้นำเสนอแนวทางการปฏิบัติของตนเอง

2. นักเรียนฝึกเขียนบทร้อยกรองง่าย ๆ นำมาอ่านให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน พร้อมบอกข้อคิดของบทร้อยกรองที่แต่งขึ้น วาดภาพประกอบ และนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

3. นักเรียนศึกษาค้นคว้าบทร้อยกรองอื่น ๆ ที่น่าสนใจจากห้องสมุด และภูมิปัญญาในท้องถิ่น จัดทำรายงานคำคล้องจองภาษาไทยกลาง และภาษาไทยถิ่น

4. นักเรียนเขียนสรุปบันทึกจากการอ่าน สรุปข้อคิดของบทร้อยกรอง และเขียนแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

5. กระบวนการวัดผลและประเมินผล

5.1 การสังเกต สังเกตมารยาทในการพูด การฟัง การใช้ห้องสมุด การเขียน และการทำงานกลุ่ม

5.2 การตรวจผลงาน จากการคิด การเขียน การคัดลายมือ การวาดภาพประกอบบท
ร้อยกรอง การเขียนบทร้อยกรอง

5.3 การบันทึกพฤติกรรมนักเรียน บันทึกความสามารถการอ่าน การเขียน และ
พฤติกรรมการเรียน

6. สื่อและแหล่งเรียนรู้

6.1 ห้องสมุด

6.2 มุมหนังสือในห้องเรียน

6.3 สื่อ

- ใบความรู้ที่ 1   บทเรียน เรื่อง ไก่แจ้แซ่เสียง
- ใบงานที่ 1   ตอบคำถาม
- ใบงานที่ 2   ชวนคิด ชวนอ่าน
- ใบงานที่ 3   อ่านบทดอกสร้อยเพิ่มเติม
- ใบงานที่ 4   กิจกรรมที่ควรทำ
- ใบงานที่ 5   บันทึกการอ่าน
- รูปภาพ   สัตว์กับธรรมชาติ

ใบความรู้ ที่ 1
ไก่อัจแจ้เสี่ยง

ฉันเขียนเรื่องนี้ให้เพื่อนรักคนหนึ่ง กับครอบครัวที่น่ารักของเขา ความจริงเขาไม่ใช่คน
หรรษา แต่เป็นไก่อัจแจ้ เพื่อน ๆ รู้จักไก่อัจแจ้ไหม ถ้าอยากรู้จักก็ตามฉันมา

ไก่อัจแจ้ของฉัน ชื่อ เจ้าสร้อย กับ เจ้าสวย เจ้าสร้อยเป็นไก่อัจแจ้ตัวผู้ ส่วนเจ้าสวยเป็นไก่อัจแจ้ตัว
เมีย พ่อชื่อเจ้าสร้อยกับเจ้าสวยให้เป็นของขวัญวันเกิดเมื่อปีที่แล้ว ฉันดีใจมาก เพราะอยากมีเป็น
สัตว์เลี้ยงของตัวเองมานานแล้ว

เจ้าสร้อยกับเจ้าสวยเป็นไก่อัจแจ้พันธุ์ไทย พ่อบอกฉันว่า คนไทยเลี้ยงไก่อัจแจ้มานานแล้ว ไก่อัจแจ้
เป็นไก่อัจแจ้งาม มีลำตัวเล็กและเตี้ย ตัวผู้จะมีสีสันสดใส มีหงอนเป็นแฉก มีหางเรียวยาวโค้งงอน
ส่วนตัวเมียมีสีไม่สวยเท่าตัวผู้

ไก่อัจแจ้มีขนหลายสี บางตัวมีสีเดียวล้วน ๆ เช่น สีขาว สีดำ สีเทา บางตัวมีหลายสีปนกัน
บางที่เรียกชื่อตามสีที่ต่างกัน เช่น สีประดู่ สีดอกหมาก สีกระ

เจ้าสร้อยของฉันมีลำตัวสีดำสนิท แต่มีขนสร้อยคอเป็นริ้ว ๆ สีขาวนวลเหมือนสี
ดอกหมาก และมีขนหางสีเดียวกัน เขาจึงเรียกว่า “ไก่อัจแจ้สีดอกหมาก” ส่วนเจ้าสวยเป็นไก่อัจแจ้สีประดู่ขน
ของมันสีน้ำตาลคล้ายๆ กับสีนกกกระจอก นกกกระจอกไทยนะ ไม่ใช่สีนกกกระจอกเทศ

ทั้งเจ้าสร้อยและเจ้าสวย ชอบกินเข้าเปลือก แมลง และหญ้าหรืออาหารไก่อัจแจ้ที่มีขายตาม
ตลาด มันกินอาหารไม่มากแต่กินได้ตลอดทั้งวัน

พ่อทำบ้านเล็ก ๆ ให้มันอยู่ ตอนเช้าก็ปล่อยให้มันออกมาเดินเล่น ในสนามหญ้าหน้าบ้าน ทั้งคู่
เดินเตาะเตาะ ตัวมเตี้ยม ดูน่ารักน่าชัง

เจ้าสร้อยกับเจ้าสวยตื่นแต่เช้า มันตื่นก่อนพอกับแม่เสียอีก พอตื่นขึ้นมา เจ้าสร้อยก็โก่ง
คอขันเลยทีเดียวน ฉันอยากเปลี่ยนชื่อมันเป็น “เจ้านาฬิกาปลุก” ก็หลายครั้ง

พ่อบอกฉันว่า ให้อุอย่างไก่อัจแจ้ เพราะไก่อัจแจ้ขยัน คนเราต้อง “ตื่นก่อนไก่อัจแจ้” จะได้เป็นคน
ขยัน แล้วพอก็ชอบท่องกลอน **ไก่อัจแจ้** ให้ฉันฟังฉันจำได้ เพื่อน ๆ อยากฟังไหมฉันจะท่องให้ฟัง

ไก่อแจ้

ถึงยามขันขันแซ่กระชั้นเสียง
 โกงคอเรือร้องซ้องสำเนียง
 พังเพียงบรรเลงวังเวงดัง
 ถ้าตัวเราเหล่านี้หมั่นนึก
 ถึงคุณครูผู้ฝึกสอนสั่ง
 ไม่มากนักสักวันละสองครั้ง
 คงตั้งแต่สุขทุกวันเอย

กลอนที่ฉันท่องให้ฟังนี้ พ่อบอกว่า เป็นบทดอกสร้อยสุภาสิต ที่เป็นบทอ่านของแก่นักเรียนแต่ก่อนเขาท่องจำกัน ฉันว่าพวกเราควรท่องจำด้วย เพื่อนเห็นด้วยไหม ถ้าเรานึกถึงคำสอนของคุณครู ขยันอ่านหนังสือเพียงวันละครั้งสองครั้ง เหมือนกับที่ไก่อแจ้ขยันขัน เราก็คงจะมีความสุขทุกวัน

แม่ของฉันก็เหมือนกัน ชอบนำไก่อมาเปรียบเทียบกับคน แม่บอกให้ฉันอาบน้ำแต่งตัว ซักเสื้อผ้าให้สะอาด แม่บอกให้ฉันดูอย่างเจ้าสร้อยกับเจ้าสวय เพราะมันชอบใช้ขน ทำความสะอาดขนของมันทุกวัน แม่ชอบพูดว่า “ไก่องามเพราะขน คนงามเพราะแต่ง”

ฉันว่ายังมีสำนวนอีกมากที่เกี่ยวกับไก่อ แต่ฉันนึกได้เท่านี้ เพื่อน ๆ ละ เคยได้ยินสำนวนอะไรอีกบ้าง

สายแล้ว ฉันเขียนเท่านี้ก่อน จะต้องรีบไปดูเจ้าสร้อยกับเจ้าสวय พ่อบอกว่า วันนี้เจ้าสวยจะมีลูกเจี๊ยบเล็ก ๆ เพราะมันฟักไข่มา 21 วันแล้ว

แหม! ฉันตื่นตื่นจริง ๆ ที่จะได้เห็นลูกเจี๊ยบตัวเล็ก ๆ ในครอบครัวยุของเจ้าสร้อยกับเจ้าสวย ลูก ๆ ของมันจะมีสีอะไรบ้างนะ

(หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐาน ชุดภาษาเพื่อชีวิต. **วรรณคดีลำนานา**. กระทรวงศึกษาธิการ.)

ใบงานที่ 1
ตอบคำถาม

1. อ่านบทเรียน เรื่องไก่แจ้แซ่เสียงแล้ว บอกได้ไหมว่า อะไรคือสิ่งที่ดีของไก่แจ้ ซึ่งเราควรถือเป็นตัวอย่าง

ตอบ.....

.....

2. ในบทดอกสร้อย ไก่แจ้ มีคำใดบ้าง ที่มีความหมายเกี่ยวข้องกับเสียง

ตอบ.....

.....

3. สำนวนไทยที่ว่า “ไถ่ถามเพราะชน คนงามเพราะแต่ง” หมายความว่าอย่างไร

ตอบ.....

.....

4. นักเรียนรู้จักสำนวนไทยที่เกี่ยวกับไก่อีกหรือไม่ ลองยกตัวอย่าง

ตอบ.....

.....

5. ลองสังเกตว่าบทเรียน เรื่อง ไก่แจ้แซ่เสียง มีวิธีเขียนและวิธีเล่าเรื่องอย่างไร และใช้ภาษาอย่างไร

ตอบ.....

.....

ใบงานที่ 2 ชวนคิด ชวนอ่าน
--

อ่านเพื่อสังเกตจังหวะและลีลาถ้อยคำ

ชั้นแซ่ หนูหนูดูให้ดี	ชั้นแซ่เสียงไก่ขัน หนูหนูดูให้ดี	ต่างขยับทำหน้าที่ ไก่ก็มีหน้าที่ทำ
กระชั้นเสียง ไพเราะอ่อนหวานล้ำ	กระซอกกระชั้นเสียง ไพเราะอ่อนหวานล้ำ	เป็นสำเนียงไม่ควรทำ คือน้ำคำจำใส่ใจ
โก่งคอ นิ่มนวลชวนใฝ่ใจ	โก่งคอจนตัวโก่ง นิ่มนวลชวนใฝ่ใจ	พุดผางโผจงเฉียงไป คนรักใคร่และนิยม
เรื้อยร้อง ฝักใจให้รื่นรมย์	เรื้อยร้องทำนองเพราะ ฝักใจให้รื่นรมย์	ช่างเสนาะแสนสุขสม หัดชื่นชมแต่สิ่งดี
ซ้องสำเนียง เรียงคำล้ำวจี	ซ้องสำเนียงที่เรียงร้อย เรียงคำล้ำวจี	บทดอกสร้อยสร้างสุขศรี มีมานานลูกหลานไทย
บรรเลง ฟังแล้วชื่นหัวใจ	บรรเลงเป็นเพลงขับ ฟังแล้วชื่นหัวใจ	ต่างร้องรับสดับเสียงใส นี่คือไทยในกมล

*****

ใบงานที่ 3
อ่านบทดอกสร้อยเพิ่มเติม

อ่านบทดอกสร้อยต่อไปนี้ แล้วพิจารณาความหมาย

ไก่อั่ว

ไก่อั่วไก่อั่ว

ชั้นแว่วปลุกเรายามเข้าตรู่
เสียงไก่อั่วเตือนจิตให้คิดดู
ไก่อั่วจึงรู้จักเวลา

ขึ้นตื่นสายต่อไปไม่ตีแน่

คนจะแพ้ไก่อั่วเสียแล้วหนา
ทุกชั่วโมงนาที่มีค่า

ลุกขึ้นมากอบกิจสัมฤทธิ์เอ๋ย

(ฐะปะนีย์ นาครทรรพ. ศึกษาภาชิตและร้อยกรอง)

.....

ความหมายของบทร้อยกรอง

.....

.....

.....

.....

.....

ใบงานที่ 4
กิจกรรมที่ควรทำ

1. แต่งประโยคสั้นๆเกี่ยวกับไก่ ตามความคิดของนักเรียน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. รวบรวมประโยชน์ของไก่ว่ามีอะไรบ้าง เขียนบันทึกแล้วนำมาแลกเปลี่ยนกัน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. เขียน / ร้องเพลงเกี่ยวกับไก่ และแสดงท่าทางประกอบ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ใบงานที่ 5
บันทึกการอ่าน

บทร้อยกรอง เรื่อง.....

จาก.....

ความว่า

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อคิดของบทร้อยกรอง

.....

.....

.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ สารคดีน่ารู้ (เพลงธรรมชาติ)

เวลา 5 ชั่วโมง

1. แผนการจัดการเรียนรู้

1.1 การเตรียมการอ่านสารคดี	1 ชั่วโมง
1.2 การอ่านสารคดี	1 ชั่วโมง
1.3 การศึกษาความหมายของคำ หน้าที่ของคำ การแต่งประโยค	1 ชั่วโมง
1.4 การเขียนเรื่องประกอบภาพ	1 ชั่วโมง
1.5 การเล่าเรื่อง พุดสรูปเรื่อง เขียนแสดงความคิดเห็นจากเรื่อง	1 ชั่วโมง

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 2.1 นักเรียนสามารถอ่านสารคดี และจับประเด็นสำคัญของเรื่องโดยใช้แผนที่ความคิด
- 2.2 นักเรียนอ่านคำที่ใช้ในชีวิตประจำวัน แจกถูก สะกดคำ อ่านและเขียนได้
- 2.3 นักเรียนรู้ความหมายของคำที่อ่าน อ่าน เขียน ได้คล่องแคล่วและจำคำได้
- 2.4 นักเรียนอ่านออกเสียงถูกต้อง คล่องแคล่ว ชัดเจนและแม่นยำ
- 2.5 นักเรียนนำคำมาเรียงประโยค และนำคำมาแต่งประโยคเป็นข้อความเสนอเรื่องราว เพื่อสื่อสารได้ตรงตามจุดประสงค์
- 2.6 นักเรียนมีมารยาทการพูด กล่าวพูด และกล่าวแสดงความคิดเห็น พูดถูกต้อง ชัดเจน และพูดอย่างมีจุดหมาย
- 2.7 นักเรียนรู้จักพิจารณาเลือกอ่านหนังสือที่มีประโยชน์ มีนิสัยรักการอ่าน และมีมารยาทในการอ่าน

3. สาระการเรียนรู้

- ก. ลำดับขั้นการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
  - 3.1 จำความหมายของคำ ข้อความ หรือประโยคในเรื่องที่อ่าน
  - 3.2 เข้าใจเนื้อเรื่องที่อ่าน สรุปมโนทัศน์ของเรื่อง เรียงลำดับเหตุการณ์ หรือเล่าเรื่องได้
  - 3.3 นำเหตุการณ์และถ้อยคำ หรือประโยคที่ได้จากการอ่านไปเปรียบเทียบ ประยุกต์ใช้ หรือแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน
  - 3.4 วิเคราะห์แยกแยะรายละเอียดของเนื้อเรื่อง เช่น บุคลิกภาพของตัวละคร หรือ

ลักษณะพิเศษที่ทำให้เกิดเหตุการณ์สำคัญของเรื่อง

3.5 สังเคราะห์โดยเปรียบเทียบกับสถานการณ์ คติ สำนวน สุภาษิตที่เกี่ยวข้อง

3.6 ประเมินค่า พิจารณาตัดสินข้อเท็จจริง หรือข้อคิดเห็นรวมทั้งคุณค่า เหตุผล และ ความประทับใจที่ได้รับจากการอ่าน

ข. เรื่อง เพลงธรรมชาติ จากหนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐาน ชุด ภาษาเพื่อชีวิต ภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ หน้า 57 - 63

4. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นปฐมนิเทศ

1. แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ละเท่า ๆ กัน โดยแต่ละกลุ่มจะมีนักเรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อนคนละกัน แล้วให้แต่ละกลุ่มเลือกประธานกลุ่ม เลขานุการกลุ่ม พร้อมกับตั้งชื่อกลุ่ม ซึ่งการจัดกลุ่มครั้งนี้จะเป็นกลุ่มถาวร โดยมีการหมุนเวียนหน้าที่ของสมาชิกในการเรียนแต่ละครั้ง

2. ครูให้นักเรียนดูภาพเกี่ยวกับธรรมชาติ สันทนาการและซักถามเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกันของสัตว์ กับป่าไม้ โดยตามคำถามดังนี้

- นักเรียนเห็นอะไรบ้างในภาพ
- นักเรียนต้องการให้สัตว์ป่ามีชีวิตความเป็นอยู่อย่างไร เพราะเหตุใด
- นักเรียนมีวิธีการอย่างไร ที่จะทำให้สัตว์อยู่ในธรรมชาติอย่างมีความสุข

3. นักเรียนช่วยกันสรุปลักษณะธรรมชาติในโรงเรียน และในท้องถิ่น โดยครูคอยกระตุ้นถามให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการเสนอความคิด

4. นักเรียนเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับการอ่านหรือดูสารคดีเกี่ยวกับสัตว์ และป่าไม้

ขั้นทำความเข้าใจกระตุ้นให้เกิดแนวคิด

1. ครูให้นักเรียนอ่านสารคดี เรื่องเพลงธรรมชาติ ตามใบความรู้ที่ 1 อ่านออกเสียงเป็นรายบุคคล และรายกลุ่ม พร้อมทั้งศึกษาคำ ข้อความ และประโยคเพื่อเข้าใจความหมายของเรื่องที่อ่าน

2. นักเรียนแต่ละกลุ่มแสดงความเข้าใจเนื้อเรื่องที่อ่าน โดยการตั้งคำถาม ตอบคำถาม จากเรื่องที่อ่าน บันทึกในใบงานที่ 1 แสดงความคิดเห็น และยกตัวอย่างประกอบ

3. นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านสารคดี เรื่องครอบครัวนกเงือก และเขียนแผนที่ความคิดในใบความรู้ที่ 2 แล้วเขียนสรุปความคิด ลักษณะสำคัญของข้อความที่อ่าน โดยการวาดภาพและเขียนบรรยาย บันทึกลงในใบงานที่ 3

ขั้นจัดโครงสร้างแนวคิดใหม่

1. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวางแผน การออกไปสำรวจข้อมูลในชุมชน เกี่ยวกับชนิดของต้นไม้ในป่า และสิ่งมีชีวิตที่อาศัยอยู่ในป่าในท้องถิ่น อภิปรายแสดงความคิดเห็น และวาดรูปสัตว์ในท้องถิ่น บันทึกในใบงานที่ 4 ตัวแทนนำเสนอผลการอภิปรายหน้าชั้นเรียน
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจ แล้ววางแผนนำเสนอข้อมูลที่นำเสนอต่อสมาชิกหน้าชั้นเรียน

ขั้นนำแนวคิดไปใช้

1. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่าน เพลงกล่อมเด็ก นกกาเหว่า กาดำ จากใบความรู้ที่ 2 เขียนแสดงความคิดเห็นของเรื่อง สรุปข้อคิด และเขียนเปรียบเทียบลักษณะนิสัยของนกกากับนกกาเหว่า บันทึกในใบงานที่ 5
2. นักเรียนร่วมกันสรุปว่า ในฐานะที่นักเรียนเป็นสมาชิกของชุมชน ควรมีบทบาทหน้าที่อย่างไร เพื่อการอนุรักษ์ธรรมชาติและสัตว์ป่าให้อยู่ร่วมกับมนุษย์อย่างมีความสุข ส่งตัวแทนนำเสนอหน้าชั้นเรียน
3. นักเรียนศึกษาค้นคว้า อ่านหนังสือสารคดีในห้องสมุด ฝึกอ่านเพิ่มเติม และดูโทรทัศน์ ช่อง 9 รายการ แดนสนธยา เวลา 18.15 – 18.45 นาฬิกา เพื่อดูและสรุปการดำรงชีวิตของสัตว์ชนิดต่าง ๆ ที่ทางรายการได้นำเสนอ จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายความรู้ และความคิดเห็นร่วมกัน

ขั้นทบทวนหรือเปรียบเทียบความรู้

1. นักเรียนแต่ละคนสรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการอ่าน เรื่องเพลงธรรมชาติ แล้วคิดแนวทางในการอนุรักษ์ธรรมชาติ แสดงความคิดเห็น หรือเล่าเรื่อง และสรุปความคิดเห็นของเรื่องจากการอ่าน และการดู
2. ให้นักเรียนพิจารณาหนังสือ และเลือกอ่านหนังสือ หรือบทความ เกี่ยวกับธรรมชาติ ฝึกการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมในห้องสมุด วาดภาพและเขียนเรื่องเกี่ยวกับธรรมชาติ บันทึกในใบงานที่ 6

5. กระบวนการวัดผลและประเมินผล

- 5.1 การสังเกตมารยาทในการพูด การฟัง การใช้ห้องสมุด การเขียน และการทำงานกลุ่ม
- 5.2 การตรวจผลงาน การตอบคำถาม การเขียนแผนที่ความคิด การเขียนย่อความ การเขียนตามคำบอก การคัดลายมือ การเขียนรายงาน

5.3 การบันทึกพฤติกรรมการเรียนรู้ บันทึกความสามารถการอ่าน การเขียน และพฤติกรรมกรเรียน

6. สื่อและแหล่งเรียนรู้

6.1 ห้องสมุด

6.2 มุมหนังสือในห้องเรียน

6.3 หนังสือสำหรับค้นคว้า

6.4 สื่อ

- ใบความรู้ที่ 1 บทเรียน เรื่อง เพลงธรรมชาติ
- ใบความรู้ที่ 2 เพลงกล่อมเด็ก กาเหว่า
- ใบงานที่ 1 ตอบคำถาม
- ใบงานที่ 2 แผนที่ความคิด
- ใบงานที่ 3 วาดภาพและเขียนบรรยาย
- ใบงานที่ 4 วาดภาพสัตว์ในท้องถิ่น
- ใบงานที่ 5 เขียนเปรียบเทียบ นกกา กับ นกกาเหว่า
- ใบงานที่ 6 วาดภาพและเขียนเกี่ยวกับธรรมชาติ
- รูปภาพ ธรรมชาติและสัตว์ป่า
- รายการแดนสนธยา ทางโทรทัศน์ ช่อง 9 เวลา 18.15 – 18.45 นาฬิกา

ใบความรู้ ที่ 1 ครอบครัวนกเงือก

นกเงือกเป็นนกที่มีขนาดใหญ่มาก จากหัวถึงหางยาวตั้งเกือบเมตร ปีกของมันกว้างใหญ่ เวลากระพือปีกทำให้เกิดเสียงดังพรึบ ๆ เหมือนเสียงของพัดอันใหญ่ที่โบกแรง ๆ

ประเทศไทยของเรามีนกเงือกไม่มากนัก

เมื่อนกตัวผู้กับตัวเมียชอบกัน มันก็จะพากันบินไปหาต้นไม้สูง ๆ เพื่อทำรัง

ต้นไม้ที่นกเงือกชอบ จะต้องมีโพรงกว้างมากพอให้มันเข้าไปอาศัยได้

นกเงือกจึงชอบอยู่ในป่าทึบที่มีต้นไม้ใหญ่

เมื่อนกเงือกบินหาต้นไม้และเลือกโพรงไม้ที่พอใจได้แล้ว แม่เงือกก็จะเข้าไปทำรังเพื่อออกไข่ นกเงือกไข่ครั้งละ 1 – 3 ฟอง

แม่นกรักลูกนกมาก มันจึงทำรังให้ดีที่สุด แม่เงือกจะสลัดขนทุกเส้นเพื่อปูพื้นรัง และกกไข่ให้อบอุ่นตลอดเวลา

พ่อนกคาบเอาโคลนดินมาพอกปิดรังไว้เกือบมิด เพื่อป้องกันไม่ให้สัตว์อื่นเข้าไปทำร้าย แม่เงือกและไข่ในรัง

พ่อนกรักแม่เงือกและลูกนกมาก มันเกาะกิ่งไม้เฝ้าอยู่ข้างนอก คอยหาอาหาร เช่น ลูกไม้ ผลไม้ต่าง ๆ นำมาบ่อนให้แม่เงือกทุกวัน

แม่เงือกค่อย ๆ มีขนงอกขึ้นมาใหม่ที่ละนิด ส่วนไข่ก็ฟักออกเป็นลูกนกตัวเล็ก ๆ ตอนแรกลูกนกไม่มีขน อ่อนแอ พอกินอาหารที่พ่อนกคอยส่งเข้ามาให้ ลูกนกก็แข็งแรงขึ้น มีขนฟูงอกขึ้นมาน่ารัก

เมื่อลูกนกโตเต็มที่ พ่อแม่เงือกก็จะช่วยกันฉีกโพรงให้กว้างออก และพาลูกนกเงือกหัดบิน

ไม่นาน พ่อ แม่ ลูก ก็ออกบินไปในท้องฟ้ากว้าง

หากเราเห็นนกเงือกตัวหนึ่งบินอยู่บนท้องฟ้า อาจจะเป็นพ่อนกที่กำลังออกหาอาหารเพื่อนำมาบ่อนแม่เงือก และลูกนกที่อยู่รังก็เป็นได้

(หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐาน ชุดภาษาเพื่อชีวิต. ภาษาพาที. กระทรวงศึกษาธิการ.)

เพลงกล่อมเด็ก กาเหว่า

กาเหว่าเอ๋ย
ไซไว้ให้แม่กาฟัก
แม่การก็หลงรัก
คิดว่าลูกในอุทร
คาบข้าวเอามาฝื่อ
คาบเหยื่อเอามาป้อน
ปีกยังอ่อนอ่อน
นอนนะเจ้าเอ๋ย

ใบงานที่ 1 ตอบคำถาม

คำชี้แจง อ่านเรื่องนกเงือก แล้วตอบคำถาม

1. นกเงือกทำรังที่ใด

.....

.....

2. ทำไมแม่นกเงือกจึงสละขนทุกเส้น

.....

.....

3. ทำไมพ่อนกจึงปิดรังเมื่อแม่นกออกไข่

.....

.....

4. แม่นกและลูกนกกินอาหารอย่างไร

.....

.....

5. เรื่อง นกเงือก ให้ข้อคิดอะไรบ้าง

.....

.....

.....

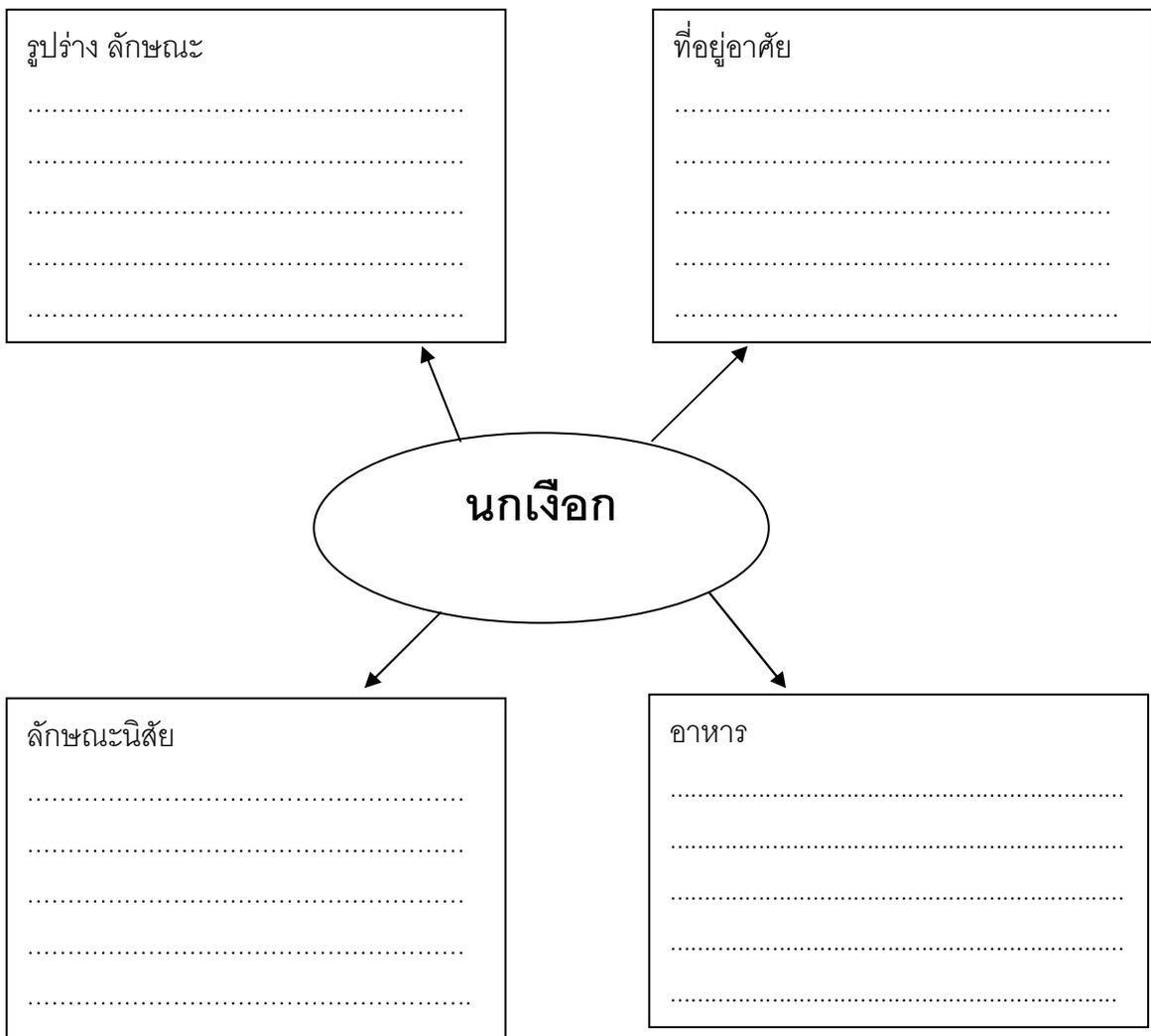
.....

.....

.....

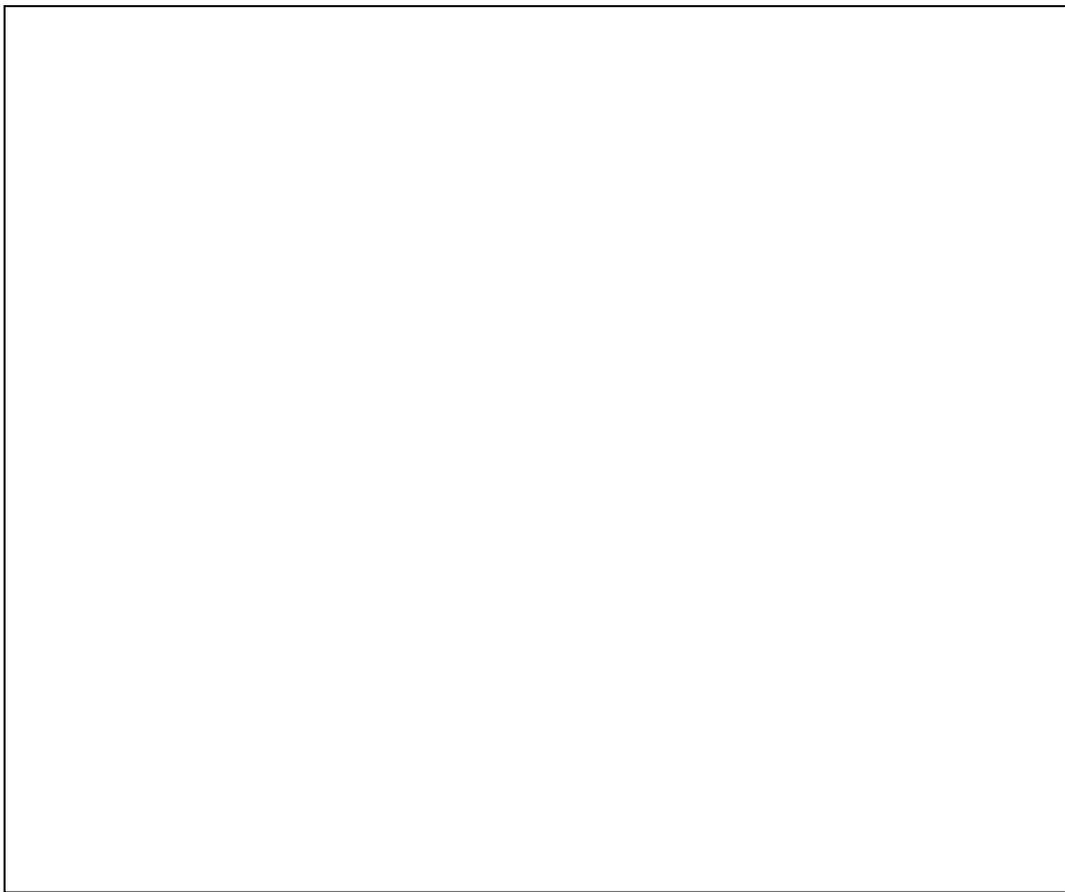
ใบงานที่ 2 แผนที่ความคิด

คำชี้แจง จงเขียนแผนที่ความคิดของ เรื่อง ครอบครัวนกเงือก ให้สมบูรณ์

ใบงานที่ 3
วาดภาพและเขียนบรรยาย

คำชี้แจง จงวาดภาพประกอบเรื่อง ครอบครัวนกเงือก และเขียนบรรยายภาพสั้น ๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ใบงานที่ 4
วาดรูปสัตว์ชนิดต่าง ๆ

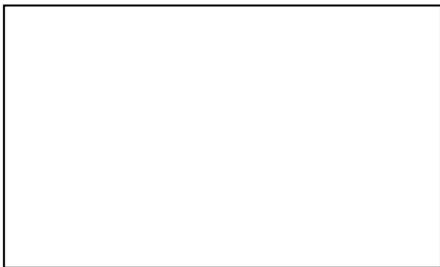
คำชี้แจง จงวาดรูปสัตว์ที่นักเรียนรู้จัก และเขียนชื่อประกอบใต้ภาพ

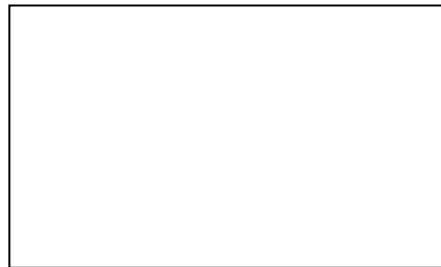
.....
.....

.....
.....

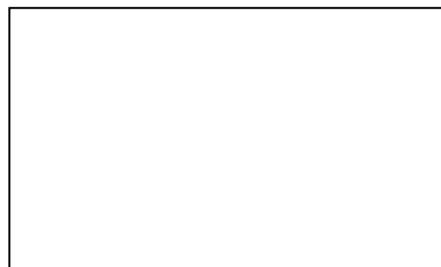
.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

ใบงานที่ 5
เขียนเปรียบเทียบ

คำชี้แจง จงเขียนเปรียบเทียบลักษณะนิสัยของนกกา กับนกกาเหว่า พร้อมทั้งบอกวิธีการอนุรักษ์นกชนิดต่างๆ

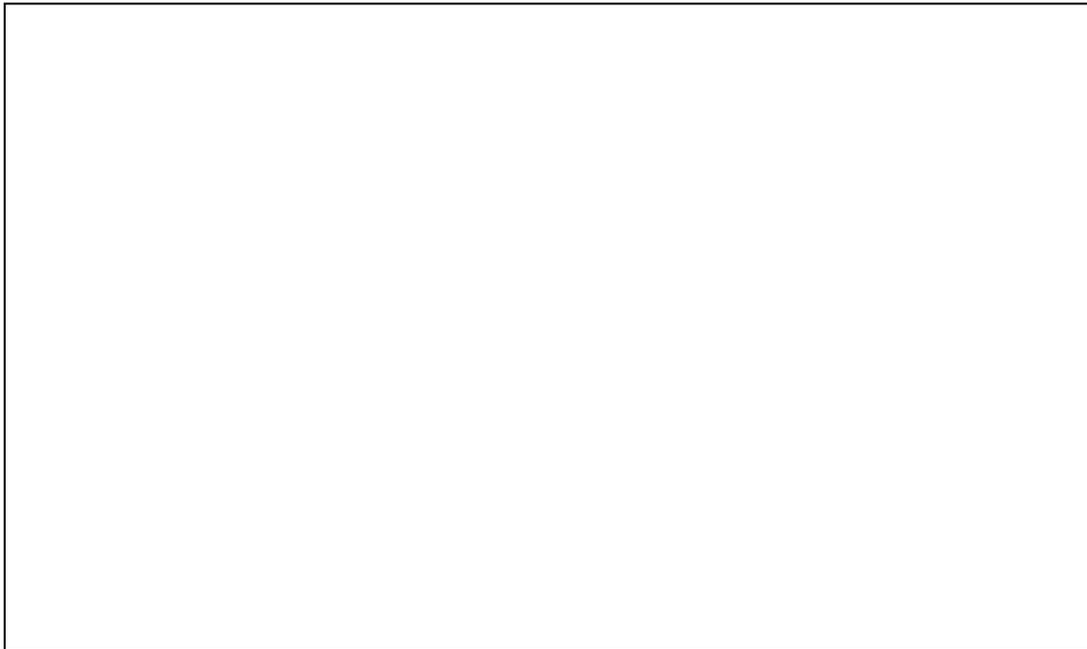
ลักษณะนิสัยของนกกา	ลักษณะนิสัยของนกกาเหว่า
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....

วิธีการอนุรักษ์นกชนิดต่างๆ

.....
 .....
 .....
 .....
 .....

ใบงานที่ 6
วาดภาพและเขียนเรื่อง

คำชี้แจง วาดภาพเกี่ยวกับธรรมชาติ และเขียนเรื่อง พร้อมตั้งชื่อเรื่อง

เรื่อง.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ โลกกว้างแห่งบทความ (ตลาดของตนเอง) เวลา 5 ชั่วโมง

1. แผนการจัดการเรียนรู้

1.1 การเตรียมการอ่าน	1 ชั่วโมง
1.2 การอ่านบทความ	1 ชั่วโมง
1.3 การแสดงความคิดเห็นจากการอ่าน	1 ชั่วโมง
1.4 การศึกษาคำ การสะกดคำจากการอ่าน	1 ชั่วโมง
1.5 การเขียนและเล่าเรื่องบทความจากการอ่าน	1 ชั่วโมง

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 2.1 นักเรียนสามารถอ่านบทความ และจับใจความสำคัญของเรื่องโดยใช้แผนที่ความคิดและหาข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน
- 2.2 นักเรียนอ่านคำ ที่ใช้ในชีวิตประจำวันและสะกดคำแจกลูกในมาตราตัวสะกดได้
- 2.3 นักเรียนรู้ความหมายของคำจากจากคำอ่าน อ่านและเขียนคำได้คล่องแคล่วและจำคำได้แม่นยำ
- 2.4 นักเรียนรู้อ่านออกเสียงสั้น อ่านคำหรือประโยคจากการแจกลูก คำพื้นฐานที่ใช้ในชีวิตประจำวันได้ถูกต้อง ชัดเจน อ่านได้รวดเร็ว จำคำได้แม่นยำ
- 2.5 นักเรียนนำคำมาเรียงประโยค และนำคำมาแต่งประโยคเป็นข้อความเพื่อเสนอเรื่องราวเพื่อสื่อสารได้ตรงตามจุดประสงค์
- 2.6 นักเรียนมีมารยาทการพูด กล่าวพูด และกล้าแสดงความคิดเห็น พูดถูกต้อง ชัดเจน และพูดอย่างมีจุดหมาย

3. สาระการเรียนรู้

- ก. ลำดับขั้นการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
  - 3.1 จำความหมายของคำ ข้อความ หรือประโยคในบทความ
  - 3.2 เข้าใจเนื้อเรื่องที่อ่าน สรุปความสำคัญของบทความได้
  - 3.3 นำข้อความและถ้อยคำ หรือประโยคที่ได้จากการอ่านบทความไปประยุกต์ใช้หรือแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน

- 3.4 วิเคราะห์แยกแยะรายละเอียดของเนื้อเรื่อง เช่น ความหมายของคำ ข้อความ
ขั้นตอน หรือลักษณะพิเศษ ตามความสำคัญของเรื่อง
- 3.5 สังเคราะห์โดยเปรียบเทียบกับสถานการณ์ คติ สำนวน สุภาษิตที่เกี่ยวข้อง
- 3.6 ประเมินค่า พิจารณาตัดสินข้อเท็จจริง หรือข้อคิดเห็นรวมทั้งคุณค่า เหตุผล และ
ความประทับใจที่ได้รับจากการอ่าน
- ข. เรื่อง ตลาดของหนูเอง จากหนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐาน ชุด ภาษาเพื่อชีวิต
ภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ หน้า 67 - 72

4. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นปฐมนิเทศ

1. แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ละเท่า ๆ กัน โดยแต่ละกลุ่มจะมีนักเรียนเก่ง ปาน
กลาง และอ่อนคนละกัน แล้วให้แต่ละกลุ่มเลือกประธานกลุ่ม เลขานุการกลุ่ม พร้อมกับตั้งชื่อกลุ่ม
ซึ่งการจัดกลุ่มครั้งนี้จะเป็นกลุ่มถาวร โดยมีการหมุนเวียนหน้าที่ของสมาชิกในการเรียนแต่ละครั้ง
2. ครูให้นักเรียนดูรูปภาพ ระหว่างตลาดในเมือง กับตลาดนัดทั่ว ๆ ไป แล้วร่วมแสดง
ความเห็น โดยครูมีข้อคำถาม ดังนี้
  - ให้นักเรียนบอกความแตกต่างของตลาดจากภาพ
  - ในตลาดมีอะไรขายบ้าง จงยกตัวอย่าง คนละ 3 ชนิด
  - ในการขายของ พ่อค้า แม่ค้า ต้องมีลักษณะนิสัยอย่างไร
  - นักเรียนชอบขายของหรือไม่ เพราะอะไร

จากนั้นให้นักเรียนเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับการไปซื้อของที่ตลาดนัดใกล้บ้าน นำเสนอให้เพื่อน ๆ
และครูฟัง บันทึกข้อมูลลงในใบงานที่ 1

3. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มบอกรายการอาหาร สิ่งของที่มีขายในตลาดนัด รวมถึง
บรรยากาศ ในตลาดที่นักเรียนเคยไปซื้อของ โดยให้ทุกคนมีโอกาสนำเสนอความรู้

ขั้นทำความเข้าใจกระตุ้นให้เกิดแนวคิด

1. ครูและนักเรียนร่วมสนทนาเชื่อมโยงประสบการณ์การขายของในตลาดนัด กับ
บทเรียนเรื่อง ตลาดของหนูเอง โดยครูตั้งคำถามนำ ให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการเสนอ
แนวคิด
2. นักเรียนอ่าน เรื่อง ตลาดของหนูเอง และบทความ เรื่องประโยชน์ของกล้วย จากใบ
ความรู้ที่ 1 โดยการสังเกต คำ ข้อความ และประโยค เพื่อศึกษาความหมาย พร้อมทั้งร่วมกัน
อภิปรายความรู้ที่ได้รับจากการอ่าน

3. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวางแผนการออกไปสำรวจข้อมูลพืช / ผักในท้องถิ่นและมีขายในตลาดนัดใกล้บ้าน เพื่อรวบรวมข้อมูลด้านการขาย ชนิดของสินค้าในตลาด บันทึกลงในใบงานที่ 1

4. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนสรุปข้อคิด หรือบอกประโยชน์จากการสำรวจตลาดและสร้างแผนภูมิความคิด หรือวาดภาพประกอบ โดยบันทึกลงในใบงานที่ 2 และให้ตัวแทนกลุ่มนำเสนอหน้าชั้นเรียน

ขั้นจัดโครงสร้างแนวคิดใหม่

1. ให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอข้อมูลที่ได้จากการสำรวจ หลังจากนั้นร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม หรือข้อโต้แย้ง โดยผลัดเปลี่ยนกันนำเสนอจนครบทุกประเด็น เขียนบันทึกข้อคิดเห็น และให้ตัวแทนกลุ่มนำเสนอหน้าชั้นเรียน

2. จากการอ่าน เรื่องประโยชน์ของกล้วย ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปว่า กล้วยมีส่วนประกอบอะไรบ้าง วาดภาพประกอบ บันทึกในใบงานที่ 3 และอธิบายส่วนประกอบต่าง ๆ ของกล้วยว่ามีประโยชน์อย่างไร เขียนบันทึกในใบงานที่ 4

ขั้นนำแนวคิดไปใช้

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันนำเสนอข้อพันธุไม้ ในท้องถิ่น 1 ชนิด พร้อมทั้งเขียนแผนภูมิความคิด บอกส่วนประกอบและประโยชน์ของพันธุ์ไม้ที่นำเสนอ บันทึกลงในใบงานที่ 5

2. ครูนำเสนอต้นไม้จากเรื่องที่อ่าน คือ ไม้ไผ่ ให้นักเรียนในกลุ่มศึกษาค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติมเขียนเป็นบทความสั้น ๆ เกี่ยวกับลักษณะ ประโยชน์ การขยายพันธุ์ของไม้ไผ่ ตัวแทนนำเสนอหน้าชั้นเรียน

ขั้นทบทวนหรือเปรียบเทียบความรู้

1. นักเรียนแต่ละคนสรุปองค์ความรู้ที่ได้ แล้วคิดแนวทางในการนำประโยชน์ของต้นไม้ในท้องถิ่นมาผลิตเป็นอาหาร หรืออุปกรณ์ เครื่องใช้ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน คนละ 1 ชนิด

2. นักเรียนอ่านบทความอื่น ๆ ในห้องสมุด เขียนและสรุปเรื่องจากการอ่าน วาดภาพ หรือเขียนแผนที่ความคิดประกอบบทความ เขียนบรรยายความคิดเห็น และบอกรายการอาหารที่ทำมาจากกล้วย บันทึกในใบงานที่ 6

3. นักเรียนเขียนสรุปข้อคิด หรือประโยชน์จากการอ่านบทความแต่ละเรื่องตามความเข้าใจของตนเอง พร้อมแสดงเหตุผลประกอบ โดยครูใช้คำถามดังนี้

- บทความที่อ่านให้ข้อคิดเรื่องอะไร

- สามารถนำมาเปรียบเทียบกับสถานการณ์ หรือคติสอนใจ สำนวน สุภาษิต กับ

ข้อคิดที่ได้ได้อย่างไร

- ข้อคิด หรือประโยชน์ที่ได้จากบทความที่อ่านดีหรือไม่ดีอย่างไร ให้เหตุผลประกอบ

4. ทดสอบหลังเรียน

5. กระบวนการวัดผลและประเมินผล

5.1 การสังเกต สังเกตมารยาทในการพูด การฟัง การใช้ห้องสมุด การเขียนและการทำงานกลุ่ม

5.2 การตรวจผลงานจากการคิด การเขียน การวาดภาพประกอบคำบรรยาย การทำสมุดบันทึกการอ่าน

5.3 การบันทึกพฤติกรรมการเรียน บันทึกความสามารถการอ่าน การเขียน การแต่งประโยคและพฤติกรรมกรเรียน

6. สื่อและแหล่งเรียนรู้

6.1 ห้องสมุด

6.2 มุมหนังสือในห้องเรียน

6.3 สื่อ

- ใบความรู้ที่ 1   บทเรียน เรื่อง ตลาดของตนเอง
- ใบงานที่ 1   สำรวจข้อมูลพืช/ผักในท้องถิ่นและในตลาด
- ใบงานที่ 2   วาดภาพตลาดนัดใกล้บ้าน
- ใบงานที่ 3   วาดภาพและบอกส่วนประกอบของต้นกล้วย
- ใบงานที่ 4   เขียนประโยชน์ส่วนต่างๆของกล้วย
- ใบงานที่ 5   วาดภาพต้นไม้ในท้องถิ่น
- ใบงานที่ 6   เขียนอาหารที่ทำมาจากกล้วย
- ใบงานที่ 7   เขียนบันทึกความรู้
- รูปภาพ   ตลาด

ใบความรู้ ที่ 1

คุณค่าของกล้วย

กล้วยเป็นพืชที่เด็กทุกคนรู้จัก ทุกคนเคยกินกล้วย กล้วยน้ำว้า กล้วยไข่ กล้วยหอม
เด็กบางคนเท่านั้นที่รู้จัก กล้วยเล็บมือนาง กล้วยหักมุก กล้วยตานี กล้วยหิน

รู้ใหม่ว่ายังมีกล้วยนาน กล้วยกล้วย กล้วยเต่า กล้วยวงช้าง

ใบกล้วย เรียกว่า ใบตอง ใช้ห่อของได้มากมาย

หยวกกล้วย คือลำต้นข้างในที่มีสีอ่อน ๆ ชาว ๆ กินได้ ใช้จิ้มน้ำพริก หรือ ต้ม แกง

ดอกกล้วย เรียกว่า หัวปลี เลือกเฉพาะข้างในที่มีสีอ่อน ๆ นวล ๆ ใช้จิ้มน้ำพริก หรือ ต้ม

แกง

ปลีของกล้วยจะกลายเป็นผล กล้วยหลายผล รวมกันเป็นหวี กล้วยหลายหวีรวมกันเป็น

เครือ

กล้วยมีคุณค่าอาหารมากมาย เด็กเล็ก ๆ กินกล้วยบด เมื่อโตขึ้นก็ปอกกล้วยกินเอง

กล้วยทำอาหารได้อีกหลายชนิด เช่นกล้วยแขก หรือกล้วยทอด กล้วยปิ้ง กล้วยฉาบ ขนมกล้วย
ข้าวต้มมัด

ใบและก้านกล้วยทำของเล่นได้อีกหลายอย่าง เช่น ม้าก้านกล้วย ปืนก้านกล้วย และ
อื่น ๆ อีกมาก เราไม่ต้องซื้อของเล่น ก็มีของเล่นได้

มีต้นกล้วยต้นเดียว ถ้าดูแลรักษาให้ดีจะเกิดต้นกล้วยเล็ก ๆ งอกขึ้นมาอีกหลายหน่อ

กล้วยนำไปใช้ประโยชน์ ๆ ได้อีกหลายอย่าง ลองนึกดูว่ากล้วยนำมาทำอะไรได้อีกบ้าง

(หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐาน ชุดภาษาเพื่อชีวิต. ภาษาพาที.กระทรวงศึกษาธิการ.)

ใบงานที่ 1
สำรวจพืช / ผักในท้องถิ่น

คำชี้แจง สำรวจพืชผักในท้องถิ่นที่รับประทานได้ แล้วเขียนบันทึกบอกลักษณะ และรสชาติ พร้อมทั้งนำไปปรุงอาหารโดยวิธีใดบ้าง

บันทึกความรู้ เรื่องพืชผักในท้องถิ่นที่รับประทานได้ ดังนี้

ชื่อพืช / ผัก.....

ลักษณะ.....

รสชาติ.....

วิธีการปรุงอาหาร.....

.....

ชื่อพืช / ผัก.....

ลักษณะ.....

รสชาติ.....

วิธีการปรุงอาหาร.....

.....

ชื่อพืช / ผัก.....

ลักษณะ.....

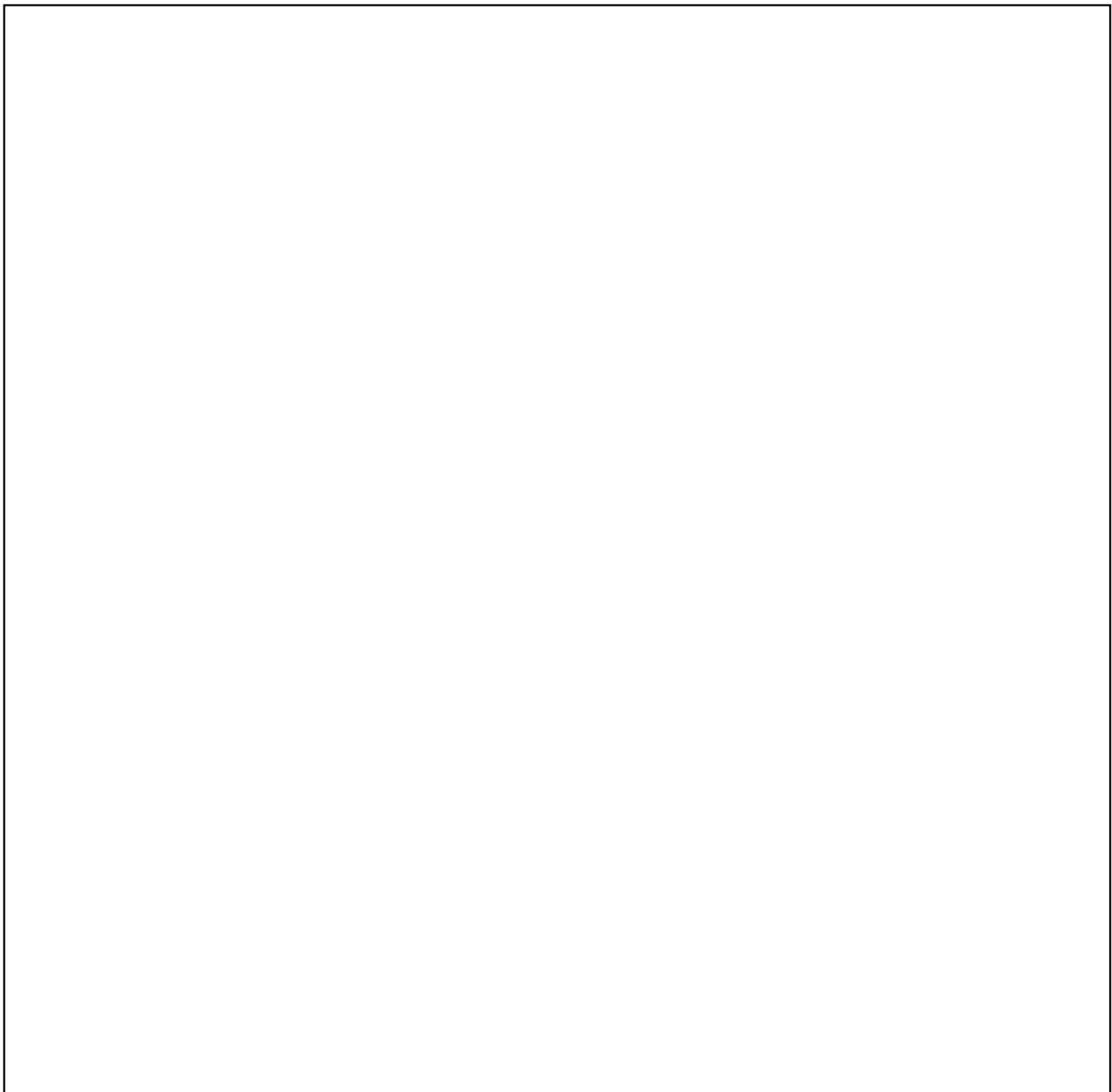
รสชาติ.....

วิธีการปรุงอาหาร.....

.....

ใบงานที่ 2
วาดรูปตลาดนัดใกล้บ้าน

ตลาดนัด.....ตั้งอยู่ที่.....

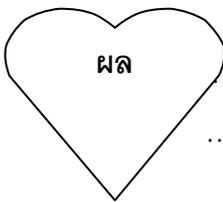
ใบงานที่ 3
วาดรูปและบอกส่วนประกอบ

คำชี้แจง จงวาดรูปต้นกล้วยและบอกส่วนประกอบของกล้วย

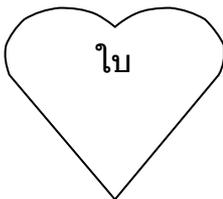
ชื่อกล้วย.....

ใบงานที่ 4
เขียนประโยชน์ของกล้วย

คำชี้แจง จงบอกประโยชน์ของส่วนต่างๆ ของต้นกล้วย

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

ใบงานที่ 5
วาดรูปต้นไม้ในท้องถิ่น

คำชี้แจง จงวาดรูปต้นไม้ที่นักเรียนรู้จัก พร้อมบอกส่วนประกอบ และประโยชน์ของต้นไม้

รูปต้นไม้และส่วนประกอบต่าง ๆ

ต้นไม้ ชื่อ.....

ประโยชน์ส่วนต่างๆของต้นไม้

ลำต้น .....

ผล .....

ดอก .....

ใบ .....

ใบงานที่ 6
อาหารจากกล้วย

คำชี้แจง บอกรายการอาหาร และขนมที่ทำจากกล้วย พร้อมเขียนวิธีการทำมา 1 ชนิด

อาหารที่ทำจากกล้วย	ขนมที่ทำจากกล้วย
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....

ชื่ออาหาร / ขนม.....

ส่วนประกอบ ....

วิธีทำ ....
--

ภาคผนวก จ

- แบบประเมินพฤติกรรมผู้เรียน

แบบประเมินพฤติกรรมกลุ่ม

ผู้ประเมิน

ครู

นักเรียน

ลำดับที่	รายการประเมิน	คะแนน			ข้อคิดเห็น
1	การวางแผนการทำงาน				
2	การมีส่วนร่วมของสมาชิกในกลุ่ม				
3	การแสดงความคิดเห็นในกลุ่ม				
4	ความสามารถในการทำงานเสร็จตามเวลา				
5	การนำเสนอผลงาน				
6	ผลงานกลุ่ม				

หมายเหตุ 3 = ดีมาก
 2 = ปานกลาง
 1 = ต้องปรับปรุง

ระดับคุณภาพ

คะแนน	17 - 18	ระดับคุณภาพ	3	ดีมาก
คะแนน	15 - 16	ระดับคุณภาพ	2	ดี
คะแนน	13 - 14	ระดับคุณภาพ	1	พอใช้
คะแนน	12 - 1	ระดับคุณภาพ	0	ปรับปรุง

ลงชื่อ

(

ผู้ประเมิน

)

แบบประเมินการรายงาน

ผู้ประเมิน   ครู

นักเรียน

ลำดับที่	รายการประเมิน	คะแนน			ข้อคิดเห็น
1	เนื้อหาสาระ				
2	ความคิดสร้างสรรค์				
3	การใช้ภาษา / น้ำเสียง				
4	การนำเสนอ				
5	การจบเรื่อง				
6	การตอบคำถาม				

หมายเหตุ   3   =   ดีมาก
                   2   =   ปานกลาง
                   1   =   ต้องปรับปรุง

ระดับคุณภาพ

คะแนน	17 - 18	ระดับคุณภาพ	3	ดีมาก
คะแนน	15 - 16	ระดับคุณภาพ	2	ดี
คะแนน	13 - 14	ระดับคุณภาพ	1	พอใช้
คะแนน	12 - 1	ระดับคุณภาพ	0	ปรับปรุง

ลงชื่อ

(

ผู้ประเมิน

)

แบบสังเกตพฤติกรรมการอ่าน

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย / ลงในช่องรายการสังเกตพฤติกรรมที่กำหนด
 ชั้นประถมศึกษาปีที่.....โรงเรียน.....ภาคเรียนที่.....
 บทที่.....แผนการสอนที่.....เรื่อง.....

เลขที่	รายการสังเกต																		สรุปผลการประเมิน				
	ความสนใจใน เรื่องที่อ่าน			สมาธิในการ การอ่าน			มีความเข้าใจ อ่าน			อ่านคำ ถูกต้อง			น้ำเสียง ชัดเจนถูกต้อง			อ่านไม่ครบ หรือเต็มคำ				จับหนังสือได้ ถูกต้อง			
	2	1	0	2	1	0	2	1	0	2	1	0	2	1	0	2	1	0					

เกณฑ์การให้คะแนน 2 = ดี   1 = ปานกลาง   0 = ต้องปรับปรุงแก้ไข
 ลงชื่อ _____ ผู้ประเมิน _____
 (_____)
 ...../...../.....

แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย / ลงในช่องรายการสังเกตพฤติกรรมที่กำหนด
 ชั้นประถมศึกษาปีที่.....โรงเรียน.....ภาคเรียนที่.....

เลขที่	รายการสังเกต																		สรุปผลการประเมิน				
	ความสนใจใน เรื่องที่ครูเล่า			มีมารยาทไม การฟังและ พูด			มีสมาธิในการ ฟัง			ตอบคำถาม และเล่าเรื่อง ได้			อ่านข้อความ ได้ถูกต้อง			เขียนแสดง ความคิดเห็น ได้				ปฏิบัติตามใ งานได้ถูกต้อง			
	2	1	0	2	1	0	2	1	0	2	1	0	2	1	0	2	1	0					

เกณฑ์การให้คะแนน 2 = ดี 1 = ปานกลาง 0 = ต้องปรับปรุงแก้ไข
 ลงชื่อ _____ ผู้ประเมิน
 (_____)
 ...../...../.....

ภาคผนวก จ

แบบทดสอบวัดทักษะการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณ แบบคู่ขนาน

- แบบทดสอบก่อนเรียน (ฉบับที่ 1)
- แบบทดสอบหลังเรียน (ฉบับที่ 2)

แบบทดสอบก่อนเรียน
เรื่อง การอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณ

คำชี้แจง

1. ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X (กากบาท) ในข้อที่ถูกต้อง
2. เกณฑ์การให้คะแนนของแบบทดสอบ ข้อละ 1 คะแนน
3. แบบทดสอบมีจำนวน 30 ข้อ
4. ใช้เวลาในการทำ 30 นาที

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ 1 -4

พระอาทิตย์กับพระจันทร์

วันหนึ่งพระอาทิตย์ได้พูดกับพระจันทร์ว่า “ข้าพเจ้ามีแสงสว่างมากกว่าท่าน เวลากลางวันสว่างกว่ากลางคืน ถึงแม้เป็นคืนที่มีพระจันทร์เต็มดวงก็ตาม”

พระจันทร์จึงกล่าวว่า “ถ้ากลางคืนไม่มีข้าพเจ้า โลกนี้จะมีดึกเพียงใด เพราะฉะนั้นถึงแม้ข้าพเจ้าจะมีแสงสว่างน้อยกว่าท่าน ก็ยังดีเสียกว่าไม่มีข้าพเจ้าเสียเลย ในเวลากลางคืน

1. พระอาทิตย์ให้แสงสว่างในเวลาใด
  - ก. เวลากลางวัน
  - ข. เวลากลางคืน
  - ค. เวลาเที่ยงวัน
  - ง. เวลาเที่ยงคืน (ความรู้ - ความจำ)
2. ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง “พระอาทิตย์กับพระจันทร์” คือข้อใด
  - ก. คนเก่ง คือ คนมีอำนาจ
  - ข. คนอ่อนแอเป็นเหยื่อของคนฉลาด
  - ค. การมีสิ่งใดอยู่แม้จะมีประโยชน์น้อยกว่า แต่ดีกว่าไม่มี
  - ง. การรักษาผลประโยชน์ของตนเอง (ความเข้าใจ)

3. ข้อใดเขียนคำอ่านไม่ถูกต้อง

- ก. พระอาทิตย์ อ่านว่า พระ - อา - ทิด
 ข. พระจันทร์ อ่านว่า พระ - จัน
 ค. แสงสว่าง อ่านว่า แสง - สะ - ว่าง
 ง. ข้าพเจ้า อ่านว่า ข้า - พะ - เจ้า (ความรู้ - ความจำ)

4. แสงสว่างของดวงจันทร์ ดีหรือไม่ อย่างไร

- ก. ดี เพราะทำให้กลางคืนไม่มีคนเกินไป
 ข. ดี เพราะไม่ต้องเปลืองไฟขณะอ่านหนังสือ
 ค. ไม่ดี เพราะมองเห็นไม่ชัด
 ง. ไม่ดี เพราะแสงสว่างน้อยเกินไป (ประเมินค่า)

อ่านบทร้อยกรองต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ 4 - 8

ไก่แจ้	
ไก่เอ๋ยไก่แจ้	ถึงยามขันขันแซ่กระชั้นเสียง
ไก่อ่คอเรื่อร้องซ้องสำเนียง	ฟังเพียงบรรเลงวังเวงดัง
ถ้าตัวเราเหล่านี้หมั่นนึก	ถึงคุณครูผู้ฝึกสอนสั่ง
ไม่มากนักสักวันละสองครั้ง	คงตั้งแต่สุขทุกวันเอ๋ย

5. จากข้อคิด เรื่อง **ไก่แจ้** เปรียบได้กับสำนวนในข้อใด

- ก. ชีโพรงให้กระรอก
 ข. ความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จอยู่ที่นั่น
 ค. หัวล้านได้หวี
 ง. ไก่เห็นตีนงู งูเห็นนมไก่ (สังเคราะห์)

6. เรื่อง **ไก่แจ้** ให้ข้อคิดเปรียบได้กับพฤติกรรมของใคร

- ก. ด.ช. อับดุลอาซีส ทำการบ้านเฉพาะวิชาที่ชอบ
 ข. ด.ช. นักสิทธิ์ นั่งเล่นหุ่นยนต์ขณะครูกำลังสอน
 ค. ด.ญ. ปรียานุช อ่านหนังสือตามที่ครูสั่ง
 ง. ด.ช. ชัลมาน อ่านหนังสือทุกครั้งเมื่อมีเวลาว่าง (สังเคราะห์)

7. นักเรียนควรปฏิบัติตนเหมือนไก่แจ้ในเรื่องใด

- ก. การช่วยเหลือผู้อื่น
- ข. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
- ค. ความพยายาม
- ง. ความขยัน (ความเข้าใจ)

8. กลอนบทนี้กล่าวโดยสรุปได้เหมือนข้อใด

- ก. ไก่แจ้เป็นสัตว์ที่น่ารัก
- ข. เราสามารถเลี้ยงไก่แจ้เป็นอาหารได้
- ค. เราควรขยันเหมือนไก่แจ้
- ง. ไก่แจ้มีหลายสี (สังเคราะห์)

อ่านเรื่องต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม ข้อ 9 - 14

ครอบครัวนกเงือก

นกเงือกเป็นนกที่มีขนาดใหญ่มาก จากหัวถึงหางยาวตั้งเกือบเมตร ปีกของมันกว้างใหญ่ เวลากระพือปีกทำให้เกิดเสียงดังพรึบ ๆ เหมือนเสียงของพัดอันใหญ่ที่โบกแรง ๆ

ประเทศไทยของเรามีนกเงือกไม่มากนัก

เมื่อนกตัวผู้กับตัวเมียชอบกัน มันก็จะพากันบินไปหาต้นไม้สูง ๆ เพื่อทำรัง

ต้นไม้ที่นกเงือกชอบ จะต้องมีโพรงกว้างมากพอให้มันเข้าไปอาศัยได้

นกเงือกจึงชอบอยู่ในป่าทึบที่มีต้นไม้ใหญ่

เมื่อนกเงือกบินหาต้นไม้และเลือกโพรงไม้ที่พอใจได้แล้ว แม่เงือกก็จะเข้าไปทำรังเพื่อออกไข่ นกเงือกไข่ครั้งละ 1 – 3 ฟอง แม่เงือกรักลูกนกมาก มันจึงทำรังให้ดีที่สุด แม่เงือกจะสลัดขนทุกเส้นเพื่อปูพื้นรัง และกกไข่ให้อบอุ่นตลอดเวลา

พ่อนกคาบเอาโคลนดินมาพอกปิดรังไว้เกือบมิด เพื่อป้องกันไม่ให้สัตว์อื่นเข้าไปทำร้ายแม่เงือกและไข่ในรัง

พ่อนกรักแม่เงือกและลูกนกมาก มันเกาะกิ่งไม้เฝ้าอยู่ข้างนอก คอยหาอาหาร เช่น ลูกไม้ ผลไม้ต่าง ๆ นำมาป้อนให้แม่เงือกทุกวัน

แม่หนักค่อย ๆ มีขนงอกขึ้นมาใหม่ที่ละนิด ส่วนไข่ก็ฟักออกเป็นลูกนกตัวเล็ก ๆ ตอนแรกลูกนกไม่มีขน อ่อนแอ พอกินอาหารที่พ่อแม่คอยส่งเข้ามาให้ ลูกนกก็แข็งแรงขึ้น มีขนฟูงอกขึ้นมาน่ารัก

เมื่อลูกนกโตเต็มที่ พ่อแม่ก็ช่วยกันจิกโพรงให้กว้างออก และพาลูกนกเงือกหัดบิน

ไม่นาน พ่อ แม่ ลูก ก็ออกบินไปในท้องฟ้ากว้าง

หากเราเห็นนกเงือกตัวหนึ่งบินอยู่บนท้องฟ้า อาจจะเป็นพ่อแม่ที่กำลังออกหาอาหารเพื่อนำมาป้อนแม่ และลูกนกที่อยู่ในรังก็เป็นได้

9. ข้อความนี้กล่าวถึงเรื่องใดเป็นสำคัญ

- ก. ลักษณะของนกเงือก
- ข. การกินอาหารของนกเงือก
- ค. การดำรงชีวิตของนกเงือก
- ง. ที่อยู่อาศัยของนกเงือก (วิเคราะห์)

10. ข้อใดไม่ใช่สาเหตุที่นกเงือกต้องทำรังบนต้นไม้ใหญ่

- ก. เพราะไม่มีต้นไม้เล็ก
- ข. เพราะนกเงือกมีขนาดใหญ่
- ค. เพราะมีโพรงกว้าง
- ง. เพื่อความปลอดภัย (ความเข้าใจ)

11. บทความนี้ให้ข้อคิดในเรื่องใด

- ก. การอนุรักษ์นกเงือกไม่ให้สูญพันธุ์
- ข. การดำรงชีวิตของนกเงือก
- ค. การขยายพันธุ์ของนกเงือก
- ง. ที่อยู่อาศัยของนกเงือก (การนำไปใช้)

12. ข้อใดกล่าวถึงนกเงือกไม่ถูกต้อง

- ก. นกเงือกมีขนาดใหญ่มาก
- ข. นกเงือกใกล้จะสูญพันธุ์
- ค. นกเงือกอาศัยอยู่ในป่าดิบ
- ง. แม่หนักออกหาอาหารให้ลูกนก (ความรู้ - ความจำ)

13. ข้อใดคือลักษณะเด่นของครอบครัวนกเงือก

- ก. ความรับผิดชอบ
- ข. ความสามัคคี
- ค. ความรักและเสียสละ
- ง. ความเห็นแก่ตัว (การนำไปใช้)

14. เรื่องครอบครัวนกเงือก แม่นกสลัดขนรองรังให้ลูก ดีหรือไม่ อย่างไร

- ก. ดี เพราะแม่นกสามารถมีขนงอกขึ้นใหม่ได้
- ข. ดี เพราะทำให้ทราบถึงความรักของแม่ที่มีต่อลูก
- ค. ไม่ดี เพราะสงสารแม่นกต้องเจ็บ
- ง. ไม่ดี เพราะนกเงือกมีขนสวยงาม (ประเมินค่า)

อ่านเรื่องต่อไปนี้อย่างละเอียดแล้วตอบคำถามข้อ 15 - 19

ราชสีห์กับหนู

ราชสีห์ตัวหนึ่งนอนหลับอยู่ใต้ต้นไม้ ในเวลานั้นหนูตัวหนึ่งขึ้นไต่ข้ามตัวราชสีห์ ราชสีห์รู้สึกตัว ตื่นขึ้นกระโดดตะครุบเอาหนูตัวนั้นไว้ได้ ราชสีห์นึกโกรธ จะขย้ำหนูตัวนั้นเสีย หนูจึงร้องวิงวอนว่า “ข้าพเจ้าขอชีวิตไว้สักครั้งหนึ่งเถิด อย่าเพ่อฆ่าข้าพเจ้าเสียเลย ถ้าท่านปล่อยข้าพเจ้าไป ข้าพเจ้าจะมีมบุญคุณของท่านเลย”

ราชสีห์หัวร่อแล้วว่า “ตัวเอ็งเล็กเท่านี้ เอ็งจะมาตอบแทนคุณเราได้อย่างไร” ว่าแล้วก็ปล่อยหนูไป

อยู่มาวันหนึ่ง ราชสีห์ตัวนั้นไปติดบ่วงแร้วที่นายพรานเขาดักไว้ จะดิ้นเท่าไรก็ไม่หลุด ราชสีห์สิ้นปัญญา ลงร้องครวญครางก้องไปทั้งป่า ฝ่ายหนูตัวนั้นได้ยินเสียงราชสีห์ร้องจำได้ จึงวิ่งมาป็นขึ้นไปบนคันแร้ว เอาฟันแทะเชือกขาด ให้ราชสีห์หลุดพ้นจากความตายไปได้

หนูจึงร้องไปแก่ราชสีห์ว่า “แต่เดิมท่านหัวร่อเยาะข้าพเจ้าว่า เอ็งตัวเล็กเพียงเท่านี้ จะตอบแทนคุณท่านอย่างไรได้ มาบัดนี้ ข้าพเจ้าก็ได้แทนคุณของท่าน ซึ่งเป็นสัตว์ใหญ่และมีกำลังมาก ให้เห็นประจักษ์แก่ตาท่านอยู่เองแล้ว”

15. “ราชสีห์กับหนู” ให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องใดเป็นสำคัญ
- ความกตัญญู กตเวที
  - ความซื่อสัตย์
  - ความเมตตากรุณา
  - ความประหยัด (การนำไปใช้)
16. ข้อใด คือข้อคิดจากเรื่องราชสีห์กับหนูที่นักเรียนสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้
- การตอบแทนบุญคุณ
  - การช่วยเหลือผู้อื่น
  - การมีความเมตตา
  - การมีใจโอบอ้อมอารี (การนำไปใช้)
17. การกระทำของหนูที่ช่วยราชสีห์ ตรงกับสำนวนใด
- บุญคุณต้องตอบแทน ความแค้นต้องชำระ
  - รักวัวให้ผูก รักลูกให้ตี
  - เห็นช้างขี้ ขี้ตามช้าง
  - รักดีหามจั่ว รักชั่วหามเสา (สังเคราะห์)
18. ข้อใดคือลักษณะเด่นของ นิทานเรื่อง “ราชสีห์กับหนู”
- ทุกคนเป็นคนเก่ง
  - ทุกคนเป็นเพื่อนกันได้
  - ทุกคนมีความสามารถแตกต่างกัน
  - ทุกคนเป็นคนดี (วิเคราะห์)
19. เรื่อง “ราชสีห์กับหนู” ดีหรือไม่ อย่างไร
- ดี เพราะได้รู้ว่าคนทุกคนย่อมมีความสามารถในตัวเอง
  - ดี เพราะราชสีห์ใจดีมีเมตตา
  - ไม่ดี เพราะหนูมีนิสัยชอบเยาะเย้ย
  - ไม่ดี เพราะราชสีห์ชอบดูถูกผู้อื่น (ประเมินค่า)

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 23 - 26

ประโยชน์ของกล้วย

กล้วยเป็นพืชที่เด็กทุกคนรู้จัก ทุกคนเคยกินกล้วย กล้วยน้ำว้า กล้วยไข่ กล้วยหอม เด็กบางคนเท่านั้นที่รู้จัก กล้วยเล็บมือนาง กล้วยหักมุก กล้วยตานี กล้วยหิน ฯลฯ

ใบกล้วย เรียกว่า ใบตอง ใช้ห่อของได้มากมาย

หยวกกล้วย คือลำต้นข้างในที่มีสีอ่อน ๆ ชาว ๆ กินได้ ใช้จิ้มน้ำพริก หรือ ต้ม แกง

ดอกกล้วย เรียกว่า หัวปลี เลือกเฉพาะข้างในที่มีสีอ่อน ๆ นวล ๆ ใช้จิ้มน้ำพริก หรือ ต้ม

แกง

ปลีของกล้วยจะกลายเป็นผล กล้วยหลายผล รวมกันเป็นหวี กล้วยหลายหวีรวมกันเป็น

เครือ

กล้วยให้คุณค่าอาหารมากมาย เด็กเล็ก ๆ กินกล้วยบด เมื่อโตขึ้นก็ปอกกล้วยกินเอง

กล้วยทำอาหารได้อีกหลายชนิด เช่นกล้วยแขก หรือกล้วยทอด กล้วยปิ้ง กล้วยฉาบ

ขนมกล้วย ข้าวต้มมัด

ใบและก้านกล้วยทำของเล่นได้อีกหลายอย่าง เช่น ม้าก้านกล้วย ปืนก้านกล้วย และ

อื่น ๆ อีกมาก เราไม่ต้องซื้อของเล่น ก็มีของเล่นได้

มีต้นกล้วยต้นเดียว ถ้าดูแลรักษาให้ดีจะเกิดต้นกล้วยเล็ก ๆ งอกขึ้นมาอีกหลายหน่อ

กล้วยนำไปใช้ประโยชน์ ๆ ได้อีกหลายอย่าง ลองนึกดูว่ากล้วยนำมาทำอะไรได้อีกบ้าง

23. กล้วยให้คุณค่าทางอาหารประเภทใด

ก. โปรตีน

ข. คาร์โบไฮเดรต

ค. ไขมัน

ง. วิตามิน (ความรู้ - ความจำ)

24. ประโยชน์ของกล้วยข้อใดกล่าวไม่ถูกต้อง

ก. ผลกล้วยนำมาทำอาหารได้หลายชนิด

ข. ดอกกล้วย นำมาต้มจิ้มน้ำพริก

ค. รากกล้วย นำมาทำขนม

ง. ก้านกล้วย นำมาทำของเล่น (ความรู้ - ความจำ)

25. อาหารในข้อใดให้คุณค่าทางอาหารเช่นเดียวกับกล้วย
- ก. กล้วยเดี่ยว
  - ข. ข้าวต้ม
  - ค. มะละกอสุก
  - ง. น้ำอัดลม (ความเข้าใจ)
26. การรับประทานกล้วยทุกวัน ดีหรือไม่ อย่างไร
- ก. ดี เพราะกล้วยมีคุณค่าทางอาหารมากมาย
  - ข. ดี เพราะได้กินกล้วยแล้วทำให้ร่างกายแข็งแรง
  - ค. ไม่ดี เพราะไม่ชอบกินกล้วย
  - ง. ไม่ดี เพราะกล้วยมีราคาแพง (ประเมินค่า)

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 27 - 30

มด

มดเสาะหาอาหารอยู่เสมอ น้ำตาลเป็นอาหารชนิดหนึ่งที่มดชอบ เมื่อมดตัวใดไปพบน้ำตาล มันจะปล่อยสารเคมีบางอย่างไว้กับทางเดิน ขณะเอาอาหารกลับรัง โดยตามรอยดังกล่าวของมดตัวแรก ทำให้มดตัวอื่นๆ สามารถนำอาหารย้อนกลับมาที่รังได้ด้วยการดมกลิ่นนั่นเอง

27. ข้อความข้างต้น กล่าวถึง “มด” ในเรื่องใด
- ก. การสร้างรัง
  - ข. การหาอาหาร
  - ค. การต่อสู้ศัตรู
  - ง. การช่วยเหลือกัน (ความรู้ - ความจำ)
28. “มด” ใช้อะไรเป็นสัญลักษณ์ในการเดินกลับรัง
- ก. น้ำหอม
  - ข. ขนม
  - ค. สารเคมีจากร่างกาย
  - ง. รอยเท้าของมดตัวอื่น (ความรู้ - ความจำ)

29. เหตุใดมดจึงปล่อยสารเคมีไว้ตามทางเดิน

- ก. เป็นการลดน้ำหนักเพื่อขนอาหาร
- ข. ให้มดตัวอื่นดมกลิ่นเพื่อขนอาหาร
- ค. ให้มดตัวอื่นเกรงกลัว
- ง. ไว้สำหรับป้องกันศัตรู (ความรู้ - ความจำ)

30. จากเรื่องแสดงให้เห็นว่ามดมีลักษณะนิสัยอย่างไร

- ก. ความเห็นแก่ตัว
- ข. ความยุติธรรม
- ค. ความเกียจคร้าน
- ง. ความขยัน (วิเคราะห์)

แบบทดสอบหลังเรียน
เรื่อง การอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณ

คำชี้แจง

1. ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X (กากบาท) ในข้อที่ถูกต้อง
2. เกณฑ์การให้คะแนนของแบบทดสอบ ข้อละ 1 คะแนน
3. แบบทดสอบมีจำนวน 30 ข้อ
4. ใช้เวลาในการทำ 30 นาที

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อที่ 1 - 4

กา

กา เป็นสัตว์ที่ระแวงและหวาดกลัวอันตรายมากที่สุดในจำนวนนกด้วยกัน แต่กล้าต่อสู้และใจคอโหดร้าย กามีหลายพันธุ์และมีอยู่ในป่าลึก กาในเมืองไทยตัวเล็ก และดำ ร้อง “กา กา”

กา เมืองฝรั่งก็มีสีดำ แต่ตัวใหญ่กว่า กาชอบอยู่เป็นฝูง หาอาหารกินร่วมกัน ช่วยกันต่อสู้ศัตรู และอาศัยอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม ซึ่งผิดกับนกอื่น ๆ ที่ต่างตัวต่างสร้างรังอยู่ในที่ต่าง ๆ กัน

1. “กา” ออกหากินในเวลาใด

- ก. ตอนเช้าตรู่
- ข. ตอนเที่ยง
- ค. ตอนเย็น
- ง. ตอนค่ำ (ความรู้ - ความจำ)

2. ข้อคิดจากเรื่อง “กา” ที่คนเราควรเอาเยี่ยงอย่างคือข้อใด

- ก. การหากิน
- ข. ความฉลาด
- ค. การระวังภัย
- ง. การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน (ความเข้าใจ)

3. ข้อใดเขียนคำอ่านไม่ถูกต้อง

- ก. ฝรั่งเศส อ่านว่า ฝรั่งเศส
- ข. ศัตรู อ่านว่า สัต - ตู
- ค. อันตราย อ่านว่า อัน - รាយ
- ง. อาศัย อ่านว่า อา - ไส (ความรู้ - ความจำ)

4. การอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม ดีหรือไม่ อย่างไร

- ก. ดี เพราะจะได้คอยช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
- ข. ดี เพราะไม่ต้องกลัวอันตราย
- ค. ไม่ดี เพราะสถานที่คับแคบ อึดอัด
- ง. ไม่ดี เพราะต้องคอยเอาใจใส่ผู้อื่น (ประเมินค่า)

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อที่ 5 - 8

สุนัขจอมคุย

สุนัขตัวหนึ่งทำหน้าที่เฝ้าบ้าน เทียวกัดคนที่ผ่านไปมา อยู่มาวันหนึ่งเจ้าของบ้านล้ามโซ่ผูกไว้กับท่อนไม้ สุนัขคิดว่านั่นคือการตอบแทนความดีความชอบจากเจ้าของ มันจึงคุยโวโอ้อวดสุนัขอื่น ๆ ว่า “เพราะข้าได้ทำประโยชน์ให้เจ้าของ จึงได้รับรางวัลเป็นท่อนไม้ชิ้นใหญ่ขนาดนี้” บรรดาสุนัขทั้งหลายได้ยินเสียงดังนั้น จึงกล่าวเยาะเย้ยว่า นี่เป็นเครื่องประดับที่ทรมานยิ่งนัก แต่ผู้อื่นได้เห็นแล้วว่า นี่คือการลงโทษในการประพฤติไม่ดี

5. ความคิดของสุนัขเฝ้าบ้านที่ว่า “ท่อนไม้คือรางวัล” เปรียบได้กับสำนวนใด

- ก. ใจเง่าเต่าตุ่น
- ข. หมาเห่าใบตองแห้ง
- ค. หมาหวังก้าง
- ง. เห็นช้างขี้ ขี้ตามช้าง (สังเคราะห์)

6. ลักษณะนิสัยของสุนัข เปรียบได้กับพฤติกรรมของใคร

- ก. ด.ช.อับดุลอาซีซ ชอบบอกรับว่าทำการบ้านถูกหมด แต่ความจริงให้พี่ทำให้
- ข. ด.ช.นักสิทธิ์ เสียใจที่ถูกเพื่อนล้อว่าอ่านหนังสือไม่เก่ง
- ค. ด.ญ.ปริยานุช รู้สึกภูมิใจที่ทำแบบทดสอบวิชาภาษาไทยได้คะแนนเต็ม
- ง. ด.ช.ชัลมาน แสดงความดีใจเมื่อได้รับคำชม (สังเคราะห์)

7. สุนัขถูกล่ามโซ่ เพราะปฏิบัติตนอย่างไร

- ก. เहांแก่ง
- ข. ชอบวิ่งตามเจ้าของ
- ค. ชอบกัดคนที่เดินผ่านไปมา
- ง. ชอบออกไปนอกบ้าน (ความเข้าใจ)

8. ลักษณะนิสัยของสุนัข กล่าวโดยสรุปได้เหมือนข้อใด

- ก. ฉลาดและขี้คุย
- ข. ฉลาดและชอบเยาะเย้ย
- ค. โง่และชอบเยาะเย้ย
- ง. โง่และขี้คุย (สังเคราะห์)

อ่านเรื่องต่อไปนีแล้วตอบคำถาม ข้อ 9 - 14

นกขุนทอง

นกขุนทองเป็นสัตว์เลี้ยงที่นิยมกันในหลายประเทศ นอกจากประเทศไทยแล้วยังนิยมเลี้ยงในประเทศอินเดีย อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ พม่า และอีกหลายประเทศ

นกขุนทองเป็นนกที่เลี้ยงง่าย ทนต่อโรคภัยไข้เจ็บ มีอายุยืน บางตัวอายุถึง 25 ปี ลูกนกขุนทองแรกเกิดจนอายุประมาณ 2 - 3 เดือน ยังกินอาหารเองไม่ได้ ต้องคอยป้อนให้ วันละ 3 - 4 มื้อ อาหารของมันได้แก่ เนื้อ พริก ผลไม้ต่าง ๆ ข้าวสุก ควรให้กินน้ำที่สะอาดอยู่ตลอดเวลา

นกขุนทองชอบอาบน้ำเหมือนคนเรา มันชอบเล่นน้ำและรักความสะอาดมาก เจ้าของควรหาภาชนะที่มีขนาดโตกว่าตัวมัน ใส่น้ำให้มันอาบในกรง ในการอาบน้ำควรอาบในตอนเช้า ขนจะได้แห้ง ถ้าอาบตอนเย็น ขนอาจแห้งไม่ทัน และทำให้มันไม่สบายได้

นกขุนทองจะหัดพูดเมื่ออายุได้ 4 - 5 เดือน เราควรให้พูดค่าง่าย ๆ ไปก่อน เช่น ทอง ทองจ๋า แล้วจึงสอนคำอื่น ๆ ต่อไป นกขุนทองขยันพูดอาจพูดได้ทั้งวัน แต่จะพูดได้เก่งหรือไม่ อยู่ที่ความเอาใจใส่ของคนเลี้ยง ต้องดูแลสุขภาพของมันให้ดี และขยันสอนนกให้พูดด้วย

9. ข้อความนี้กล่าวถึงเรื่องใดเป็นสำคัญ
- ลักษณะของนกขุนทอง
  - การกินอาหารของนกทอง
  - การดำรงชีวิตของนกขุนทอง
  - การเลี้ยงนกขุนทอง (วิเคราะห์)
10. ข้อใดคือสาเหตุที่ต้องป้อนอาหารให้นกขุนทอง ตอนอายุ 2 – 3 เดือน
- เพราะนกขุนทองยังกินอาหารเองไม่ได้
  - เพราะนกขุนทองบินไม่ได้
  - เพราะนกขุนทองออกจากกรงไปหากินไม่ได้
  - เพราะนกขุนทองขี้เกียจกินเอง (ความเข้าใจ)
11. บทความนี้ให้ข้อคิดในเรื่องใด
- การอนุรักษ์นกขุนทองไม่ให้สูญพันธุ์
  - การดำรงชีวิตของนกขุนทอง
  - การขยายพันธุ์ของนกขุนทอง
  - การดูแล เอาใจใส่นกขุนทอง (การนำไปใช้)
12. ข้อใดกล่าวถึงนกขุนทองไม่ถูกต้อง
- นกขุนทองมีขนาดใหญ่มาก
  - นกขุนทองรักความสะอาด
  - นกขุนทองอายุยืน
  - นกขุนทองกิน เนื้อ พริกเป็นอาหาร (ความรู้ - ความจำ)
13. ลักษณะนิสัยของนกขุนทองที่เป็นแบบอย่างที่ดีคือข้อใด
- รักความสะอาด
  - พูดได้
  - เลี้ยงง่าย
  - อายุยืน (การนำไปใช้)

14. เรื่องนกขุนทอง ดีหรือไม่ อย่างไร

- ก. ดี เพราะทำให้เห็นความสามารถของนกขุนทองที่พูดได้
- ข. ดี เพราะให้ความรู้เกี่ยวกับเลี้ยง การดูแลนกขุนทอง
- ค. ไม่ดี เพราะสงสารที่นกถูกขัง
- ง. ไม่ดี เพราะนกขุนทองมีน้อย (ประเมินค่า)

อ่านเรื่องต่อไปแล้วตอบคำถามข้อ 15 - 19

ลิงกับจระเข้

ที่ลำห้วยใส ในป่าดงดิบแห่งหนึ่งมีจระเข้อาศัยอยู่สองตัว ทั้งสองตัวเป็นผัวเมียกัน วันหนึ่งจระเข้ผู้เป็นเมียไม่สบายเพราะแพ้ท้อง และอยากกินหัวใจลิง จระเข้เพศผู้จึงต้องไปหาหัวใจลิงมาให้

ที่ลำห้วยแห่งนั้น บางทีก็เป็นน้ำลึก บางทีก็เป็นเกาะแก่งมีก้อนหินใล่น้ำระเกะระกะ มีลิงป่าตัวหนึ่งชอบข้ามลำห้วยจากฝั่งโน้น มาหากินผลไม้กินที่ริมฝั่งด้านนี้ทุกวัน เพราะป่าด้านนี้มีผลไม้สุกชุกชุม เวลาข้ามลำห้วย ลิงก็กระโดดเกาะก้อนหินเป็นระยะ ๆ ครั้นกินผลไม้อิ่มแล้ว พอบ่ายเย็นลิงป่าก็มากระโดดข้ามก้อนหินกลับ

เวลาบ่ายวันหนึ่ง ลิงป่ากลับจากหากินกำลังจะข้ามลำห้วย ก็เห็นก้อนหินก้อนหนึ่งใล่น้ำ ฝั่งน้ำสูงผิดปกติที่เป็นมา ลิงป่าซึ่งช่างสังเกตก็สงสัยว่า วันนี้น้ำในลำห้วยก็ไม่ได้เอ่อขึ้นและไม่ได้ลดลง แต่ทำไมก้อนหินก้อนหนึ่งจึงค่อนข้างใล่น้ำสูงจากน้ำจนผิดสังเกต ลิงป่าจึงส่งเสียงเรียก “หิน หิน ไว้ย หิน ได้ยินไหม” เงียบไม่มีเสียงตอบ ลิงป่าจึงเปลี่ยนคำพูดใหม่ เหมือนหมายพูดกับตัวเองว่า “เอ ทุกวันก่อนมา ก้อนหินพูดได้นี่นะ แต่วันนี้ไม่ยกพูดได้ นี่แน่ะหิน วันนี้ทำไมเงียบเสียล่ะ”

ทันใด ได้ยินเสียงตอบจากก้อนหินว่า “ลิงป่า เจ้าต้องการอะไรหรือ” ลิงป่า จึงรู้ว่า เป็นจระเข้ ลิงป่า บอกว่าจะช่วยเอาหัวใจให้ โดยให้จระเข้ช่วยให้สุดปากและจะกระโดดไปหาจระเข้ว่าแล้วจระเข้ก็อ้าปากกว้างออกโดยเร็ว ธรรมชาติจระเข้ชั้นนั้น เวลาอ้าปากกว้างหน้าตาทั้ง 2 ข้างจะปิดสนิทลง มองไม่เห็นอะไรเลย ลิงก็กระโดดจากฝั่งเหยียบหัวจระเข้ แล้วกระโดดจากหัวจระเข้ขึ้นฝั่งอย่างรวดเร็ว

จระเข้หุบปากลง ก็เห็นลิงป่ายืนอยู่บนริมฝั่งห้วย แม้จะพลาดหวังและเสียเชิงชาญฉลาดของลิงป่า แต่จระเข้ก็อดชมลิงป่าไม่ได้

15. “ลึงกับจระเข้” ให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องใดเป็นสำคัญ
- ความกตัญญู กตเวที
  - ความซื่อสัตย์
  - ความเมตตา กรุณา
  - ความฉลาด รอบคอบ (การนำไปใช้)
16. ข้อคิดจากเรื่อง “จระเข้กับลิง” ข้อใดที่นักเรียนสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้
- การตอบแทนบุญคุณ
  - การรู้จักสังเกต และจดจำ
  - การมีความเมตตา
  - การมีใจโอบอ้อมอารี (การนำไปใช้)
17. การกระทำของลิงที่กระโดดข้ามจระเข้อย่างรวดเร็วตรงกับสำนวนใด
- ได้ทีซี้แพะไล่
  - เร็วดังสายฟ้าแลบ
  - ลิงหลอกเจ้า
  - ข้ามน้ำข้ามทะเล (สังเคราะห์)
18. ข้อใดคือลักษณะเด่นของ นิทานเรื่อง “จระเข้กับลิง”
- ทุกคนเป็นคนช่างสังเกต
  - ทุกคนเป็นเพื่อนกันได้
  - ทุกคนมีความเก่งและฉลาดแตกต่างกัน
  - ทุกคนเป็นคนดี (วิเคราะห์)
19. เรื่อง “จระเข้กับลิง” ดีหรือไม่ อย่างไร
- ดี เพราะสอนให้คนรู้จักการสังเกตและใช้ปัญญาแก้ปัญหา
  - ดี เพราะจระเข้ใจดีมีเมตตา
  - ไม่ดี เพราะลิงมีนิสัยชอบหลอก
  - ไม่ดี เพราะจระเข้เข่น้ำกลัว (ประเมินค่า)

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 20 - 22

กาต๋า	
กาเอ๋ยกาต๋า	รู้จำรู้จักรักเพื่อน
ได้เหยื่อเพื่อแม่ไม่แซ่เขื่อน	ร้องเตือนพวกพ้องร้องเรียกมา
เกลื่อนกลุ้มรุมล้อมพร้อมพรัก	นำรักน้ำใจกระไรหนา
การเฝ้าแม่แน่นะพ่อนูจงดูกา	มันโอบอารีรักดีนักเคย

20. ข้อใดคือลักษณะนิสัยของกาต๋า

- ก. เห็นแก่ตัว
- ข. ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
- ค. เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
- ง. ขยัน (วิเคราะห์)

21. คำว่า “เฝ้าแม่” หมายถึงอะไร

- ก. ช่วยเหลือ
- ข. ดูแล
- ค. มีน้ำใจ
- ง. แบ่งปัน (ความเข้าใจ)

22. เรื่องกาต๋า ดีหรือไม่ อย่างไร

- ก. ดี เพราะบอกให้รู้ว่าความรักเพื่อนมาก
- ข. ดี เพราะให้ข้อคิดเรื่องการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และความมีน้ำใจ
- ค. ไม่ดี เพราะเพื่อนชอบแย่งอาหาร
- ง. ไม่ดี เพราะเพื่อนชอบมารุมล้อม (ประเมินค่า)

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อที่ 23 – 26

ประโยชน์ของนม

นมจัดเป็นอาหารที่มีคุณค่าและมีประโยชน์ต่อร่างกายมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งใช้เป็นอาหารเลี้ยงทารกและสำหรับผู้ป่วย ผู้สูงอายุที่ต้องการอาหารหรือบำรุงร่างกายเป็นพิเศษ นมที่ขายกันในท้องตลาดมีมากมายหลายชนิด ซึ่งส่วนใหญ่ได้มาจากแม่วัว เรียกว่า นมวัว นมวัวนี้จะนำไปเป็นผลิตภัณฑ์นมอีกหลายประการ เช่น นมปรุงแต่ง นมผง นมข้น เป็นต้น

23. การดื่มนมช่วยให้ร่างกายได้รับสารอาหารประเภทใด
- โปรตีน
  - คาร์โบไฮเดรต
  - ไขมัน
  - วิตามินและเกลือแร่ (ความรู้ - ความจำ)
24. ประโยชน์ของนม ในข้อใดที่กล่าว**ไม่ถูกต้อง**
- เป็นอาหารเลี้ยงทารก
  - เป็นอาหารบำรุงร่างกาย
  - ทำให้ร่างกายเจริญเติบโต
  - ทำให้เป็นเด็กมากขึ้น (ความเข้าใจ)
25. อาหารชนิดใดที่ให้คุณค่าทางอาหารเทียบเท่ากับนม
- เนื้อสัตว์
  - ถั่วชนิดต่าง ๆ
  - ผักสด
  - ผลไม้ (ความเข้าใจ)
26. การดื่มนมทุกวัน ดีหรือไม่ อย่างไร
- ดี เพราะทำให้รับประทานข้าวน้อยลง
  - ดี เพราะช่วยให้ร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง
  - ดี เพราะไม่ต้องดื่มน้ำมาก
  - ไม่ดี เพราะไม่ชอบดื่มนม (ประเมินค่า)

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อที่ 27 – 30

ง

งูใช้เกล็ดช่วยในการเคลื่อนไหวโดยลำตัวจะขดเป็นช่วง ๆ เกล็ดดันพื้นดินและงูจะบิดตัวไปมา ด้วยวิธีนี้ งูจึงสามารถเลื้อยไปข้างหน้าได้ งูส่วนใหญ่จะกินสัตว์บางชนิดเป็นอาหาร เช่น นก หนู ตั๊กแตน เป็นต้น

การล่าเหยื่อของงู จะใช้วิธีกัด หรือรัดเหยื่อให้อ่อนแรงและตายในที่สุด งูกินเข้าไปทั้งตัวโดยไม่ต้องเคี้ยวเลย ศัตรูของงูคือ นกอินทรี เหยี่ยว นกเค้าแมว และพังพอน

27. ข้อความข้างบนกล่าวถึงงูในด้านใด

- ก. การดำรงชีวิตของงู
- ข. เหยื่อของงู
- ค. การเคลื่อนไหวของงู
- ง. อาหารของงู (ความรู้ - ความจำ)

28. งูใช้อะไรช่วยในการเคลื่อนไหว

- ก. หาง
- ข. ท้อง
- ค. หัว
- ง. เกล็ด (ความรู้ - ความจำ)

29. เหตุใดงูจึงต้องกัด หรือรัดเหยื่อก่อนจะกินเป็นอาหาร

- ก. ให้เหยื่อทรมาน
- ข. ให้เหยื่ออ่อนแรงและตาย
- ค. ให้เหยื่อมีรสชาติอร่อย
- ง. ไม่ให้เหยื่อวิ่งหนี (ความรู้ - ความจำ)

30. นักเรียนคิดว่างูมีนิสัยอย่างไร

- ก. ดุร้าย
- ข. ขยัน
- ค. เฉื่อยชา
- ง. ชอบความสงบ (วิเคราะห์)

ภาคผนวก ช

- สรุปผลการประเมินเครื่องมือการวิจัยของผู้เชี่ยวชาญ
  - ผลการวิเคราะห์จำนวนข้อสอบ
  - ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบ
  - ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแผนการจัด
การเรียนรู้

- ผลการวิเคราะห์คะแนนการทำแบบทดสอบก่อนเรียน
และหลังเรียน
  - ค่าคะแนนเฉลี่ย
  - ค่า t และค่า S.D.

**ผลการวิเคราะห์ข้อสอบวัดทักษะการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณ
โดยใช้การสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม**

ผู้วิจัยสรุปผลการวิเคราะห์จำนวนข้อสอบของแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณ แบบคู่ขนาน จำนวน 2 ฉบับ ฉบับละ 30 ข้อ เพื่อให้มีความเหมาะสมกับระดับพัฒนาการทางด้านสติปัญญา และความรู้ความสามารถของนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านวังปริง จังหวัดพัทลุง จึงพิจารณาความเหมาะสมของจำนวนข้อสอบ และระดับชั้นของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากตารางวิเคราะห์ข้อสอบ ดังต่อไปนี้

ระดับการประเมิน		รู้ / จำ	เข้าใจ	นำไปใช้	วิเคราะห์	สังเคราะห์	ประเมินค่า	รวม
วัตถุประสงค์								
1	อ่านจับใจความสำคัญ	2	2					4
2	รู้ความหมายของคำและประโยค	2						2
3	อธิบายความหมายของข้อความที่อ่าน	2						2
4	เล่าเรื่องตามความคิดของตนเอง		2				1	3
5	เขียนแผนภาพโครงเรื่อง		2					2
6	แยกรายละเอียดของเรื่องที่อ่าน				2			2
7	เปรียบเทียบข้อคิดกับสำนวน สุภาษิต คติสอนใจ					2		2
8	นำความรู้ไปใช้และแก้ปัญหาในสถานการณ์ใหม่			2		2		4
9	บอกข้อเท็จจริงของเรื่องที่อ่าน	2						2
10	แสดงทัศนคติจากการอ่าน				2		1	3
11	นำแนวคิดไปปรับใช้ในการแก้ปัญหา			2				2
12	พิจารณาคุณค่าของเรื่องที่อ่าน						2	2
รวม		8	6	4	4	4	4	30

ลงชื่อ

ผู้สรุป

(.....)

ตำแหน่ง.....

...../...../.....

ผลการวิเคราะห์แบบทดสอบวัดทักษะการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณ
โดยใช้การสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม
ของผู้ทรงคุณวุฒิ

คำชี้แจง + 1 หมายถึง แนใจว่าแบบทดสอบสอดคล้องกับจุดประสงค์หรือพฤติกรรมที่ต้องการวัด
 0 หมายถึง ไม่แนใจว่าแบบทดสอบสอดคล้องกับจุดประสงค์หรือพฤติกรรมที่ต้องการวัด
 - 1 หมายถึง แนใจว่าแบบทดสอบไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์หรือพฤติกรรมที่ต้องการวัด

ข้อ	รายการที่ประเมิน	ความเห็น/คน					สรุปผล	
		1	2	3	4	5	รวม	IOC
1.	ข้อคำถามเร้าความสนใจเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0
2.	เนื้อหา/ข้อความเหมาะกับการใช้แบบทดสอบวัดทักษะการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0
3.	ข้อคำถามมีจำนวนมาก น้อย เหมาะสมกับเนื้อหา/ข้อความ	+1	+1	0	+1	0	3	0.6
4.	ข้อคำถามและตัวเลือกมีความยาก ง่าย เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	+1	+1	0	+1	0	3	0.6
5.	ข้อคำถามสอดคล้องกับจุดประสงค์และแผนการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0
6.	ข้อคำถามมีความสอดคล้องกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0
7.	ข้อคำถามสามารถวัดทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ระดับขั้นความรู้ - จำ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0
8.	ข้อคำถามสามารถวัดทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ระดับขั้นความเข้าใจ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0
9.	ข้อคำถามสามารถวัดทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ระดับขั้นการนำไปใช้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0

ข้อ	รายการที่ประเมิน	ความเห็น/คน					สรุปผล	
		1	2	3	4	5	รวม	IOC
10.	ข้อคำถามสามารถวัดทักษะการอ่านอย่าง มีวิจารณญาณระดับขั้นวิเคราะห์	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8
11.	ข้อคำถามสามารถวัดทักษะการอ่านอย่าง มีวิจารณญาณ ระดับขั้นสังเคราะห์	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8
12.	ข้อคำถามสามารถวัดทักษะการอ่านอย่าง มีวิจารณญาณ ระดับขั้นประเมินค่า	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8
13.	ความมาก น้อยของข้อสอบแต่ละระดับ เหมาะสมกับวัยและวุฒิภาวะของผู้เรียน	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8
14.	ตัวเลือกมีความสอดคล้องกับข้อคำถาม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0
15.	จำนวนข้อของแบบทดสอบเหมาะสมกับ เนื้อหา/ข้อความ และกิจกรรมการจัดการ เรียนรู้	+1	0	+1	+1	0	3	0.6

สรุป

.....
 .....
 .....
 .....

ลงชื่อ

ผู้สรุป

(.....)

ตำแหน่ง.....

...../...../.....

**ผลการวิเคราะห์แผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม
ที่มีต่อทักษะการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณ
ของผู้ทรงคุณวุฒิ**

ค่าชี้แจง + 1 หมายถึง แน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์หรือพฤติกรรมที่ต้องการวัด
0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์หรือพฤติกรรมที่ต้องการวัด
- 1 หมายถึง แน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้ไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์หรือพฤติกรรมที่ต้องการวัด

ข้อ	รายการที่ประเมิน	ความเห็น/คน					สรุปผล	
		1	2	3	4	5	รวม	IOC
1.	จุดประสงค์ของแผนการจัดการเรียนรู้ตรงกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและหลักสูตรสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0
2.	จุดประสงค์ของแผนการจัดการเรียนรู้ตรงตามสาระและมาตรฐานการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0
3.	กิจกรรมการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึมสอดคล้องกับจุดประสงค์ของการพัฒนาทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0
4.	กิจกรรมการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึมของแผนการจัดการเรียนรู้เหมาะสมกับวัยและวุฒิภาวะของผู้เรียน	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8
5.	กิจกรรมการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึมทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะความรู้ - จำ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0
6.	กิจกรรมการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึมทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะความเข้าใจ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0
7.	กิจกรรมการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึมทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะการนำไปใช้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0

ข้อ	รายการที่ประเมิน	ความเห็น/คน					สรุปผล	
		1	2	3	4	5	รวม	IOC
8.	กิจกรรมการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึ่มทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะการวิเคราะห์	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0
9.	กิจกรรมการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึ่มทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะการสังเคราะห์	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0
10.	กิจกรรมการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึ่มทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะการประเมินค่า	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0
11.	เนื้อหาและจุดประสงค์ของแผนการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึ่ม	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8
12.	สื่อการเรียนรู้เหมาะสมกับกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึ่ม และการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ	+1	+1	+0	+1	+1	4	0.8

สรุป

.....
 .....
 .....
 .....

ลงชื่อ

ผู้สรุป

(.....)

ตำแหน่ง.....

...../...../.....

ตารางที่ 24 คะแนนการทำแบบทดสอบก่อนเรียนรายบุคคล

ระดับ	ข้อ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	รวม
1	1	0	0	1	1	0	0	0	1	0	1	1	0	0	1	6
2	2	1	1	0	0	1	1	0	0	1	0	1	1	1	0	8
1	3	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	4
6	4	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	0	0	1	10
5	5	1	0	1	1	1	1	1	0	0	1	0	0	1	1	9
5	6	0	1	1	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	0	10
2	7	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	12
5	8	0	0	0	1	1	0	0	0	1	1	0	1	0	0	5
4	9	1	1	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	5
2	10	0	0	0	0	0	1	1	0	1	0	1	0	1	1	6
3	11	1	0	1	1	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	5
1	12	0	1	0	0	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	9
3	13	0	0	1	0	1	0	0	1	0	0	0	0	1	0	4
6	14	1	0	1	1	1	0	0	1	0	1	0	1	1	0	8
3	15	1	1	0	0	0	1	1	0	0	0	1	0	0	1	6
3	16	1	0	1	1	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	5
5	17	1	0	1	0	1	1	1	0	1	1	0	1	0	1	9
4	18	0	0	1	0	1	1	0	0	0	1	0	0	0	0	4
6	19	0	1	1	0	1	0	1	0	0	1	1	0	0	0	6
4	20	1	1	0	0	1	1	0	1	1	0	1	0	1	1	9
2	21	1	0	0	1	1	0	0	1	1	0	1	1	0	0	7
2	22	0	0	1	0	1	1	1	0	0	1	0	0	1	1	7
1	23	0	0	1	0	0	1	1	0	0	0	1	1	0	1	6
1	24	1	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	0	11
2	25	0	1	1	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	5
6	26	1	1	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	1	1	6
1	27	1	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	5
1	28	0	1	1	1	1	1	0	1	0	1	0	1	1	0	9
1	29	1	1	1	1	1	1	0	0	1	0	0	0	1	1	9
4	30	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	12

ตารางที่ 25 คะแนนการทำแบบทดสอบก่อนเรียนรายบุคคล

ระดับ	ข้อ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	รวม
1	1	1	0	1	0	0	0	1	0	1	1	1	0	0	0	6
2	2	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	12
1	3	0	0	1	0	1	1	0	0	1	1	1	0	0	0	6
6	4	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	13
5	5	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	13
5	6	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	13
2	7	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	14
5	8	0	0	1	0	1	0	0	1	1	0	0	0	1	0	5
4	9	0	1	1	0	0	0	1	1	0	1	1	1	0	1	8
2	10	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	14
3	11	0	0	0	1	0	0	0	1	1	1	0	1	0	1	6
1	12	1	0	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	11
3	13	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	0	0	1	0	9
6	14	1	0	1	0	1	1	1	0	0	1	1	1	1	0	9
3	15	1	1	1	0	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	11
3	16	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	6
5	17	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	11
4	18	1	1	1	1	1	1	0	0	1	0	0	0	0	1	8
6	19	1	1	1	0	0	1	0	0	0	1	1	1	1	0	8
4	20	1	1	1	1	1	0	0	0	1	1	0	0	1	1	9
2	21	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	1	1	0	8
2	22	1	1	1	0	1	1	1	0	0	0	0	1	0	1	8
1	23	1	0	1	1	0	1	0	1	0	0	0	0	1	0	6
1	24	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	11
2	25	0	1	0	0	1	1	1	0	0	0	1	1	0	0	6
6	26	1	1	0	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	11
1	27	1	0	0	1	1	1	0	0	0	1	0	0	1	0	6
1	28	1	0	1	1	1	1	1	0	1	0	1	0	1	1	10
1	29	1	1	1	1	1	0	0	1	0	1	1	1	1	1	11
4	30	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	13

ตารางที่ 26 วิเคราะห์ผลการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน เพื่อใช้คำนวณค่าเฉลี่ย

ตารางแสดงข้อมูลผลการทดสอบทางการเรียนก่อนและหลังการทดลอง
เพื่อใช้คำนวณค่าเฉลี่ย

เลขที่	Pre-Test	Post-Test	D	D ²
1	17	25	8	64
2	14	19	5	25
3	21	25	4	16
4	16	20	4	16
5	20	24	4	16
6	17	23	6	36
7	11	15	4	16
8	10	15	5	25
9	13	17	4	16
10	19	22	3	9
11	14	20	6	36
12	14	17	3	9
13	17	22	5	25
14	14	18	4	16
ผลรวม	217	282	65	325
ค่าเฉลี่ย	15.50	20.14	4.64	4.46

ตารางที่ 27 วิเคราะห์ผลการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน เพื่อใช้คำนวณค่า t และ
ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตาราง แสดงข้อมูลผลการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง ใช้คำนวณค่า t และ S.D.

เลขที่	Pre-Test	$x-x$	$(x-x)^2$	Post-Test	$x-x$	$(x-x)^2$
1	17	1.50	2.25	25	4.86	23.59
2	14	-1.50	2.25	19	-1.14	1.31
3	21	5.50	30.25	25	4.86	23.59
4	16	0.50	0.25	20	-0.14	0.02
5	20	4.50	20.25	24	3.86	14.88
6	17	1.50	2.25	23	2.86	8.16
7	11	-4.50	20.25	15	-5.14	26.45
8	10	-5.50	30.25	15	-5.14	26.45
9	13	-2.50	6.25	17	-3.14	9.88
10	19	3.50	12.25	22	1.86	3.45
11	14	-1.50	2.25	20	-0.14	0.02
12	14	-1.50	2.25	17	-3.14	9.88
13	17	1.50	2.25	22	1.86	3.45
14	14	-1.50	2.25	18	-2.14	4.59
ผลรวม	217		135.50	282		155.71
S.D.			3.23			3.46
				5.000	4550	
				25	325	13.00**

